

INTEGROVANÝ PLÁN ROZVOJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY

PRO PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013

**„REGENERACE MĚSTSKÉHO
PROSTŘEDÍ, ROZVOJ INFRASTRUKTURY
V OBLASTECH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
A VZDĚLÁVÁNÍ A VŠESTRANNÝ ROZVOJ
OBČANSKÉ VYBAVENOSTI“**

Verze 1. 15

ze dne 21. 4. 2015

Obsah

1. Úvod	4
1.1. OBECNÁ VÝCHODISKA IPRM	4
1.2. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBNOSTI VYTVOŘENÍ IPRM.....	4
2. Analýza strategických dokumentů a ekonomické a sociální situace města.....	6
2.1. ZHODNOCENÍ VÝCHOZÍCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ	6
2.1.1. Národní a regionální strategické dokumenty	6
2.1.2. Regionální operační program NUTS II Jihovýchod	7
2.1.3. Strategické a rozvojové dokumenty města Jihlavy	9
2.2. ANALÝZA EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SITUACE STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY... 11	11
2.2.1. Charakteristika statutárního města Jihlavy	11
2.2.2. Demografické a územní charakteristiky	12
2.2.3. Průmysl, podnikání, výzkum a vývoj.....	14
2.2.4. Zaměstnanost a trh práce	15
2.2.5. Vzdělávání a sociální věci	17
2.2.6. Životní prostředí	20
2.2.7. Kvalita života a občanská vybavenost	22
2.2.8. Kulturní dědictví a cestovní ruch	24
2.2.9. Dopravní infrastruktura města	25
2.2.10. Správa věcí veřejných	27
2.2.11. Základní finanční analýza města	27
2.2.12. Stručné srovnání vybraných údajů statutárního města Jihlavy s ostatními krajskými městy a ČR	30
2.3. SWOT ANALÝZA STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY	32
2.4. SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ PODMÍNEK ROZVOJE MĚSTA A ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU TÉMATU IPRM	41
2.4.1. Vymezení oblastí vhodných pro trvale udržitelný rozvoj města a poskytnutí podpory z ROP	41
2.4.2. Zdůvodnění výběru tématu IPRM.....	52
3. Popis tématu, vize a strategie IPRM.....	62
3.1. POPIS TÉMATU IPRM.....	62
3.1.1. Popis stávajícího stavu	62
3.1.2. Popis cílového stavu.....	68
3.2. VIZE A GLOBÁLNÍ CÍL IPRM	70
3.2.1. Vize statutárního města Jihlavy.....	70
3.2.2. Globální cíl IPRM	71
3.3. STRATEGIE IPRM.....	72
3.3.1. Východiska pro formulaci strategie IPRM	72
3.3.2. Cíle IPRM a strategie k jejich dosažení	73
4. Priority rozvoje a rozvojové aktivity IPRM.....	78
4.1. PRIORITA 1 - REGENERACE A VŠESTRANNÝ ROZVOJ MĚSTA A OBČANSKÉ VYBAVENOSTI	82

4.2.	PRIORITA 2 - ROZVOJ INFRASTRUKTURY VEŘEJNÝCH SLUŽEB V OBLASTECH SOCIÁLNÍCH VĚCÍ A VZDĚLÁVÁNÍ.....	89
4.3.	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY A VÝSLEDKY IPRM.....	99
4.4.	POPISY AKTIVIT A PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ IPRM	105
5.	Finanční a časový harmonogram IPRM	106
5.1.	FINANČNÍ ZDROJE EU	106
5.2.	VLASTNÍ ZDROJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY.....	108
5.3.	ČASOVÝ HARMONOGRAM IPRM.....	110
5.4.	FINANČNÍ HARMONOGRAM IPRM	111
6.	Principy partnerství v rámci IPRM.....	122
7.	Implementační struktura a postupy IPRM.....	124
7.1.	VÝCHOZÍ STAV A LIDSKÉ ZDROJE.....	124
7.1.1.	Zkušenosti statutárního města Jihlavy s realizací projektů strukturálních fondů EU.....	125
7.1.2.	Lidské zdroje pro implementaci IPRM.....	126
7.2.	IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURA IPRM	127
7.2.1.	Řídící struktury IPRM.....	127
7.2.2.	Projektové týmy	131
7.3.	POSTUPY IMPLEMENTACE IPRM	133
7.3.1.	Postup zpracování IPRM a jeho změn	135
7.3.2.	Postup výběru projektových záměrů do IPRM	136
7.3.3.	Realizace, monitorování a udržitelnost IPRM a jeho dílčích projektů	140
7.4.	HARMONOGRAM POSTUPU IMPLEMENTACE IPRM.....	142
8.	Analýza rizik IPRM.....	145
8.1.	ANALÝZA RIZIK JEDNOTLIVÝCH FÁZÍ IPRM.....	145
8.2.	PREVENCE, MINIMALIZACE A ŘÍZENÍ RIZIK	148
8.2.1.	Prevence a minimalizace rizik v jednotlivých fázích implementace IPRM.....	148
8.2.2.	Systém řízení rizik v rámci IPRM.....	151
9.	Horizontální principy v IPRM.....	153
10.	Tabulková část a grafické přílohy	156
10.1.	ANALÝZA EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SITUACE MĚSTA	156
10.1.1.	Demografický vývoj	156
10.1.2.	Trh práce a zaměstnanost.....	158
10.1.3.	Občanská vybavenost města	162
10.1.4.	Dopravní infrastruktura města	164
10.1.5.	Srovnání statutárního města Jihlavy s ostatními krajskými městy ČR	167
10.2.	REFERENČNÍ HODNOTY KRITÉRIÍ A STATISTICKÉ UKAZATELE POUŽITÉ PRO VÝBĚR TÉMATU IPRM	170
10.3.	CÍLE, PRIORITY A OPATŘENÍ IPRM.....	174
10.4.	IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURA IPRM	176
11.	Seznam použitých zkratk.....	181
12.	Seznam příloh	183

1. Úvod

1.1. Obecná východiska IPRM

Statutárnímu městu Jihlava jakožto i dalším městům v České republice, se naskytla v programovacím období 2007 - 2013 možnost využít pro svůj všestranný a udržitelný rozvoj finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie v návaznosti na své konkrétní a zároveň komplexně integrované rozvojové záměry a projekty. Právě stanovení rozvojových plánů města, které navazují na koncepce a rozvojové priority vyšších územních samosprávných celků, regionů soudržnosti NUTS II či Národní strategický referenční rámec a které budou integrovány do celkové logicky propojené rozvojové koncepce města, je podmínkou získání této finanční podpory v urbánní dimenzi, tj. pro rozvoj měst a jejich území. K tomuto účelu bude v jednotlivých městech zpracován Integrovaný plán rozvoje města, který má být strategickým dokumentem sloužícím jako garance koncentrace prostředků, propojenosti jednotlivých intervencí, efektivity a synergie dopadů v rámci daného města a celého regionu.

Integrovaným plánem rozvoje města (IPRM) se rozumí soubor konkrétních vzájemně obsahově a časově provázaných akcí, které jsou realizovány ve vymezeném území anebo v rámci tématického přístupu ve městech. IPRM jsou realizovány dvěma či více individuálními projekty, které:

- a) směřují k dosažení společného cíle či cílů regionu, města, obce či lokality
- b) mohou být podpořeny z jednoho či více operačních programů.

Všechny projekty zahrnuté do příslušného zónového IPRM se objektivně musí zabývat přínosem v rámci nejméně 3 ze 6 níže uvedených cílů nebo v případě tématického IPRM se projekty zaměřují především na naplňování jednoho cíle. Těmito cíli (resp. prioritními oblastmi) jsou:

- a) Ekonomický rozvoj
- b) Sociální integrace
- c) Životní prostředí
- d) Přitažlivá města
- e) Dostupnost a mobilita
- f) Správa věcí veřejných - „Smart governance“

1.2. Zdůvodnění potřeby vytvoření IPRM

Statutární město Jihlava jako krajské město a sídlo s největším počtem obyvatel v kraji Vysočina je i díky své poměrně výhodné geografické poloze přirozeným průmyslovým a hospodářským, kulturním, historickým a administrativně správním centrem celého regionu. Koncentrace průmyslové výroby, sektoru nevýrobních odvětví a služeb či řady krajských a dalších institucí na území města se pozitivně odrážejí v relativně významném počtu zaměstnaneckých pracovních míst, která jsou z podstatné části obsazena nejen občany krajského města, ale i obyvateli celého kraje Vysočina i dalších krajů. Město Jihlava je z těchto důvodů možné považovat za přirozený pól a akcelerátor regionálního růstu.

Další efektivní, všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj města a jeho území je podmíněn jak tvorbou podmínek pro využití kulturního, historického, hospodářského,

sociálního a lidského potenciálu statutárního města Jihlavy k podpoře podnikání a zaměstnanosti, tak i v poslední době stále více akcentovaným vytvářením odpovídající a dostatečné kvality života ve městě ve vztahu k přirozeným potřebám obyvatel města i ostatním skupinám osob využívajících městskou infrastrukturu a občanskou vybavenost statutárního města Jihlavy. Tyto výše zmíněné skutečnosti představují zvýšené nároky kladené na krajské město v oblasti hospodářské, sociální, kulturní či environmentální stejně jako nároky na kvalitu dopravní infrastruktury a obslužnosti na území města či revitalizaci jeho území. Aktivita jako zkvalitňování dopravní infrastruktury, dostupnosti a mobility obyvatel, podpora cestovního ruchu, regenerace a obnova městských území, prostor a objektů, podpora komplexního rozvoje a zkvalitnění občanské vybavenosti či podpory sociální integrace jsou jedním z nezbytných předpokladů pro efektivní naplňování těchto rozvojových cílů města a jeho vize, přičemž přímo vycházejí z příslušných strategických dokumentů a koncepčních materiálů města i kraje Vysočina.

Zpracování IPRM je podmínkou čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie na projekty naplňující koncepci statutárního města Jihlavy směřující k předem vymezenému strategickému globálnímu cíli jeho rozvoje, a přispívá tak významným způsobem k posílení finančních a rozvojových možností krajského města.

2. Analýza strategických dokumentů a ekonomické a sociální situace města

2.1. Zhodnocení výchozích strategických dokumentů

Místní a regionální specifika statutárního města Jihlavy a jeho území, která jsou podkladem pro stanovení klíčových oblastí vyžadujících zvýšenou míru podpory v rámci IPRM, je třeba posuzovat v návaznosti na stávající strategie a platné koncepční dokumenty na místní úrovni. Integrovaný plán rozvoje statutárního města Jihlavy musí být v souladu nejen s rozvojovými potřebami a prioritami, které byly identifikovány jako významné oblasti pro území města Jihlavy a jeho rozvoj, ale rovněž s prioritami kraje Vysočina jako vyššího územního samosprávného celku a současně také v souladu s Regionálním operačním plánem NUTS II Jihovýchod. Východiskem pro výběr a formulaci základní strategie, priorit a opatření Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Jihlavy jsou tak zejména strategické a programové dokumenty města a regionu. Přehled a stručná charakteristika jednotlivých strategických dokumentů jsou obsahem následujících subkapitol.

2.1.1. Národní a regionální strategické dokumenty

Národní strategické dokumenty

Nejvýznamnějšími obecnými strategickými a programovými dokumenty vytvořenými na národní úrovni jsou **Národní rozvojový plán** a **Národní strategický referenční rámec**. Národní rozvojový plán popisuje hlavní rozvojové problémy České republiky a vychází jak ze Strategických obecných zásad Společenství, tak i základních strategických dokumentů vytvořených na úrovni ČR, kterými jsou **Strategie udržitelného rozvoje**, **Strategie hospodářského růstu**, **Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007 - 2013** a další platné resortní a regionální strategické a programové dokumenty. Národní strategický referenční rámec pak svým obsahem vymezuje strategické cíle, způsob řízení a koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti a systém finančních toků strukturálních fondů EU v ČR.

Regionální strategické dokumenty

Z těchto základních obecných dokumentů pak vycházejí jednotlivé konkrétněji zaměřené operační programy, z nichž je pro daný IPRM s ohledem na jeho obsah, zaměření a geografickou polohu města nejvýznamnější **Regionální operační program NUTS II Jihovýchod**, kterému je vzhledem k jeho mimořádnému významu pro IPRM věnována následující samostatná subkapitola.

V rámci **kraje Vysočina** byly zpracovány a schváleny strategické dokumenty a koncepce spadající do jednotlivých oblastí samostatné i přenesené působnosti kraje jako vyššího územního samosprávného celku, které jsou podrobněji uvedeny v příloze č. 10.

V rámci těchto dokumentů má nejvýznamnější postavení ve vztahu k celkovému rozvoji územně správního obvodu kraje jako základní rozvojový dokument **Program rozvoje kraje Vysočina**. Tento strategický dokument zahrnuje 4 základní cíle, kterými jsou:

- Zlepšení konkurenční pozice ekonomiky

- Zvýšení kvality sociálního prostředí s důrazem na rozvoj lidských zdrojů
- Zvýšení kvality technického prostředí s důrazem na rozvoj síťové infrastruktury
- Zavádění principů udržitelného rozvoje kraje

Cíl Zlepšení konkurenční pozice ekonomiky sleduje zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelského prostředí v kraji Vysočina s důrazem na přípravu ploch a infrastruktury pro podnikání, zahraniční spolupráci, exportní a inovační aktivity a všeobecnou podporu podnikání v regionu se zaměřením především na malé a střední podniky. Zaměřuje se také na ekonomickou stabilizaci venkova, zemědělství a lesnictví, polyfunkční využívání krajiny a rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu.

Zvýšení kvality sociálního prostředí s důrazem na rozvoj lidských zdrojů se poměrně široce orientuje na zvyšování vzdělanosti obyvatelstva zejména na úrovni terciárního a celoživotního vzdělávání a adaptabilitu pracovních sil, rozvoj bytové výstavby a regenerace bytového a nebytového fondu, zlepšení podmínek v oblasti zdravotní péče, služeb sociální péče a rozvoj volnočasových aktivit a sportu, rozvoj kultury a zachování kulturního dědictví a kulturních tradic.

Cíl Zvýšení kvality technického prostředí s důrazem na rozvoj síťové infrastruktury v sobě zahrnuje rozvoj nadregionální a regionální dopravní sítě a dopravní obslužnosti s důrazem na stimulaci rozvoje hromadné dopravy, rozvoj telekomunikačních sítí a ICT, optimalizovaný rozvoj energetických a vodohospodářských sítí a vytváření dokumentů územního a regionálního rozvoje kraje.

Poslední cíl Zavádění principů udržitelného rozvoje kraje se zabývá efektivním a environmentálně příznivým řešením nakládání s odpady, úsporami energie při využívání alternativních zdrojů, péčí o krajinu, rozvojem environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty a Agendou 21 a místní Agendou 21. Podrobný přehled cílů a dílčích cílů Programu rozvoje kraje Vysočina je uveden v příloze č. 9.

Tyto cíle se shodují s cíli stanovenými základními strategickými dokumenty statutárního města Jihlavy (viz subkapitola 2.1.3) a rovněž s obsahovým zaměřením Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod (viz subkapitola 2.1.2). Mezi klíčové body stanovené na úrovni dílčích cílů Programu rozvoje kraje Vysočina ve vztahu k výše zmíněným programovým dokumentům, a to konkrétně k ROP, patří primárně zkvalitňování dopravní sítě regionálního významu s důrazem na stimulaci rozvoje hromadné dopravy, rozvoj cestovního ruchu, zvyšování standardu zdravotních a sociálních služeb, rozvoj volnočasových aktivit a sportu, rozvoj kultury a zkvalitňování vzdělávací infrastruktury v rámci zvyšování vzdělanosti obyvatelstva a adaptability pracovních sil. Konkrétní návaznosti IPRM na Program rozvoje kraje Vysočina jsou podrobně uvedeny v rámci návaznosti vybraných oblastí pro podporu z ROP v subkapitole 2.4.1.

2.1.2. Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

Z hlediska rozvoje města Jihlavy a integrovaného plánu rozvoje města je klíčovým dokumentem **Regionální operační program NUTS II Jihovýchod**, z jehož prostředků mají být financovány projektové záměry zahrnuté v tomto IPRM. Tento programový dokument se v návaznosti na národní strategické dokumenty člení na 4 následující prioritní osy:

- Dostupnost dopravy

- Rozvoj udržitelného cestovního ruchu
- Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel
- Technická pomoc

Prioritní osa Dostupnost dopravy v sobě zahrnuje rozvoj dopravní infrastruktury v regionu na úrovni silnic II. a III. třídy tvořících hlavní regionální dopravní síť, rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy, která počítá s podporou instalace moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující, dopravní telematiky, výstavbou a technickým zhodnocením přestupních terminálů a souvisejících záchytných parkovišť, výstavbou návazných systémů Park and Ride apod. či vybavením stávajících zastávek a terminálů bezbariérovým přístupem. Obsahem této prioritní osy je i pořízení ekologických dopravních prostředků či ekologické úpravy stávajících vozidel a celková obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osoby. V oblasti podpory rozvoje infrastruktury pro bezmotorovou dopravu se zaměřuje na budování a rozvoj cyklostezek a přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Prioritní osa Rozvoj udržitelného cestovního ruchu obsahuje rozvoj jak infrastruktury pro cestovní ruch, tak i služeb v této oblasti. V rámci této prioritní osy bude možno podporovat projekty zaměřené na rozvoj turistické infrastruktury, ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch, obnovu a zpřístupnění památek regionálního významu, zhodnocení turistických tras a stezek, naučných stezek a doprovodné infrastruktury, značení a úpravy cyklotras a také budování přístupových komunikací k turisticky využitelným objektům a památkám nadregionálního významu. V oblasti služeb v cestovním ruchu lze financovat tvorbu marketingových strategií a strategií cestovního ruchu regionálního významu, podporu a propagaci specifických regionálních turistických produktů, marketingové a informační kampaně orientované na propagaci regionu, vytváření místních a regionálních systémů informování turistů, rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a kulturní akce s dlouhodobým a významným regionálním dopadem.

Prioritní osa Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel řeší všestranný rozvoj města a obcí v regionu, přičemž je rozdělena na jednotlivé oblasti podpory dle velikosti, charakteru a dalších specifik daných sídel, a to na urbanizační centra, mezi než patří i statutární město Jihlava, regionální střediska a venkovská sídla. Zvláštní kategorií je podpora veřejných služeb regionálního významu v oblastech vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče, sociální integrace, ICT a telekomunikace zajišťované na bázi kraje a jím zřizovaných organizací.

V konkrétním případě statutárního města Jihlavy může být podpora poskytnuta v rámci oblasti podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center, kde podmínkou čerpání prostředků je zpracování IPRM. V rámci této oblasti podpory lze realizovat projekty zaměřené zejména na regeneraci historických center a městských památkových rezervací, revitalizaci veřejných prostranství ve městech včetně řešení související infrastruktury, výstavbu a technické zhodnocení infrastruktury a relevantního vybavení zařízení neziskové sociální péče, škol, školských zařízení a infrastruktury pro další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce, zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči, zařízení sloužících k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociální exkluzí a infrastruktury pro kulturu, sport a práci s dětmi a mládeží či zařízení pro neformální aktivity. Součástí podporovaných aktivit mohou být také regenerace, revitalizace a konverze brownfields a s tím souvisejících zanedbaných území včetně úpravy a dostavby doprovodné infrastruktury nebo řešení kvalitativně i kapacitně nedostatečné dopravní infrastruktury související s rostoucí automobilovou dopravou.

Podrobný přehled prioritních os a oblastí podpory Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod je uveden v příloze č. 8.

Statutární město Jihlava může být oprávněným žadatelem o finanční podporu ze strukturálních fondů EU ve většině oblastí podpory prioritní osy 1 - Dostupnost dopravy kromě oblasti podpory Rozvoj dopravní infrastruktury (1.1), která je zaměřena výhradně na dopravní infrastrukturu úrovně silnic II. a III. třídy, a v celé prioritní ose 2 - Rozvoj udržitelného cestovního ruchu. Poslední možnou v rámci ROP a zároveň nejvýznamnější oblastí pro Jihlavu jako krajské město a přirozený pól a akcelerátor regionálního růstu je především oblast podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center. Přirozené rozvojové potřeby a cíle města zahrnují aktivity spadající do všech těchto oblastí podpory a konkrétně vycházejí ze strategických dokumentů, socioekonomické a SWOT analýzy města Jihlavy (viz dále).

2.1.3. Strategické a rozvojové dokumenty města Jihlavy

Základním rozvojovým dokumentem, který má v současnosti statutární město Jihlava zpracován, je územní plán města vymezující rozsah a způsoby jeho rozvoje z územního hlediska. Na úrovni města je zpracován dlouhodobý komplexní strategický rozvojový dokument, kterým je **Strategický plán ekonomického rozvoje Jihlavy** a k základním strategickým dokumentům řešícím obecně rozvoj města patří rovněž **Programové prohlášení Rady města Jihlavy na léta 2007 – 2010**.

V rámci statutárního města Jihlavy v minulosti vznikly a v současnosti vznikají další jednotlivé koncepce, programy a strategické materiály, které nastavují priority a příslušné směry rozvoje daných jednotlivých rozvojových oblastí v rámci města a jeho územního obvodu. Za zpracování a aktualizaci strategických a koncepčních dokumentů nesou odpovědnost jednotlivé odbory Magistrátu města Jihlavy, do jejichž působnosti daná oblast věcně patří. Celkový taxativní seznam všech strategických dokumentů zpracovaných na úrovni statutárního města Jihlavy včetně koncepčních dokumentů mikroregionu Jihlavsko je vzhledem ke svému rozsahu uveden v příloze č. 10.

Strategický plán ekonomického rozvoje Jihlavy svým záběrem postihuje celkový a všestranný rozvoj krajského města, nicméně v současné době již s ohledem na vývoj městské aglomerace a regionu uskutečněný od doby jeho vzniku stejně jako jím původně řešený střednědobý horizont vyžaduje podstatnou aktualizaci, jež byla pro období let 2007 – 2010 zabezpečena vydáním programového prohlášení rady města jako navazujícího střednědobého strategického dokumentu.

Strategický plán ekonomického rozvoje je rozdělen na 3 akční plány, které vymezují hlavní směry zaměření udržitelného rozvoje města a které se dále člení na jednotlivé záměry a cíle. Těmito akčními plány jsou:

- Infrastruktura
- Rozvoj malého a středního podnikání
- Jihlava – centrum regionu

Akční plán Infrastruktura v sobě zahrnuje zlepšení dopravní dostupnosti města, dostupnost průmyslové zóny a dalších funkčních celků města se zaměřením na systematické vytváření podmínek pro příchod investorů a ekonomický rozvoj města. Dále jsou zde řešeny rekonstrukce a další rozvoj stávajících sítí a technických zařízení na území města, kde se jednotlivé cíle kromě vlastního rozvoje orientují zejména na koordinaci dlouhodobých záměrů

správce sítí ve městě, zmapování stávajících sítí a zajištění jejich financování. Tento akční plán se zaměřuje na komplexní řešení dopravní obslužnosti města v návaznosti na regionální dopravu, přičemž součástí tohoto řešení má být také rozšiřování infrastruktury pro řešení dopravy v klidu.

Akční plán Rozvoj malého a středního podnikání se zabývá zajištěním informačních služeb a institucionální podpory (technologický park apod.) pro pomoc začínajícím podnikatelům, rozvojem spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem a vytvořením otevřeného a srozumitelného systému podpory podnikání ve městě. Ve vztahu k potřebám místních zaměstnavatelů se pak zaměřuje na trvalé zvyšování kvalifikace a dovedností pracovní síly v návaznosti na pravidelný průzkum pracovních sil.

Akční plán Jihlava – centrum regionu má za cíl vytvářet pozitivní obraz města mezi občany a jeho návštěvníky prostřednictvím aktivní propagace a koordinace aktivit ve městě, podporou tradice spojené s hudebním skladatelem Gustavem Mahlerem, podporou ledního hokeje či rozvoje zoologické zahrady. Součástí akčního plánu je i ucelený přístup k rozvoji veřejných prostranství, významných míst, dominant a památných objektů při zapojení relevantních subjektů a veřejnosti. Další cíle jsou zaměřeny na přeměnu města na nadregionální centrum vzdělanosti a s tím spojené oživení a zvýšení jeho významu, kde významnou roli zaujímá vznik a rozvoj vysoké školy v Jihlavě a podpora dalších forem především dalšího vzdělávání. Akční plán se dále zaměřuje na rozvoj městské turistiky a volnočasové aktivity jak systematickou podporou služeb cestovního ruchu a propagací města, tak i konkrétními aktivitami jako rozvojem cyklostezek a jejich doprovodné infrastruktury či podmínek pro obnovu a využití hornické tradice města. Cílem je také zajištění bydlení pro sociálně slabší občany a seniory a podporu rozvoje bydlení ve městě a efektivnější využití stávajícího bytového fondu.

Programové prohlášení Rady města Jihlavy na léta 2007 - 2010 zahrnuje konkrétní přehled investičních akcí, které jsou v daném období vnímány jako prioritní pro rozvoj města, a stanovení potřebných činností a cílů v jednotlivých oblastech jako životní prostředí a územní plánování, kultura a propagace města, sport, sociální oblast, školství a vzdělávání. Takto vymezené oblasti, činnosti a investiční akce jsou konkrétním naplněním záměrů, cílů a strategií strategického plánu ekonomického rozvoje města, který tak upřesňují, rozvíjejí a aktualizují v závislosti na konkrétních podmínkách platných pro aktuálně zvolený střednědobý horizont.

Programová priorita Rozvoj města se zaměřuje na vstup strategických partnerů do městských společností a podmínky financování rozvoje města, přičemž taxativně uvádí prioritní investiční záměry města včetně regenerace panelových sídlišť, podpory zaměstnanosti (průmyslový park), rozvoje cyklostezek a cyklotras, bezbariérové úpravy města, podpory tvorby integrovaného dopravního systému, rozvoje zoologické zahrady, příměstských částí, technické infrastruktury a občanské vybavenosti města včetně vybudování parku Gustava Mahlera, Centra dokumentárního filmu, rekonstrukce areálu Letního kina (amfiteátru), vybudování nového domova pro seniory a dalšího rozvoje infrastruktury sociálních služeb.

V prioritě Životní prostředí a územní plánování je cílem rozšíření veřejné zeleně a mobiliáře na území města, revitalizace městských parků, revitalizace rybníků a vodních toků, revize územně plánovací dokumentace a další rozvoj ekologicky příznivého přístupu v rámci odpadového hospodářství města.

V rámci programové priority Kultura a propagace města má být výsledkem nové kulturní a dotační politiky podpora tradičních kulturních akcí (hornická tradice, Mezinárodní festival dokumentárního filmu v Jihlavě, tradice hudebního skladatele Gustava Mahlera) i

nových alternativních forem kultury, dále zlepšení propagace města v ČR i zahraničí, rozvoj informačního systému, zkrášlení a oživení města či rozvoj mezinárodní spolupráce se zahraničními partnery. V prioritní oblasti Sport se počítá s dalším rozvojem a zkvalitňováním sportovní infrastruktury a zefektivnění její správy se zaměřením na mládež a rekreační aktivity pro širokou veřejnost.

V rámci priority Sociální oblast bude v návaznosti na Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy zpracována nová koncepce podpory organizací zajišťujících sociální péči. Pro prioritní oblast Školství a vzdělávání je cílem zajištění dostatečných kapacit mateřských škol, modernizace a rozvoj škol a školských zařízení včetně podpory zájmové činnosti mládeže.

2.2. Analýza ekonomické a sociální situace statutárního města Jihlavy

2.2.1. Charakteristika statutárního města Jihlavy

Statutární město Jihlava se nachází na historické hranici Čech a Moravy v centru Českomoravské vrchoviny na 49° 24' severní zeměpisné šířky a 15° 35' východní zeměpisné délky v nadmořské výšce 525 m. n. m. Město se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy, je administrativním sídlem a přirozeným centrem kraje Vysočina. Na území města o rozloze 8 785 hektarů žilo v roce 2006 trvale 50 916 obyvatel, ke dni 31. 12. 2007 činí počet obyvatel 49 596 osob¹, což představuje hustotu osídlení 565 obyvatel na km². Jihlava je podle počtu obyvatel 21. největším městem v České republice a nejlidnatějším sídlem v kraji Vysočina.

Statutární město Jihlava je přirozeným historickým, administrativně správním, průmyslovým a kulturním centrem celého regionu a kraje Vysočina. Území města rovněž patří k nejvýznamnějším oblastem v kraji Vysočina, kde dochází k přirozené koncentraci investic, zaměstnanosti, průmyslu, obchodu a služeb. Roku 2000 se v rámci reformy veřejné správy po vzniku vyšších územních samosprávních celků stala Jihlava sídlem kraje Vysočina. Krajské město má navíc v rámci území České republiky poměrně výhodnou geografickou polohu a velmi kvalitní dopravní dostupnost v rámci ČR ve směru západ – východ.

Jihlava jako krajské město má nadprůměrně vyvinutou jak pracovní, tak obslužnou funkci s tím, že obě funkce významně převažují nad funkcí obytnou. Z pohledu počtu pracovních příležitostí v nevýrobních odvětvích ji lze oprávněně označit za primární obslužné centrum pro celý okres Jihlava, ale i pro řadu dalších obyvatel kraje Vysočina. Neplní tak tedy pouze funkci střediska okresního významu, ale s ohledem na relativně velký počet pracovních příležitostí nacházejících se na jeho území a umístění institucí s krajskou působností je zároveň krajským obslužným, pracovním a administrativním centrem. Navíc v souvislosti se vznikem Vysoké školy polytechnické v Jihlavě dochází k postupnému a nikoliv zanedbatelnému nárůstu počtu studujících, a tedy osob, které budou oproti dřívějším obdobím více využívat městskou infrastrukturu a občanskou vybavenost města Jihlavy. Vznik vysoké školy pak zejména v dlouhodobém horizontu klade na krajské město a jeho celkovou veřejnou infrastrukturu a vybavenost nemalé požadavky i z důvodu zabezpečení potřebného potenciálu pro další rozvoj vysoké školy a města jako centra vzdělanosti a výzkumu.

¹ Zdroj: Správní odbor Magistrátu města Jihlavy (evidence obyvatel) - stav k 31.12. 2007; ČSÚ - k 31.12. 2006.

Z výše uvedených důvodů jsou na město jako na přirozené průmyslové a administrativní centrum dané oblasti kladeny zvýšené nároky v oblasti dopravní infrastruktury a obslužnosti stejně jako nároky na rozvoj veřejné a alternativní dopravy, ale především nemalé nároky v oblasti hospodářské, sociální, kulturní, dále nároky z hlediska ochrany životního prostředí, veřejných služeb a občanské vybavenosti, rozvoje volnočasových aktivit obyvatel a revitalizace zanedbaných a upadajících území (např. bývalé vojenské areály) či historického centra města. Všechny tyto aspekty by se měly odrazit v první řadě v kvalitě života obyvatel města a dalších osob, které využívají obslužné či pracovní funkce města Jihlavy, a zároveň vytvářet i další podmínky pro jeho všestranný a trvale udržitelný rozvoj.

2.2.2. Demografické a územní charakteristiky

Od počátku 90. let docházelo postupně k poklesu počtu obyvatel z téměř 55 tisíc až pod úroveň 50 tisíc obyvatel v roce 2004. Důvodem poklesu byla administrativní změna správního území města Jihlavy v roce 1991, kdy došlo k poklesu počtu obyvatel města na 52,5 tisíce, a následně postupný pokles počtu obyvatel z důvodu převahy počtu zemřelých osob nad nově narozenými a nárůstu počtu vystěhovalých osob od roku 1994. Teprve od roku 2005 došlo k zastavení tohoto negativního trendu a v současné době se počet stálých obyvatel města Jihlavy pohybuje kolem 50 tisíc, což je zhruba jedna polovina všech obyvatel okresu Jihlava. Statutární město Jihlava je svým počtem obyvatel výrazně největším městem v kraji Vysočina, což dále posiluje jeho význam jako nejvýznamnějšího regionálního centra.

Z hlediska struktury obyvatel statutárního města Jihlavy představoval ke konci roku 2006 podíl osob v produktivním věku (tj. ve věku od 15 do 64 let) 72 % na celkovém počtu 50 916 obyvatel města, zatímco skupina osob ve věku 65 a starších tvořila 14,5 % a skupina osob mladších 15 let 13,5 % jeho obyvatel. Průměrný věk obyvatel města činí 40,2 let. Podíl žen na celkovém počtu obyvatel města Jihlavy dosahuje hodnoty 51,2 %.²

Správní území statutárního města Jihlavy se rozkládá na 18 katastrálních územích a administrativně je členěno na 16 částí obce. Území 4 katastrů zaujímá vlastní město Jihlava, kde trvale žije převážná část obyvatel krajského města a kde průměrná hustota osídlení činí 1 896 obyvatel / km². Na ostatních katastrálních územích se rozkládá zbývajících 15 částí města, pro něž je zpravidla charakteristické jejich umístění v okrajových oblastech území statutárního města Jihlavy a nižší hustota osídlení.

Vlastní zastavěné plochy zahrnují v rámci území statutárního města Jihlavy jen 3,7 % jeho rozlohy, v rámci nichž představují významnou část 5 262 domy. Z těchto domů je 5 028 obydlených a celkem se v nich nachází 20 173 bytů, z nichž je podle statistických údajů obydleno téměř 94 %. V rámci celkového počtu obydlených domů připadá převážná část domovního fondu na rodinné domy (71 %), z hlediska stáří objektů pak převažují objekty postavené v období let 1946 - 1980 (41 %) a z hlediska vlastnictví domy v držení soukromých osob. Zatímco v oblasti technické infrastruktury je vodovodem vybaveno přes 99 % a na plyn připojeno cca 92 % obydlených domů, ke kanalizační síti je jich připojeno pouze 79 % a ústřední topení se nachází v téměř 70 % těchto domů. V rámci bytového fondu se převažující část bytů nachází v bytových domech (77 % bytového fondu).³

² Zdroj: Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004.; Vývoj základních demografických ukazatelů ve vybraných městech ČR 1919 až 2005 - Jihlava (od roku 1949), ČSÚ; Věkové složení obyvatel podle obcí kraje Vysočina k 31. 12. 2006, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ.

³ Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001, ČSÚ.

Intravilán města zahrnuje několik samostatně stojících zastavěných území. Výše uvedené části města nacházející se v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy pak ve většině případů představují právě tato samostatná zastavěná území a jsou zpravidla obývány relativně malým počtem lidí. Celkový počet obyvatel žijících v těchto částech města se pohybuje okolo 6 700 osob, což představuje cca 13 % všech obyvatel statutárního města Jihlavy. Celková výměra katastrálních území, na nichž se tyto části obce nacházejí, činí 6 453 hektary, a zaujímá tak 73,4 % celkové rozlohy území města. Průměrná hustota osídlení na těchto územích dosahuje hodnoty pouze 104 obyvatel/km², což je hodnota nacházející se značně pod průměrem města Jihlavy jako celku (565 obyvatel/km²). Na jednu část města nacházející se při okraji jeho správního území v průměru připadá 446 obyvatel žijících na cca 430 hektarech území, přičemž tyto části města Jihlavy se navzájem podstatně liší jak rozlohou, tak i počtem trvale žijících obyvatel. Z hlediska počtu obyvatel jsou největšími částmi města Jihlavy ležícími mimo vlastní centrum města Horní Kosov a Staré Hory, jejichž obyvatelstvo představuje převážnou většinu obyvatel žijících ve všech těchto částech města (4 373 obyvatel, 65 % všech obyvatel těchto částí) a jejichž hustota osídlení je rovněž nadprůměrná. Naproti tomu ostatní zmíněné části města nepřesahují svým počtem obyvatel 500 trvale žijících osob (převážná většina z nich z nich nemá ani 200 obyvatel).⁴

Počet bytů nacházejících se v částech města ležících mimo jeho centrum představuje 10,5 % všech bytů v krajském městě, v rámci celkového počtu domů na území statutárního města Jihlavy zaujímají tyto části města přes 22,7 %, což v zásadě odpovídá jejich podílu na celkovém počtu obyvatel města. Zároveň tyto charakteristiky potvrzují předpoklad, že ve většině zmíněných částí města převažuje bydlení v rodinných domech nad bytovými domy. Z hlediska věkové struktury obyvatel se v roce 2001 podíl obyvatel do 14 let věku za dané části města jako celek pohyboval nad průměrem krajského města (17,2 % oproti 15,5 %), naproti tomu u obyvatel starších 60 let byla hodnota tohoto podílu výrazně podprůměrná (7,2 % oproti 18,4 %), v důsledku čehož pak podíl osob v produktivním věku v zásadě odpovídal podílu za město Jihlava jako celek. Věková struktura těchto částí města se však v jednotlivých případech značně lišila, neboť například nejvyšší podíl osob mladších 14 let dosáhly části města Kosov, Horní Kosov a Zborná, zatímco nejvýznamnější podíl osob starších 60 let měly vzhledem ke svému počtu obyvatel Popice, Pávov a Pístov.⁵

Výše uvedené charakteristiky se ve většině případů odrážejí v problematictější dopravní dostupnosti, limitované úrovni místní veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti nacházející se v těchto částech města, což je částečně dáno dlouhodobou absencí obnovovacích investic na těchto územích v minulých desetiletích. V současnosti je však obnova těchto částí města jednou z priorit rozvoje statutárního města Jihlavy zohledněnou i programovém prohlášení rady města. I přes zabezpečení základní dopravní dostupnosti převážné části těchto území v zásadě odpovídajícími komunikacemi a městskou hromadnou dopravou, jejíž frekvenci lze v některých případech považovat za nedostatečnou, a zajištění komplexní občanské vybavenosti pro jejich obyvatele v centru či ostatních částech města, lze tyto oblasti také v některých dalších objektivních ohledech považovat za ohrožené vyliďňováním, čímž by se tato území mohla v budoucnu v důsledku dosažení negativních sociálních charakteristik stát výrazně znevýhodněnými oblastmi.

Tabulky a grafické přílohy názorně dokumentující demografický vývoj města Jihlavy ve sledovaných letech jsou uvedeny v subkapitole 10.1.1.

⁴ Zdroj: Katastrální úřad pro Vysočinu, Správní odbor Magistrátu města Jihlavy (evidence obyvatel).

⁵ Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001, Analytické a statistické služby kraje Vysočina.

Následující subkapitoly 2.2.3 až 2.2.10 věnované socioekonomické analýze města jsou členěny tak, aby svým pořadím a obsahem odpovídaly zaměření a aktivitám 6 základních obecných cílů (prioritních oblastí) stanovených metodikou MMR (viz subkapitola 1.1). V případě obecných cílů Sociální integrace a Přitažlivá města je daná prioritní oblast rozdělena na 2 subkapitoly.

2.2.3. Průmysl, podnikání, výzkum a vývoj

Jihlava se z hlediska své charakteristiky řadí mezi průmyslová města. Během 90. let 20. století došlo k výrazné změně odvětvové struktury zaměstnanosti, přičemž i nadále dochází neustále ke snižování počtu zaměstnanců v primárním sektoru a v budoucnosti se obecně předpokládá další uvolňování pracovních sil působících v oblasti zemědělství. Na území města existuje vysoká koncentrace průmyslové výroby, která poskytuje cca 65 % pracovních příležitostí v okrese. Město Jihlava disponuje velkým množstvím kvalifikované pracovní síly vzhledem k tomu, že jeho průmysl je velmi diverzifikovaný.

V rámci průmyslového sektoru jsou na území statutárního města zastoupeny v první řadě strojírenství, kovovýroba, dřevozpracující, textilní, kožedělný, nábytkářský, potravinářský, sklářský a elektrotechnický průmysl. V průběhu posledních deseti let vstoupili do několika jihlavských firem zahraniční partneři, u některých došlo v rámci privatizace k prodeji části bývalých státních podniků. Od roku 1989 také v souladu s celorepublikovým trendem došlo k nárůstu zaměstnanosti v terciálním sektoru, tj. v oblasti služeb.

Na území Jihlavy působí celkem 10 620 podnikatelských subjektů. Největší počet podnikatelských subjektů vyvíjí činnost v oblasti obchodu a služeb, kde působí téměř 59 % všech registrovaných subjektů. V návaznosti na poměrně pestrou strukturu a rozvinutost průmyslového sektoru na území města zaujímají významné místo z hlediska počtu subjektů rovněž oblasti průmyslu (12 %), stavebnictví (10 %) a veřejných či sociálních služeb. Pro sektor služeb držící z hlediska počtu existujících podnikatelských subjektů nejvýznamnější pozici jsou však typické subjekty s menším počtem zaměstnanců, na rozdíl od průmyslového sektoru, kde působí nejvýznamnější zaměstnavatelé ve městě i kraji Vysočina.

V Jihlavě má svůj závod největší zaměstnavatel v kraji, firma Bosch Diesel, spol. s r. o., a zároveň dalších 6 z 15 nejvýznamnějších zaměstnavatelů v kraji Vysočina působí přímo na území města Jihlavy.⁶

Konkurenceschopnost lokální ekonomiky je současnou úrovní konkurence postavenou na základech fungování globálního trhu do budoucna objektivně podmíněna efektivním a cíleným rozvojem technologií a inovací, pro který v současnosti není na území města vybudována potřebná infrastruktura. Záměr vybudování vědeckotechnologického parku při Vysoké škole polytechnické v Jihlavě by se proto měl stát základem dlouhodobého zvyšování konkurenčního potenciálu subjektů působících na území statutárního města Jihlavy.

Podíl cestovního ruchu na rozvoji podnikání a na celkové zaměstnanosti je stejně jako v případě celého sektoru služeb na území krajského města menší, než by bylo adekvátní vzhledem k jeho kulturnímu a historickému potenciálu. Z tohoto důvodu bude žádoucí se do budoucna zaměřit na tuto oblast a podpořit vybudování odpovídající infrastruktury a rozvoj služeb pro cestovní ruch jako předpoklad všestranného ekonomického rozvoje města.

⁶ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2006, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ; Statistická ročenka trhu práce v České republice 2006, MPSV; Analýzy stavu a vývoje trhu práce v kraji Vysočina za rok 2006, ÚP v Jihlavě; Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2005, ÚP v Jihlavě; Úřad práce v Jihlavě.

Město Jihlava se tak nejen výraznou měrou podílí na tvorbě HDP kraje Vysočina, ale zároveň poskytuje pracovní příležitosti osobám z dalších okresů kraje, resp. dalších krajů. Tím jsou vytvářeny podmínky pro pracovní uplatnění dalších osob, které jsou vázány na správní území města Jihlavy a pro něž je také klíčovým zajištěním jeho adekvátní dopravní dostupnosti a občanské vybavenosti.

2.2.4. Zaměstnanost a trh práce

Míra nezaměstnanosti na území města dosahovala v prosinci 2007 hodnoty 5 %, čímž se Jihlava i z hlediska dlouhodobého vývoje tohoto ukazatele řadí k městům a lokalitám s mírně podprůměrnou mírou nezaměstnanosti vzhledem k celorepublikovému průměru. Do roku 1998 se roční míra nezaměstnanosti v okrese Jihlava pohybovala nad průměrnou mírou nezaměstnanosti v České republice, nicméně od roku 1999 již trvale dosahuje hodnot zpravidla 2-3 procentní body pod úrovní nezaměstnanosti v ČR a trend jejího vývoje je korelován obdobně jako vývoj daného ukazatele v celostátním měřítku. Počet uchazečů o zaměstnání v okrese Jihlava, resp. statutárním městě Jihlava, dlouhodobě několikanásobně převyšuje počet volných pracovních míst (v průměru za období let 1996 - 2006 převyšoval počet uchazečů o zaměstnání počet volných pracovních míst ročně cca 6 krát), což je ovšem aspekt typický pro trh práce na celém území České republiky. Poměr volných pracovních míst a počtu uchazečů o zaměstnání dosáhl svého dlouhodobého maxima v roce 2004, od té doby však opět dochází k postupnému poklesu tohoto negativního trendu. Podle počtu evidovaných uchazečů připadajících na 1 volné pracovní místo dosahuje okres Jihlava průměrné hodnoty v rámci ČR (v roce 2006 činil tento ukazatel 4,8 uchazeče / VPM, tj. 41. místo z 77. okresů ČR, v roce 2007 poklesl na 2,6 uchazeče / VPM a 48. místo).

Z hlediska věkové struktury nezaměstnaných jsou významnou skupinou osoby starší 50 let, které v roce 2006 představovaly 25,7 % všech nezaměstnaných osob v okrese Jihlava, a téměř 18 % všech nezaměstnaných tvořily osoby mladší 25 let (vzhledem k legislativním změnám poklesl v roce 2007 podíl evidovaných uchazečů o zaměstnání mladších 25 let na 11 % a u uchazečů starších 50 let se zvýšil na 29 %). Zatímco podíl osob mladších 25 let na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání je v celorepublikovém srovnání jen mírně nadprůměrný, podíl osob starších 50 let je oproti průměru ČR nižší o 1,4 %. V rámci vzdělanostní struktury nezaměstnaných osob převažovali v posledním čtvrtletí roku 2007 na území okresu Jihlava vyučení uchazeči (41,4 %) a osoby se základním vzděláním (27,4 %). V případě obyvatel statutárního města Jihlavy je naopak v současné době ve srovnání se vzdělanostní strukturou uchazečů o zaměstnání za okres Jihlava i kraj Vysočina dosahováno výrazně vyššího podílu evidovaných uchazečů se základním vzděláním (48,5 %) a nižšího podílu osob s učňovským vzděláním (27,1 %). Zatímco celorepublikový průměrný podíl osob se základním vzděláním na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání převyšuje hodnotu dosaženou v okrese Jihlava o 3,5 procentního bodu, podíl vyučených uchazečů se za okres naopak pohybuje nad průměrnou hodnotou platnou pro území ČR jako celek (o 1,9 %), naproti tomu rozdíl v případě srovnání ČR s územím statutárního města Jihlavy je přesně opačný a hodnotově mnohem výraznější. Za negativní skutečnost lze objektivně považovat relativně vysoký podíl nezaměstnaných absolventů škol, který v roce 2006 dosáhl v okrese Jihlava 9 %, čímž se Jihlava řadí ke skupině okresů se zvýšenou hodnotou tohoto ukazatele.

Z hlediska počtu vytvořených pracovních míst je nejvýznamnější oblastí strojírenský průmysl, který vytváří přes 25 % všech zaměstnaneckých pracovních míst v okrese Jihlava a v němž působí řada nejvýznamnějších zaměstnavatelů v kraji Vysočina, kteří tímto způsobem výrazně ovlivňují strukturu zaměstnanosti i celkovou situaci na regionálním trhu práce.

V počtu pracovních míst jsou pro území statutárního města Jihlavy z pohledu zaměstnanosti významné rovněž oblasti obchodu a služeb, dopravy a spojů či stavebnictví. Z průmyslových odvětví má na území krajského města důležitou pozici rovněž elektrotechnický, dřevařský, potravinářský či textilní průmysl, který se však dlouhodobě obdobně jako sklářský průmysl potýká v důsledku nárůstu konkurence v evropském i globálním měřítku ve většině případů s nemalými ekonomickými problémy, a proto zde v posledních letech dochází ke snižování počtu zaměstnanců. Z dlouhodobého hlediska dochází k nárůstu zaměstnanosti především v průmyslovém sektoru, kde se na zvyšování počtu pracovních míst podílejí především strojírenské podniky. Naproti tomu v ostatních průmyslových odvětvích dochází zpravidla k dlouhodobému poklesu počtu pracovníků, a to především v textilním, potravinářském a dřevozpracujícím průmyslu. Pokles celkového počtu zaměstnaných osob zaznamenávají i podniky působící v sektoru obchodu a služeb, zatímco pokles počet pracovníků v oblasti dopravy a spojů a ve stavebnictví je z hlediska trendu mnohem pozvolnější.

Ve srovnání s odvětvovou skladbou zaměstnanosti na území kraje Vysočina má okres Jihlava podstatně menší podíl počtu pracovníků působících v zemědělství a lesnictví, sektoru obchodu a služeb a textilním či dřevařským průmyslu. Podíl průmyslového sektoru v Jihlavě je naproti tomu ve vztahu k počtu zaměstnanců v jednotlivých hospodářských odvětvích v kraji Vysočina výrazně nadprůměrný. Nejvýrazněji se na této charakteristice podílí sektor strojírenské výroby, v menší míře pak rovněž oblasti sklářského, potravinářského a elektrotechnického průmyslu. V porovnání s údaji za ČR jako celek vykazuje okres Jihlava stejně jako kraj Vysočina výrazně vyšší podíl zaměstnanosti v odvětvích zemědělství a zejména průmyslu, a to ve všech tradičních průmyslových odvětvích typických pro tento region, přičemž největší rozdíl podle očekávání vykazuje sektor strojírenství. Z hlediska počtu zaměstnanců se naopak zastoupení terciárního sektoru, stavebnictví či dopravy v okrese Jihlava i kraji Vysočina nachází pod úrovní hodnot platných v celostátním měřítku.⁷

Z hlediska zaměstnanosti je území statutárního města Jihlavy oblastí, v níž počet zaměstnaneckých pracovních míst značně převyšuje počet ekonomicky aktivních obyvatel trvale žijících ve městě (počet zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) v krajském městě představuje dokonce 149 % počtu všech ekonomicky aktivních obyvatel města). Převaha počtu vytvořených zaměstnaneckých pracovních míst a OSVČ nad počtem ekonomicky aktivních obyvatel je platná zároveň pro celé území okresu Jihlava, což je primárně důsledkem zohlednění výše popsaného stavu ve statutárním městě Jihlava, neboť právě území krajského města poskytuje téměř dvě třetiny všech pracovních příležitostí v okrese Jihlava. Vzhledem k tomu, že v rámci kraje Vysočina je daný poměr opačný a při současném zohlednění počtu ekonomicky aktivních obyvatel města, kteří vyjíždějí za prací mimo jeho území, je statutární město Jihlava nutno objektivně považovat za významný pól a akcelerační ekonomického růstu celého regionu, neboť zaměstnavatelské subjekty působící na jeho území poskytují pracovní příležitosti také velkému počtu osob z ostatních míst kraje Vysočina či jiných krajů ČR (tj. cca 11 000 osob).

Tabulky a grafické přílohy zaměřené na podrobnou komparativní analýzu lokálního trhu práce a zaměstnanosti v okrese Jihlava jsou uvedeny v subkapitole 10.1.2.

⁷ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2006, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ; Statistická ročenka trhu práce v České republice 2006, MPSV; Měsíční a čtvrtletní statistika nezaměstnanosti za rok 2007, MPSV; Analýzy stavu a vývoje trhu práce v kraji Vysočina za rok 2006, ÚP v Jihlavě; Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2005, ÚP v Jihlavě; Úřad práce v Jihlavě.

2.2.5. Vzdělávání a sociální věci

Občanská vybavenost města v současnosti zahrnuje různé oblasti lidské činnosti a v zásadě rámcově odpovídá počtu jeho obyvatel a funkci, kterou v rámci regionu plní. V současnosti i v budoucnu je přesto nezbytně nutné posilovat určité oblasti občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury tak, aby mohly být zajištěny odpovídající rozsah a kvalita základních veřejných služeb ve významných oblastech sociálních věcí a vzdělávání, ale i všech ostatních sektorech veřejné infrastruktury. Občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury jako celku je podrobněji věnován obsah následující subkapitoly 2.2.7 Kvalita života a občanská vybavenost, přičemž tato subkapitola se zaměřuje pouze na klíčové oblasti veřejných služeb, kterými jsou vzdělávání a sociální věci.

V oblasti školství působí na území města 2 mateřské (jedna MŠ sdružuje 15 mateřských škol, druhou je Mateřská škola a speciálně pedagogické centrum Jihlava) a 11 základních škol (z toho 10 zřizuje město Jihlava), základní škola speciální pro žáky s těžkým zdravotním postižením, 21 středních škol a odborných učilišť, vyšší odborné školy, Vysoká škola polytechnická a další vzdělávací zařízení. Počet školských vzdělávacích zařízení je z hlediska jejich kapacit v zásadě možno považovat za dostatečný a oborové zaměření zejména středních škol a učilišť je značně diverzifikované, což je do jisté míry dáno stávající orientací lokálního průmyslu a terciárního sektoru.

Statutární město Jihlava je zřizovatelem 11 základních škol (včetně základní školy speciální), jejichž součástí je 7 školních jídelen a 4 školní jídelny-výdejny, a obou výše zmíněných předškolních zařízení. Současná kapacita základních škol je 6 280 žáků, přičemž tyto školy navštěvuje 4 338 dětí (778 žáků dojíždí z okolních obcí), což vede k využívání nenaplněných prostor základních škol ke vzniku studoven, odborných učeben či školních družin a klubů. Dostatečnost kapacit těchto zařízení v budoucích obdobích je dána počtem narozených dětí v Jihlavě, který od roku 1990 postupně klesal, až kolem roku 2000 dosáhl svého minima. Od roku 2001 lze populační vývoj v počtu narozených dětí považovat za dlouhodobě stabilizovaný, přičemž roky 2006 a 2007 představují podstatný nárůst porodnosti. Počet žáků bude tedy zřejmě v následujících letech dále mírně klesat do doby, než se projeví nárůst porodnosti z posledních let. Kapacity základních škol budou v budoucnu vlivem předchozího demografického vývoje přesahovat očekávaný počet dětí s povinnou školní docházkou, přičemž nemá dojít k rušení těchto zařízení, ale pouze k úpravě jejich kapacit s ohledem na úsporu provozních nákladů a nezbytné obnově této infrastruktury.

V oblasti předškolního vzdělávání pro následující období (do roku 2010) počítá statutární město Jihlava s navýšením stávající kapacity mateřských škol (1 177 míst) na 1 277 míst a následně plánuje další zvyšování kapacit těchto zařízení, aby mohl být vzhledem k demografickému vývoji pokryt nárůst počtu dětí narozených v posledních letech (za období let 2003 - 2010 dosahoval podíl kapacity mateřských škol a počtu dětí narozených v Jihlavě za období 3 - 5 let před daným školním rokem hodnot kolem 90 %). Statutární město Jihlava si je plně vědomo své odpovědnosti jako zřizovatele těchto předškolních zařízení, a proto je plánováno zajištění rozvoje této části výchovně-vzdělávací infrastruktury. V současnosti také krajské město připravuje novou koncepci rozvoje mateřských škol na svém území a v rámci územního plánu řeší plochy pro tuto občanskou vybavenost v návaznosti na plánovanou novou bytovou výstavbu.⁸

⁸ V letech 2004 - 2007 vynaložilo statutární město Jihlava na stavební úpravy mateřských a základních škol 178 mil. Kč, které byly zaměřeny také na bezbariérovou úpravu objektů a splnění hygienických a jiných platných norem. V rámci těchto investičních akcí byla v roce 2006 byla dokončena výstavba nové mateřské školy MŠ U Dlouhé stěny. V současné době jsou zpracovány projektové dokumentace na rekonstrukce všech

Stav školské infrastruktury je kapacitně a ve většině případů i technicky dostačující, výjimkou je pouze potřeba rozšíření prostor základní školy speciální pro žáky s těžkým zdravotním postižením a potřeba rozšíření kapacit předškolního vzdělávání. Nicméně v návaznosti na snahu o zvyšování kvality a efektivity poskytovaných služeb a zlepšování kvality výuky zejména s přihlédnutím k specifikům rozšířené výuky jednotlivých základních škol je třeba zajistit průběžnou obnovu a trvalý rozvoj všech škol, školských zařízení a jejich infrastruktury (včetně školních sportovních zařízení a hřišť) na území města.⁹

Další vzdělávání poskytují na území města jak školská zařízení, tak i řada dalších podnikatelských a neziskových subjektů. Ve vztahu k potřebám regionálního trhu práce je třeba dále rozvíjet infrastrukturu veřejných služeb pro školství a další vzdělávání tak, aby bylo možno uvést do souladu výstupy sektoru školství a požadavky zaměstnavatelů, neboť i nadále přetrvávají na trhu práce problémy s uplatněním absolventů a některé strukturální disparity.

Kromě toho město Jihlava a jeho okolní spádový region postrádá ve srovnání s jinými regiony některá specificky orientovaná vzdělávací zařízení sloužící pro vzdělávání široké veřejnosti zaměřená na podporu všeobecné vzdělanosti a rozvoj znalostní ekonomiky (např. planetárium apod.).

V sektoru veřejných služeb v oblasti sociálních věcí se ve městě nachází zařízení sociální péče zřizovaná statutárním městem Jihlava, mezi něž patří například domov pro seniory, 5 domů s pečovatelskou službou (v rámci toho Areál DPS s 13 objekty), denní a týdenní stacionář či Integrované centrum sociálních služeb.¹⁰ Kromě toho působí v této oblasti také větší počet církevních a neziskových organizací orientujících se na různé skupiny osob zpravidla v závislosti na druhu jejich postižení či příslušnosti k dané znevýhodněné skupině. Zejména tyto organizace se zaměřují na prevenci sociálního vyloučení u méně početných sociálně či jinak znevýhodněných skupin.

V oblasti sociální péče a sociální integrace vykonává statutární město Jihlava (mimo vlastní zřizované organizace) přenesenou působnost, jejímž cílem je prostřednictvím výše zmíněných ostatních subjektů (zejména církevní a neziskové organizace) zajistit v souladu s platnou legislativou dané sociální služby. Tyto sociální služby jsou tedy v souladu s komunitním plánem sociálních služeb zajišťovány formou poskytování finančních prostředků na provoz zařízení provozovaných výše uvedenými subjekty, které tuto činnost zabezpečují. Z hlediska rozsahu potřebné struktury a kapacit sociálních služeb je třeba v budoucnu v návaznosti na komunitní plán zajistit fungování některých zařízení služeb sociální péče a sociální integrace, které v oblasti infrastruktury veřejných služeb chybí (např. dům na půl cesty či azylový dům pro ženy), nemají odpovídající kapacity nebo lze oprávněně očekávat, že jejich stávající kapacity nebudou v budoucnu dostatečné vzhledem k anticipovaným demografickým a souvisejícím trendům. Při zabezpečení výstavby a rozvoje těchto zařízení by měly hrát klíčovou roli zejména neziskové organizace, které budou moci své projektové záměry řešit v rámci IPRM.

Současná kapacita domova pro seniory představuje 146 míst a již nyní je evidováno 94 neuspokojených žádostí. Z tohoto důvodu je v současnosti připravováno vybudování domova pro seniory soukromým subjektem ve spolupráci s městem (PPP projekt), který má být spolufinancován z národních zdrojů (tj. mimo aktivity IPRM). Současně je také jako

zbývajících objektů mateřských a základních škol v celkové výši plánovaných nákladů přes 132 mil. Kč, přičemž tyto úpravy plánuje statutární město Jihlava realizovat v nejbližším období. Dále je připravována výstavba nové mateřské školy v rámci celkové revitalizace bývalého areálu podniku Tesla Jihlava (zpracovává se projektová dokumentace) a v rámci územního plánu také v oblastech nové bytové výstavby.

⁹ Zpráva o školství na území města Jihlavy (2007).

¹⁰ Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004.

možná varianta řešení dané situace připraveno vybudování domova pro seniory, u něhož by investorem bylo statutární město Jihlava nebo kraj Vysočina (zpracována projektová dokumentace a vyhrazeny pozemky v územním plánu, realizace projektu by nebyla součástí IPRM).¹¹ Od roku 2005 probíhá postupná rekonstrukce stávajícího domova pro seniory Jihlava – Lesnov (rekonstrukce bytových jader bude dokončena v roce 2008, v současnosti rovněž probíhá zateplení objektu). V návaznosti na tuto rekonstrukci je třeba v objektu provést ještě některé další úpravy a modernizaci jeho vybavení s cílem zvýšit kvalitu této veřejné infrastruktury.

Součástí infrastruktury sociální péče nacházející se na území města jsou dále domy s pečovatelskou službou (DPS), které disponují celkem 336 byty a kapacita těchto zařízení je tak ve vztahu k počtu obyvatel města považována za dostatečnou (viz níže).¹² Také kapacity Integrovaného centra sociálních služeb jako jejich hlavního poskytovatele na území města (1 051 osob, kterým centrum v roce 2007 poskytovalo služby) jsou v současnosti převážně dostačující (výjimkou je vývařovna, jejíž kapacita je již nyní mezní, ale měla by být řešena v rámci jedné z variant výstavby nového domova pro seniory). Naproti tomu v případě Denního a týdenního stacionáře Jihlava, který poskytuje své služby osobám fyzicky a duševně postiženým včetně osob s autistickými rysy, je stávající kapacita zařízení již v současnosti nedostatečná, a je proto nutné ji rozšířit.¹³

Z hlediska věkové struktury obyvatel statutárního města Jihlavy představuje podíl osob starších 65 let, na jejichž sociální a ostatní potřeby a jejich uspokojování je tato veřejná infrastruktura primárně zaměřena, na celkovém počtu obyvatel města 14,6 %, což je sice ve srovnání s ostatními krajskými městy ČR podprůměrná hodnota (viz subkapitola 2.2.12), nicméně vzhledem k celorepublikovému průměru (14,4 %) se naproti tomu jedná o mírně nadprůměrnou výši a v porovnání s průměrem nejvýznamnějších regionálních středisek v kraji Vysočina srovnatelné velikosti (13,5 %) jde pak dokonce o výrazně nadprůměrnou hodnotu. Podíl stávající kapacity domova pro seniory v Jihlavě vzhledem k celkovému počtu obyvatel krajského města starších 65 let dosahuje výše 1,96 %, což je značně podprůměrná hodnota ve srovnání jak s celkovým průměrem kraje Vysočina (3,18 %), tak i v rámci celostátního srovnání (2,66 %). Tato skutečnost je také důvodem plánované výstavby nového domova pro seniory (viz výše), která však nemá být realizována v rámci tohoto IPRM.

V případě ekvivalentního srovnání současných kapacit domů s pečovatelskou službou na území krajského města s počtem jeho obyvatel starších 65 let je naopak dosažený procentní podíl 4,86 % vzhledem k průměrné hodnotě za kraj Vysočina jako celek (2,93 %) možno považovat za nadprůměrný. V obou těchto případech je ovšem třeba navíc brát v úvahu stávající poptávku ze strany obyvatel a dalších osob a relativně širokou spádovou oblast statutárního města Jihlavy jako významného obslužného centra ve vztahu k poskytování

¹¹ V případě domova pro seniory v rámci projektu PPP v bývalém areálu podniku Tesla Jihlava se zpracovává projektová dokumentace. V případě druhé možnosti vzniku domova pro seniory, k jejíž realizaci by bylo třeba přistoupit v případě neuskutečnění první varianty či vzniku dodatečné potřeby rozšíření těchto kapacit, je již zpracována projektová dokumentace a v rámci územního plánu města jsou připraveny pozemky pro jeho výstavbu. Součástí plánovaného objektu by byla i vývařovna, která by sloužila také Integrovanému centru sociálních služeb Jihlava a DPS. Vzhledem ke skutečnosti, že významná část klientů a žádostí o umístění nepochází z řad obyvatel města Jihlavy, čímž tato problematika významně přesahuje působnost statutárního města Jihlavy, jsou vedena jednání, aby případné vybudování tohoto objektu a jeho provoz zajistil v rámci své působnosti a zdrojů kraj Vysočina.

¹² V současné době je evidováno 64 žádostí o byt v DPS, přičemž jejich kapacita není zcela zaplněna. Stejně jako v případě domova pro seniory významná část klientů DPS a těchto žádostí nepochází z řad obyvatel města Jihlavy, a proto v tomto ohledu přesahuje tento druh zařízení svým záběrem působnost města.

¹³ Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Jihlavy, Domov pro seniory Jihlava, Integrované centrum sociálních služeb Jihlava.

těchto veřejných služeb v rámci celého regionu. Výše uvedené ukazatele a skutečnosti spolu s očekávanými demografickými trendy jednoznačně poukazují na vyšší podíl obyvatelstva města Jihlavy staršího 65 let v regionálním i národním srovnání, což zejména do budoucna objektivně indikuje vysokou pravděpodobnost zvýšené poptávky po tomto druhu veřejných služeb ze strany těchto skupin obyvatel krajského města.¹⁴

Mobilita obyvatel města se zaměřením na osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, která je nedílnou součástí sociální integrace, je koncepčně řešena pomocí příslušného generelu bezbariérových tras, v němž byly navrženy úpravy centra města a 4 páteřních tras a jehož první etapy by měly být realizovány v nejbližším období. Také Dopravní podnik města Jihlavy již v současnosti disponuje moderními nízkopodlažními vozidly, přičemž většina zastávek MHD nesplňuje požadavky na bezbariérový přístup pro postižené osoby.

2.2.6. Životní prostředí

Životní prostředí statutárního města Jihlavy odpovídá svým stavem velikosti městské aglomerace a počtu obyvatel. Geologie převážně krystalických hornin předurčuje spíše menší zásoby podzemních vod. Stavební a infrastrukturní rozvoj města musí respektovat reliéf, který vesměs odpovídá členité pahorkatině. Klimaticky patří Jihlava spíše k drsnějším v dané velikostní kategorii, zimy trvají déle a větší množství sněhu přináší problémy v dopravě, ale např. i v záchranném systému. Specifikem města je poloha významných průmyslových zdrojů znečištění ovzduší (firma Kronospan aj.) v blízkosti obytné zástavby, což je typickým znakem pro postupně se rozrůstající provozy s dlouhou historií.

V oblasti životního prostředí patří okres Jihlava v rámci ČR z hlediska emisí k oblastem s podprůměrnou koncentrací emisí oxidu siřičitého, uhelnatého a oxidů dusíku, přičemž je ho možno řadit k lokalitám s nejnižší měrnou koncentrací těchto emisních sloučenin v ČR. Situace na území města Jihlavy jako průmyslového centra pak oproti méně hustě osídleným lokalitám okresu přirozeně vykazuje zvýšené hodnoty těchto emisí, zvláště vysokých hodnot dosahují měrné emise tuhých znečišťujících látek, které se svými hodnotami blíží úrovním znečištění v některých velkých průmyslových aglomeracích. Kvalita vody v řece Jihlavě sice v řadě parametrů doznala v posledních letech částečného zlepšení, přesto ale i nadále patří k vodním tokům v ČR s velmi vysokou úrovní znečištění.¹⁵

Jednoznačně nejdominantnějším problémem v oblasti životního prostředí je ale intenzivní automobilová doprava. Krajské město Jihlava sloužící jako centrum průmyslu, služeb a sídlo s dalšími obslužnými funkcemi (veřejná správa, školství) a má velmi širokou spádovou oblast, navíc dojíždění za prací ze vzdálenosti několika desítek kilometrů není výjimkou. Ještě významnější doprava je generována jako místní doprava obyvatel za nákupem, službami apod.

Vegetační kryt celého obvodu města charakterizuje nadprůměrná lesnatost. Pro správnou funkci města má význam dostatek kvalitních a esteticky hodnotných parků ve vnitřní části města, nově i v rozsáhlejších plochách obytné zástavby. Z celkové rozlohy správního území krajského města Jihlavy zaujímá zemědělská půda téměř 48 %, kterou tvoří z převážné části orná půda a zahrady, lesy 29 % a vodní plochy pouze necelá 2 %. Ostatní

¹⁴ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2007, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Věkové složení obyvatel podle krajů a věkových skupin (2006), ČSÚ; Domov pro seniory Jihlava, Integrované centrum sociálních služeb Jihlava.

¹⁵ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2006, ČSÚ; krajské statistické ročenky za rok 2006, ČSÚ.

plochy, na nichž se nachází značná část parkové a sídelní zeleně v centru města, představují přes 16 % celkové rozlohy území města.¹⁶ Lesní a zemědělská půda (mimo zahrady individuální zástavby apod.) se spolu s vodními plochami rozkládá zejména v částech města nacházejících se při okraji jeho správního území, které jsou zpravidla řídkěji osídleny. Rybníční soustavy mají význam jednak rekreační, ale slouží i pro zásobování vodou, které může být v budoucnu rizikovější než dnes. V současnosti však město disponuje dostatkem vodohospodářsky využitelných vodních zdrojů nacházejícími se v jeho blízkosti, nicméně nutnost jejich zabezpečení i do budoucna a stávající stav některých těchto zdrojů vyžaduje provedení jejich nezbytné obnovy a souvisejících technických úprav.

Na správním území statutárního města Jihlavy se nachází Přírodní rezervace Zaječí skok jako maloplošné zvláště chráněné území, další chráněné lokality se nacházejí v okolí toku Smrčenského potoka (2 lokality) a rybníků Horní a Dolní Bradlo Kromě toho lze ve městě nalézt 15 významných krajinných prvků představovaných především parky a obdobnými lokalitami s environmentálně výjimečným charakterem. Nejvýznamnější zelenou plochou v centru města nalézající se nedaleko historického centra města je lesopark Heulos, který je ze všech stran obklopen městskou zástavbou. Rozhodující část městské zeleně v centru města a jeho okolí představují parky a veřejná prostranství na sídlištích, jejichž stávající stav vyžaduje zpravidla rozsáhlejší revitalizaci, a to zejména v návaznosti na ostatní úpravy vyvolané nároky obyvatel města na kvalitu života a životního prostředí ve městě.

Z hlediska hospodaření s odpady se statutární město Jihlava nachází v produkci komunálního odpadu připadající na jednoho obyvatele města pod celorepublikovým průměrem i průměrnou hodnotou dosaženou v kraji Vysočina (za rok 2006 v Jihlavě činil objem komunálního odpadu 248 kg/obyvatele (směsný komunální odpad 210 kg/obyvatele) oproti 296 kg/obyvatele za Českou republiku jako celek a 305 kg/obyvatele za kraj Vysočina). Zatímco v období od roku 2000 kolísala počet obyvatel města s mírnými výkyvy kolem 50 tisíc osob, docházelo do roku 2002 poměrně rychlým tempem k postupnému nárůstu na úroveň produkce komunálního odpadu, která se s výjimkou výrazného poklesu v roce 2003 pohybuje mezi 12 - 13 tisíci tunami komunálního odpadu za rok, přičemž objem odpadů vykazoval zejména v posledních letech trend mírného nárůstu. Průměrná úroveň komunálního odpadu se tedy dlouhodobě udržuje pod úrovní celorepublikového průměru a v průběhu sledovaných let se projevuje environmentálně pozitivní tendence, kdy dochází k postupnému nárůstu podílu separovaného odpadu na celkovém objemu komunálního odpadu až na 23 % v roce 2007, což lze oprávněně vysvětlovat jako pozitivní reakci občanů města na fungování a rozvoj systému třídění odpadů. Na území města se nachází několik zařízení sloužících ke sběru a výkupu odpadů, dvě plochy určené k uložení stavebních odpadů a několik skladů pro uložení nebezpečných odpadů. K ukládání inertních a ostatních odpadů města pak slouží dvě skládky provozované Službami města Jihlava umístěné v části města Henčov, kde byla vybudována kompostárna pro zpracování biologického odpadu. Skládky jsou nyní postupně přeměňovány na středisko nakládání s odpady, do budoucna se plánuje vybudování smetkové rampy či úpravárenského centra a zvažují se varianty řešení možné nedostatečnosti stávajících kapacit těchto skládek v dlouhodobém horizontu, a to v návaznosti na konkrétní zvolená řešení odpadového hospodářství v rámci kraje Vysočina jako celku.¹⁷

V současné době je ve městě využíváno alternativních zdrojů energie pouze ve značně omezené míře (solární panely jsou schopny pokrýt z cca 30 % energie na ohřev vody pro jeden z domů s pečovatelskou službou), ostatní záměry na využití obnovitelných zdrojů

¹⁶ Zdroj: Bilance půdy podle měst k 31.12. 2006, ČSÚ.

¹⁷ Zdroj: Produkce podnikových a komunálních odpadů podle krajů v roce 2006 (v t), ČSÚ; Plán odpadového hospodářství původce odpadů statutárního města Jihlavy (srpen 2005); Odbor životního prostředí Magistrátu města Jihlavy.

energie dosud nebyly uskutečněny. V následujících letech však dojde k výraznému snížení energetické náročnosti u řady veřejných budov, které jsou ve vlastnictví města. V souvislosti s podporou trvale udržitelného rozvoje a zdraví obyvatel se Jihlava stala členem Národní sítě Zdravých měst ČR s cílem uplatňovat komplexní a systémový přístup k řešení problematiky životního prostředí, zdravého životního stylu a dalších souvisejících oblastí v rámci Místní agendy 21.

Statutární město Jihlava v současnosti rovněž chystá stavební úpravy vybraných objektů (zoologická zahrada, Teniscentrum), které jsou vzhledem ke svému umístění bezprostředně ohrožovány v důsledku povodní. Povodněmi ohrožuje městskou zástavbu spíše říčka Jihlávka, podmínkou udržení přijatelného povodňového rizika na řece Jihlavě protékající městem je zachování retenčních prostor na jejím toku v úseku Kostelec - Jihlava.

2.2.7. Kvalita života a občanská vybavenost

Kvalita života ve městě je determinována řadou často vzájemně provázaných faktorů, mezi něž patří v první řadě kvalita životního prostředí ve městě, kvalita a ekvivalentní využití veřejných prostranství a rozsah, úroveň a kapacity všeobecné občanské vybavenosti a veřejných služeb, které mají zajistit uspokojení sociálních, zdravotních, vzdělávacích, kulturních, společenských a ostatních souvisejících potřeb obyvatel města. Do občanské vybavenosti tak patří kromě zařízení v oblastech školství a vzdělávání, sociálních věcí, kultury, sportu a volného času rovněž hotely a ostatní zařízení cestovního ruchu, další účelová tělovýchovná zařízení, neustále se rozšiřující nabídka obchodní sítě či sítě služeb a řada dalších objektů a institucí. Dosažení odpovídající kvality života a životního prostředí ve městě se zpravidla odráží v zájmu obyvatel o život a bydlení ve městě a jeho atraktivitě pro potenciálně nově příchozí osoby.

Na území města se nachází řada veřejných prostranství, která jsou představována v první řadě 3 rozlehlými náměstími, řadou větších i menších parků a veřejných prostranství zahrnujících veřejnou zeleň a občanskou vybavenost (např. dětská hřiště) nacházející se na sídlišťích a v další zástavbě centra i ostatních částí města, které z převážné části vyžadují poměrně rozsáhlou revitalizaci. Stav řady objektů v historickém centru města se sice v posledních desetiletích významně zlepšil, nicméně přesto se čtená veřejná prostranství a objekty v městské památkové rezervaci neobejdou bez komplexní obnovy a revitalizace. V budoucnu se počítá také s vybudováním nových parků a areálů veřejné zeleně v některých částech města zejména v závislosti na rozvoji nové výstavby na území města. Na území statutárního města Jihlavy se nachází 13 panelových sídlišť zahrnujících celkem 7 132 bytových jednotek (tj. cca 19,5 tis. obyvatel), z nichž ve všech ohledech největším je sídliště rozkládající se na ulicích Demlova, Březinova a Na Kopci s rozlohou cca 46 hektarů představující v souhrnu 2 972 bytových jednotek. V současné době se uvažuje o regeneraci veřejných prostranství 10 sídlišť (z toho 9 panelových) vyžadujících obnovu, jejichž souhrnná plocha představuje rozlohu téměř 99,3 hektaru. Rovněž veřejná prostranství v částech města ležících při okraji jeho správního území (podrobně řešeny v subkapitole 2.2.2) jsou ve většině případů charakteristické relativně nízkou kvalitou veřejných prostranství a infrastruktury vzniklé z důvodu často jen minimální nezbytné údržby a absence obnovovacích investic v minulých desetiletích, což bylo důvodem zařazení jejich obnovy do priorit rozvoje města uvedených v programovém prohlášení rady města.

Na území města se navíc nachází 5 bývalých vojenských areálů, které by bylo možno považovat za zanedbaná a nevyužitá území. Statutární město Jihlava je v současné době vlastníkem pouze jedné z těchto lokalit, která je již z převážné části využívána jako útulek pro

opuštěná zvířata a sklady Služeb města Jihlavy. Ostatní výše uvedené vojenské prostory dosud nebyly převedeny do majetku města ani dalších subjektů. V případě vojenských areálů nacházejících se v blízkosti centra města počítá statutární město Jihlava po jejich získání s jejich využitím pro potřeby veřejné správy a související účely.

V oblasti občanské vybavenosti a veřejných služeb vedoucích k zajištění odpovídající úrovně kvality života disponuje v současnosti statutární město Jihlava poměrně rozsáhlou veřejnou infrastrukturou zahrnující různé oblasti lidské činnosti, která ve srovnání s obdobnými sídly rámcově odpovídá počtu jeho obyvatel a dalším funkcím, které v rámci relativně širokého spádového regionu plní. Přesto již v současnosti kapacity, technický stav či kvalita v některých oblastech občanské vybavenosti a veřejných služeb neodpovídají stávajícím potřebám obyvatel města či dalších osob využívajícím tuto infrastrukturu na území města ve vztahu k jejich poptávce po daných veřejných službách či nárokům na kvalitu této infrastruktury. Navíc je třeba s ohledem na budoucí očekávané vývojové ekonomické, sociální, demografické a další trendy počítat s nutností zvyšovat kapacitu a kvalitu především určitých oblastí a zařízení veřejné infrastruktury, a to zejména veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání a občanské vybavenosti sloužící kulturním, sportovním, volnočasovým a souvisejícím účelům.

Občanskou vybavenost sloužící obyvatelům krajského města i okolního regionu představují v současné době ve zdravotnickém sektoru nemocnice, psychiatrická léčebna, středisko záchranné služby a řada dalších zdravotnických zařízení.

K nejvýznamnější občanské vybavenosti sloužící k uspokojování potřeb obyvatel města a případných dalších osob využívajícím tato zařízení patří infrastruktura veřejných služeb v klíčových oblastech sociálních věcí a vzdělávání, která je na území města představována relativně dostatečným počtem škol a školských zařízení s poměrně širokou oborovou nabídkou a kapacitou zejména v případě vzdělávacích zařízení na úrovni středního školství, jejichž výstupy však v řadě ohledů neodpovídají potřebám regionálního trhu práce. Také stávající objem a struktura veřejných služeb v oblasti sociální péče a integrace je poměrně rozsáhlá, nicméně kapacity některých těchto zařízení jsou již v současnosti nedostatečné či mezní a v budoucnu je třeba počítat s jejich dalším rozvojem a zvyšováním kvality těchto veřejných služeb s ohledem na očekávané budoucí trendy a současný technický stav příslušné infrastruktury. Podrobněji již byly stav a složení infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání popsány v předchozí subkapitole 2.2.5.

V oblasti kultury disponuje statutární město Jihlava vzhledem ke své velikosti občanskou vybaveností zahrnující v zásadě odpovídající počet kulturních zařízení se strukturou zaměřenou do všech významných oborů kultury. Mezi nejvýznamnější objekty a zařízení v oblasti kultury nacházející se ve městě patří veřejné knihovny (městská knihovna a její pobočky), 2 stálá kina, přírodní amfiteátr (letní kino), Horácké divadlo, víceúčelový kulturní a společenský objekt DKO Jihlava, Dělnický dům Jihlava (kulturně-společenský objekt), Muzeum Vysočiny, 14 galerií a výstavních sálů.

Krajské město je také nositelem významných kulturních tradic a dějištěm akcí spojených s hornickou historií města, osobou hudebního skladatele Gustava Mahlera (Hudební festival Gustav Mahler), koncerty vážné hudby (Festival sborového umění Jihlava s 50letou tradicí, Jihlavské dny hudby apod.) a Mezinárodním festivalem dokumentárního filmu v Jihlavě. Městu však dlouhodobě chybí vhodné a dostatečně kapacitní prostory vlastního kulturního centra pro pořádání rozsáhlejších kulturních akcí a také řada objektů sloužících kulturním účelům se v současnosti nachází ve zhoršeném technickém stavu a jejich kapacita či vybavení již často neodpovídá současným nárokům kladeným na kulturu jako součást veřejného života. V případě obou jihlavských kin se již stav obou budov a jejich

technického vybavení blíží stavu havarijního, který by mohl znemožnit konání dalších ročníků mezinárodního festivalu dokumentárního filmu, proto jsou již v současnosti činěny kroky k jejich nezbytné rekonstrukci.

Počet sportovních zařízení na území statutárního města Jihlavy je možno považovat za relativně vysoký, což je dáno i dlouholetou sportovní tradicí města zejména v oblasti ledního hokeje a v posledních letech i fotbalu. V oblasti sportu a volnočasových aktivit jsou nejvýznamnějšími zařízeními Horácký zimní stadion, 3 otevřené sportovní stadiony, aquacentrum Vodní ráj, 2 kryté bazény, 25 tělocvičen (včetně školních), 31 sportovních hřišť a řada dalších zařízení pro tělovýchovu. Poptávka po sportovních a volnočasových zařízeních ze strany obyvatel města však v řadě oblastí převyšuje stávající kapacity a značný počet výše zmíněných objektů se v současnosti nachází v nevyhovujícím technickém stavu. Dosud také nebyla dokončena výstavba a rekonstrukce sportovních stadionů.¹⁸

Na území města Jihlavy se v současnosti nachází 182 dětských hřišť (v majetku města, převažují zcela malá nevyhovující hřiště), která jsou nerovnoměrně rozložena v městské zástavbě a řada z nich se nachází v nevyhovujícím technickém stavu nebo již není ekvivalentně využívána. Obnova a rozvoj dětských hřišť je jednou z rozvojových priorit města, proto má v budoucnu dojít ke vzniku 19 nových centrálních dětských hřišť většího rozsahu (nyní existují jen 3 tato hřiště), která budou rovnoměrně rozložena na celém území města. Hřiště v e vyhovujícím stavu budou zachována bez dalších úprav (20 hřišť), ze stávajících hřišť nacházejících se ve zhoršeném technickém stavu budou vybraná hřiště obnovena (48 hřišť) a ostatní postupně rušena s ohledem na vznik centrálních hřišť a zajištění optimální dostupnosti z hlediska potřeb obyvatel města.

Tabulky a grafické přílohy sloužící k charakteristice krajského města Jihlavy z hlediska jeho celkové občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury jsou obsahem subkapitoly 10.1.3.

2.2.8. Kulturní dědictví a cestovní ruch

Jihlava jako královské horní město, jehož založení spadá do první poloviny 13. století, patří mezi historicky a architektonicky nejcennější města České republiky. Jedinečnost a nevyčíslitelná architektonická hodnota celého komplexu budov nacházejících se v historickém jádru města byla důvodem pro vyhlášení centra města Jihlavy státem chráněnou městskou památkovou rezervací v roce 1982. Jihlavská městská památková rezervace zahrnují řadu pozdně gotických a renesančních domů se staršími sklepy a jádry, jedinečné raně gotické i pozdější stavby a další významné architektonické památky pocházející z pozdějších slohových období je právem řazena k nejvýznamnějším svého druhu v České republice. V historickém centru města se totiž nachází 582 budov s 214 kulturními památkami, z nichž 70 je zařazeno do první kategorie. V druhé polovině 20. století byla také zrekonstruována část zachovaného opevnění v délce cca 3 km převážně v jeho barokní podobě včetně jedné zachované městské brány. Nebýt necitlivého architektonického zásahu do centra města vybudováním obchodního domu, neexistovala by patrně objektivní překážka pro zařazení města na seznam památek UNESCO.

Kromě významného počtu historických a kulturních památek disponuje krajské město dalšími významnými turistickými atraktory a nezanedbatelnou infrastrukturou volného času, která může rovněž přivést do města turisty a ostatní návštěvníky. Mezi nejvýznamnější atraktivity města z hlediska návštěvnosti patří Zoologická zahrada Jihlava, u níž počet návštěvníků činil v roce 2006 přes 229 tisíc osob, Jihlavské katakomby (15 tisíc osob),

¹⁸ Zdroj: Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004.

vyhlídková věž sv. Jakuba (7 tisíc osob), Brána Matky Boží, dochovaný a zpřístupněný systém městského opevnění či řada dalších památek a objektů infrastruktury volného času. Řada kulturních památek a historicky cenných objektů ve městě se z důvodu často jen minimální nezbytné údržby v minulých desetiletích nachází ve špatném technickém stavu, který vyžaduje jejich obnovu a rekonstrukci tak, aby mohly být ekvivalentně využity pro potřeby turistiky a cestovního ruchu. Z kulturních tradic lze beze sporu označit za nejvýznamnější tradici spojenou s osobou světově proslulého hudebního skladatele Gustava Mahlera a jeho vztahem k Jihlavě a historicky danou hornickou tradici města. Kromě kulturních akcí spojených s těmito tradicemi získává postupně na prestiži a návštěvnosti také každoročně pořádaný Mezinárodní festival dokumentárního filmu v Jihlavě.

Propagace města a stávající informační turistický systém v zásadě plní svůj účel (např. informačních služeb Turistického informačního centra v roce 2006 přímo využilo přes 15 tisíc osob), ale do budoucna je nezbytný dlouhodobý strategický přístup k systému propagace města a služeb cestovního ruchu v regionálním i celostátním měřítku, aby byl výše zmíněný významný potenciál města pro rozvoj cestovního ruchu efektivněji využíván.

Negativně se ve vztahu k návštěvnosti města dlouhodobě projevuje nedostatek ubytovacích kapacit a absence další základní i doprovodné infrastruktury cestovního ruchu a související vybavenosti (např. kongresové centrum). Za ne zcela dostatečnou je možno ve srovnání s výjimečným turistickým potenciálem Jihlavy považovat i stávající propagaci města, nekomplexní přístup k problematice cestovního ruchu a omezenou nabídku služeb cestovního ruchu na území města.

2.2.9. Dopravní infrastruktura města

Z hlediska silniční dopravy je Jihlava důležitou silniční křižovatkou ležící v těsné blízkosti dálnice D1, která spojuje hlavní město Prahu s Brnem, a je tak nejfrekventovanější dopravní tepnou České republiky. Město Jihlava se svým umístěním nachází přibližně v polovině této trasy. Přes území statutárního města prochází silnice celostátního významu I/38 (E 59) ve směru sever – jih spojující Havlíčkův Brod s Jihlavou a Jihlavu se Znojmem. Od západu přichází do města silnice II/602 (I/19 – Pelhřimov – Jihlava – Velké Meziříčí), jihovýchodním směrem z města vede silnice II/405 (Brtnice – Okříšky – I/23) a silnice II/352 (Jihlava – Polná – I 19 (směr Žďár nad Sázavou)) spojující město se severovýchodní částí kraje Vysočina. Výše uvedené komunikace jsou součástí Pátevní silniční sítě kraje Vysočina spojující významná centra regionu s jednotlivými okresy kraje a sousedními kraji. Kromě toho z Jihlavy vychází také komunikace II/523 vedoucí severozápadním směrem do Humpolce, která však po vybudování dálnice D1 ztratila část svého dřívějšího významu.

Územím města prochází železniční trať směřující z Brna přes Jihlavu do Havlíčkova Brodu (traťový úsek č. 240) a trať spojující Jihlavu s Jindřichovým Hradcem a Veselím nad Lužnicí (trať č. 225). Obě tratě jsou celostátního významu a Hlavní nádraží ČD v Jihlavě je uzlovou stanicí pro osobní i nákladní železniční dopravu. Do budoucna je plánována možnost přemístění stávajícího hlavního vlakového nádraží ležícího v severní části města na stávající městské vlakové nádraží nacházející se nedaleko centra města, s nímž by bylo spojeno vybudování přestupních terminálů a přístupové komunikace, čímž by v rámci krajského města došlo ke vzniku nového dopravně-obchodního uzlu a zlepšení návaznosti jednotlivých druhů veřejné hromadné dopravy.

Na území statutárního města se nalézá sportovní letiště, které je v současnosti využíváno pouze k cvičným a sportovním účelům či potenciální možnosti podnikatelských letů. Do budoucna se pak uvažuje o jeho využití ke komerčním účelům.

Jako přirozené centrum Českomoravské vysočiny zajišťuje Jihlava i fungování lokální a regionální hromadné dopravy. Městskou hromadnou dopravu (MHD) zajišťuje 5 trolejbusových a 8 autobusových linek provozovaných Dopravním podnikem města Jihlavy, který je ve vlastnictví statutárního města Jihlavy. Veřejnou meziměstskou silniční dopravu zajišťuje centrální autobusové nádraží umístěné nedaleko centra Jihlavy, které odbavuje cca 60 regionálních a dálkových linek, a to i některých mezinárodních linek.

Nová výstavba na území města, vývoj jeho osídlení a počet osob využívajících veřejnou dopravu vedou k nutnosti dalšího rozvoje stávající sítě trolejbusových a autobusových linek a zefektivnění fungování celého systému. Současná dostupnost jednotlivých zastávek MHD je pak ve srovnání s jinými městskými aglomeracemi spíše nadprůměrná, naproti tomu není k dispozici dostatečný počet míst pro prodej jízdenek.¹⁹ Mezi problematické okruhy v městské hromadné dopravě patří nyní nedostatečná obnova vozového parku, rozšiřování použití ekologičtějších vozidel či pomalé zavádění elektronického informačního systému pro odbavování cestujících ve vozidlech MHD. Dopravní podnik města Jihlavy již v současnosti disponuje moderními nízkopodlažními vozidly, ale většina zastávek MHD zatím nesplňuje požadavky na bezbariérový přístup pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace.

Dopravní situaci ve městě lze považovat za mezní charakteristickou špičkovými výkyvy. Dopravní obslužnost některých částí města (zejména částí města nacházejících se v okrajových oblastech jeho správního území) je třeba v některých ohledech považovat za nedostatečnou jak z hlediska potřebné kapacity komunikací, tak i z hlediska četnosti dopravních spojů MHD. Některé komunikace na území města ale vykazují zhoršenou kvalitu zejména v důsledku nedostatečně dimenzovaného povrchu, který neodpovídá jejich stávajícímu dopravnímu zatížení. Nejzatíženějšími místními komunikacemi ve městě jsou v současnosti ulice Brněnská a Hradební nacházející se v bezprostřední blízkosti centra města, které vykazují intenzitu přes 13 tisíc vozidel/den v jednom směru. Po plánovaném dokončení obchvatu města Jihlavy v listopadu 2008 by mělo dojít ke snížení dopravního zatížení města a odlehčení frekventovaným komunikacím ve středu města od tranzitní dopravy, která nemá ani zdroj ani cíl ve středu města. V souvislosti s dokončením nákupního a zábavního centra Citypark Jihlava v blízkosti centra města lze naopak předpokládat podstatný nárůst vnitřní dopravy směřující do této lokality. V rámci území města je však třeba řešit hlučnost a další ekologické dopady v některých lokalitách z důvodu vysoké intenzity nákladní i osobní automobilové dopravy. Problémem souvisejícím s nárůstem individuální automobilové dopravy je rovněž nedostatek parkovacích míst na velkých sídlištích a v některých lokalitách v blízkosti centra.

Město Jihlava na svém území v souladu s Generelem cyklistické dopravy a cyklotras, v němž byla rozpracována síť 20 cyklistických tras protínajících území města, postupně buduje příslušné cyklistické trasy, z nichž je v současnosti dokončena jen relativně malá část. Tyto cyklistické trasy mají výhledově umožnit rozvoj nemotorové dopravy ve městě, a dlouhodobě tak zlepšit dopravní situaci, kvalitu života a životní prostředí na jeho území. Cyklistické trasy v krajském městě navazují na celostátní systém tzv. dálkových cyklotras, a to konkrétně na cyklistickou trasu II. třídy č. 16 spojující Jihlavu na severozápadě s Polnou a Hlinskem či na jihu s Telčí a Slavonicemi a trasu III. třídy č. 162 vedoucí podél řeky Jihlavy do Třebíče. Přes území města procházejí rovněž cyklotrasy IV. třídy č. 5090 (Třešť - Kostelec u Jihlavy) a 5215 (Štoky – Vyskytná n. Jihl. - Vílanec - Luka n. Jihl. - Ždírec - Štoky). Síť cyklistických tras nacházejících se na území města má být kromě systému národních cyklotras a tras mikroregionu Jihlavsko v budoucnu napojena rovněž na mezinárodní cyklostezky (např. Jihlava – Třebíč – Raabs).

¹⁹ Prodej jízdenek ve vozidlech MHD je možný jen za zvýšené ceny jízdného.

Grafické přílohy doplňující charakteristiku dopravní situace statutárního města Jihlavy jsou uvedeny v subkapitole 10.1.4.

2.2.10. Správa věcí veřejných

Statutární město Jihlava je významným administrativním a správním sídlem regionu, neboť je sídlem kraje Vysočina, Energetického regulačního úřadu a řady dalších veřejných institucí s různou oborovou působností, která vyplývá také z jeho pozice jako obce z rozšířenou působností. V budoucnu se má Jihlava v návaznosti na nové uspořádání vyšších územních samosprávných celků stát rovněž sídlem krajského soudu a krajského policejního ředitelství.

Magistrát města Jihlavy usiluje obdobně jako kraj Vysočina o maximální možnou otevřenost úřadu ve vztahu k občanům, s čímž také souvisí účelná snaha o ucelený rozvoj informačních technologií při zajištění efektivního výkonu veřejné správy a informování veřejnosti. V rámci těchto snah byl zprovozněn na Magistrátu města Jihlavy portál Czechpoint a byl vytvořen nový moderní internetový portál statutárního města Jihlavy. Dosud však nedošlo k dokončení metropolitní datové sítě v Jihlavě, z jejíž výstavby byly zatím v minulých letech realizovány jen první 2 etapy a která postupně propojí všechny významné veřejné instituce a zařízení ve městě, a umožní tak jejich snadnější komunikaci a přístup k informacím. Komplexní informatizace veřejné správy na území města a v rámci regionu nebyla zatím zcela dokončena, také v případě Magistrátu města Jihlavy dosud nedošlo k plánovanému vybudování komplexního informačního systému, který by umožnil provázání jednotlivých agend a jednotné využití základních registrů či společných zdrojů dat.

V souladu s loňským vznikem členství krajského města v Národní síti Zdravých měst ČR bude nyní v oblasti veřejné správy aktivně uplatňován systémový přístup Místní agenda 21. Krajské město Jihlava se také snaží využívat zahraniční zkušenosti z oblasti veřejné správy i dalších oblastí lidské činnosti v rámci svého partnerství uzavřeného s nizozemským městem Purmerend a německým Heidenheimem.

Ve svých rozvojových cílech se statutární město Jihlava snaží vždy zohledňovat cíl dlouhodobě udržitelného rozvoje, který je akcentován ve všech strategických dokumentech města. Integrovaný přístup k dosažení tohoto cíle byl v minulosti dán širokým zapojením partnerů a relevantních subjektů při sestavování Strategického plánu ekonomického rozvoje města Jihlavy jako základního koncepčního rozvojového dokumentu města a v současné době z tohoto přístupu vychází i zpracování IPRM. Účast občanů na rozhodování a správě věcí veřejných je zabezpečena standardními postupy pro fungování samosprávy a občanské společnosti, kdy oporou pro určitá rozhodnutí může být i zjištění názoru občanů např. formou ankety či jiného šetření mezi občany. Nicméně v některých oblastech veřejného života přesto přetrvává ze strany občanů relativně malý zájem o aktivní zapojení do veřejného života a podíl na správě věcí veřejných.

2.2.11. Základní finanční analýza města

Hospodaření statutárního města Jihlavy vychází ze zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ze zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a souvisejících právních předpisů. Základními nástroji finančního hospodaření jsou roční rozpočet statutárního města Jihlavy a jeho rozpočtový výhled, který slouží pro finanční

plánování města ve střednědobém horizontu a sestavuje se na období 2 - 5 let. Jako věcný poklad pro stanovení rozvojových priorit města, které se ve střednědobém horizontu promítají především do výše struktury kapitálového rozpočtu města, je Programové prohlášení Rady města Jihlavy jako jeden ze základních obecně zaměřených strategických dokumentů města.

Základní finanční analýza statutárního města Jihlavy se do jisté míry může stát teoretickým východiskem pro stanovení objektivního finančního plánu daného IPRM. Podrobněji v členění na jednotlivé roky období 2006 - 2010 je tato analýza stanoveným způsobem provedena v tabulce v příloze č. 2.

Pro tuto analýzu byly pro léta 2006 a 2007 použity údaje ze skutečného plnění schváleného rozpočtu města, údaje pro rok 2008 vycházejí z upraveného rozpočtu města podle rozpočtových opatření schválených k 29. 2. 2008 a údaje na roky 2009 a 2010 pocházejí z Rozpočtového výhledu města Jihlavy na roky 2009 - 2011 (rozpočtový výhled příložen v příloze č. 11).²⁰

Běžné příjmy zahrnují daňové příjmy, nedaňové příjmy a dotace neinvestičního charakteru přijaté ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, přičemž výše těchto jednotlivých druhů příjmů determinuje vývoj běžných příjmů jako celku. Objem daňových příjmů města Jihlavy v průběhu let 2006 a 2007 rostl v souladu s celostátním vývojem objemu hrubého výnosu sdílených daní a výnosu daně z nemovitostí jako daně svěřené místním rozpočtům. V letech 2008 - 2010 se očekává postupný nárůst daňových příjmů vzhledem k jejich předpokládanému vývoji na národní úrovni dle střednědobého výhledu státního rozpočtu ČR, přičemž hlavní podíl na růstu objemu těchto příjmů rozpočtu města se anticipuje u daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a především u daně z přidané hodnoty. Součástí daňových příjmů jsou rovněž místní poplatky vybírané na základě platných vyhlášek statutárního města, jejichž predikovaná výše se s ohledem na jejich charakter dlouhodobě výrazně nemění nebo se u nich v střednědobém horizontu očekává mírný nárůst, a správní poplatky, jejichž objem má v budoucnu růst spolu s předpokládaným objemem prováděných správních úkonů a které společně s místními poplatky představují pouze cca 10 % všech daňových příjmů rozpočtu města.

V nedaňových příjmech jsou nejvýznamnějšími položkami příjmy z pronájmu bytového a nebytového fondu či pozemků ve vlastnictví města a úroky z bankovních účtů. V případě nedaňových příjmů se do budoucna předpokládá mírný nárůst vzhledem ke zvyšování nájmů zejména nebytových prostor a úrokových sazeb, proti tomu působí pokles nájemného z bytových prostor ve vlastnictví města, které budou postupně privatizovány, což se naopak projeví krátkodobým zvýšením (do roku 2010) v třídě kapitálových příjmů (viz níže). Dalším běžným příjmem jsou také neinvestiční dotace přijaté ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu (sociální dávky, výkon státní správy apod.), které z hlediska objemu představovaly nejvýznamnější položku celkového objemu přijatých dotací. Predikce vývoje těchto neinvestičních dotací v rozpočtu na rok 2008 a v následujících letech do roku 2010 předpokládá jejich mírný nárůst s ohledem na předpokládané navýšení prostředků na výkon státní správy (nezohledňuje uvažované systémové přesuny kompetencí mezi orgány veřejné správy v sociální oblasti).

Další příjmy rozpočtu statutárního města Jihlavy představují kapitálové příjmy a přijaté dotace investičního charakteru. V oblasti kapitálových příjmů jsou nejvýznamnější položkou příjmy z prodeje městského majetku. Tyto příjmy zpravidla v delším časovém horizontu vykazují relativně malé výkyvy, k jejich nárůstu oproti předchozímu roku došlo v roce 2007 a

²⁰ Pokles výše příjmů a výdajů v letech 2008 - 2010 oproti letům 2006 a 2007 je dán zmíněnými rozdílnými zdroji údajů (upravený rozpočet, rozpočtový výhled), při skutečném plnění rozpočtu města budou celkové částky jednotlivých druhů příjmů a výdajů v daných letech vyšší a lépe srovnatelné s roky 2006 a 2007.

k jejich krátkodobému zvýšení (do roku 2010) by mělo dále dojít v důsledku postupné privatizace bytového fondu ve vlastnictví města. Mezi investičními dotacemi převažují dotace získané z národních zdrojů, a to ze především ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje Vysočina. V roce 2007 došlo k poklesu objemu přijatých investičních dotací, neboť již nebyly realizovány investiční akce takového rozsahu jako v roce 2006 v oblasti dopravní infrastruktury a občanské vybavenosti v oblasti sportu, na něž byly čerpány dotační prostředky ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje. V rozpočtovém výhledu je v rámci této položky kalkulováno pouze s předpokládaným objemem kapitálových příjmů, neboť s možnými investičními dotacemi není v rámci těchto příjmů vzhledem k jejich nenárokovosti možno objektivně počítat (v rámci běžných příjmů je naproti tomu možno počítat s neinvestičními dotacemi přijatými v rámci souhrnného dotačního vztahu), což se projevuje nižšími hodnotami těchto rozpočtových ukazatelů v letech 2009 a 2010.

Položka financování (rozpočtová třída 8) zahrnuje prostředky přijaté formou úvěrů, půjček či emise dluhopisů sníženou o následné splácení či umořování, dále obsahuje aktivní operace řízení likvidity a změny stavu prostředků na bankovních účtech. V případě statutárního města Jihlavy se v daných letech konkrétně jedná o přijaté úvěry, jejich následné splátky a změny stavu prostředků na bankovních účtech (refundace a převody z rozpočtu do účelových fondů, refundace z těchto fondů a saldo běžného základního účtu). Výše této položky odpovídá objemu dosaženému přebytku, resp. schodku rozpočtového hospodaření města, tj. rozdílu příjmů a výdajů rozpočtu v daném roce.

Celkový objem výdajů rozpočtu statutárního města Jihlavy je determinován jednak objemem běžných výdajů, který primárně vychází z poměrně širokého rozsahu samostatné a přenesené působnosti vykonávané městem, a jednak rozsahem kapitálových výdajů určených na zajištění investičních akcí krajského města zejména ve vztahu k potřebám obnovy a rozvoje jeho majetku. Meziroční pokles celkového objemu výdajů mezi léty 2006 a 2007 je dán neuskutečněním některých plánovaných investičních akcí v roce 2007, jejichž realizace a financování následně přešly do roku 2008, což se v daném roce projevilo výrazným poklesem výše kapitálových výdajů oproti předchozímu roku 2006.

V případě běžných výdajů se do budoucna počítá s jejich postupným nárůstem s ohledem na predikci zvyšování cenové hladiny v národním hospodářství. U kapitálových výdajů se ve výhledu uvažuje pouze s dopadem investic, které již byly rozestavěny v roce 2007 a jsou plně kryty a nově zařazenými projektovými záměry, které se zaměřují na snížení energetické náročnosti budov ve vlastnictví města a jsou předmětem žádostí podaných do Operačního programu Životní prostředí. Ostatní projektové záměry, které svým obsahem a zaměřením spadají do IPRM, resp. Regionálního operačního programu, nejsou v tomto budoucím finančním plánu zatím uvažovány stejně jako v případě některých dalších investičních akcí plánovaných na rok 2008 vzhledem k tomu, že dosud nedošlo k jejich schválení ze strany Zastupitelstva města Jihlavy (předpoklad schválení duben 2008). V rámci budoucí plánované realizace projektů financovaných z prostředků strukturálních fondů EU (především ROP) pak dojde k významnému navýšení kapitálových výdajů v následujících letech programovacího období, a tím i jejich podílu na celkovém objemu výdajů rozpočtu města (v současnosti je na tyto projekty vyčleněn jen finanční limit).

V rámci rozpočtové třídy Financování vycházel v letech 2006 a 2007 objem použitých finančních prostředků z dlouhodobých úvěrů převážně z dodatečné potřeby investičních výdajů statutárního města Jihlavy v daných letech, a to konkrétně na účely podpory bytové výstavby ve městě a realizace rozsáhlejších investičních akcí v oblasti občanské vybavenosti pro sport (fotbalový stadion). Pro rok 2008 není v současnosti (k datu zpracování IPRM) přímo kalkulováno s přijetím případných úvěrů, neboť dosud nedošlo ze strany zastupitelstva

města ke schválení přijetí uvažovaného úvěru určeného primárně k zajištění financování realizace projektů IPRM (předpoklad schválení duben 2008, podrobněji k danému úvěru viz níže). V letech 2009 a 2010 se počítá s postupným přijetím schváleného úvěrového rámce v maximální výši 400 mil. Kč, jehož čerpání by mělo být dle původních předpokladů rozloženo do období let 2009 - 2011. Nicméně skutečná budoucí výše tohoto čerpání bude závislá na rozhodnutí přijetí zmíněného účelového úvěru na zajištění realizace projektů IPRM v roce 2008 a jeho finančním objemu.

Výše splátek je dána úrovní stanovených úrokových sazeb a výší nesplacených jistin dlouhodobých bankovních úvěrů přijatých v minulých letech za účelem financování rozsáhlejších investičních akcí města a ve výhledu do roku 2010 je určena v souladu s platnými podmínkami uzavřených úvěrových smluv a stanoveného splátkového kalendáře, přičemž výše splátek z těchto úvěrů se bude ve sledovaných letech postupně snižovat. Tyto úvěry přijaté v minulých letech budou s výjimkou úvěru určeného na financování rozvoje bydlení (bytové hospodářství), jehož celkový objem a roční výše splátek nedosahují s ohledem na celkový objem rozpočtu krajského města zásadní výše, splaceny do konce roku 2010. K zajištění financování v prvních fázích realizace projektů zařazených do IPRM a splnění povinného podílu jejich spolufinancování je ze strany statutárního města Jihlavy plánováno použití úvěru účelově určeného pouze k financování projektů IPRM a ostatních projektů (blíže viz subkapitola 5.2), jejichž zdrojem financování budou prostředky strukturálních fondů EU či obdobných zdrojů Evropského hospodářského prostoru (např. Finanční mechanismus EHP/Norska). Splácení tohoto účelového úvěru není zatím v budoucím výhledu zohledněno, neboť dosud nejsou známy přesné podmínky úvěrové smlouvy (předpoklad schválení v dubnu 2008), přičemž zahájení splácení jistiny tohoto úvěru se předpokládá v roce 2010.

Za roky 2006 a 2007 je v tabulce v příloze č. 2 uvedeno 6 největších investičních dotací, které město Jihlava získalo v daných letech z národních a regionálních zdrojů. Ve sledovaném období nebyly získány významnější dotační prostředky ze strukturálních fondů EU, proto jsou mezi výčtem nejvyšších aktuálních finančních podpor zahrnuty pouze dotace ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje Vysočina a Státního fondu dopravní infrastruktury. Tyto dotace směřovaly do oblastí podpory podnikání, dopravy a rozvoje školské a sportovní infrastruktury. Tyto dotace se pak částečně podílely na financování 4 z 10 objemově nejvýznamnějších kapitálových výdajů statutárního města Jihlavy na investiční akce uskutečněné v letech 2006 a 2007, jimiž byla kromě již výše zmíněných oblastí podpory podnikání, dopravy, školské a sportovní infrastruktury podporována také oblast veřejné správy.

2.2.12. Stručné srovnání vybraných údajů statutárního města Jihlavy s ostatními krajskými městy a ČR

Z hlediska počtu obyvatel patří statutární město Jihlava spolu s Karlovými Vary k nejmenším krajským městům, přičemž celkově podle počtu trvale žijících obyvatel se Jihlava dostala až na 21. místo mezi městy v ČR. Rozlohou svého správního území pak město zaujímá 10. místo ze všech 13 srovnávaných krajských měst. Průměrná hustota osídlení na území města Jihlavy dosahuje výrazně nejnižší hodnoty ze všech krajských měst a stejně tak i podíl zastavěné plochy na celkové rozloze města je nejnižší ze všech ostatních regionálních center. Tyto faktory jsou dány relativně malým počtem osob trvale žijících ve městě v poměru k rozloze jeho území. Věková struktura obyvatel města vykazuje oproti průměru mírně vyšší podíl osob v produktivním věku a osob mladších 15 let a rovněž průměrný věk obyvatel města je druhým nejnižším za takto srovnávaná sídla. Míra rozvodovosti a potratovosti

v okrese Jihlava je relativně nízká a jednoznačně patří k nižším hodnotám v rámci území ČR, také míra sňatečnosti se pohybuje mírně nad celorepublikovým průměrem

V oblasti bydlení a bytového fondu je počet bytů na území města Jihlavy připadajících na 1 000 obyvatel nejnižší ze všech krajských měst v ČR, nicméně z hlediska počtu nově dokončených bytů na 1 000 obyvatel ve sledovaném roce 2005 se Jihlava pohybuje výrazně nad průměrem a zaujímá 4. místo v pořadí krajských měst.

Podíl ekonomicky aktivních osob k celkovému počtu obyvatel města se v případě Jihlavy (53,2 %) nachází pod průměrnou hodnotou (53,8 %), z pohledu krajních limitů celkového intervalu se však nejedná o nijak dramatickou odchylku. Z hlediska výše roční míry nezaměstnanosti se město Jihlava dostalo na 7. místo ze srovnávaných krajských měst, což je mírně podprůměrná hodnota. Stejně tak v celostátním měřítku patří město i okres Jihlava k lokalitám s dlouhodobě podprůměrnou mírou nezaměstnanosti, která svým průběhem vykazuje obdobný vývojový trend jako míra nezaměstnanosti v ČR jako celku (podrobněji viz subkapitola 2.2.4) ²¹

Na tvorbě celkového HDP v ČR se kraj Vysočina, jehož je Jihlava správním a zároveň nejvýznamnějším kulturním a průmyslovým centrem, podílí pouze 4 %, nicméně z hlediska HDP připadajícího na obyvatele zaujímá Vysočina v rámci všech krajů 7. místo. Ve srovnání s jinými obdobnými lokalitami i průměrem ČR dosahuje počet soukromě podnikajících subjektů v okrese Jihlava vzhledem k počtu obyvatel relativně nízkých hodnot a podprůměrný je rovněž počet malých s středních podniků působících v okrese Jihlava přepočtený na počet obyvatel. Ve srovnání s odvětvovou skladbou zaměstnanosti v České republice jako celku má okres Jihlava podstatně menší podíl počtu pracovníků působících v sektoru obchodu a služeb, v oblastech stavebnictví či dopravy a spoju je pak tento rozdíl oproti celostátnímu průměru již méně výrazný. Podíl zaměstnanosti v odvětví zemědělství a především v průmyslovém sektoru je v okrese Jihlava naproti tomu ve vztahu k počtu zaměstnanců v jednotlivých hospodářských odvětvích ČR výrazně nadprůměrný. Nejvýrazněji se na této charakteristice podílí sektor strojírenské výroby, v menší míře pak rovněž oblasti potravinářského a textilního, ale i dřevařského, sklářského či elektrotechnického průmyslu, což jsou všechny průmyslové obory typické pro okres Jihlava. Tyto méně výrazné diference jsou ale patrně do jisté míry dány absencí některých dalších průmyslových odvětví, které jsou charakteristické převážně pro strukturálně odlišné regiony ČR jako severní Čechy či severní Morava, v odvětvové struktuře krajského města Jihlavy a jeho okolí (např. těžařský, elektrárenský či chemický průmysl).²²

Z hlediska dopravní infrastruktury má statutární město Jihlava zejména ve srovnání s krajskými městy obdobné velikosti a srovnatelného regionálního významu (Karlovy Vary, Zlín či Pardubice) výhodnější geografickou polohu v bezprostřední blízkosti dálnice D1, což se odráží v pozitivním trendu přílivu investic do této oblasti, kdy dopravní dostupnost hraje jednu z významných rolí při rozhodování potenciálních investorů. Z hlediska železniční dopravy se sice město Jihlava nachází na páteřní síti Českých drah, ale stejně jako řada dalších menších krajských měst neleží na nejvýznamnějších tratích využívaných pro mezinárodní přepravu. Železniční trati č. 225 a 240 vedoucí z Havlíčkova Brodu přes Jihlavu do Brna a z Jihlavy do Veselí nad Lužnicí mají sice celostátní význam, nicméně z hlediska přepravy osob a zboží nepatří mezi nejvýznamnější úseky železniční sítě v ČR. V Jihlavě pak jako v jediném z krajských měst není v současné době provozována metropolitní síť prostřednictvím železniční dopravy jako součást místní veřejné dopravy. Mezinárodní veřejná

²¹ Zdroj: Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ.

²² Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2006, ČSÚ; Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2006, Úřad práce v Jihlavě.

letišť se z krajských měst sice nacházejí pouze v Praze, Brně, Ostravě, Pardubicích a Karlových Varech, ale převážná většina krajských měst včetně statutárního města Jihlavy disponuje na svém území menšími sportovními letišti nabízejícími eventuální možnost podnikatelského využití.

V sektoru občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb je relevantní srovnání statutárního města Jihlavy spíše s krajskými městy s menším počtem obyvatel, kterými jsou Karlovy Vary, Zlín a Pardubice, v nichž počet trvale žijících obyvatel nepřevyšuje 90 tisíc osob. Vzhledem k tomu, že z hlediska počtu obyvatel odpovídají velikostním poměrům města Jihlavy pouze Karlovy Vary disponující specifickou lázeňskou infrastrukturou, je toto celkové srovnání možno v některých ohledech považovat za spíše orientační. V oblasti kultury vykazuje statutární město Jihlava v relativním měřítku obdobnou úroveň občanské vybavenosti jako ostatní vybraná regionální centra (výjimkou jsou Karlovy Vary výrazněji zaměřené na instituce volnočasového charakteru), naproti tomu v oblasti sportu je občanská vybavenost Jihlavy značně nadprůměrná a v sektoru školství, a to zejména v případě škol středních a vyšších, je rovněž na velmi dobré úrovni převyšující standard ostatních vybraných krajských měst. Také v oblasti zdravotnictví a sociální péče je počet zařízení při uvážení počtu obyvatel v zásadě srovnatelný s danými krajskými centry, pouze z hlediska počtu domovů a pensionů pro seniory statutární město Jihlava vlivem absence soukromých institucí působících v této oblasti zaostává za veřejnou infrastrukturou, kterou nabízejí srovnatelná krajská města. Toto srovnání však v převážné většině případů nemá přímou vypovídací schopnost o kapacitě těchto zařízení a kvalitě v nich poskytovaných veřejných a ostatních služeb, na níž jsou zpravidla kladeny stále větší nároky ze strany obyvatel, stejně jako zde nemůže být kvalifikovaně zachycena reálná poptávka či potřeba ze strany obyvatel daného regionálního centra a jeho spádových oblastí.²³

Tabulky porovnávající vybrané charakteristiky a občanskou vybavenost statutárního města Jihlavy a ostatních krajských měst ČR jsou uvedeny v subkapitole 10.1.5.

2.3. SWOT analýza statutárního města Jihlavy

Určení a specifikace silných (Strengths) a slabých (Weaknesses) stránek je základní metodou objektivního vyhodnocení současného stavu ekonomických, sociálních, kulturních a dalších podmínek života na území krajského města Jihlavy, které jsou determinovány vnitřními faktory. SWOT analýza zahrnuje také vymezení vlivů vnějšího prostředí v podobě příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats), které zachycují významné okolnosti ve vybraných oblastech, jichž je třeba využít pro rozvoj města nebo jimž je naopak třeba včas a efektivně čelit. Tato podrobná analýza slouží k vymezení oblastí a jednotlivých aktivit, které vzhledem ke stávající situaci vyžadují nebo budou vyžadovat zvýšenou pozornost a poskytnutí cílené podpory. S ohledem na její výsledky bude zároveň stanovena optimální strategie realizace IPRM respektující takto zjištěné skutečnosti.

SWOT analýza města rámcově navazuje na výstupy analýzy, která je součástí Strategického plánu ekonomického rozvoje města Jihlavy, a současně zachycuje změny okolností a vývojových trendů posledních let, které svým působením významným způsobem ovlivnily demografické, ekonomické, sociální a další charakteristiky krajského města. Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb statutárního města Jihlavy byla logicky v souladu s členěním předchozí socioekonomické analýzy rozdělena do osmi níže

²³ Zdroj: Vybavení měst vybranými druhy zařízení k 31. 12. 2005, krajská pracoviště ČSÚ

uvedených a vzájemně provázaných dílčích celků, které respektují pořadí, obsah a zaměření aktivit základních prioritních oblastí (cílů) stanovených metodickým pokynem MMR (2 prioritní oblasti jsou pro věcnou přehlednost rozděleny na dvě dílčí oblasti)²⁴ a jsou podrobně strukturovány a specifikovány v příloze č. 7:

- Průmysl, podnikatelské prostředí, výzkum a vývoj
- Zaměstnanost a trh práce
- Školství a sociální věci
- Životní prostředí
- Obyvatelstvo, kvalita života a občanská vybavenost
- Kulturní dědictví a cestovní ruch
- Doprava a technická infrastruktura
- Správa věcí veřejných

Průmysl, podnikatelské prostředí, výzkum a vývoj

K silným stránkám statutárního města Jihlavy patří v první řadě jeho výhodná geografická poloha uprostřed území ČR a dobrá dopravní dostupnost z hlediska blízkosti dálnice D1 jako hlavní dopravní tepny území ČR, poloha města na mezinárodně významné silnici I/38 či budoucí podnikatelský a rozvojový potenciál letiště v části města Henčov. Rozvoj podnikání současně pozitivním způsobem ovlivňují tradice průmyslové výroby ve městě, jejíž počátky sahají již do konce 19. století a která je v současnosti představována vysokým podílem průmyslu na celkové zaměstnanosti na území města i okresu Jihlava, a průmyslová zóna nacházející se v blízkosti dálnice D1, která nabízí dostatečný počet pozemků s infrastrukturou vybudovanou až na hranice jednotlivých pozemků. Tyto skutečnosti jsou základem pro vysokou koncentraci podnikání a investic na území města, které poskytují vysoký počet zaměstnaneckých pracovních míst obyvatelům města i řadě osob z kraje Vysočina či jiných krajů ČR. Jihlava jako královské horní město navíc disponuje významným historickým a kulturním potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu, který je nedílnou složkou ekonomického rozvoje města (problematika rozvoje cestovního ruchu na území města je podrobněji řešena v dílčí části Kulturní dědictví a cestovní ruch).

Mezi slabé stránky v rámci této oblasti je naopak třeba zařadit poměrně malou intenzitu soukromého podnikání a počtu malých a středních podniků v okrese Jihlava ve srovnání s obdobnými lokalitami, relativně vysoký podíl strojírenského průmyslu na celkové odvětvové skladbě zaměstnanosti ve srovnání s průměrem ČR, který se může stát určitou nevýhodou v případě nepříznivého vývoje hospodářského cyklu či strukturálních změn v evropském nebo globálním měřítku. Současné odbytové problémy tradičních výrobních odvětví v okrese Jihlava, mezi něž patří textilní nebo sklářský průmysl, jsou způsobeny nárůstem konkurence v globálním měřítku, což se může negativně odrazit na ekonomické a sociální situaci města. Jako výhledově nejvýraznější problém se ale jeví menší zastoupení progresivních odvětví ve výrobním i nevýrobním sektoru, které je dáno relativně nízkou podporou výzkumu a vývoje a aplikace inovací v oblasti výroby i podnikání obecně. Řešení této nepříznivé situace by mohlo spočívat ve vybudování vědeckotechnického parku navazujícího na přirozený lidský a rozvojový potenciál Vysoké školy polytechnické v Jihlavě

²⁴ Prioritní oblasti Sociální integrace a Přitažlivá města jsou zde kvůli věcné přehlednosti rozděleny na dva dílčí celky (Sociální integrace - Zaměstnanost a trh práce a Školství a sociální věci, Přitažlivá města - Obyvatelstvo, kvalita života a občanská vybavenost a Kulturní dědictví a cestovní ruch).

vzniklé roku 2004. Stávající úroveň infrastruktury a služeb v cestovním ruchu lze považovat za nedostatečnou ve vztahu k historickému a kulturnímu potenciálu města, což se také odráží v poměrně malém podílu tohoto odvětví na ekonomickém rozvoji krajského města.

Příležitostmi pro další ekonomický rozvoj města jsou především pokračující zájem investorů o podnikání na území města v návaznosti na zlepšování dopravní dostupnosti, přípravu ploch pro podnikání a ostatní faktory ovlivňující přímo i nepřímo podnikání. Rozvoj lokální ekonomiky a její konkurenceschopnosti je rovněž podmíněn podporou vývoje a inovací, které mohou efektivním způsobem zvýšit její konkurenční potenciál. Stejně tak je možno přispět k rozvoji lokální ekonomiky dostatečným využitím historického a kulturního potenciálu města, a to s přispěním prostředků strukturálních fondů EU a obdobných zdrojů. Naopak nevyužití příležitostí v podobě technologického rozvoje a inovací v sobě může skrývat jednu z nejdůležitějších hrozeb pro město Jihlavu a jeho hospodářský rozvoj. Negativními faktory působícími z vnějšího prostředí na tuto oblast jsou v první řadě strukturální změny, které by v případě hospodářské recese byly dále zesíleny výraznou orientací na strojírenský (zejména automobilový) průmysl, a stupňování globální konkurence, která může vést jednak k zániku některých tradičních výrobních odvětví či k odchodu investorů do destinací s levnější pracovní silou.

Zaměstnanost a trh práce

Silnými stránkami krajského města Jihlavy v této oblasti jsou relativně nízká lokální míra nezaměstnanosti, která se dlouhodobě od roku 1998 pohybuje pod průměrem ČR, nízká úroveň výdělků platná pro celý kraj Vysočina ve srovnání s průměrnou hrubou mzdou v národním hospodářství a poměrně významná profesní pestrost, která vychází ze stávající diverzifikované skladby průmyslu v krajském městě. Široká oborová pestrost v sektoru středního a vyššího odborného školství i existence vysoké školy v Jihlavě je dostatečně kvalitním základem pro rozvoj znalostní ekonomiky a současně podporuje profesní pestrost nabídky na trhu práce.

Návaznost vzdělávacího systému na trh práce je však obdobně jako v celé ČR značně problematická, neboť struktura absolventů zpravidla neodpovídá potřebám regionálního trhu práce. S touto skutečností bezprostředně souvisí další negativní aspekty projevující se na trhu práce v okrese Jihlava, kterými jsou zvýšený podíl uchazečů o zaměstnání s učňovským vzděláním (resp. zvýšený podíl uchazečů se základním vzděláním na území města Jihlavy) či poměrně vysoká 9% nezaměstnanost absolventů ve srovnání s průměrem za ČR jako celek a nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce z hlediska odvětvové a kvalifikační struktury uchazečů o zaměstnání. Tato strukturálními faktory způsobená nezaměstnanost může být dále umocněna stávající vysokou zaměstnaností ve strojírenské výrobě oproti sektoru obchodu a služeb. Vysoká zaměstnanost v tomto sektoru totiž vede k poptávce pouze po určitých technických profesích, jejichž zastoupení mezi uchazeči o zaměstnání není možné při současné situaci ani za pomoci rekvalifikačních programů efektivně zajistit. Výrazný podíl zaměstnanosti v odvětví strojírenství může v případě strukturálních změn globálních trhů vyvolat jako reakci na odbytové problémy výrazný nárůst nezaměstnanosti.

V oblasti zaměstnanosti je nejdůležitější příležitostí podmiňující pozitivní vývoj na regionálním trhu práce zajištění návaznosti struktury a výstupů lokálního školského systému na potřeby zaměstnavatelů na území města a regionu. Adaptabilitu pracovních sil na případné budoucí změny ekonomických trendů je možno efektivně docílit jen za předpokladu dalšího rozvoje vzdělanosti a kvalifikace obyvatel města pomocí celkového rozvoje systému dalšího vzdělávání či nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Nejdůležitějšími vnějšími hrozbami pro regionální trh práce jsou cyklické či strukturální hospodářské změny zesílené

zde zejména převažující orientací lokálního průmyslu na určité strojírenské obory, vysoký nárůst úrovně mezd vedoucí k poklesu zájmu zahraničních investorů, selhání vzdělávacího systému při sladění nabídky a poptávky na trhu práce či postupný odliv určitých kvalifikovaných skupin z regionu do zahraničí či jiných oblastí ČR.

Vzdělávání a sociální věci

Silnou stránkou v oblasti školství a vzdělávání jakožto veřejné služby je primárně dostatečný počet základních škol a školských zařízení na území města, kterým v zásadě krajské město Jihlava odpovídá standardu srovnatelných měst a jejichž plánované kapacity jsou v případě základních škol v souladu s očekávaným počtem dětí vzhledem k předchozímu demografickému vývoji. Kapacity základních škol v Jihlavě budou také v budoucnu vlivem předchozího demografického vývoje přesahovat očekávaný počet dětí s povinnou školní docházkou. Výrazným pozitivem je nepochybně rovněž relativně pestrá nabídka vzdělávacích oborů a dostatečná kapacita středního a vyššího odborného školství ve městě, která je dána poměrně vysokým počtem středních a vyšších odborných škol převyšujícím standard velikostně srovnatelných krajských měst, a založení Vysoké školy polytechnické v Jihlavě v roce 2004, což je nutno chápat jako přirozený základ pro rozvoj lidských zdrojů, výzkum, vývoj, inovace a budování regionální znalostní ekonomiky s cílem zajistit dlouhodobě udržitelný rozvoj v urbánní dimenzi.

Za slabé stránky města je pak třeba považovat nedostatečné kapacity a příslušnou technickou vybavenost mateřských škol a základních škol pro výuku a integraci zdravotně postižených žáků (potřeba rozšíření prostor základní školy speciální pro žáky s těžkým zdravotním postižením) či neekvivalentní oborovou strukturu vzdělávacího systému a obsah vzdělání absolventů zejména středních škol, který často neodpovídá potřebám regionálního trhu na straně poptávky. V oblasti lidských zdrojů bohužel stále přetrvává relativně malé zapojení středních a vyšších odborných škol v oblasti dalšího vzdělávání dospělých jako nástroje pro podporu adaptability pracovní síly a všeobecného rozvoje lidských zdrojů. Ani vysoká škola v Jihlavě nemá v současnosti vybudován potřebný rozsah kapacit pro plnění a rozvoj své úlohy akcelérátoru znalostní ekonomiky, stejně tak zatím nedošlo ani k vybudování vědeckotechnického parku. Kromě toho v Jihlavě chybí některá specificky orientovaná zařízení sloužící pro vzdělávání široké veřejnosti zaměřená na podporu všeobecné vzdělanosti a rozvoje znalostní ekonomiky (např. planetárium).

Nespornou výhodou pro statutární město Jihlava je zajištění relativně širokého spektra služeb sociální péče zahrnujícího domov pro seniory, Integrované centrum sociálních služeb, denní a týdenní stacionář, domy s pečovatelskou službou apod. Vzhledem k demografickým a dalším vývojovým trendům a nárůstu nároků na kvalitu sociální péče však již kapacita a kvalita některých zařízení veřejných služeb v oblasti sociální péče neodpovídá současným požadavkům na technický stav a kvalitu vybavení nebo je v těchto parametrech výhledově nedostatečná. Do budoucna se proto vzhledem k nedostatečné stávající kapacitě připravuje vybudování nového domova pro seniory buď soukromým investorem ve spolupráci se statutárním městem Jihlava (PPP projekt mimo intervence IPRM), nebo je také současně připravena i varianta, kdy by investorem nového domova pro seniory bylo město, popř. kraj (v případě obou variant mimo aktivity IPRM). Budoucí poptávka po službách sociální péče však i přesto může svým rozsahem převýšit také tyto nově vybudované kapacity. Kapacitně a kvalitativně je rovněž nedostatečná infrastruktura veřejných služeb pro sociální integraci osob postižených či ohrožených sociální exkluzí nacházející se na území města, v níž chybí určité druhy zařízení a služeb sociální integrace. K nevýhodám je třeba počítat i zatím nedokončenou infrastrukturu pro řešení mobility osob se sníženou schopností pohybu a

orientace v podobě bezbariérových úprav zastávek MHD a bezbariérových tras na území krajského města.

V budoucnu může úspěšný proces rozvoje a zefektivnění školství a vzdělávacího systému, který bude schopen reagovat na potřeby znalostní ekonomiky, regionálního trhu práce a změny dalších trendů, vyvolat pozitivní vývoj v lokální ekonomice a přispět k její konkurenceschopnosti. Pokud tento proces ve školství nebude úspěšný, je třeba nastalou neschopnost adaptovat se na nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou na regionálním trhu práce a ostatní mění se podmínky vnímat naopak jako hrozbu. Navíc je třeba trvale podporovat také zvyšování kvality výuky školských zařízení a rozvoj klíčových kompetencí jejich žáků s ohledem na zaměření rozšířené výuky jednotlivých základních škol a rozvoj celkové vzdělanosti. Demografické změny mohou v budoucnu vést ke značné disproporcii mezi počtem dětí (resp. mládeže) a kapacitními možnostmi mateřských a základních škol, stejně tak může demografický trend stárnutí obyvatelstva neúměrně zvyšovat převis poptávky nad nabídkou v případě sociálních služeb. V případě předškolních zařízení proto statutární město Jihlava i nadále počítá s postupným zvyšováním kapacit mateřských škol tak, aby mohl být s ohledem na demografické a ostatní trendy (např. nová bytová výstavba na území města) pokryt nárůst počtu narozených dětí zejména v posledních letech s možností využití zdrojů strukturálních fondů EU, a připravuje novou koncepci rozvoje těchto předškolních zařízení včetně jejich nové výstavby. Rovněž pro další rozvoj sektoru veřejných služeb v sociální oblasti je z výše uvedených důvodů nutné využít inovační postupy (např. projekty PPP), prostředky strukturálních fondů EU a ostatní veřejné a soukromé zdroje, aby tak bylo možné kapacitně reagovat na dané vývojové trendy a současně zvyšovat kvalitu sociální péče. Nedostatečný rozvoj kapacit a kvality zařízení pro sociální integraci osob ohrožených či postižených sociálním vyloučením by mohl v budoucnu velmi směřovat nejen k poklesu kvality života ve městě, ale i k nárůstu sociální exkluze a výskytu s ní spojených negativních sociálně-patologických jevů.

Životní prostředí

Významnou silnou stránkou města je v této oblasti v první řadě zdravé životní prostředí typické pro kraj Vysočina jako celek, což je patrné spíše v částech města nacházejících se při okraji správního území města. Pro území krajského města je dále charakteristický poměrně významný podíl lesní a sídelní zeleně, jejíž kvalitu je ale nutné v některých částech města považovat za nevyhovující. Také zdravé životní prostředí je navíc v dlouhodobém výhledu výrazně ohroženo vysokou koncentrací průmyslové výroby ve městě s přímým dopadem na znečištění životního prostředí a kvalitu života ve městě. Nejvýznamnějším negativem na území města je objektivně intenzivní automobilová doprava, která je dominantním zdrojem znečištění a hluku ve městě a která je dána průmyslovou, správní a dalšími obslužnými funkcemi krajského města zajišťovanými pro relativně rozsáhlý okolní spádový region.

Mezi výhody je naopak možno zařadit nižší úroveň produkce komunálního odpadu na obyvatele ve srovnání s průměrem kraje Vysočina a ČR jako celku a pozitivní výrazný nárůst podílu separovaného odpadu na celkovém objemu komunálního odpadu v posledních letech. Obdobně lze chápat také relativní dostatek vodohospodářsky využitelných vodních zdrojů nacházejících se v blízkosti města nebo relativně nízké riziko výskytu větších povodňových škod na území města, které je dáno jeho členitým reliéfem typickým pro Českomoravskou vrchovinu. Naproti tomu k již výše zmíněným stránkám lze v oblasti odpadového hospodářství města počítat z dlouhodobého hlediska poměrně reálnou možnost nedostatečnosti kapacity pro ukládání směsného odpadu na území města. Jako nedostatek z hlediska ochrany životního prostředí se jeví také relativně nízká míra využívání alternativních zdrojů energie na území města.

Budoucí výraznou příležitostí pro město a jeho udržitelný rozvoj představuje v této oblasti možnost využití strukturálních fondů EU a dalších relevantních zdrojů k revitalizaci veřejné zeleně a celkového zlepšení životního prostředí ve městě, což by ve svém výsledku mělo vést k udržení zájmu ze strany stávajících obyvatel města i dalších osob o život a bydlení v něm jako místa se zdravým životním prostředím a odpovídající kvalitou života včetně potenciálního zlepšení zdravotního stavu jeho obyvatel. Tento směr je třeba v budoucnu podporovat rovněž kladením důrazu na zachování kvalitních vodohospodářských zdrojů v okolí města a v obecném měřítku by mělo být odpovědně přistupováno k snižování energetické náročnosti budov a vyššímu využití alternativních zdrojů energie při možném využití zdrojů ze strukturálních fondů EU. Nevyužití těchto výše uvedených příležitostí se naopak může stát hrozbou v podobě zhoršené kvality životního prostředí ve městě, nedostatečné kvality a kvantity vodohospodářských zdrojů pro město a dalších negativních změn, které naopak povedou k poklesu zájmu obyvatel o město a dění v něm či dokonce v krajním případě k jejich odchodu. Dlouhodobé neřešení problematiky nárůstu energetické náročnosti, nevyužívání obnovitelných zdrojů energie či nedostatečný rozvoj odpadového hospodářství města mohou v budoucnu významnou měrou přispívat ke vzniku ekologických problémů i v širším než lokálním měřítku.

Obyvatelstvo, kvalita života a občanská vybavenost

Mezi pozitivní demografické ukazatele patří relativně vysoká míra sňatečnosti a nízké míry rozvodovosti a potratovosti v okrese Jihlava ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Počet obyvatel statutárního města Jihlavy jako nejlidnatějšího města kraje Vysočina představuje potřebný lidský potenciál pro další dlouhodobě udržitelný rozvoj města. Za silnou stránku města Jihlavy se považuje i nadprůměrná úroveň bytové výstavby na území města v posledních letech, kdy počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel je vysoce nadprůměrný ve srovnání s obdobnými sídly. K přednostem krajského města a okolního regionu patří i statisticky relativně vysoká naděje obyvatel na dožití se vyššího věku.

Slabou stránkou v oblasti týkající se obyvatelstva a bydlení v Jihlavě je dlouhodobý pokles přirozeného přírůstu počtu obyvatel, kdy úroveň počtu obyvatel města je v posledních letech zachována jen díky kladnému migračnímu přírůstu a určitému zvýšení počtu narozených dětí v letech 2006 a 2007. Protikladem k nadprůměrné míře bytové výstavby v posledních letech stojí ukazatel celkového počtu bytů připadající na 1 000 obyvatel města, neboť tento počet je v případě Jihlavy nejnižší ze všech krajských měst v ČR.

Rozsah občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb v krajském městě odpovídá ve většině ohledů standardu srovnatelných měst, přičemž město disponuje relativně širokým spektrem zařízení a institucí občanské vybavenosti. Za nadprůměrné je v tomto ohledu obecně možno považovat zejména počet zařízení občanské vybavenosti v oblasti sportu nebo například kapacity a poměrně široké oborové zaměření infrastruktury veřejných služeb na úrovni středního školství ve srovnání s obdobnými sídly (toto srovnání však neumožňuje plnohodnotnou komparaci daných měst z hlediska skutečné kapacity a zejména technického stavu a kvality vybavení těchto zařízení).

Na území statutárního města Jihlavy se nachází rámcově dostatečný objem kapacit veřejné infrastruktury v oblasti školství na všech jeho stupních, který je nejvýraznější na úrovni středního a vyššího odborného školství, jež navíc disponuje poměrně širokou nabídkou vzdělávacích a učňovských oborů. V daném srovnání s obdobnými sídly lze za relativně širokou považovat také strukturu zařízení v rámci infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče. Na druhé straně jsou slabými stránkami města v oblasti těchto veřejných služeb nedostačující kapacity a vybavenost mateřských a základních škol pro vzdělávání a integraci

zdravotně postižených žáků, neekvivalentní struktura vzdělávacího systému (především středního školství) ve vztahu k potřebám regionálního trhu práce či nedostatečné kapacity, nevyhovující technický stav a nedostačující kvalita vybavení zařízení veřejných služeb v oblasti sociální péče a integrace. Podrobněji již byla SWOT analýze infrastruktury veřejných služeb v těchto oblastech věnována pozornost v předchozí dílčí části Vzdělávání a sociální věci.

Ve srovnání s obdobnými městskými aglomeracemi v ČR se v Jihlavě nachází dostatečný počet kulturních zařízení s ekvivalentní strukturou. Řada výše zmíněných kulturně sloužících objektů se ale v současnosti nachází ve zhoršeném technickém stavu a jejich kapacita a vybavení také již často neodpovídá současným moderním potřebám a nárokům kladeným na kulturu jako součást veřejného života. Kromě toho chybí v Jihlavě odpovídající zázemí pro větší kulturní a společenské akce, které by mohly být využito také jako alternativní kulturní scéna.

Naproti tomu se určité lokality jak v historickém centru, tak i v ostatních částech města nachází z hlediska kvality městského prostředí a veřejných prostranství v nevyhovujícím stavu (náměstí, parky, veřejná zeleň, sídliště, dětská hřiště a ostatní veřejná prostranství) a vyžadují tak celkovou obnovu. Stav veřejné infrastruktury především v částech města nacházejících se při okraji jeho území je rovněž v důsledku zanedbávané obnovy a zajištění jen nezbytné údržby v minulých desetiletích možno označit za nepříznivý. S ohledem na nárůst nároků obyvatel na kvalitu veřejných služeb a další vývojové aspekty je stávající stav veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti na území statutárního města Jihlavy v některých oblastech lidské činnosti výhledově nedostatečný, neboť vzhledem k očekávaným skutečnostem a vývojovým trendům nebude již v nedalekém časovém horizontu kapacitně a kvalitou odpovídat potřebám obyvatel města, což by se mohlo negativně odrazit v jejich kvalitě života. Problémem jsou v této souvislosti také nevyhovující kapacity a technický stav řady objektů tvořících sportovní a volnočasovou infrastrukturu, které neodpovídají poptávce ze strany obyvatel města po této občanské vybavenosti a nárokům na její kvalitu, stejně jako nedokončená výstavba a rekonstrukce sportovních stadionů.

Za klíčovou příležitost pro město je v oblasti městského prostředí a občanské vybavenosti třeba považovat zejména možnost využití strukturálních fondů EU a jiných obdobných zdrojů či inovačních postupů (např. PPP) pro rozvoj infrastruktury veřejných služeb a občanské vybavenosti, které přímo povedou ke zvýšení kvality života a životního prostředí ve městě. To se následně odrazí v udržení zájmu stávajících obyvatel města o život a bydlení v něm či zvýšení jeho atraktivity pro osoby z jiných regionů. Nevyužití výše uvedených příležitostí a budoucí absence rozvoje veřejné infrastruktury a obnovy městského prostředí by naproti tomu vedly k pravému opaku spočívajícímu v možném odchodu obyvatel, jejich nezájmu o město a dění v něm, zhoršování kvality života a životního prostředí ve městě a dalším souvisejícím negativním jevům. K hrozbám patří i očekávaný trend poklesu počtu ekonomicky aktivních obyvatel v důsledku postupných demografických změn jako stárnutí a migrace obyvatelstva či nízká porodnost.

Změny demografických trendů mohou rovněž vyvolat výraznou disproporci kapacit a poptávky po veřejných službách v oblastech sociálních věcí a vzdělávání a následně k poklesu kvality života ve městě. Rizikem se také může objektivně stát pokles efektivity vzdělávacího systému a jeho selhávání při sladování nabídky pracovních sil a potřeb trhu práce s negativními dopady na zaměstnanost, ekonomický rozvoj či nárůst sociální exkluze. (podrobněji viz předchozí dílčí část Vzdělávání a sociální věci).

V oblasti občanské vybavenosti pro kulturu, sport a volný čas je v této souvislosti do budoucna významnou příležitostí také růstový potenciál pro kulturní a volnočasové aktivity

ve vztahu k obyvatelům i návštěvníkům města. Naproti tomu nedostatečná obnova a rozvoj této veřejné infrastruktury by ve svém důsledku nevyhnutelně vedly k rapidnímu poklesu kulturního a společenského vyžití obyvatel a návštěvníků města s dopadem na celkovou kvalitu života ve městě.

Kulturní dědictví a cestovní ruch

Silnými stránkami této oblasti jsou především nesporný významný historický a kulturní potenciál města, architektonicky významné centrum města, které bylo roku 1982 prohlášeno městskou památkovou rezervací, řada kulturních památek a historických objektů a další turistické atraktivity (např. Jihlavské katakomby, Zoologická zahrada Jihlava). Kromě toho má město Jihlava i některé významné tradice související především s historií města, mezi něž v první řadě patří Jihlavský havířský průvod a spojení města s osobou hudebního skladatele Gustava Mahlera, a novodobější kulturní tradice spojené s konáním Mezinárodního festivalu dokumentárního filmu či Festivalu sborového umění Jihlava. Krajské město také disponuje v řadě ohledů nezanedbatelným potenciálem pro rekreační, sportovní a volnočasové aktivity, město je navíc pro turisty a další návštěvníky atraktivní i z hlediska příznivého stavu životního prostředí v okolí města.

Za slabé stránky pro rozvoj cestovního ruchu je naopak nutno považovat dlouhodobě zanedbávanou údržbu a špatný technický stav některých kulturních památek a obdobných objektů, omezenou přístupnost řady sakrálních a dalších objektů pro turisty a poměrně nízkou vybavenost a nedostatečnou kvalitu základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu v některých oblastech (včetně omezené nabídky ubytovacích kapacit či absence kongresového centra). Ve městě navíc dlouhodobě chybí odpovídající zázemí pro větší kulturní a společenské akce, které mohou přitáhnout řadu návštěvníků města (např. Mezinárodní festival dokumentárního filmu v Jihlavě). Negativní vliv na oblast turistiky a cestovního ruchu má také v současnosti nedokončená síť cyklostezek a cyklotras na území města. Výrazným nedostatkem je ale primárně nedostatečná propagace města a jeho potenciálu a nepříliš efektivní a z hlediska organizace a koncepčnosti značně limitovaný informační systém pro potřeby cestovního ruchu.

Jednoznačnou příležitostí pro cestovní ruch ve městě jako nezbytnou součást lokální ekonomiky je maximální využití jedinečného historického a kulturního potenciálu města podmíněné obnovou památek, budováním a rozvojem kulturních zařízení a turistických atraktivit ve spojení s efektivní propagací města. Další příležitosti pro rozvoj cestovního ruchu jsou přímo ovlivňovány využitím strukturálních fondů EU při budování a rozvoji jeho infrastruktury a souvisejících služeb, zájmem o Jihlavu jako produkt cestovního ruchu či rozvojem cykloturistiky. Nejvýznamnější hrozbou pro oblast cestovního ruchu mohou v budoucnu být celosvětové hospodářské změny, které se odrazí v poklesu návštěvnosti ČR a střední Evropy jako celku. Tato hrozba by se pak znásobovala v případě zhoršování stavu kulturních památek ve městě, absence odpovídající infrastruktury cestovního ruchu a propagace města, které by k prohlubování tohoto globálního trendu dále přispívaly.

Doprava a technická infrastruktura

V oblasti dopravy převažuje na území města mezní dopravní situace charakteristická špičkovými výkyvy, naproti tomu dopravní dostupnost města lze považovat za dobrou, a to zejména díky jeho napojení na dálniční a silniční síť. Dopravní obslužnost některých částí města (především přístupnost částí města nacházejících se v okrajových oblastech jeho správního území) lze hodnotit jako nedostatečnou. K nedostatkům dopravní infrastruktury ve městě musíme přiřadit také zatížení některých částí města hlukem a emisemi způsobenými

vysokou frekvencí automobilové dopravy na určitých komunikacích, nedostatečně dimenzovaný povrch určitých více zatížených komunikací či neuspokojivý rozsah infrastruktury pro řešení dopravy v klidu, neboť její stav již dlouhodobě neodpovídá nynějšímu stavu rozvoje individuální automobilové dopravy. Dosažení vysoké kvality dopravní infrastruktury a života obyvatel ve městě komplikuje navíc dosud nezapočítaná plánovaná výstavba bezbariérových tras pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace a nedostatečná infrastruktura pro nemotorovou dopravu daná primárně nedokončeným systémem cyklostezek a cyklotras na území města. Současná dostupnost jednotlivých zastávek MHD z hlediska vzdálenosti od bydliště obyvatel města je sice ve srovnání s jinými městskými aglomeracemi spíše nadprůměrná, ale dostupnost veřejné hromadné dopravy v některých částech města je zajištěna jen nezbytně nutným počtem linkových spojení a v určitých oblastech je třeba stávající trasy MHD dále rozšířit. Převážná většina zastávek rovněž není v současnosti bezbariérově upravena.

V oblasti technické infrastruktury je rozhodující nevýhodou skutečnost, že se převážná část kanalizačních a vodovodních sítí ve městě nachází ve špatném technickém stavu nebo je kapacitně i jinak zastaralá. Zatímco zajištění vodovodních sítí a plynofikace v rámci technické infrastruktury města se týká téměř všech obydlených oblastí na území Jihlavy, v některých částech města vzdálených od jeho centra odpovídající řešení kanalizační sítě zcela chybí.

Příležitostí k dlouhodobému zlepšení kvality života a životního prostředí ve městě je především efektivní využití prostředků strukturální fondů EU a ostatních zdrojů k rozvoji dopravní a technické infrastruktury a dopravní obslužnosti ve městě, přičemž účinnost části těchto opatření je podmíněna ochotou a motivací obyvatel, popř. i návštěvníků města k využívání veřejné či nemotorové dopravy jako alternativy k individuální automobilové dopravě. Naproti tomu další očekávaný nárůst automobilové dopravy spolu se zvyšováním zatížení města hlukem a emisemi z dopravy může v dlouhodobějším horizontu vést k nezanedbatelnému poklesu kvality života ve městě a poklesu zájmu obyvatel o život v něm. Hrozbou pro další rozvoj města je také prohlubování neuspokojivého technického stavu kanalizačních a vodovodních sítí na území města v důsledku absence jejich nezbytné obnovy, jež postupně nevyhnutelně povede k havarijnímu stavu této technické infrastruktury.

Správa věcí veřejných

Silnými stránkami statutárního města Jihlavy jsou v oblasti správy věcí veřejných jak jeho pozice jako významného regionálního správního a administrativního centra, tak i jeho členství v Národní síti Zdravých měst ČR, které je zárukou uplatňování systémového přístupu Místní agenda 21, a celkový důraz kladený na aplikaci principů trvale udržitelného rozvoje města, spolupráci a výměnu praktických zkušeností s rozvojem města či fungováním veřejné správy se zahraničními partnerskými městy. Za významné klady v dané oblasti lze považovat také snahu statutárního města Jihlavy o maximální možnou otevřenost a efektivnost fungování úřadu a rozvoj informatizace, s nimiž úzce souvisí vybudování nového moderního internetového portálu města a zprovoznění služby Czechpoint obyvatelům města a spádového regionu.

V této oblasti převažují především slabé stránky týkající zavádění informačních a komunikačních technologií do sektoru veřejné správy, kde konkrétní nevýhodou jsou zatím nedokončená metropolitní datová síť propojující instituce veřejné správy a další veřejné subjekty a absence komplexního informačního systému Magistrátu města Jihlavy dle požadavků na moderní a informatizovanou veřejnou správu, který umožní propojení jednotlivých agend a registrů dat. Ze společenských aspektů je nutno uvážit také relativně malý zájem veřejnosti o podíl na správě veřejných věcí.

Mezi budoucí příležitosti je v této oblasti možno zařadit také očekávané zvýšení správního významu města díky plánované vzniku samostatného krajského soudu a krajského policejního ředitelství v Jihlavě, budoucí uplatňování systémového přístupu k řešení problémů a všestrannému rozvoji města v rámci aplikace Místní agendy 21 a využití prostředků strukturálních fondů EU či obdobných zdrojů pro rozvoj informatizace a efektivitu fungování veřejné správy s důrazem na další rozvoj otevřenosti úřadu vůči občanům ze strany statutárního města Jihlavy. Jednou z možných příčin negativních výsledků ve formě pomalého a nesystémového rozvoje města, snižování kvality života a poklesu zájmu obyvatel o život v něm by naopak mohlo být neuplatňování principů trvale udržitelného rozvoje a systémového přístupu k rozvoji města či nedostatečný rozvoj efektivitu fungování veřejné správy, k němuž by dále mohl nežádoucím způsobem přispívat také postupný pokles participace veřejnosti na správě veřejných záležitostí a snížení zájmu o veřejný život města a regionu.

2.4. Souhrnné zhodnocení podmínek rozvoje města a zdůvodnění výběru tématu IPRM

2.4.1. Vymezení oblastí vhodných pro trvale udržitelný rozvoj města a poskytnutí podpory z ROP

Analýza sociální a ekonomické situace města, ekvivalentních strategických dokumentů na místní, regionální i národní úrovni, srovnání krajského města s obdobnými sídly a SWOT analýza statutárního města Jihlavy uvedené v předchozích subkapitolách budou při jejich vzájemné komparaci a při porovnání jejich návazností na obsahovou náplň jednotlivých oblastí podpory Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod využity jako primární podklad pro stanovení oblastí vhodných pro poskytnutí podpory a vymezení jednotlivých aktivit spadajících do těchto oblastí.

Na základě výše uvedeného postupu byly jako klíčové pro další udržitelný rozvoj města Jihlavy, který může být financován z prostředků Regionálního operačního programu, v rámci IPRM určeny následující **oblasti a činnosti vhodné pro poskytnutí podpory**, které byly navíc pro přehlednost z hlediska věcné souvislosti sloučeny do 4 rámcových oblastí:

a) DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST MĚSTA

Tato věcně ucelená oblast sjednocuje níže uvedené oblasti zaměřené na komplexní řešení dopravní infrastruktury a obslužnosti na území města, a to konkrétně rozvoj městské hromadné dopravy a nemotorové dopravy jako ekologicky vhodných alternativ k individuální automobilové dopravě s cílem zlepšit dopravní dostupnost v rámci území města, řešení mobility obyvatel a návštěvníků města s omezenou schopností pohybu a orientace a rozvoj a zlepšení nedostatečné dopravní infrastruktury v rámci regenerovaných městských území se zaměřením na řešení dopravy v klidu, které společně tvoří logický rozvojový celek.

Městská hromadná doprava

V oblasti veřejné dopravy vyplývá z předchozích analýz nutnost dosažení cíle v podobě zkvalitnění a rozvoje městské hromadné dopravy a její infrastruktury a současné vytvoření podmínek pro zvýšení zájmu obyvatel o využívání veřejné dopravy jako alternativy

k individuální automobilové dopravě s pozitivním dopadem na kvalitu života a životního prostředí ve městě.

Řešená oblast zahrnuje rozšíření stávajícího systému trolejbusových linek do nových obytných a obslužných oblastí a rozvoj ostatního zázemí MHD, vybudování moderních elektronických informačních a odbavovacích systémů pro cestující v MHD a rozšíření vozového parku dopravního podniku pořízením drážních a ekologických dopravních prostředků či modernizací stávajících dopravních prostředků. V návaznosti na níže uvedenou oblast mobility obyvatel města je třeba realizovat také bezbariérové úpravy zastávek MHD pro přístup osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

Výše uvedené aktivity je možno financovat z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 1.2 - Rozvoj dopravní obslužnosti a částečně 1.3 - Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob.

Nemotorová doprava

V této oblasti dopravy je primárním záměrem zkvalitnění a rozšíření infrastruktury pro nemotorovou dopravu ve městě jako další možnou alternativu k individuální automobilové dopravě a vybudování odpovídajícího systému cyklostezek a cyklotras ve městě v návaznosti na zpracovaný Generel cyklistické dopravy a cyklotras na území města Jihlavy, což by mělo v budoucnu významně přispět k dlouhodobému zlepšení mezní dopravní situace a řešení negativních vlivů dopravy na kvalitu života a životního prostředí v krajském městě.

V rámci této oblasti podpory by proto měla být podporována výstavba a technické zhodnocení cyklostezek a cyklotras na území města včetně jejich značení a rovněž by měla být řešena kolizní místa cyklistické a automobilové dopravy.

Tuto rozvojovou oblast lze podporovat z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 1.4 - Rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu, značení a úpravy cyklotras svým zaměřením spadají do oblasti podpory 2.1 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch.

Mobilita obyvatel města

Součástí komplexního řešení dopravy ve statutárním městě Jihlava je i nutnost zlepšení mobility obyvatel města se zaměřením na usnadnění pohybu osob s omezenou schopností pohybu a orientace v návaznosti na zpracovaný Generel bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Jihlavy.

Tato oblast podpory bude obsahovat přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu a vybudování bezbariérových tras pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace na území města, čímž bude těmto osobám poskytnuta větší mobilita, nižší míra závislosti, a tím také podmínky pro snazší sociální integraci.

Rovněž problematiku mobility obyvatel a návštěvníků krajského města je možno řešit pomocí finančních prostředků z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 1.4 - Rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu.

Dopravní infrastruktura městských území a řešení dopravy v klidu

V návaznosti na výše uvedené oblasti veřejné a nemotorové dopravy a v souladu s níže uvedenou oblastí regenerace městských území je homogenní součástí celkového záměru rozvoje dopravní infrastruktury a obslužnosti na území města v neposlední řadě také zlepšení nedostatečné dopravní infrastruktury na revitalizovaných územích a rozšíření kapacit pro

řešení dopravy v klidu ve vazbě na rozvoj související individuální automobilové dopravy (IAD) ve městě.

V rámci této oblasti podpory bude v návaznosti na regeneraci městských území a revitalizaci veřejných prostranství řešena kvalitativně a kapacitně nedostatečná dopravní infrastruktura ve městě se zaměřením na dopravu v klidu (parkovací možnosti) včetně výstavby parkovacích domů a obdobných zařízení pro veřejnost.

Rozvoj kvality a kapacity dopravní infrastruktury v souvislosti s regenerací městských území a rozvojem IAD odpovídá svým zaměřením typům podpory do oblasti podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center ROP NUTS II Jihovýchod.

b) INFRASTRUKTURA A SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU

Tato rámcová oblast zahrnuje oblasti a aktivity zaměřené na rozvoj cestovního ruchu jako nedílné součásti lokální ekonomiky, jejichž cílem je efektivní využití jedinečného kulturního a historického potenciálu královského horního města Jihlavy. Tuto oblast lze rozdělit na obnovu a rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu včetně nejvýznamnějších turistických atrakcí a zkvalitňování služeb cestovního ruchu.

Infrastruktura cestovního ruchu

V oblasti cestovního ruchu by příslušné aktivity měly vzhledem k současné situaci směřovat k dosažení odpovídajícího využití přirozeného turistického potenciálu města a infrastruktury pro volnočasové aktivity pro dlouhodobě udržitelný ekonomický a celkový rozvoj města.

V této oblasti je proto třeba zaměřit pozornost na výstavbu a rozvoj nedostatečné turistické infrastruktury s důrazem na nejvýznamnější atrakce cestovního ruchu ve městě (např. zoologická zahrada, naučné stezky včetně doplňkového zařízení apod.), obnovu a zpřístupnění památkových objektů v centru města se zaměřením na území městské památkové rezervace jako jedinečného celku, a to včetně rekonstrukcí a úprav přístupových komunikací k těmto turisticky významným objektům, a celkového rozvoje základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu na území města navazující na jeho historické tradice a tradičně pořádané kulturní a celospolečenské akce.

Oblast rozvoje infrastruktury cestovního ruchu může být financována z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 2.1 - Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch.

Služby v oblasti cestovního ruchu

Služby v oblasti cestovního ruchu musí v budoucnu směřovat ke koncepčnějšímu a kvalitnějšímu využití kulturního a historického potenciálu města, který je jeho významnou silnou stránkou, a to především ke zlepšení jeho propagace. V rámci rozvoje služeb cestovního ruchu je třeba se primárně zaměřit zejména na tradici hudebního skladatele Gustava Mahlera, Mezinárodní festival dokumentárního filmu, hornickou tradici města a na významné kulturní památky a atrakce cestovního ruchu ve městě.

V rámci aktivit je kromě vlastní podpory a propagace významných kulturních akcí a turistických produktů využívajících výše zmíněného potenciálu krajského města navíc nutný koncepční rozvoj a zkvalitňování informačních systémů cestovního ruchu ve městě.

Služby v oblasti cestovního ruchu v tomto potřebném rozsahu lze podporovat z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 2.2 - Rozvoj služeb v cestovním ruchu.

c) MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

V návaznosti na závěry předchozí socioekonomické a SWOT analýzy je cílem této oblasti zvyšování kvality života a městského prostředí, který bude naplňován pomocí regenerace a obnovy městských území, prostor a objektů se zaměřením na části města nacházející se při okraji správního území města a městskou památkovou rezervaci. Veřejná prostranství na území města zahrnují náměstí, parky a ostatní plochy veřejné zeleně, panelová sídliště a další městská území (zejména části města, které se nachází v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy), která zejména vlivem zajištění jen nezbytné údržby a absence obnovovacích investic v minulosti nyní vyžadují celkovou obnovu a oživení veřejné zeleně a další související infrastruktury.

V rámci této oblasti je nezbytné provést regeneraci městské památkové rezervace a rozsáhlou revitalizaci veřejných prostranství (náměstí, parky, sídliště a ostatní veřejná prostranství) ve městě včetně související infrastruktury, a to jak v historickém centru města, tak i v ostatních částech města.

Regenerace městské památkové rezervace, revitalizace veřejných prostranství a městských území včetně řešení související dopravní infrastruktury svým zaměřením spadá do oblasti podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center ROP NUTS II Jihovýchod.

d) OBČANSKÁ VYBAVENOST A VEŘEJNÉ SLUŽBY

Tato rámcová oblast úzce navazuje na předchozí oblast zaměřenou na městské prostředí a veřejná prostranství, neboť rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb jsou spolu s výše uvedenou oblastí předpokladem komplexního a efektivního naplňování cíle v podobě zvyšování kvality života a životního prostředí ve městě. Všestranný rozvoj občanské vybavenosti v sobě s ohledem na široký záběr potřeb obyvatel města, které je třeba pomocí této veřejné infrastruktury uspokojovat, zahrnuje tři dílčí oblasti, kterými jsou rozvoj veřejných služeb v oblasti sociální péče a integrace, veřejnou infrastrukturu ve školství a vzdělávání a ostatní občanská vybavenost zaměřená na oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit.

Infrastruktura veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace

Další rozvoj občanské vybavenosti a veřejných služeb v oblasti sociální péče, jehož potřebnost byla identifikována v rámci provedených analýz situace města, by měl jednoznačně přispívat ke zvyšování kvality života a sociálních podmínek obyvatel města. Rozvoj a zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče je v dané oblasti třeba zaměřit na zvýšení kapacity a kvality zařízení sociálních služeb v souladu s cíli a aktivitami zpracovaného Komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Jihlavy. Z hlediska zvyšujících se nároků na kvalitu sociální infrastruktury a vzhledem k očekávaným vývojovým trendům je třeba klást důraz na zabezpečení dostatečného rozsahu a kvality zařízení veřejných služeb sociální péče, neboť počet osob, které tyto služby využívají a budou v budoucnu využívat, se neustále zvyšuje.

Z výše uvedených důvodů probíhá od roku 2005 postupná rekonstrukce stávajícího domova pro seniory Jihlava a současně je připravováno vybudování domova pro seniory soukromým subjektem ve spolupráci se městem (PPP projekt), který má být spolufinancován z národních zdrojů (tj. mimo aktivity IPRM). Zároveň je také jako možná varianta řešení dané situace připraveno vybudování domova pro seniory, u něhož by investorem bylo statutární město Jihlava, popř. kraj Vysočina (mimo intervence IPRM) (blíže viz subkapitola 2.2.5). Tento rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče bude řešit významnou

část slabých stránek města identifikovaných v tomto sektoru v rámci SWOT analýzy, a proto je třeba se v dané oblasti zaměřit především na zvyšování kvality veřejné infrastruktury v oblasti sociálních služeb a rozvoj některých dalších zařízení sociální infrastruktury zaměřených na osoby se zdravotním postižením, které na výše uvedené rozšiřování kapacit v dané oblasti, jež budou realizovány mimo aktivity IPRM, bezprostředně navazují a vedou k naplňování hlavního cíle zvyšování kvality života a životních podmínek obyvatel města.

V sektoru veřejných služeb v oblastech sociální péče a sociální integrace vykonává statutární město Jihlava (mimo vlastní zřizované organizace) přenesenou působnost, jejímž cílem je formou finanční podpory (především prostředky na provoz) zajistit prostřednictvím neziskových organizací potřebné sociální služby. Cílem v rámci veřejných služeb v oblasti sociálních věcí a zároveň součástí Komunitního plánu sociálních služeb je také podpora integrace sociálně vyloučených osob či osob ohrožených sociálním vyloučením. Sociální exkluzi je vzhledem k jejím možným negativním dopadům nutné považovat za závažný sociální a celospolečenský problém. S ohledem na stávající limitované kapacity ve městě zaměřené na tuto problematiku bude třeba zajistit rozvoj a zlepšení kvality některých zařízení infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální integrace v případech, kdy bude s ohledem na kvalitu života ve městě nezbytné rozšíření této infrastruktury veřejných služeb zejména ze strany neziskových organizací.

V rámci veřejné infrastruktury pro oblast sociálních služeb budou aktivity této oblasti vhodné pro poskytnutí podpory, která směřuje k dosažení cíle v podobě zvýšení kvality života a životních podmínek obyvatel města, zaměřeny především na rozvoj infrastruktury pro sociální integraci, a to vzhledem k tomu, že obnova a rozvoj infrastruktury v oblasti sociální péče budou v převážné většině (např. péče o seniory) v souladu s výše uvedenými skutečnostmi zajišťovány statutárním městem Jihlava nebo jinými subjekty z vlastních či národních zdrojů (tj. mimo aktivity IPRM).

Potřebný rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociálních věcí může být dlouhodobě zajištěn pouze prostřednictvím výstavby a rozvoje občanské vybavenosti v oblasti sociální péče včetně jejich technického vybavení s cílem zvýšení kvality a komfortu zařízení sociálních služeb. Stejně tak je k rozvoji komplexní občanské vybavenosti v sociální oblasti nutné přispívat i ve formě zkvalitnění a zlepšení dostupnosti veřejné infrastruktury pro řešení a prevenci sociálního vyloučení.

Oblast veřejných služeb sociální péče a rozvoj infrastruktury pro sociální integraci lze v daném rozsahu podporovat Z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center.

Veřejná infrastruktura ve školství a vzdělávání

V oblasti veřejných služeb ve školství a dalším vzdělávání je třeba v souladu s výsledky předchozích analýz směřovat k zajištění rozvoje a zkvalitnění vzdělávací infrastruktury se zaměřením na zvýšení uplatnitelnosti žáků a absolventů škol na trhu práce, na všestranný rozvoj kvality výuky, znalostí a dovedností žáků s ohledem na rozšířenou výuku jednotlivých škol. V návaznosti na tyto cíle je třeba dbát také na vytváření příležitostí pro sociální a společenské zapojení a uplatnění v případě žáků se zdravotním postižením či se specifickými vzdělávacími potřebami. S ohledem na slabé stránky města v oblasti zaměstnanosti je totiž nezbytně nutné s ohledem na budoucí očekávané trendy a současný stav a poměr nabídky a poptávky na regionálním trhu práce podporovat výstavbu a technické zhodnocení školské a vzdělávací infrastruktury jako základního nástroje pro získání potřebných znalostí a dovedností moderními metodami výuky a zvyšování uplatnitelnosti

žáků a absolventů na regionálním trhu práce v souladu s potřebami na straně potenciálních zaměstnavatelů a nárokům ekonomiky založené na znalostech.

Při vymezení aktivit dané oblasti vhodné pro poskytnutí podpory je třeba vycházet ze skutečnosti, že statutární město Jihlava jako zřizovatel mateřských a většiny základních škol počítá s postupným zvyšováním kapacit mateřských škol tak, aby mohl být pokryt nárůst počtu dětí v posledních letech, a zároveň zajišťuje nezbytnou obnovu výchovně-vzdělávací infrastruktury v rámci vlastních rozpočtových zdrojů, národních dotačních titulů či prostředků strukturálních fondů EU při současném kladení důrazu na stavební úpravy a technickou vybavenost škol tak, aby tato zařízení umožňovala integraci zdravotně postižených žáků (v letech 2004 – 2007 bylo na obnovu a rozvoj školské infrastruktury vynaloženo 178 mil. Kč, do budoucna se pak počítá s dokončením převážné části připravovaných stavebních úprav, blíže viz subkapitola 2.2.5).

K aktivitám vedoucím k dosažení výše uvedeného cíle patří výstavba a celkový rozvoj infrastruktury škol, školských zařízení a vzdělávacího sektoru (včetně školních sportovních zařízení) jako základní veřejné služby včetně pořízení vybavení a učebních pomůcek sloužících k výuce za účelem zlepšení kvality výuky, zavádění moderních metod a inovativních postupů výuky a zvýšení návaznosti výstupů tohoto systému na potřeby regionálního trhu práce či znalostní ekonomiky a zajištění podmínek pro pracovní uplatnění žáků a absolventů škol, které navážou na nezbytnou obnovu a rozvoj této infrastruktury zajišťované v rámci zřizovatelské působnosti statutárního města Jihlavy tak, aby efektivně doplnily tyto činnosti a umožnily dosažení daného cíle s dopadem na kvalitu života a životních podmínek obyvatel města. V rámci rozvoje veřejných služeb ve školství musí být počítáno také s takovým rozšířením a technickým zhodnocením školské infrastruktury, která s ohledem na specifčnost skupin žáků se zdravotním postižením či specifickými vzdělávacími potřebami povedou ke vzniku podmínek nejen pro jejich budoucí efektivní uplatnění na trhu práce, ale i zapojení do společenských a sociálních aspektů života, bez nichž by výše zmíněné uplatnění na trhu práce nebylo možné (např. rozšíření základní školy speciální). Kromě toho je třeba zabezpečit také rozvoj specificky orientovaných zařízení sloužících pro vzdělávání široké veřejnosti zaměřených na rozvoj všeobecné vzdělanosti a znalostní ekonomiky, které ve spádovém regionu města chybí.

Rozvoj veřejné infrastruktury pro školství a vzdělávání lze obdobně jako předchozí sociální oblast financovat z prostředků ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center.

Občanská vybavenost v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volného času a neformálních aktivit

V dané oblasti lze s ohledem na předchozí analýzy situace, silných a slabých stránek města stanovit cíl rozvoje a zkvalitnění občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových aktivit a v dalších souvisejících oblastech. Tento druh zařízení představuje určitý homogenní celek občanské vybavenosti a obdobně jako výše uvedené oblasti školství a sociální péče přímo ovlivňuje kvalitu života ve městě. Zároveň nepřímo přispívá ke zlepšení ekonomické situace města, podpoře jeho růstového potenciálu a atraktivitu pro jeho obyvatele i další osoby a lze předpokládat také jeho pozitivní dopad v rámci oblasti prevence výskytu sociálně-patologických jevů.

Vzhledem k očekávaným trendům v hospodářské, sociální, demografické a dalších oblastech se jeví jako nutné posilovat a nadále zvyšovat rozsah a kvalitu veškeré veřejné infrastruktury, a to formou výstavby, technického zhodnocení a rozvoje občanské vybavenosti

v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží a infrastruktury volného času a neformálních aktivit.

Výstavba a rozvoj občanské vybavenosti v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží a zařízení pro neformální a volnočasové aktivity jsou předmětem podpory poskytované z ROP NUTS II Jihovýchod v rámci oblasti podpory 3.1 - Rozvoj urbanizačních center.

Návaznost oblastí vhodných pro dlouhodobý udržitelný rozvoj města na strategické dokumenty města a kraje Vysočina

Výše uvedené oblasti, které byly vybrány s ohledem na výsledky socioekonomické analýzy města, výstupy SWOT analýzy a typy podpor financovatelné z Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod navazují také na strategické dokumenty vytvořené na místní a regionální úrovni, a to jak na komplexně zaměřené programové dokumenty, tak i na ostatní oborově orientované dokumenty zaměřené zcela či částečně na tyto vybrané rozvojové oblasti aktivit. Právě návaznost na Program rozvoje kraje Vysočina jako klíčový regionální rozvojový dokument a jednotlivé strategické dokumenty statutárního města Jihlavy je jednou z nezbytných podmínek pro zabezpečení integrovaného přístupu k řešení zvolených rozvojových oblastí v urbánní dimenzi, který je jedním ze základních principů tvorby IPRM.

Konkrétní návaznosti vybraných rozvojových oblastí jsou v podrobnosti až na úroveň příslušných opatření (resp. oblastí podpory či cílů) jednotlivých relevantních strategických dokumentů uvedeny v následující tabulce. Jsou zde řešeny návaznosti daných oblastí na Regionální operační program NUTS II Jihovýchod, Program rozvoje kraje Vysočina a strategické dokumenty a materiály statutárního města Jihlavy.

Návaznosti vybraných oblastí na oblasti podpory, cíle a opatření základních strategických dokumentů

Oblast vhodná pro poskytnutí podpory	Návaznosti vybraných oblastí na oblasti podpory, cíle a opatření základních strategických dokumentů				
	ROP - oblasti podpory 1)	Program rozvoje kraje Vysočina - opatření 2)	Strategický plán ekonomického rozvoje Jihlavy - akční plán, záměr / cíl	Programové prohlášení Rady města Jihlavy na léta 2007 – 2013 - programové priority	Ostatní strategické dokumenty města - název, vize (priority, cílové oblasti), cíle
Městská hromadná doprava	1.2, 1.3 (1.4)	3.1.4 - Zlepšení dopravní obsluhy regionu (zlepšení úrovně a organizace veřejné hromadné dopravy)	Infrastruktura: 4. Systematicky a efektivně řešit dopravní obslužnost v Jihlavě na regionální dopravu s využitím integrity jednotlivých druhů dopravy (obecná návaznost)	1. Rozvoj města (podpora tvorby integrovaného dopravního systému, bezbariérová úprava města)	Dopravní koncepce města Jihlavy: Vize A) Dosáhnout vhodné dělby mezi druhy dopravy - A.1 Podporovat integraci jednotlivých druhů dopravy (Zkvalitnění systému obsluhy MHD) Vize C) Navrhnout systém udržitelného rozvoje v dopravě - C.4 Zaměřit dopravu na její uživatele (podpora rozvoje MHD), C.5 Omezit negativní vlivy dopravy na životní prostředí (minimalizace vlivů na životní prostředí a obyvatelstvo), Generel bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Jihlavy - úprava zastávek MHD
Nemotorová doprava	1.4	3.1.5 - Rozvoj cyklistické dopravy	Jihlava – centrum regionu: 3.2 Město ve spolupráci s KČT zřídí úschovnu kol a batohů a případně další požadované služby pro cykloturisty a vyznačí lokální cyklostezky návazné na páteřní cyklistické komunikace	1. Rozvoj města (pokračování v realizaci sítě cyklostezek a cyklotras dle Generelu)	Generel cyklistické dopravy a cyklotras na území města Jihlavy Koncepce sportu a volnočasových aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 8. Provoz a rozvoj sportovních zařízení sloužících k rekondici a rehabilitaci Dopravní koncepce města Jihlavy: Vize B) Zajistit kvalitní dopravní infrastrukturu - B.1 Zlepšit dopravní podmínky na stávající komunikační síti a zvýšit bezpečnost komunikací (oddělit nemotorovou dopravu od dopravy motorové, upravit nevhodné lokality) Vize C) Navrhnout systém udržitelného rozvoje v dopravě - C.2 Podporovat nemotorovou dopravu (podporovat nemotorovou dopravu ve městě)
Mobilita obyvatel města	1.4 (2.1, 3.1)	-	-	1. Rozvoj města (bezbariérová úprava města)	Generel bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Jihlavy Dopravní koncepce města Jihlavy: Vize C) Navrhnout systém udržitelného rozvoje v dopravě - C.2 Podporovat nemotorovou dopravu (zpracovat projekt mobility), C.4 Zaměřit dopravu na její uživatele (bezbariérový přístup k MHD)
Dopravní infrastruktura městských území a řešení dopravy v klidu	3.1	-	Infrastruktura: 1. Zlepšit dopravní dostupnost Jihlavy a vyřešit dopravní propojení jednotlivých funkčních celků ve městě (obecná návaznost) 4.1 Město zpracuje komplexní	1. Rozvoj města (rekonstrukce a dostavba komunikací a chodníků, rozšiřování parkovacích možností)	Dopravní koncepce města Jihlavy: Vize C) Navrhnout systém udržitelného rozvoje v dopravě - C.1 Řešit problematiku statické dopravy

			konceptu dopravy v historických částech města, určí priority řešení a zahájí realizaci 4.2 Město určí priority a postupně bude rozšiřovat kapacity parkovišť na sídlištích		
Infrastruktura cestovního ruchu	2.1	1.4.4 - Budování a z kvalitřování základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu 2.5.1 - Ochrana a zachování kulturního dědictví, obnova kulturních památek v regionu	Jihlava – centrum regionu: 1.6 Město podpoří zoologickou zahradu jako významný prvek image regionu 3.2.2 Město ve spolupráci s KČT zřídí úschovnu kol a batohů a případně další požadované služby pro cykloturisty a vyznačí lokální cyklostezky návazné na páteřní cyklistické komunikace (doprovodná infrastruktura pro cyklo dopravu a cestovní ruch) 3.5 Město vytvoří podmínky pro obnovení hornické tradice a zahájí kroky k realizaci hornického skanzenu.	1. Rozvoj města (rozvoj zoologické zahrady, zprůchodnění další části hradebního parkánu)	-
Služby v oblasti cestovního ruchu	2.2	1.4.1 - Budování turistické organizační struktury a příprava lidských zdrojů (zlepšení marketingu a podpory prodeje turistické nabídky kraje, zajištění dostatečné nabídky turistických produktů) 1.4.2 - Budování regionálního informačního, rezervačního a monitorovacího systému (rozvoj informačního systému cestovního ruchu) 1.4.3 - Tvorba a marketing turistických produktů a programů, propagace regionu 2.5.2 - Zachování kultury a kulturních tradic, rozvoj regionálních kulturních aktivit (podpora kulturních tradic)	Jihlava – centrum regionu: 1. Vytvářet pozitivní obraz Jihlavy mezi občany i návštěvníky města a regionu tak, aby byla Jihlava městem přátelským a příjemným, do kterého se všichni budou rádi vracet 1.1 Sdružení Region Vysočina vytvoří ve spolupráci s dotčenými organizacemi systém aktivní propagace a koordinace aktivit, které se ve městě odehrávají 1.3 Město ve spolupráci se Spolkem Domu Gustava Mahlera bude posilovat Mahlerovskou tradici a využije ji k mezinárodní propagaci Jihlavy 3. Posílit v Jihlavě infrastrukturu pro rozvoj městské turistiky a využití volného času 3.1 Sdružení Region Vysočina vydá katalog služeb ČR pro celý region a zpřístupní jej veřejnosti včetně internetové propagace	3. Kultura a propagace města (zlepšení propagace města, rozvoj informačního systému cestovního ruchu, podpora tradičních kulturních akcí)	Okrajově: Koncepce jihlavské kultury a kulturních aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 3. Konkrétní cíle - 3.1/ Performing arts/ Živé, reprodukované umění – Hudba (rozvoj tradice hudebního skladatele Gustava Mahlera), 3.4/ Kulturní dědictví (městské slavnosti, podpora historických kulturních tradic města)

Městské prostředí a veřejná prostranství	3.1	-	Jihlava – centrum regionu: 1.5 Město ve spolupráci s dalšími subjekty (Muzeum, Archiv, ...) vyvine a bude realizovat program rozvoje veřejných prostranství, významných míst, dominant a památných objektů a připraví pro veřejnost pravidelně možnost vyjadřovat se k této činnosti	1. Rozvoj města (regenerace sídlišť, rozvoj příměstských částí, vybudování parku Gustava Mahlera, rekonstrukce areálu amfiteátru, zprůchodnění další části hradebního parkánu) 2. Životní prostředí a územní plánování (větší množství zeleně ve městě, doplnění mobiliáře, revitalizace městských parků a rozšíření rozlohy udržovaných zelených ploch ve městě, revitalizace vodních toků)	Program regenerace městské památkové rezervace Jihlava Koncepce sportu a volnočasových aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 8. Provoz a rozvoj sportovních zařízení sloužících k rekondici a rehabilitaci (dětská hřiště) Koncepce jihlavské kultury a kulturních aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 2. Střednědobá koncepce kulturní politiky (úprava veřejných prostranství, vybudování parku Gustava Mahlera, rekonstrukce Letního kina (amfiteátr), upravená veřejná prostranství budou využívána pro kulturní a výstavní účely) 3. Konkrétní cíle - 3. Performing arts/ Živé, reprodukované umění – Hudba (vybudování parku Gustav Mahlera) 3.2 Vizualní umění – Film (rekonstrukce areálu Letního kina), Výtvarné umění (upravená veřejná prostranství budou využívána pro kulturní a výstavní účely)
Občanská vybavenost v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volného času a neformálních aktivit	3.1	2.4.1 - Rozvoj aktivit volného času s důrazem na dlouhodobé a pravidelné aktivity (děti a mládež, zařízení pro volný čas) 2.4.2 - Rozvoj sportu a tělovýchovy (podmínky pro děti a mládež, zařízení a infrastruktura pro sport) 2.5.2 - Zachování kultury a kulturních tradic, rozvoj regionálních kulturních aktivit (rozvoj veřejných služeb v kultuře, kulturní a společenské aktivity)	-	1. Rozvoj města (vybudování Centra dokumentárního filmu, dostavba atletického stadionu Na Stoupách) 3. Kultura a propagace města (nekulturní politika města, podpora tradičních kulturních akcí) 4. Sport (rozšiřování a zkvalitňování sportovní infrastruktury, zaměření na podporu sportování mládeže) 6. Školství a vzdělávání (podpora zájmové činnosti dětí a mládeže)	Koncepce jihlavské kultury a kulturních aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 2. Střednědobá koncepce kulturní politiky (rekonstrukce kina Sokol, vybudování Centra dokumentárního filmu) 3. Konkrétní cíle - 3.1 Performing arts/ Živé, reprodukované umění - Divadlo (rekonstrukce sálu současného kina Sokol) 3.2 Vizualní umění – Film (vybudování Centra dokumentárního filmu) Koncepce sportu a volnočasových aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 8. Provoz a rozvoj sportovních zařízení sloužících k rekondici a rehabilitaci Okrajově: Koncepce sportu a volnočasových aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 (6. Školní sportovní zařízení v majetku statutárního města Jihlavy, 1. Volnočasové aktivity mládeže a obyvatel statutárního města Jihlavy, 3. Sportovní a volnočasové akce), Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy Pracovní skupina "Rodina, děti a mládež" – Priorita 2 - Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a mládež
Infrastruktura veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace	3.1	2.3.2 - Udržení a zlepšení podmínek v oblasti služeb sociální péče a sociální prevence, rozvíjení mechanismů boje proti společenské marginalizaci ohrožených skupin obyvatelstva	Jihlava – centrum regionu: 4. Zajistit bydlení pro sociálně slabší občany a seniory za účelem přírůstku a uvolnění bytových kapacit (obecná návaznost)	1. Rozvoj města (vybudování nového domova pro seniory, zvyšování kvality bydlení v domech s pečovatelskou službou a v domově pro seniory) 5. Sociální oblast (podpora organizací zajišťujícím sociální péči)	Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy Pracovní skupina „Senioři, osoby se zdravotním postižením“ - Priorita 1 - podpora osobní asistence, Priorita 2 - Podpora nezávislého bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením, Priorita 3 - Podpora sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, Pracovní skupina „Občané bez zaměstnání, sociálně nepřízpůsobiví, ohrožení závislostmi“ - Priorita 1 - Podpora osob v konfliktu se společností, osoby ohrožené sociálním vyloučením, Priorita 2 - Podpora mládeže ohrožené sociálním vyloučením bez zaměstnání s nízkou úrovní vzdělání a kvalifikace

Veřejná infrastruktura ve školství a vzdělávání	3.1	2.1.1 - Rozvoj terciárního vzdělávání a vytváření regionálních struktur celoživotního vzdělávání a učení, 2.1.2 - Rozvoj systému regionálního vzdělávání, implementace vhodných vzdělávacích programů škol a jejich koordinace s potřebami trhu práce	Rozvoj malého a středního podnikání: 3. Trvale zvyšovat kvalifikaci a dovednosti pracovní síly a přizpůsobovat je potřebám místních zaměstnavatelů a investorů (obecná návaznost) Jihlava – centrum regionu: 2. Vytvořit z Jihlavy silné centrum vzdělanosti s nadregionálním významem za účelem oživení města a zvýšení jeho významu (obecná návaznost)	6. Školství a vzdělávání (zachování a rozvoj kapacit MŠ, pokračování modernizace škol a školských zařízení)	Koncepce sportu a volnočasových aktivit statutárního města Jihlavy v letech 2008 - 2011 6. Školní sportovní zařízení v majetku statutárního města Jihlavy Zpráva o školství na území města Jihlavy

1) v závorce jsou kurzívou uvedeny okrajové návaznosti na příslušné oblasti podpory ROP NUTS II Jihovýchod

2) v tabulce jsou uvedeny jen příslušná opatření, čísla a názvy cílů a dílčích cílů je možné najít v příloze č. 9.

2.4.2. Zdůvodnění výběru tématu IPRM

V návaznosti na výše uvedené vybrané rozvojové oblasti vhodné pro poskytnutí podpory, které vycházejí z výsledků socioekonomické analýzy a SWOT analýzy města a jejichž činnosti jsou v souladu se zaměřením příslušných oblastí podpory ROP a dalšími relevantními strategickými dokumenty, je jejich vzájemným porovnáním a propojením nezbytné vytvořit z těchto oblastí vhodných pro poskytnutí podpory jeden či více IPRM jako vzájemně provázaných celků či celků zahrnujících aktivity, jejichž realizace by vedla v rámci tématického přístupu k naplňování jednoho z 6 cílů (prioritních oblastí) stanovených dle metodiky MMR.

Z hlediska věcného zaměření zmíněných vybraných oblastí vhodných pro poskytnutí podpory je možno rozčlenit tyto rozvojové oblasti na 3 ucelené a z hlediska obsahové náplně svých aktivit vzájemně propojené tématické oblasti, které v zásadě respektují strukturu 4 tzv. rámcových rozvojových oblastí uvedených v předchozí subkapitole:

- Doprava (městská hromadná doprava, nemotorová doprava, mobilita obyvatel města, dopravní infrastruktura městských území a řešení dopravy v klidu)
- Cestovní ruch (infrastruktura cestovního ruchu, služby v oblasti cestovního ruchu)
- Městské prostředí, občanská vybavenost a veřejné služby (městské prostředí a veřejná prostranství, občanská vybavenost v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volného času a neformálních aktivit, veřejná infrastruktura ve školství a vzdělávání a veřejné služby v oblasti sociální péče a sociální integrace)

Jednotlivé vybrané oblasti jsou pro lepší přehlednost v níže uvedené tabulce barevně odlišeny podle věcného zařazení do příslušné tématické oblasti.

Rozdělení oblastí vhodných pro poskytnutí podpory do tématických oblastí

Tématická oblast	Oblasti vhodné pro poskytnutí podpory	
Doprava	Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost města	Městská hromadná doprava
		Nemotorová doprava
		Mobilita obyvatel města
		Dopravní infrastruktura městských území a řešení dopravy v klidu
Cestovní ruch	Infrastruktura a služby cestovního ruchu	Infrastruktura cestovního ruchu
		Služby v oblasti cestovního ruchu
Městské prostředí, občanská vybavenost a veřejné služby	Městské prostředí a veřejná prostranství	Městské prostředí a veřejná prostranství
		Občanská vybavenost v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volného času a neformálních aktivit
	Občanská vybavenost a veřejné služby	Infrastruktura veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace
		Veřejná infrastruktura ve školství a vzdělávání

Tematická oblast **Doprava** v sobě zahrnuje komplexní řešení dopravní infrastruktury a obslužnosti na území města, neboť se zabývá rozvojem městské hromadné dopravy a nemotorové dopravy jako zejména z ekologického hlediska vhodných alternativ k individuální automobilové dopravě s cílem zlepšit dopravní dostupnost obyvatel v rámci území města. Na to bezprostředně navazuje také řešení mobility obyvatel a návštěvníků města s omezenou schopností pohybu a orientace a nedostatečné dopravní infrastruktury v rámci regenerovaných městských území se zaměřením na řešení dopravy v klidu. Všechny tyto činnosti jsou navzájem propojené a kromě vlastního hlavního cíle, kterým je řešení dopravní situace ve městě, mají podstatný vliv také na kvalitu života a životního prostředí ve městě. Nutnost řešení této oblasti je dána mezní dopravní situací ve městě vyznačující se špičkovými výkyvy a zvýšenou hlučností a emisemi postihujícími zejména určité oblasti na území města, kritickým nedostatkem parkovacích kapacit především pro obyvatele města, stávající absencí bezbariérových tras či méně kvalitní dostupností některých částí města, a to jak z pohledu přístupových komunikací, tak i frekvence MHD.

Tato tematická oblast v oblasti veřejné a nemotorové dopravy navazuje na Program rozvoje kraje a zároveň vychází z převážně obecné návaznosti na akční plán Infrastruktura strategického plánu ekonomického rozvoje města, v případě cyklo dopravy pak zcela konkrétně navazuje na akční plán Jihlava – centrum regionu. Dále také vyplývá z programového prohlášení rady města v programové prioritě Rozvoj města, kde jsou uvedeny konkrétní rozvojové projekty a oblasti týkající se dopravní infrastruktury a obslužnosti, Dopravní koncepce města Jihlavy, generelu bezbariérové dopravy a bezbariérových tras či generelu cyklistické dopravy a cyklotras. Tato oblast rovněž odpovídá svým obsahem zaměření prioritní osy ROP 1. Dostupnost dopravy, konkrétně pak oblastem podpory 1.2, 1.3 a 1.4, přičemž zde dochází k částečnému překrývání některých aktivit této tematické oblasti v rámci jednotlivých oblastí podpory ROP, pouze v případě úprav a značení cyklotras spadají dané aktivity do oblasti podpory 2.1 ROP. S takto řešenou oblastí je bezprostředně propojeno i řešení nedostatečné dopravní infrastruktury se zaměřením na dopravu v klidu, která sice spadá do oblasti podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center, ale věcná návaznost na komplexní řešení dopravní situace ve městě je v tomto případě velmi výrazná a logicky správná.

Tematická oblast **Cestovní ruch** zahrnuje aktivity zaměřené na rozvoj sektoru turistiky a cestovního ruchu jako celku, který je nedílnou součástí lokální ekonomiky města. Cílem těchto integrovaných činností je dostatečné využití jedinečného kulturního a historického potenciálu Jihlavy jako královského horního města a komplexní přístup k řešení problémů v dané oblasti týkajících se jak rozvoje hlavních turistických atraktivit a základní i doprovodné infrastruktury, tak i služeb cestovního ruchu. Rozvoj cestovního ruchu je nedílnou součástí lokální ekonomiky a současně významným způsobem přispívá ke kvalitě života a životního prostředí ve městě. Potřeba komplexního přístupu k rozvoji dané oblasti vyplývá z výsledků předchozích analýz, které konstatují řadu problémů spojených s oblastí cestovního ruchu zejména v podobě špatného technického stavu některých kulturních památek, nedostatečné kvality a kvantity služeb cestovního ruchu, omezené nabídky ubytovacích kapacit ve městě, nedostatečné propagace města či nedokončené sítě cyklotras na území statutárního města Jihlavy.

Tato tematická oblast významně navazuje na řadu dílčích cílů Programu rozvoje kraje Vysočina a strategický plán ekonomického rozvoje města (akční plán Jihlava – centrum regionu), kde je problematika cestovního ruchu poměrně rozsáhle akcentována, a na programové prohlášení rady města v programových prioritách Rozvoj města a Kultura a propagace města. Daná oblast cestovního ruchu odpovídá svým obsahem zaměření prioritní osy ROP 2. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu, konkrétně pak oblastem podpory 2.1 a 2.2.

Tématická oblast **Městské prostředí, občanská vybavenost a veřejné služby** obsahuje regeneraci městského prostředí se zaměřením na revitalizaci veřejných prostranství a zelených ploch ve městě a výstavbu a rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb široce zaměřených do oblastí sociální péče, sociální integrace, školství a vzdělávání, kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit. Tento široký záběr řešených oblastí vhodných pro poskytnutí podpory je dán rozsahem potřebných aktivit směřujících ke komplexnímu řešení problematiky týkající se městského prostředí a veřejné infrastruktury v Jihlavě, jejichž kvantita či kvalita byly v řadě relevantních ohledů na základě výše provedené socioekonomické a SWOT analýzy shledány jako nedodatečné buď s ohledem již na jejich současný stav (např. kvalita veřejných prostranství na sídlištích, v historickém centru a ostatních částech města, infrastruktura pro sociální služby, kulturu, sport a volný čas), nebo s přihlédnutím k očekávaným budoucím trendům a požadavkům (např. infrastruktura v oblasti školství). Současně všechny tyto vybrané oblasti vhodné pro poskytnutí podpory z ROP představují společně ucelený soubor činností a předpokladů pro dosažení jednoho z přirozených hlavních cílů rozvoje města, kterým je zvýšení kvality života obyvatel a životního prostředí ve městě, vytvoření podmínek pro zájem obyvatel a dalších osob o bydlení a život ve městě a současně zajištění potřebného potenciálu pro jeho budoucí všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj.

Výše zmíněná tématická oblast u většiny cílů a aktivit významně navazuje na Program rozvoje kraje Vysočina, a to konkrétně v oblastech všestranné občanské vybavenosti, a Strategický plán ekonomického rozvoje Jihlavy (především akční plán Jihlava – centrum regionu), kde je konkrétně řešena zejména problematika veřejných prostranství a současně je dána obecná návaznost na oblasti sociálních věcí a školství. Poměrně rozsáhle a konkrétně jsou pak regenerace městského prostředí a rozvoj občanské vybavenosti akcentovány v programovém prohlášení rady města v programové prioritě Rozvoj města a všech zbývajících prioritách dle jejich věcného zaměření. Obdobně široká návaznost spojuje tuto tématickou oblast s řadou dalších výše zmíněných strategických dokumentů města s oborovou působností, kterými jsou Program regenerace městské památkové rezervace, koncepce jihlavské kultury a kulturních aktivit, koncepce sportu a volnočasových aktivit a komunitní plán sociálních služeb. Oblast městského prostředí a občanské vybavenosti svým obsahem plně spadá do zaměření oblasti podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center.

Všechny tři výše uvedené tématické oblasti směřují ke společnému a komplexně pojatému naplnění celkové rozvojové vize statutárního města Jihlavy (viz subkapitola 3.2.1), přičemž svým oborovým a konkrétním věcným zaměřením s ohledem na výsledky provedených analýz města a relevantních strategických dokumentů tvoří logicky ucelené oblasti, které jsou přesto vzájemně koncepčně propojeny. S ohledem na nutnost naplňování obecných cílů (prioritních oblastí) IPRM dle metodického pokynu MMR ze strany jednotlivých oblastí zahrnutých do daného IPRM by bylo žádoucí zachovat výše uvedené rozdělení dle tématického zaměření také pro výběr příslušného tématu daného IPRM.

Na základě strategických, časových a finančních priorit statutárního města Jihlavy, které jsou zachyceny v obou hlavních komplexních strategických dokumentech města a s ohledem na výsledky provedených analýz a jimi shledané nejvýznamnější silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení by tématické oblasti Dopravy a Městské prostředí a veřejná prostranství měly svým zaměřením, obsahem a finančním rozsahem splňovat podmínky pro vytvoření dvou samostatných IPRM. Naproti tomu aktivity v rámci tématické oblasti Cestovní ruch by měly být s ohledem na předpokládaný celkový finanční objem nepřesahující patrně hranici 10 milionů EUR a absenci konkrétní oborové strategické koncepce na úrovni města řešeny

formou individuálních projektů, jejichž vzájemná návaznost i propojenost s oběma IPRM je vysoká a přispívá rovněž k integrovanému rozvoji města.

Z hlediska časového postupu přípravy projektových záměrů spadajících do jednotlivých IPRM, který je dán nezbytností realizace určitých rozvojových aktivit před jinými vzhledem k objektivně stanovenému pořadí časové důležitosti a návaznosti těchto IPRM a jejich aktivit, bylo orgány statutárního města Jihlava rozhodnuto o potřebě dřívější realizace IPRM zaměřeného na městské prostředí a občanskou vybavenost před IPRM orientovaným na řešení dopravní situace.

Pro výběr tématu tohoto IPRM bylo rozhodující také zhodnocení současné situace statutárního města Jihlavy z hlediska hodnot vybraných statistických ukazatelů a jeho srovnání ve vztahu k obdobným sídlům či v kontextu regionu a České republiky jako celku. Tyto ukazatele, které byly při výběru tématu IPRM zohledněny, byly jednak ukazatele určené pro výběr zón a témat Metodickým pokynem MMR k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování IPRM a jednak ostatní statistické ukazatele, jejichž adekvátnost a vypovídací schopnost vychází z výsledků předchozí socioekonomické a SWOT analýzy krajského města.

V návaznosti na stávající ekonomickou situaci města a relativně příznivý vývoj úrovně zaměstnanosti se ukazatele odpovídající kritériím dle čl. 47 Nařízení 1828/2006 zohledňujícím vysokou míru chudoby (průměrná dávka hmotné nouze na obyvatele), vysokou míru dlouhodobé nezaměstnanosti či nízkou míru hospodářské aktivity (podíl aktivně zaměstnaných obyvatel) na území měst ukázaly v případě statutárního města Jihlavy jako nerelevantní pro výběr tématu, neboť dosahované hodnoty příslušných ukazatelů významným způsobem zařadily Jihlavu ve srovnání s ostatními 62 sledovanými městy ČR mezi města s nejvyšší hospodářskou aktivitou a podprůměrnou výší ukazatelů indikujících na území města chudobu či dlouhodobou nezaměstnanost. Konkrétní orientační hodnoty vybraných porovnávaných ukazatelů za zmíněných 62 měst v ČR jsou přehledně uvedeny v tabulkových přílohách v subkapitole 10.2. V případě města Jihlavy činí podíl dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání (nezaměstnanost delší než 12 měsíců) na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání pouze 31,1 % oproti hodnotě 34,8 % platné pro kraj Vysočina a celorepublikovému průměru 38,6 % (podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel v roce 2007 za Jihlavu činí 1,7 %)²⁵.

Tento převážně žádoucí vývoj lokální ekonomiky a zaměstnanosti identifikovaný již v rámci socioekonomické a SWOT analýzy situace města pak ve svém důsledku ovlivňuje i ceny nemovitostí na území města, které patří k nejvyšším v regionu a jejichž nízká úroveň může rovněž sloužit k indikaci problémových lokalit. Ve srovnání s ostatními krajskými městy ČR však Jihlava z pohledu míry ekonomické aktivity obyvatel vykazuje podprůměrnou hodnotu tohoto ukazatele (údaje za rok 2005 viz subkapitola 2.2.12, v roce 2006 dosahovala Jihlava 53,17 % oproti průměru krajských měst 53,8 %) a zaujímá z tohoto pohledu mezi 13 krajskými městy až 11. místo²⁶. Za pozitivní by ještě bylo možno považovat podíl obyvatel bez základního vzdělání (starších 15 let), který v daném srovnání v rámci 62 vybraných měst ČR dosahoval mírně podprůměrné hodnoty (21 % vzhledem k průměru 22,1 %).

V roce 2006 vyzněl pro krajské město převážně příznivě i ukazatel zohledňující ve výše popsaném srovnání s ostatními vybranými 62 sídly úbytek (resp. přírůstek) obyvatel od roku 2001, kdy dlouhodobý trend poklesu porodnosti v posledních letech v Jihlavě byl trvale vyvažován kladným migračním přírůstkem obyvatel, k němuž se nyní pomalu přidává i

²⁵ Zdroj: Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti za rok 2007, MPSV; Úřad práce v Jihlavě.

²⁶ Zdroj: Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ.

zvyšující se počet narozených dětí od roku 2006. Tato skutečnost vyplývá rovněž ze srovnání s celkovým údajem za kraj Vysočina, průměrnou hodnotou za jednotlivá města v kraji Vysočina i ve srovnání s průměrem nejvýznamnějších regionálních středisek v kraji s počtem obyvatel nad 15 tisíc, kdy město Jihlava dosahovalo v roce 2006 hodnoty -0,004 (mírný přírůstek) oproti 0,013 (mírný úbytek) za kraj Vysočina, průměru 0,003 za všechna města v regionu a 0,012 za nejvýznamnější regionální střediska v kraji Vysočina (za ČR jako celek je hodnota -0,004 shodná s výší dosaženou ve městě Jihlava). Naproti tomu přírůstek počtu obyvatel v okrese Jihlava (-0,011) byl mnohem výraznější než výsledek dosažený na území statutárního města Jihlavy, v úzkém lokálním měřítku je tedy přírůstek počtu obyvatel v krajském městě nutno považovat za mírně podprůměrný. V roce 2007 počet obyvatel krajského města významněji poklesl oproti předchozímu roku o téměř 2,6 %, a to až pod úroveň počtu obyvatel v roce 2001 (hodnota ukazatele úbytku (resp. přírůstku) obyvatel za období 2001 - 2007 tak na území statutárního města Jihlavy činí 0,022), zatímco počet obyvatel kraje Vysočina i České republiky jako celku naopak meziročně mírně vzrostl, což se projevilo i na výši úbytku (resp. přírůstku) obyvatel v daném srovnání s rokem 2001 (hodnota daného ukazatele v období 2001 - 2007 za kraj Vysočina je 0,009 a za ČR -0,017), což by bylo možno do jisté míry považovat za předzvěst potenciálního budoucího negativního vývoje tohoto demografického ukazatele na území města. Také ve srovnání daného ukazatele v letech 2001 - 2007 s průměrem všech ostatních měst regionu (-0,001) a srovnatelných regionálních středisek v kraji Vysočina (0,008) je úbytek obyvatel statutárního města Jihlavy výraznější než v těchto ostatních regionálních sídlech.²⁷ Konkrétní srovnání hodnoty tohoto a dalších níže uvedených vybraných statistických ukazatelů v regionálním a národním měřítku je přehledně uvedeno v tabulkových přílohách v subkapitole 10.2.

Rovněž některé další ukazatele vážící se k naplňování výše zmíněných kritérií pro identifikaci problémových zón (témat) ve městech nevyznávaly pro statutární město Jihlava příliš žádoucím způsobem, což také ve svém výsledku ovlivnilo výběr daného tématu IPRM. Nepříznivých hodnot pro město Jihlava dosáhla výše podílu obyvatel starších 65 let trvale žijících na území města, která vykazovala v daném orientačním srovnání 62 měst ČR nadprůměrnou hodnotu (13,6 % vůči průměru 12,7 %), nicméně z hlediska komparace statutárního města Jihlavy s ostatními krajskými městy za rok 2006 patří Jihlava v podílu obyvatel starších 65 let mezi sídla se spíše podprůměrnou hodnotou tohoto ukazatele. Ve srovnání daného ukazatele za rok 2006, kdy podíl osob starších 65 let na celkovém počtu obyvatel města Jihlavy činil 14,6 %, dosahuje krajské město Jihlava mírně nadprůměrné výše vzhledem k celorepublikovému průměru (14,4 %), hodnotě dosažené v rámci okresu Jihlava (14,4 %) a ve srovnání s průměrem všech měst v regionu (14,5 %) a průměrem nejvýznamnějších regionálních středisek v kraji Vysočina jakožto sídel rámcově odpovídajících jeho velikosti (13,5 %). K popisu demografické situace ve vztahu k věkovému složení obyvatelstva slouží rovněž tzv. index stáří (podíl počtu obyvatel starších 65 let a počtu obyvatel mladších 15 let), který v případě města Jihlavy dosahuje relativně vysokých hodnot ve srovnání s průměrem určeným za Českou republiku a kraj Vysočina jako celek stejně jako vzhledem k průměrným hodnotám dosahovaným v rámci všech měst v kraji Vysočina či jeho nejvýznamnějších regionálních středisek (index stáří pro město Jihlava činí 108 oproti průměrným hodnotám za ČR 100,2 a za kraj Vysočina 97,4; průměr za města v kraji Vysočina je 97,6 a v případě čtyř nejvýznamnějších regionálních středisek dokonce

²⁷ Regionálními středisky s počtem obyvatel vyšším než 15 tisíc jsou v kraji Vysočina města Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou; Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2007, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ.; Statistická ročenka České republiky 2002, ČSÚ; Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2007 (předběžné výsledky), ČSÚ; Správní odbor Magistrátu města Jihlavy (evidence obyvatel).

jen 94,3).²⁸ Zjištěné hodnoty těchto statistických ukazatelů tak v souladu s metodikou kritérií pro výběr zón (témat) indikují neuspokojivý demografický vývoj na území města Jihlavy, a to i vzhledem k dalším skutečnostem, které již byly uvedeny v socioekonomické analýze města.

Ve vztahu ke kritériu vysoká úroveň kriminality dosahuje statutární město Jihlava v referenčním srovnání s výše zmíněnými vybranými 62 městy poměrně překvapivě relativně negativního výsledku v počtu zjištěných trestných činů (44,5 vůči průměru 39, tj. 43 místo z 62 měst) a zjištěných přestupků na 1 000 obyvatel (79,2 oproti průměru 78,2 %)²⁹.

V roce 2006 vykazovalo statutární město Jihlava 20,1 zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel, což je sice ve srovnání s celorepublikovým průměrem podprůměrná hodnota, nicméně město a okres Jihlava (21 trestných činů na 1 000 obyvatel) dosahují výrazně nejvyšší úrovně v poměrném počtu zjištěných trestných činů v rámci kraje Vysočina, který je pak v celorepublikovém srovnání krajem s nejnižší mírou kriminality, a rovněž ve srovnání s ostatními okresy kraje (v roce 2006 připadalo v kraji Vysočina 16 trestných činů na 1 000 obyvatel, v ostatních okresech kraje se tento ukazatel pohyboval v rozmezí 13 - 16, průměr ČR činí 32,7). V průběhu roku 2007 dále došlo na území krajského města k výraznému nárůstu kriminality na 29,3 trestných činů na 1 000 obyvatel, přičemž k méně významnému nárůstu kriminality na 1 000 obyvatel došlo v roce 2007 také v kraji Vysočina na hodnotu 17,5 a v rámci České republiky jako celku na 34,4. Počet zjištěných trestných činů na území statutárního města Jihlavy se tak podstatným způsobem přiblížil k průměru ČR a nadále se dlouhodobě udržuje nad průměrnou hodnotou dosaženou na úrovni regionu. Vývoj daného ukazatele kriminality v období posledních dvou let na území města Jihlavy představuje výrazný meziroční nárůst o cca 45 % ve srovnání s průměrnými hodnotami zjištěnými v regionálním a národním měřítku (oproti nárůstu cca 5% nárůstu v rámci ČR a 10% v kraji Vysočina), což může být spolu s výrazně nadprůměrnou hodnotou daného ukazatele kriminality v regionálním měřítku považováno za značně znepokojivý vývojový trend a negativní faktor ve vztahu ke kvalitě života ve městě.³⁰

Rovněž podíl přistěhovalců s povolením k pobytu na celkovém počtu obyvatel města sloužící jako indikátor kritéria počtu přistěhovalců, etnických skupin a příslušníků menšin nebo uprchlíků je v Jihlavě jen mírně podprůměrný (2,99 % oproti průměru za 62 měst ve výši 3,24 %), zatímco ve srovnání s krajem Vysočina jako celkem je počet cizinců s povolením k pobytu žijících v Jihlavě naopak výrazně nadprůměrný (průměr kraje Vysočina činil v roce 2006 pouze 1,37 %)³¹.

V rámci provedené analýzy trhu práce a zaměstnanosti (viz subkapitola 2.2.4) byla dále zjištěna výrazná disparita vzdělanostní struktury nezaměstnanosti na území statutárního města Jihlavy ve vztahu k hodnotám dosahovaným na úrovni okresu Jihlava, kraje Vysočina i v celostátním měřítku. Zatímco mezi uchazeči o zaměstnání z řad obyvatel města Jihlavy jsou nejpočetnější skupinou uchazeči se základním vzděláním (48,5 % všech evidovaných uchazečů) a uchazeči s učňovským vzděláním jsou s podílem 27,1 % až jeho druhou nejpočetnější skupinou, je vzájemný poměr obou těchto nejpočetnějších skupin v rámci vzdělanostní struktury nezaměstnanosti ČR v širším územním srovnání přesně opačný. V okrese Jihlava totiž zaujímá podíl vyučených osob na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání až 42,6 % a u nezaměstnaných osob se základním vzděláním pouze 27,2 %, na

²⁸ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2007, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Věkové složení obyvatel podle krajů a věkových skupin (2006), ČSÚ.

²⁹ Rozdíl mezi těmito a následujícími hodnotami ukazatele kriminality na 1 000 obyvatel v letech 2006 a 2007 může být způsoben legislativní změnou výše způsobené hmotné škody pro spáchání trestných činů.

³⁰ Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Statistické přehledy kriminality za období od 1. 1. 2008 do 31. 1. 2007, MVČR; Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2007 (předběžné výsledky), ČSÚ.

³¹ Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ.

úrovni kraje Vysočina pak dosahují podíly těchto sledovaných skupin na celkové nezaměstnanosti ve srovnání s krajským městem ještě výraznější diference, a to 46,6 % u vyučených osob a 21,3 % u osob se základním vzděláním (na úrovni ČR již tento rozdíl není natolik markantní, neboť 39,4% podíl připadá na vyučené uchazeče a 30,9 % činí podíl nezaměstnaných osob se základním vzděláním).³²

Z výše uvedených ukazatelů je možno odvozovat rozvojové potřeby města, které by těmito ukazateli doložené nepříznivé skutečnosti, tj. jeho slabé stránky či hrozby, umožnily efektivně řešit či minimálně bránit jejich dalšímu rozvinutí k ještě výrazně negativnějším dopadům.

Nižší míra ekonomické aktivity obyvatel města ve srovnání s ostatními krajskými městy ČR se může do určité míry projevit jako výrazný handicap pro budoucí rozvojový potenciál krajského města oproti ostatním srovnatelným městům, jejichž klíčová úloha v rámci regionu či spádového území je dána nejen jejich krajskou správní působností, ale i rozsáhlou obslužnou a dalšími souvisejícími funkcemi. Zvýšení podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva lze objektivně významným způsobem ovlivnit jak rozvojem lokální ekonomiky, která může přivést do Jihlavy nové obyvatele stěhující se za prací, tak také především celkovým rozvojem občanské vybavenosti města a městského prostředí, které povede ke zvýšení kvality života ve městě, a tím také k nárůstu zájmu obyvatel i dalších osob o život a bydlení ve městě.

Podíl obyvatel města starších 65 let dosahuje sice v případě Jihlavy ve vztahu ke struktuře obyvatelstva jiných krajských měst spíše podprůměrné hodnoty, nicméně v rámci srovnání s celorepublikovým průměrem a ostatními městy (resp. nejvýznamnějšími regionálními středisky) v kraji Vysočina je výsledná hodnota nadprůměrná. Ještě nepříznivěji pak ve srovnání s krajem Vysočina, jeho většími sídly a průměrem ČR vyznívá index stáří obyvatel krajského města Jihlavy (konkrétní srovnání viz výše). Rovněž ukazatel úbytku (resp. přírůstku) obyvatel Jihlavy za sledované období 2001 - 2007 je výrazně vyšší než hodnoty dosahované v regionálním i národním srovnání (viz výše). Při hodnocení daných statistických ukazatelů je třeba také přihlížet k očekávaným demografickým trendům, jejichž interpretace pomocí ukazatele index stáří je pro Jihlavu relativně negativní, a ke skutečnosti, že již v současnosti je stávající kapacita domova pro seniory a některých dalších zařízení sociálních služeb nedostatečná či mezní a navíc statutární město Jihlava má v rámci zajištění služeb sociální péče širokou spádovou oblast v rámci okolního regionu. Na základě výše uvedených skutečností je třeba do budoucna počítat s dostatečným rozvojem a zkvalitňováním stávající infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče za účelem řešení stávajícího stavu a zabezpečení alespoň minimálně ekvivalentní úrovně budoucích podmínek pro zajištění služeb v sociální oblasti a kvality života ve městě jako celku, které navážou na plánovanou obnovu a rozvoj této veřejné infrastruktury (např. vybudování domova pro seniory), které budou zajištěny mimo intervence tohoto IPRM .

V souvislosti s tímto identifikovaným nepříznivým demografickým vývojem na území krajského města je třeba také klást zvýšený důraz na regeneraci a obnovu městského území, prostor a objektů a všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb s cílem zvyšovat kvalitu života obyvatel města a jeho přitažlivost jako příznivého místa pro život a bydlení. Dosažení odpovídající kvality života a životních podmínek ve městě se zpravidla odráží v zájmu jeho obyvatel o život ve městě a jeho atraktivitě pro potenciálně nově příchozí osoby, což může být jeden z hlavních faktorů, které mohou významným způsobem působit proti dalšímu zhoršování demografického vývoje na území města a naopak vytvářet podmínky pro jeho další všestranný trvale udržitelný rozvoj.

³² Zdroj: Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti za rok 2007, MPSV; Úřad práce v Jihlavě.

Významně nadprůměrný podíl osob se základním vzděláním a naopak výrazně nižší podíl uchazečů s učňovským vzděláním na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání z řad obyvatel města Jihlavy se projevuje jak ve srovnání s celostátními průměrnými hodnotami těchto veličin, tak i mnohem výrazněji ve srovnání trhu práce v regionálním měřítku. Tato výrazná odlišnost ukazuje na to, že uchazeči, kteří nedosáhli vyššího než základního vzdělání hledají na lokálním trhu práce ve srovnání s jinými regiony a oblastmi uplatnění mnohem obtížněji, naproti tomu skupina osob s učňovským vzděláním je na tom při hledání pracovního uplatnění podstatně lépe. Příčiny tohoto jevu je možno hledat především v odlišném charakteru odvětvové struktury zaměstnanosti na území města Jihlavy ve srovnání s krajem Vysočina či Českou republikou jako celkem, která je typická výraznou převahou počtu pracovních míst ve strojírenském průmyslu a podstatným vlivem nejvýznamnějších zaměstnavatelů regionu působících právě v tomto sektoru (viz subkapitola 2.2.4) a kde je výrazně obtížnější uplatnění osob bez učňovského či středního vzdělání než v jiných sektorech národního hospodářství, a případně i do jisté míry v možném souladu výstupů určité části vzdělávacího systému s potřebami zejména průmyslového sektoru lokální ekonomiky. Tento problém je třeba řešit v první řadě rozvojem veřejné infrastruktury ve školství, zkvalitněním výuky na úrovni základního školství tak, aby jeho absolventům byla pokud možno poskytnuta možnost dalšího rozvoje znalostí a dovedností ve vyšších stupních vzdělávacího systému (zejména na středních školách a v učebních oborech), přičemž lze oprávněně předpokládat, že díky takto získaným vědomostem a kvalifikaci získají potenciálně lepší možnost uplatnění na regionálním trhu práce. Současně je také třeba klást důraz na další rozvoj a zkvalitňování infrastruktury veřejných služeb v oblasti dalšího vzdělávání, které by bylo případně schopno pomoci zvyšování znalostí a kvalifikace skupiny osob, jimž nedostatečná úroveň vzdělání či kvalifikace brání v získání dlouhodobého odpovídajícího zaměstnání, umožnit sladění strukturálního nesouladu mezi nabídkou a poptávkou na regionálním trhu práce a předcházet tak současně vzniku sociálního vyloučení takto znevýhodněných skupin osob.

Výrazně vyšší úroveň zjištěných trestných činů a přestupků na území statutárního města Jihlavy ve srovnání s krajem Vysočina a ostatními okresy a městy nacházejícími se v regionu je dána především velikostí městské aglomerace a počtu obyvatel, které tak představují významnější potenciál pro koncentraci problémových osob a páchaní trestné činnosti. Tato zjištěná skutečnost by měla být důvodem pro nutnost zaměřením se především na prevenci vzniku negativních sociálně-patologických jevů a kriminality jako takové formou vybudování odpovídající infrastruktury veřejných služeb pro řešení a předcházení sociálního vyloučení a integraci osob postižených sociální exkluzí, které se často na páchaní trestné činnosti podílejí. Významný vliv při předcházení vzniku sociálně-patologických jevů mají v neposlední řadě také úroveň městského prostředí a kvalita života obyvatel města, kterou lze zajistit nejen pomocí dostatečné a efektivně fungujících veřejných služeb v sociální oblasti, ale v neposlední řadě i rozvojem a zkvalitňováním infrastruktury ve výchovně-vzdělávacím systému a občanské vybavenosti pro kulturu, sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové či neformální aktivity.

Kromě školské a vzdělávací infrastruktury, která svou kvalitou umožňuje kromě zvyšování vzdělanosti a uplatnitelnosti na trhu práce také výchovu mládeže k odpovědnosti, rozvoj žádoucích návyků, osvojení společenských norem a zdravého životního stylu, ovlivňuje nepřímo úroveň kriminality zejména u nižších věkových skupin, ale i u široké veřejnosti rovněž dostatečná občanská vybavenost poskytující možnosti pro aktivní přístup k trávení volného času, všestranné zvyšování kvality života, společenské a kulturní vyžití a rozvoj společenských vazeb. Součástí komplexu těchto opatření je v neposlední řadě i kvalita městského prostředí a veřejných prostranství ve městě, která se odrazí v zájmu, celkovém

povědomí a pozitivním vnímání města jako vhodného místa pro bydlení a život ze strany obyvatel i dalších osob a uvědomění si sounáležitosti s městem, což je předpokladem pro jeho vědomou i podvědomou ochranu a podporu ze strany obyvatel města. Důraz na infrastrukturu určenou pro sociální integraci je navíc umocněn také podílem cizinců na celkovém počtu obyvatele města, který je nejvyšší v kraji a i v širokém orientačním srovnání s vybranými 62 městy ČR se téměř blíží průměrné hodnotě.

Výběr tématu IPRM musí dále vycházet ze závěrů analýzy strategických dokumentů a jejich priorit, aby realizací daného IPRM byl současně naplňován co největší počet cílů strategických dokumentů a koncepcí na lokální, regionální a národní úrovni. Zaměření tohoto IPRM v sobě zahrnuje většinu typů podpory oblasti podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod a s výjimkou řešení určitých dopravních záležitostí města zajišťuje komplexní naplňování jeho cílů. Rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb v oblastech školství, sociálních věcí, kultury, sportu a volného času bezprostředně směřuje k dosahování převážné části dílčích cílů Programu rozvoje kraje Vysočina spadajících do cíle č. 2 Zvýšení kvality sociálního prostředí s důrazem na rozvoj lidských zdrojů.

Propojení rozvoje všestranné občanské vybavenosti a veřejných služeb na území města a Strategického plánu ekonomického rozvoje Jihlavy vychází spíše z obecných návazností cílů akčního plánu Jihlava - centrum regionu, nicméně plně přispívá k naplňování jeho záměrů směřujících do řešené oblasti. Tento základní strategický dokument současně výrazným způsobem akcentuje rozvoj veřejných prostranství a městského prostředí, na něž je IPRM rovněž zaměřen. Plánované cíle a činnosti vycházející z tohoto IPRM jsou především v souladu s prioritami Programového prohlášení Rady města Jihlavy, neboť IPRM svým zaměřením naplňuje převážnou část činností zahrnutých ve všech jeho programových prioritách, a to jak v taxativně vyjmenovaných rozvojových aktivitách a akcích v programové prioritě Rozvoj města, tak i v ostatních sektorově zaměřených prioritách. Současně IPRM vede k dosahování cílů všech relevantních sektorově orientovaných strategických dokumentů statutárního města Jihlavy, které vybranému tématu odpovídají, a to konkrétně Program regenerace městské památkové rezervace Jihlava, Koncepce sportu a volnočasových aktivit statutárního města Jihlavy, Koncepce jihlavské kultury a kulturních aktivit statutárního města Jihlavy, Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy a Zpráva o školství na území města Jihlavy (zahrnující koncepční výhled rozvoje školské infrastruktury). Konkrétněji byly již návaznosti na jednotlivé oblasti vhodné pro poskytnutí podpory zahrnuté do tohoto IPRM popsány v tabulce v subkapitole 2.4.1.

Při výběru tématu IPRM postupovalo statutární město Jihlava v souladu s Vademekem pro přípravu IPRM bez přímé účasti sociálních partnerů a vlastní výběr tématu byl proveden na základě socioekonomické a SWOT analýzy města, analýzy relevantních programových a strategických dokumentů na národní, regionální a místní úrovni a jejich objektivního vyhodnocení. Odpovídající partneři však byli zpravidla vždy zapojeni do přípravy a sestavení strategických a koncepčních materiálů zpracovaných především na úrovni města, což přeneseně umožňuje dostatečné zohlednění rozvojových potřeb a přístupů těchto věcně příslušných partnerů a integrovaný přístup k řešení problematiky dané rozvojové oblasti. Zapojení partnerů a veřejnosti do přípravy a implementace IPRM je podrobněji popsáno v kapitole 6.

Tento integrovaný plán rozvoje města zaměřený na oblast regenerace městského prostředí a rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb bude naplňovat prioritní oblast **Přitažlivá města** v souladu s Metodickým pokynem MMR k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování IPRM a s Instrukcemi (vademekem) pro

přípravu integrovaných plánů rozvoje měst pro regionální operační programy pro plánovací období 2007 - 2013. V rámci této prioritní oblasti budou řešeny následující aktivity:

- úprava a obnova zanedbaných nebo nedostatečně využívaných prostranství
- zvýšení kvality exponovaných veřejných prostranství ve městech
- zvýšení kvality zón bydlení a veřejných služeb
- budování a zvýšení kvality infrastruktury pro kulturu a volný čas nebo cestovní ruch

Dosažení tohoto obecného cíle IPRM bude naplňováno vzájemně propojenými aktivitami řešícími úpravu a obnovu zanedbaných nebo nedostatečně využívaných prostranství ve městě a současným zvýšením kvality exponovaných veřejných prostranství na jeho území. Potřebnost regenerace městského území je objektivně dána současným nevyhovujícím stavem převážné většiny veřejných prostranství v městské památkové rezervaci i ostatních částech města, kde byla v minulých desetiletích zajišťována jen nezbytná údržba a kde často nebyly vynaloženy větší investice do jejich obnovy či rozvoje. Přitažlivost města pro jeho obyvatele i další osoby je primárně determinována odpovídající kvalitou života obyvatel a životního prostředí ve městě, které je možno efektivně zajistit pouze komplexním přístupem k výše uvedené regeneraci veřejných prostranství a rozvoji všestranné občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb při respektování principu trvale udržitelného rozvoje. Právě rozvoj a zvyšování kvality občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb na území města v návaznosti na stávající nedostatečnou kvalitu či kapacitu určitých výše identifikovaných segmentů veřejné infrastruktury povedou ve svém výsledku ke zvýšení kvality zón bydlení a základních veřejných služeb, kterými jsou služby poskytované ve významných oblastech sociálních věcí a vzdělávání, stejně jako bude tímto způsobem přímo řešeno budování a zvýšení kvality infrastruktury určené pro kulturu, sport, volný čas a ostatní související oblasti všestranné občanské vybavenosti.

Rozdělení IPRM na jednotlivé priority plně respektuje výše uvedené oblasti vhodné pro poskytnutí podpory, které v rámci svého věcného zaměření a návaznosti na strategické dokumenty vytvářejí systematicky a logicky homogenní celky. Tyto jednotlivé priority vzájemnou interakcí svých aktivit přispívají k dosahování globálního cíle určeného pro toto IPRM v podobě zvýšení kvality života obyvatel města a městského prostředí.

3. Popis tématu, vize a strategie IPRM

3.1. Popis tématu IPRM

Podrobný popis zvoleného tématu pro toto IPRM, kterým je „Regenerace městského prostředí, rozvoj infrastruktury v oblastech sociálních služeb a vzdělávání a všestranný rozvoj občanské vybavenosti“ a který směřuje k řešení prioritní oblasti Přitažlivá města, zahrnuje charakteristiku stávajícího stavu, který má být řešen a popis očekávaného cílového stavu.

3.1.1. Popis stávajícího stavu

Kvalita života ve městě je determinována řadou vzájemně provázaných faktorů, mezi něž patří v první řadě kvalita životního prostředí ve městě, kvalita a ekvivalentní využití veřejných prostranství a rozsah, úroveň a kapacity všeobecné občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury, která má zajistit uspokojení sociálních, zdravotních, kulturních, společenských a ostatních potřeb obyvatel města. Dosažení odpovídající kvality života a životních podmínek ve městě se zpravidla odráží v zájmu obyvatel o život a bydlení ve městě a jeho atraktivitě pro potenciálně nově příchozí osoby. Zároveň nepřímo přispívá ke zlepšení ekonomické situace města a podpoře jeho růstového potenciálu.

Cíl zvýšení kvality života obyvatel města je třeba naplňovat pomocí regenerace a obnovy městských území, prostor či objektů a rozvojem občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb. Veřejná prostranství na území krajského města zahrnují 3 náměstí, řadu parků, veřejná prostranství na 13 panelových sídlištích s celkovým počtem 7 132 bytových jednotek, ostatní plochy veřejné zeleně a městská území nacházejících se jak v historickém centru města, tak i v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy. Přes zlepšení technického stavu řady objektů v městské památkové rezervaci se převážná většina veřejných prostranství v historickém centru města nachází v nevyhovujícím stavu a rovněž ostatní veřejná prostranství na sídlištích (veřejné plochy na 10 sídlištích v Jihlavě, kde je plánována komplexní obnova, představují souhrnnou rozlohu cca 99,3 hektaru) či v částech města nacházejících se při okraji jeho správního území vyžadují zejména vlivem zajištění jen nezbytné údržby a absence rozsáhlejších investic v minulých desetiletích celkovou obnovu. V současnosti je obnova těchto částí města ležících při okraji jeho území jednou z rozvojových priorit zohledněnou i v programovém prohlášení rady města. Součástí regenerace a revitalizace veřejných prostranství musí být také řešení související infrastruktury těchto ploch a území.

Části města ležící při okraji jeho správního území jsou ve většině případů charakteristické jak relativně malým počtem obyvatel, tak i nízkou kvalitou veřejných prostranství a infrastruktury, přičemž náprava daného stavu by měla zabránit možnému poklesu počtu jejich obyvatel v důsledku jejich nižší atraktivity jako místa pro bydlení a život z hlediska stávající úrovně jejich veřejné infrastruktury. V budoucnu se počítá také s vybudováním nových parků a ploch veřejné zeleně v některých částech města především v závislosti na rozvoji nové výstavby na území města.

S ohledem na nárůst nároků obyvatel na kvalitu veřejných služeb a očekávané vývojové trendy je stávající stav veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti na území statutárního města Jihlavy v některých oblastech výhledově nedostatečný, neboť již v současnosti nebo v relativně blízkém časovém horizontu nebudou některé oblasti veřejné infrastruktury

kapacitně a kvalitou odpovídat potřebám obyvatel města, což by se mohlo negativně odrazit v jejich kvalitě života a negativně ovlivnit sociální a další životní podmínky obyvatel.

V oblasti veřejných služeb pro sociální péči a integraci je cílem zvyšování kvality života, sociálních podmínek a sociální integrace obyvatel města v návaznosti na aktivity zpracovaného Komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Jihlavy. Stávající infrastrukturu zařízení sociální péče v krajském městě představuje řada subjektů zřizovaných přímo statutárním městem Jihlava, mezi něž patří například domov pro seniory, 5 domů s pečovatelskou službou, denní a týdenní stacionář či Integrované centrum sociálních služeb. V dané oblasti dále působí větší počet církevních a neziskových organizací orientujících se na různé skupiny osob zpravidla v závislosti na druhu jejich postižení či příslušnosti k dané sociálně znevýhodněné skupině. Zejména tyto neziskové organizace se zaměřují na prevenci sociálního vyloučení u méně početných sociálně či jinak znevýhodněných skupin. V oblasti sociální integrace je třeba v návaznosti na Komunitní plán sociálních služeb a cíl zvýšení kvality života obyvatel města zajistit rozvoj některých zařízení této infrastruktury veřejných služeb v případech, kdy nejsou k dispozici odpovídající kapacity nebo některé druhy zařízení a služeb (např. dům na půl cesty či azylový dům pro ženy) na území města chybí.

Vzhledem ke stávající situaci a očekávaným demografickým a souvisejícím trendům je již kapacita a kvalita některých zařízení sociální péče v některých aspektech mezní nebo neodpovídá současným požadavkům na technický stav a kvalitu vybavení. Dále je nutné objektivně očekávat, že stávající kapacity sociální péče ve městě nebudou pravděpodobně v budoucnu dostatečné. Z hlediska věkové struktury obyvatel totiž zauímají osoby starší 65 let podíl na celkovém počtu obyvatel statutárního města Jihlavy ve výši 14,6 %, což představuje mírně nadprůměrnou hodnotu vzhledem k celorepublikovému průměru (14,4 %) a v porovnání s průměrem nejvýznamnějších regionálních středisek v kraji Vysočina srovnatelné velikosti (13,5 %) je tato hodnota dosažená v krajském městě výrazně nadprůměrná. Rovněž statistický ukazatel index stáří (podíl počtu obyvatel starších 65 let a počtu obyvatel mladších 15 let) dosahuje v případě města Jihlavy nepříznivých hodnot ve srovnání s průměrem určeným za Českou republiku a kraj Vysočina jako celek stejně jako v případě srovnání s průměrem všech měst v kraji Vysočina či jeho nejvýznamnějších regionálních středisek (viz subkapitola 2.4.2).³³

Výše uvedené ukazatele spolu s očekávanými demografickými trendy jednoznačně ukazují na vyšší podíl obyvatelstva města Jihlavy staršího 65 let v regionálním i národním srovnání, což zejména do budoucna objektivně indikuje pravděpodobnost zvýšené poptávky po veřejných službách v sociální oblasti ze strany těchto skupin obyvatel krajského města. V souvislosti s tímto nepříznivým demografickým vývojem na území krajského města je proto třeba klást zvýšený důraz na regeneraci a obnovu městského prostředí a všestranný rozvoj veřejné infrastruktury s cílem zvyšovat kvalitu života obyvatel města a jeho přitažlivost jako příznivého místa pro život a bydlení. Dosažení odpovídající kvality života a životních podmínek ve městě se zpravidla odráží v zájmu jeho obyvatel o život ve městě a jeho atraktivitě pro potenciálně nově příchozí osoby, což může bránit dalšímu zhoršování demografického vývoje na jeho území a naopak vytvářet podmínky pro jeho další všestranný trvale udržitelný rozvoj.

Současná kapacita domova pro seniory představuje 146 míst a již nyní je evidováno 94 neuspokojených žádostí. Z tohoto důvodu je připravováno vybudování domova pro seniory soukromým subjektem ve spolupráci se městem (PPP projekt), který má být spolufinancován z národních zdrojů, a současně je také jako další možná varianta řešení dané situace

³³ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2007, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Věkové složení obyvatel podle krajů a věkových skupin (2006), ČSÚ.

připraveno vybudování domova pro seniory, u něhož by investorem bylo statutární město Jihlava či kraj Vysočina (obě výše uvedené varianty by byly realizovány mimo aktivity IPRM, blíže viz subkapitola 2.2.5). Od roku 2005 také probíhá postupná rekonstrukce stávajícího domova pro seniory Jihlava – Lesnov. V návaznosti na plánované dokončení této rekonstrukce v roce 2008 je třeba v objektu provést ještě některé další úpravy a modernizaci jeho vybavení s cílem zvýšit kvalitu této veřejné infrastruktury.

Domy s pečovatelskou službou (DPS) disponují celkem 336 byty a kapacita tohoto zařízení je tak ve vztahu k počtu obyvatel města považována za dostatečnou. Také kapacity Integrovaného centra sociálních služeb jako jejich hlavního poskytovatele na území města (1 051 osob, kterým centrum v roce 2007 poskytovalo služby) jsou v současnosti převážně dostačující (výjimkou je vývařovna, jejíž kapacita je již nyní mezní, ale měla by být řešena v rámci jedné z variant nového domova pro seniory). V případě Denního a týdenního stacionáře Jihlava, který poskytuje služby zdravotně postiženým osobám, je naopak stávající prostory zařízení nutno s ohledem na jeho nedostatečnou kapacitu rozšířit.³⁴

Podíl kapacity domova pro seniory vzhledem k celkovému počtu obyvatel krajského města starších 65 let dosahuje výše 1,96 %, což je značně podprůměrná hodnota ve srovnání s celkovým průměrem kraje Vysočina (3,18 %) a České republiky jako celku (2,66 %). Naproti tomu v případě ekvivalentního srovnání současných kapacit domů s pečovatelskou službou na území krajského města s počtem jeho obyvatel starších 65 let je naopak dosažený procentní podíl 4,86 % vzhledem k průměrné hodnotě za kraj Vysočina jako celek (2,93 %) možno považovat za nadprůměrný. V obou případech je navíc nutno brát v úvahu poměrně širokou spádovou oblast statutárního města Jihlavy jako regionálního centra pro poskytování těchto služeb i osobám s bydlištěm mimo území krajského města.³⁵

Z těchto důvodů je třeba v návaznosti na realizované a plánované projekty, které nejsou resp. nemají být součástí intervencí IPRM, klást důraz na zabezpečení dostatečného rozsahu a kvality zařízení sociální péče včetně jejich odpovídajícího vybavení, neboť počet osob, které tyto služby využívají a budou v budoucnu využívat, se neustále zvyšuje a nároky na kvalitu poskytované péče rovněž průběžně stoupají.

Hlavním cílem v oblasti školství a dalšího vzdělávání je zvyšování kvality výuky, rozvoj všeobecné vzdělanosti a znalostní ekonomiky v podobě rozvoje a zkvalitnění vzdělávací infrastruktury se zaměřením na zlepšování kvality výuky, zavádění moderních metod a inovativních postupů s ohledem na rozšířenou výuku jednotlivých škol a získávání klíčových kompetencí, dále na uplatnitelnost žáků a absolventů škol na trhu práce a současně na vytváření příležitostí pro sociální a společenské zapojení a uplatnění v případě žáků se zdravotním postižením či se specifickými vzdělávacími potřebami.

V oblasti školství působí na území města 2 mateřské (jedna MŠ sdružuje 15 mateřských škol, druhou je Mateřská škola a speciálně pedagogické centrum Jihlava) a 11 základních škol (z toho 10 zřizuje město Jihlava), základní škola speciální pro žáky s těžkým zdravotním postižením, 21 středních škol a odborných učilišť, vyšší odborné školy, Vysoká škola polytechnická a další vzdělávací zařízení. Další vzdělávání poskytují na území města jak školská zařízení, tak i řada podnikatelských a neziskových subjektů.

Statutární město Jihlava je zřizovatelem 11 základních škol (včetně základní školy speciální) a obou výše zmíněných předškolních zařízení. Současná kapacita základních škol je

³⁴ Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Jihlavy, Domov pro seniory Jihlava, Integrované centrum sociálních služeb Jihlava.

³⁵ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2007, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Domov pro seniory Jihlava.

6 280 žáků, přičemž tyto školy navštěvuje 4 338 dětí (778 žáků dojíždí z okolních obcí), což vede k využívání nenaplněných prostor základních škol ke vzniku studoven, odborných učeben či školních družin a klubů. Dostatečnost kapacit těchto zařízení v budoucích obdobích je dána počtem narozených dětí v Jihlavě, který lze po postupném poklesu na počátku 90. let 20. století považovat za dlouhodobě stabilizovaný, přičemž roky 2006 a 2007 opět představují relativně významný nárůst porodnosti. Přesto bude zřejmě počet žáků v následujících letech dále mírně klesat, než se projeví již zmíněný nárůst porodnosti z posledních dvou let.

V oblasti předškolního vzdělávání pro následující období (do roku 2010) počítá statutární město Jihlava s navýšením stávající kapacity mateřských škol (1 177 míst) na 1 277 míst a následně plánuje další zvyšování kapacit a rozvoj těchto zařízení, aby mohl být vzhledem k demografickému vývoji pokryt nárůst počtu dětí narozených v posledních letech. Statutární město Jihlava si je plně vědomo své odpovědnosti jako zřizovatele těchto předškolních zařízení, a proto je plánováno zajištění rozvoje této části výchovně-vzdělávací infrastruktury. Naopak kapacity základních škol budou v budoucnu vlivem předchozího demografického vývoje přesahovat očekávaný počet dětí s povinnou školní docházkou, přičemž nemá dojít k rušení těchto zařízení, ale pouze úpravě jejich kapacit s ohledem na úsporu režijních a ostatních provozních nákladů.

Stav školské infrastruktury je kapacitně a ve většině případů i technicky dostačující, výjimkou je potřeba rozšíření kapacit mateřských škol a rozšíření prostor základní školy speciální pro žáky s těžkým zdravotním postižením. Nicméně v návaznosti na snahu o zvyšování kvality a efektivity poskytovaných služeb a zlepšování kvality výuky zejména s přihlédnutím k specifikům rozšířené výuky jednotlivých základních škol je třeba zajistit trvalý rozvoj všech škol, školských zařízení a související infrastruktury (např. školská sportovní zařízení) na území města, a to v návaznosti na nezbytnou obnovu této infrastruktury zajišťovanou statutárním městem Jihlava jako zřizovatelem (tato obnova není součástí aktivit IPRM).³⁶

Stávající technickou vybavenost některých mateřských a základních škol pro výuku a integraci zdravotně postižených žáků či žáků se specifickými vzdělávacími potřebami je třeba považovat za nedostatečnou, nicméně statutární město Jihlava počítá v nejbližším období v rámci jejich obnovy s dokončením bezbariérových úprav běžných školských zařízení (mimo aktivity IPRM). V návaznosti na výše uvedené stavební úpravy školských zařízení a s ohledem na potřebu maximální podpory zdravotně postižených žáků a jejich specifické vzdělávací potřeby ve vztahu ke snaze o jejich efektivní začlenění do společnosti a uplatnění na trhu práce je třeba rozšířit stávající prostory základní školy speciální a výše uvedený přístup důsledně uplatňovat v rámci dalšího plánovaného rozvoje školské infrastruktury.

Počet škol a školských zařízení je tedy z hlediska jejich kapacit ve vztahu k demografickým trendům a dalším aspektům rámcově dostatečně dimenzován a oborové zaměření zejména středních škol a učilišť je značně diverzifikované, což je do jisté míry dáno tradicí a přetrvávající poměrně pestrá strukturou lokálního průmyslu a terciárního sektoru, což se spolu s existencí vysoké školy v Jihlavě jeví jako dostatečně kvalitní základ pro rozvoj znalostní ekonomiky.

Návaznost vzdělávacího systému na trh práce je však obdobně jako v celé ČR značně problematická, neboť struktura absolventů škol zpravidla neodpovídá potřebám regionálního trhu práce. S touto skutečností bezprostředně souvisí další negativní aspekty projevující se na trhu práce v okrese Jihlava, kterými jsou poměrně vysoká 9% nezaměstnanost absolventů ve srovnání s průměrem za ČR jako celek, mírně nadprůměrný téměř 18% podíl osob mladších

³⁶ Zpráva o školství na území města (2007).

25 let na nezaměstnanosti (nejvýznamnější věkovou skupinou nezaměstnaných v okrese Jihlava jsou osoby starší 50 let, které představují 25,7 %) a nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce z hlediska odvětvové a kvalifikační struktury uchazečů o zaměstnání, což však lze na úrovni základního školství zřizovaného statutárním městem Jihlava ovlivnit jen částečně.

Pro okres Jihlava i krajské město jako jeho hlavní obslužné a správní centrum, kam za prací dojíždí velký počet zaměstnanců z okolního regionu, jsou charakteristické nízká lokální míra nezaměstnanosti (v prosinci 2007 činila míra nezaměstnanosti v okrese Jihlava 5 %), která se dlouhodobě od roku 1998 pohybuje pod průměrem ČR, nízká úroveň výdělků platná pro celý kraj Vysočina ve srovnání s průměrnou hrubou mzdou v národním hospodářství a poměrně výrazná profesní pestrost, která vychází ze stávající diverzifikované skladby průmyslu v krajském městě. Význam vzdělání a kvalifikace lze jednoznačně dokumentovat také na základě vzdělanostní struktury uchazečů o zaměstnání, kdy v rámci skupiny nezaměstnaných osob převažují na území města Jihlavy uchazeči se základním vzděláním (48,5 %) a vyučení uchazeči (27,1 %). V rámci vzdělanostní struktury nezaměstnanosti ČR v regionálním srovnání je však procentní podíl těchto dvou skupin na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání přesně opačný. V okrese Jihlava představuje podíl vyučených osob na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání 42,6 % a u uchazečů základním vzděláním pouze 27,2 %, na úrovni kraje Vysočina je pak tento rozdíl ještě výraznější (46,6 % u vyučených osob a 21,3 % u osob se základním vzděláním).³⁷

Nezaměstnanost způsobená převážně strukturálními faktory je dále umocněna vysokým podílem strojírenské výroby oproti ostatním sektorům, který vede k poptávce pouze po určitých technických profesích, jejichž zastoupení mezi uchazeči o zaměstnání není možné při současné situaci ani za pomoci rekvalifikačních programů efektivně pokrýt. Ve vztahu k potřebám regionálního trhu práce je třeba dalším rozvojem infrastruktury pro školství a další vzdělávání včetně pořízení vybavení a učebních pomůcek sloužících k výuce uvést do souladu výstupy sektoru školství a požadavky zaměstnavatelů, omezit problémy s uplatněním absolventů na trhu práce a umožnit zvýšení kvality výuky a aplikaci inovativních přístupů v rámci vzdělávání. V této oblasti stále přetrvává relativně malé zapojení středních a vyšších odborných škol v oblasti dalšího vzdělávání dospělých jako nástroje pro podporu adaptability pracovní síly a všeobecného rozvoje lidských zdrojů (střední školy a učiliště zřizované krajem však nemohou být podpořeny z prostředků v rámci oblasti podpory 3.1 ROP). Vysoká škola polytechnická v Jihlavě nemá v současnosti vybudován potřebný rozsah kapacit pro plnění a rozvoj své úlohy akcelérátoru znalostní ekonomiky, stejně tak zatím nedošlo ani k vybudování vědeckotechnického parku. Kromě toho město Jihlava postrádá ve srovnání s jinými regiony některá specificky orientovaná vzdělávací zařízení zaměřená na podporu všeobecné vzdělanosti a rozvoj znalostní ekonomiky sloužící pro vzdělávání široké veřejnosti (např. planetárium). V budoucnu se počítá v rámci areálu zoologické zahrady se vznikem Centra environmentální výchovy jako zařízení sloužícího dalšímu vzdělávání žáků základních a středních škol, ale i široké veřejnosti v oblasti environmentální výchovy a souvisejících oblastech dotýkajících se problematiky životního prostředí.

Občanská vybavenost v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit tvoří spolu s výše uvedenými oblastmi vzdělávání a sociálních služeb určitý homogenní celek a jejím primárním cílem je zvyšování kvality života obyvatel a sociálních a ostatních životních podmínek ve městě.

V oblasti kultury disponuje statutární město Jihlava občanskou vybaveností zahrnující ve srovnání s ostatními krajskými městy v zásadě odpovídající počet kulturních zařízení se strukturou zaměřenou do všech významných oborů kultury. Mezi nejvýznamnější objekty a

³⁷ Zdroj: Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti za rok 2007, MPSV; Úřad práce v Jihlavě.

zařízení v oblasti kultury nacházející se ve městě patří veřejné knihovny (městská knihovna a její pobočky), 2 stálá kina, přírodní amfiteátr (tzv. Letní kino), Horácké divadlo, víceúčelový kulturní a společenský objekt DKO Jihlava, Dělnický dům, Muzeum Vysočiny, 14 galerií a výstavních síní. Krajské město je také nositelem významných kulturních tradic a dějištěm akcí spojených s hornickou historií města, osobou hudebního skladatele Gustava Mahlera (Hudební festival Gustav Mahler) a vážnou hudbou (Festival sborového umění Jihlava s 50letou tradicí, Jihlavské dny hudby apod.) či místem konání Mezinárodního festivalu dokumentárního filmu. Městu však dlouhodobě chybí vhodné a dostatečně kapacitní prostory vlastního kulturního centra s odpovídajícím zázemím pro pořádání rozsáhlejších kulturních akcí či k využití jako alternativní kulturní scéna. Také řada objektů sloužících kulturním účelům se v současnosti nachází ve zhoršeném technickém stavu a jejich kapacita či vybavení již často neodpovídá současným nárokům kladeným na kulturu jako součást veřejného života (např. technický stav objektů a technického vybavení obou jihlavských kin je zcela nevyhovující a neodpovídá současným potřebám diváků ani nárokům kladeným na ně z hlediska potřebného zázemí pro Mezinárodní festival dokumentárního filmu, přičemž již byly zahájeny příslušné kroky k nápravě tohoto stavu).

Relativně vysoký počet sportovních zařízení na území statutárního města Jihlavy je dán mimo jiné i dlouholetou sportovní tradicí města zejména v oblasti ledního hokeje a v posledním období i fotbalu. V oblasti sportu a volnočasových aktivit jsou nejvýznamnějšími zařízeními Horácký zimní stadion, 3 otevřené sportovní stadiony, aquacentrum Vodní ráj, 2 kryté bazény, 25 tělocvičen (včetně školních), 31 sportovních hřišť (z toho 10 školských sportovních areálů a hřišť vyžadujících obnovu zaujímá celkem cca 9,3 ha) a řada dalších zařízení pro tělovýchovu. Poptávka po sportovních a volnočasových zařízeních ze strany obyvatel města však v řadě oblastí převyšuje stávající kapacity a značný počet výše zmíněných objektů se v současnosti nachází v nevyhovujícím technickém stavu. Dosud také nebyla dokončena výstavba a rekonstrukce sportovních stadionů (např. Horácký zimní stadion je již zastaralý, a proto vyžaduje celkovou rekonstrukci, fotbalový stadion není dokončen). Na území města Jihlavy se v současnosti nachází 182 dětských hřišť (v majetku města, včetně velkého počtu nevyhovujících malých hřišť), které jsou nerovnoměrně rozložena v městské zástavbě, řada z nich se nachází v nevyhovujícím technickém stavu nebo již není ekvivalentně využívána. Vzhledem k rozvojovým prioritám města se proto do budoucna plánuje vznik 19 nových centrálních dětských hřišť většího rozsahu (nyní existují jen 3 centrální hřiště) rovnoměrně rozmístěných na celém území města, zachování hřišť ve vyhovujícím stavu (20 hřišť) a obnova části stávajících hřišť nacházejících se v nevhodném technickém stavu (48 hřišť). Ostatní hřiště v nevyhovujícím technickém stavu budou postupně rušena s ohledem na vznik nových centrálních hřišť a současné zajištění optimální dostupnosti této infrastruktury z hlediska uspokojování potřeb všech obyvatel města právě díky zachování a obnově vybraných tzv. kmenových dětských hřišť.

Vzhledem k očekávaným trendům v hospodářské, sociální, demografické a dalších oblastech se jeví jako nutné posilovat a nadále zvyšovat rozsah a kvalitu veškeré veřejné infrastruktury, a to formou výstavby, technického zhodnocení a rozvoje občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volného času a neformálních aktivit, a tím přímo podporovat kvalitu života ve městě.

Pro podrobnou evaluaci silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb vycházejících ze zvoleného tématu IPRM je možno využít závěry dílčí části SWOT analýzy v její dílčí části „Obyvatelstvo, kvalita života a občanská vybavenost“, případně také v části „Vzdělávání a sociální věci“ v subkapitole 2.3 a v příloze č. 7, jejichž obsah zahrnující městské prostředí a veřejná prostranství, občanskou vybavenost a infrastrukturu veřejných služeb odpovídá zaměření daného tématu.

3.1.2. Popis cílového stavu

Základním cílem realizace aktivit v rámci tohoto IPRM je zvýšení kvality života ve městě a všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj městského prostředí. Tím jsou dány i jednotlivé cíle, kterých má být dosaženo v rámci vybraných oblastí vhodných pro poskytnutí podpory (resp. priorit a opatření IPRM – viz kapitola 4), které spočívají ve zlepšení stavu veřejných prostranství ve městě, rozšíření kapacit a zlepšení kvality veřejné infrastruktury v oblastech sociální péče a integrace, školství a vzdělávání, kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit. Globální cíl a specifické cíle jsou konkrétněji popsány v subkapitole 3.3.2 a kapitole 4.

Cíl zvýšení kvality života obyvatel a městského prostředí bude mimo jiné dosažen také prostřednictvím regenerace a obnovy městských území a veřejných prostranství, prostor či objektů. Výsledkem příslušných aktivit bude rozsáhlá regenerace veřejných prostranství v historickém centru města, které je městskou památkovou rezervací, což kromě kvality života obyvatel a městského prostředí také nepřímo přispěje k tvorbě podmínek pro rozvoj cestovního ruchu a navrácení centra města jeho původnímu společenskému a kulturnímu využití. Navrácení centra města původnímu účelu bude efektivně působit proti trendu tzv. vyliďňování center měst a povede k podpoře ekvivalentního využití jeho přirozeného potenciálu. Obnovená veřejná prostranství v centru města by měla zahrnovat nejen rozsáhlejší veřejná prostranství (náměstí, parky apod.), ale komplexním způsobem budou upraveny také menší prostory v městské památkové rezervaci, které ale rovněž významným způsobem ovlivňují celkový vzhled historického jádra města, a související infrastruktura. Všechny tyto prostory mohou být v souladu s koncepcí jihlavské kultury v relevantních případech dále využívány pro konání kulturních akcí či výstavní účely.

Zvláštní pozornost bude věnována také veřejným prostranstvím na panelových a ostatních sídlištích, jejichž plocha bude řešena jako homogenní funkční celek odrážející přirozené potřeby jejich obyvatel, a částem města nacházejícím se v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy, kde byla u veřejných prostranství a infrastruktury v minulosti zajištěna jen nezbytná údržba a nebyly realizovány rozsáhlejší investice do jejich obnovy. V rámci regenerace těchto ploch budou ve vybraných územích obnoveny veřejná zeleň, zpevněné plochy, dětská hřiště a bezprostředně související infrastruktura včetně rozšíření parkovišť sloužících pro obyvatele řešených oblastí. V rámci celkové regenerace městského prostředí budou nejen obnovena stávající veřejná prostranství včetně související infrastruktury, plochy sídelní zeleně a související infrastruktura, ale zároveň budou v určených lokalitách zřizovány nové parky, plochy veřejné zeleně a bezprostředně související infrastruktura určené pro oddech a relaxaci obyvatel města v centru a některých částech města v závislosti zejména na potřebě regenerace daných lokalit a rozvoji nové výstavby na území statutárního města Jihlavy.

S ohledem na nárůst nároků obyvatel na rozsah a kvalitu veřejných služeb a očekávané demografické a ostatní vývojové trendy bude komplexně rozvíjena a zkvalitňována stávající veřejná infrastruktura a občanská vybavenost na území statutárního města Jihlavy tak, aby kapacitně a kvalitativně odpovídala potřebám obyvatel města a měla efektivní dopad na kvalitu života a sociální, kulturní a ostatní životní podmínky obyvatel města.

V oblasti sociální péče bude v rámci zvyšování kvality života, zlepšení sociálních podmínek a podpory sociální integrace obyvatel města v návaznosti na aktivity komunitního plánu sociálních služeb a očekávané demografické a ostatní vývojové trendy rozšířena a zkvalitněna stávající infrastruktura sociální péče a její vybavení s primární orientací na zvýšení kvality služeb v domově pro seniory a dalších zařízeních sociální péče. Součástí rozvoje infrastruktury sociálních služeb může být i budování nových zařízení sociální péče

s ohledem na stávající nedostatečnou kapacitu některých druhů těchto zařízení a na očekávaný budoucí nárůst poptávky po službách sociální péče vlivem demografických a souvisejících změn. V oblasti předcházení sociálního vyloučení se v rámci rozvoje kapacit a kvality zařízení pro poskytování služeb sociální integrace předpokládá zapojení partnerů a ostatních neziskových subjektů v reakci na specifické potřeby příslušných skupin ohrožených či postižených sociální exkluzí. Zde budou rozšířena stávající zařízení tak, aby byly pokryty specifické potřeby skupin osob postižených či ohrožených sociálním vyloučením.

V oblasti školské infrastruktury není v rámci IPRM ve vazbě na populační vývoj v počtu narozených dětí plánováno další přímé rozšiřování kapacity základních škol, pouze v případě základní školy speciální má dojít k rozšíření stávajících prostor. V případě mateřských škol plánuje statutární město Jihlava další zvyšování kapacit a rozvoj těchto zařízení, aby mohl být vzhledem k demografickému vývoji pokryt nárůst počtu dětí narozených v posledních letech.

S ohledem na potřebu zlepšení uplatnění absolventů škol a sladování nabídky a poptávky na regionálním trhu práce a současně vzhledem ke skutečnosti, že hlavní význam pro získávání odborné kvalifikace mají zpravidla střední školy a učiliště, ale i se zvláštním zřetelem na potřebu vytváření podmínek pro efektivní rozvoj vzdělanosti a znalostní ekonomiky bude rozvoj infrastruktury škol s školských zařízení orientován především na vytváření podmínek pro zvyšování kvality výuky, zavádění moderních metod a inovativních přístupů zejména s přihlédnutím ke specifikům rozšířené výuky jednotlivých základních škol a získávání obecných znalostí a dovedností uplatnitelných na trhu práce a v rámci společnosti založené na znalostech. V rámci škol a školských zařízení na území statutárního města Jihlavy bude rozšířena a zkvalitněna školská infrastruktura a její vybavenost včetně pořízení učebních pomůcek umožňujících zvyšování kvality výuky a všestranný rozvoj klíčových dovedností žáků. Součástí rozvoje školské a vzdělávací infrastruktury bude i obnova a výstavba školských sportovních zařízení a hřišť.

V souladu s komplexním řešením rozvoje infrastruktury v oblasti školství budou v rámci zkvalitňování výuky a vybavení škol navíc provedeny určité technické úpravy, které podstatným způsobem zlepší jejich vybavenost pro výuku a integraci zdravotně postižených žáků či žáků se specifickými vzdělávacími potřebami s hlavním cílem podporovat jejich efektivní začlenění do společnosti a uplatnění na trhu práce včetně plánovaného rozšíření prostor základní školy speciální.

V oblasti dalšího vzdělávání bude zkvalitňována infrastruktura, která je zaměřena na vytváření podmínek pro zlepšování celkové vzdělanosti obyvatel, zvýšení uplatnitelnosti, kvalifikace a profesní adaptability osob vzhledem k potřebám regionálního trhu práce a rozvoj znalostní ekonomiky. Kromě toho bude podporován rovněž rozvoj specificky orientovaných zařízení sloužících pro vzdělávání široké veřejnosti jako určitý doplněk školské infrastruktury určený k podpoře všeobecné vzdělanosti a rozvoje znalostní ekonomiky, které ve spádovém regionu dosud chyběly (např. planetárium).

V oblasti kultury dojde realizací aktivit IPRM v první řadě k obnově a technickému zhodnocení stávající občanské vybavenosti sloužící kulturním účelům. Bude odstraněn nevyhovující technický stav objektů sloužících kultuře a vyžadujících celkovou rekonstrukci, jejichž úprava umožní i jejich širší použití pro ekvivalentní účely. Aktivity v této oblasti budou tedy rozvíjet a zkvalitňovat různé objekty a prostory spadající svým využitím do oblasti kultury v návaznosti na strategické dokumenty města a kulturní a historické tradice typické pro krajské město s ohledem na dlouhodobě chybějící vhodné a dostatečně kapacitní prostory městského kulturního centra pro pořádání rozsáhlejších kulturních akcí a potřebu vzniku alternativní kulturní scény.

Zvyšování kvality života obyvatel bude na území statutárního města Jihlavy naplňováno také prostřednictvím rozvoje a obnovy stávající občanské vybavenosti pro sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové a neformální aktivity jako významné součásti celkové veřejné infrastruktury, do nichž budou ekvivalentním způsobem zapojeny relevantní subjekty zejména z řad neziskových organizací. V této oblasti budou vybudována nová sportovní zařízení a hřiště s orientací na rozvoj sportovních aktivit mládeže i široké sportovní veřejnosti ve snaze sladit kapacity těchto zařízení ve městě s poptávkou na straně výše uvedených skupin. Na území města dále vzniknou zařízení či ucelené areály, jejichž využití bude kromě sportovních aktivit zaměřeno také na ostatní volnočasové a neformální aktivity s cílem zajistit vznik vhodných podmínek pro relaxaci a aktivní využití volného času obyvatel a návštěvníků města s očekávaným pozitivním dopadem na prevenci kriminality a sociálně-patologických jevů.. Stávající struktura dětských hřišť nacházejících se na území města bude obnovena a doplněna novými centrálními hřišti v takovém rozsahu, aby dostatečně zajistila jejich rovnoměrné rozložení v zástavbě městské aglomerace, optimální dostupnost této infrastruktury určené pro děti a mládež na celém území města a současně plně substituovala zrušení některých nevyužívaných a současně technicky nevyhovujících hřišť. Stávající infrastruktura sloužící k uspokojování potřeb obyvatel v oblastech sportu, volného času, neformálních aktivit a práce s dětmi a mládeží bude navíc obnovena a rozšířena tak, aby byl odstraněn nevyhovující technický stav některých objektů a aby tyto objekty svým stavem odpovídaly současným potřebám a nárokům kladeným na jejich kvalitu.

3.2. Vize a globální cíl IPRM

Z předchozího výběru oblastí vhodných pro poskytnutí podpory, hlavního tématu IPRM a jeho podrobného popisu vychází stanovení vize jako plánovaného cílového stavu a globálního cíle vymezujícího základní směřování rozvojových aktivit, kterých by mělo být dosaženo integrovaným přístupem k rozvoji města a využitím prostředků ROP.

3.2.1. Vize statutárního města Jihlavy

„Vzdělané a moderní město Jihlava, otevřené novým znalostem a poskytující podmínky pro plnohodnotný život svých obyvatel.“

Tato celková vize v sobě komplexním způsobem odráží a integruje jednotlivé rozvojové cíle a dlouhodobé záměry statutárního města Jihlavy a dále se pak člení do jednotlivých tématických oblastí:

- statutární město Jihlava jako přirozené centrum ekonomického rozvoje, vysoké zaměstnanosti a vysoce kvalifikované pracovní síly.
- statutární město Jihlava jako sídlo vysoké školy a středisko vzdělanosti, výzkumu a inovací, vytvářející podmínky pro rozvoj lidských zdrojů a dlouhodobě udržitelný rozvoj města a jeho ekonomického, sociálního a lidského potenciálu.
- statutární město Jihlava jako moderní město poskytující podmínky pro kvalitní a plnohodnotný život obyvatel města a regionu se zaměřením na sociální oblast včetně sociální integrace specifických skupin, oblast kultury, vzdělávání, zdravý životní styl obyvatel a infrastrukturu sportu a volného času.

- statutární město Jihlava jako královské horní město využívající svůj přirozený kulturní a historický potenciál pro rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu.
- statutární město Jihlava jako plnohodnotné administrativní a správní centrum kraje Vysočina.
- statutární město Jihlava jako město s kvalitní dopravní dostupností a rozvinutou veřejnou a nemotorovou dopravou s ohledem na bezpečnost a plynulost dopravního provozu, bezbariérové řešení města a kvalitu života a životního prostředí ve městě.

Vize statutárního města Jihlavy je v souladu se Strategickým plánem ekonomického rozvoje města Jihlavy, Programovým prohlášením Rady města Jihlavy na léta 2007 - 2010 a dalšími strategickými dokumenty města. Tato vize a materiály se v návaznosti na Národní strategický referenční rámec a další národní a regionální strategické dokumenty staly podkladem pro komplexní zpracování rozvojových potřeb města do jednotného programového a dynamického dokumentu, kterým je Integrovaný plán rozvoje města. Ten je pak hlavním a účelným nástrojem pro ucelený a koncepční rozvoj města, který si na základě provedené analýzy socioekonomické situace města, SWOT analýzy a rozboru relevantních strategických dokumentů klade za cíl stanovit klíčové a problémové oblasti rozvoje města a navrhnout konkrétní strategie dosažení vize rozvoje města prostřednictvím naplňování jednotlivých rozvojových priorit, opatření a aktivit.

Tato vize v sobě integruje žádoucí cílové stavy rozvoje města, které mají být dosaženy realizací obou IPRM (viz subkapitola 2.4.2) a všech ostatních aktivit směřujících k odstranění slabých stránek a hrozeb města a využití všech jeho relevantních příležitostí. Tato vize je tedy současně plně platná pro toto IPRM zaměřené na regeneraci veřejných prostranství, zlepšení městského prostředí a všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb. IPRM svým zaměřením a aktivitami směřuje především k přímému naplnění níže uvedené tématické oblasti celkové rozvojové vize statutárního města Jihlavy:

„Statutární město Jihlava jako moderní město poskytující podmínky pro kvalitní a plnohodnotný život obyvatel města a regionu se zaměřením na sociální oblast včetně sociální integrace specifických skupin, oblast kultury, vzdělávání, zdravý životní styl obyvatel a infrastrukturu sportu a volného času.“

3.2.2. Globální cíl IPRM

Na základě předchozí komplexní analýzy ekonomické a sociální situace statutárního města Jihlavy, SWOT analýzy a relevantních strategických a rozboru koncepčních dokumentů byl vzhledem k zvolenému tématu IPRM a rozvojové vizi statutárního města Jihlavy zformulován globální cíl Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Jihlavy „Regenerace městského prostředí, rozvoj infrastruktury v oblastech sociálních služeb a vzdělávání a všestranný rozvoj občanské vybavenosti“ na období 2007 - 2013:

„Zvýšení kvality života ve městě a všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj městského prostředí při současném využití kulturního, historického, hospodářského, sociálního a lidského potenciálu statutárního města Jihlavy jako přirozeného pólu a akcelérátoru regionálního růstu v urbánní dimenzi.“

3.3. Strategie IPRM

Strategie IPRM vychází z provedené analýzy ekonomické a sociální situace statutárního města Jihlavy, analýzy SWOT a strategických a koncepčních dokumentů na úrovni města. Kromě toho IPRM bezprostředně navazuje na programové a rozvojové dokumenty kraje Vysočina, zejména pak Program rozvoje kraje Vysočina, a především na Regionální operační program NUTS II Jihovýchod. Obecný rámec pro rozvoj měst a IPRM vychází na národní úrovni z Národního rozvojového plánu, Národního strategického referenčního rámce a Strategických obecných zásad Společenství.

3.3.1. Východiska pro formulaci strategie IPRM

Obecné principy použité ke stanovení strategie IPRM vycházejí ze zásad uvedených v Národním rozvojovém plánu (NRP) a v ostatních relevantních dokumentech politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU:

- Strategické obecné zásady Společenství, 2007 - 2013 (Brusel, 05-07-2005), KOM (2005) 0299),
- Strategie udržitelného rozvoje (UV ČR č. 1242/08-12-2004)
- Strategie hospodářského růstu (UV ČR č. 984/ 20-07-2005).

Tato komplexní rozvojová strategie je zaměřena na stimulaci a maximálně efektivní využití přirozeného všestranného potenciálu města s cílem zvýšit kvalitu života a životního prostředí ve městě při respektování zásad trvale udržitelného rozvoje, a to jak pro obyvatele města, tak i podnikatelské a ostatní subjekty. Role statutárního města Jihlavy je zaměřena na účinnou spolupráci a vytváření partnerství s dalšími institucemi veřejného, soukromého a neziskového sektoru.

Pro formulování strategie IPRM byly použity následující zásady uvedené v NRP a následně pak v Národním strategickém referenčním rámci (NSRR):

- Konkurenceschopnost spojená s modernizačním úsilím EU (Lisabonský proces)
- Udržitelný rozvoj ve všech jeho dimenzích, tj. ekonomické, sociální a environmentální
- Ekonomická soudržnost, tj. snižování výrazných disparit v ekonomické výkonnosti mezi členskými státy, mezi regiony a také uvnitř těchto regionů
- Sociální soudržnost jako další dlouhodobý strategický cíl Politiky soudržnosti, zaměřený na kvalitu života obyvatel
- Územní soudržnost usilující o komplexní přístup k rozvoji území, tj. využití regionálních center (statutárních měst) jako rozvojových pólů

Tvorba IPRM a jeho strategie vychází z obecných východisek platných pro zpracování rozvojových dokumentů, ale zejména ze skutečných a reálných potřeb města tak, aby bylo schopno dosáhnout udržitelné a konkurenceschopné pozice i v evropském prostoru.

V obecné rovině Integrovaný plán rozvoje statutárního města Jihlavy reflektuje:

- Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

- Národní strategický referenční rámec, především v prioritní ose Vyvážený a harmonický rozvoj území ČR

IPRM se na základě provedené socioekonomické a SWOT analýzy situace statutárního města Jihlavy zaměřuje především na oblasti, které jsou městu nejbližší z hlediska svěřených kompetencí (princip subsidiarity), jeho stávající situace a přirozených rozvojových potřeb. Nástrojem k dosažení těchto cílů je jednak integrace rozvojových potřeb, která současně respektuje oprávněné zájmy města i všech zúčastněných partnerů či jiných subjektů, a jednak snaha o dosažení co nejvyšší efektivity využití veřejných prostředků.

3.3.2. Cíle IPRM a strategie k jejich dosažení

V předchozí subkapitole 3.2 byl formulován globální cíl Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Jihlavy „Regenerace městského prostředí, rozvoj infrastruktury v oblastech sociálních služeb a vzdělávání a všestranný rozvoj občanské vybavenosti“:

„Zvýšení kvality života ve městě a všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj městského prostředí při současném využití kulturního, historického, hospodářského, sociálního a lidského potenciálu statutárního města Jihlavy jako přirozeného pólu a akcelérátoru regionálního růstu v urbánní dimenzi.“

Z výše uvedeného globálního cíle IPRM vycházejí specifické cíle, jimž odpovídají níže uvedené rozvojové priority, které jsou podrobněji rozpracovány v následující kapitole:

- **Regenerace a všestranný rozvoj města a občanské vybavenosti**
 - zlepšení kvality života ve městě a podpora jeho růstového potenciálu prostřednictvím regenerace a obnovy městských území, prostor a objektů a komplexního rozvoje a zkvalitnění občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit s důrazem na revitalizaci a trvalé zachování příznivého životního prostředí ve městě
- **Rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání**
 - zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče, sociální integrace a zlepšení dostupnosti vzdělávání se zaměřením na zvýšení kvality výuky, zlepšení všeobecné vzdělanosti a potřeby regionálního trhu práce včetně vytváření příležitostí pro sociální a společenské uplatnění žáků

Globální cíl a specifické cíle IPRM byly stanoveny na základě provedené socioekonomické analýzy situace města, rozboru relevantních strategických dokumentů a identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v rámci SWOT analýzy v návaznosti na zaměření, specifické rozvojové potřeby a cíle 4 vybraných oblastí vhodných pro poskytnutí podpory (viz subkapitola 2.4.1). Tyto rozvojové oblasti tvoří společně tématickou oblast Městské prostředí, občanská vybavenost a veřejné služby, která zahrnuje regeneraci městského prostředí se zaměřením na revitalizaci veřejných prostranství a zelených ploch ve městě a výstavbu a rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb široce zaměřených do oblastí sociální péče, sociální integrace, školství a vzdělávání, kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit. Aktivity spadající do těchto oblastí vedou k naplňování cílového stavu zvoleného tématu IPRM (podrobně popsán v subkapitole 3.1.2), kterým je „Regenerace městského prostředí, rozvoj infrastruktury

v oblastech sociálních služeb a vzdělávání a všestranný rozvoj občanské vybavenosti“ a který směřuje k řešení prioritní oblasti Přitažlivá města.

V návaznosti na SWOT analýzu byly jako v zásadě nejvýznamnější slabé stránky v jednotlivých oblastech vhodných pro poskytnutí podpory v rámcovém shrnutí za výše zmíněné čtyři rozvojové oblasti určeny:

- nepříznivý stav určitých lokalit na území města z hlediska kvality městského prostředí a veřejných prostranství (parky, náměstí, veřejná zeleň, sídliště, dětská hřiště apod.)
- nedostatečná kvalita a kapacity občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb s ohledem na nárůst nároků obyvatel a další vývojové aspekty a její nedostatečný či nepříznivý stav v některých částech města, a to zejména v částech města nacházejících se při okraji jeho správního území

Nepříznivý stav městského prostředí a veřejných prostranství se týká jak městské památkové rezervace (historické centrum města), tak i ostatních částí města nacházejících se v okrajových částech jeho správního území. Nedostatečná kvalita a kvantita veřejné infrastruktury se projevuje ve formě nedostatečných kapacit, nevyhovujícího technického stavu a nedostačující kvality vybavení jak v případě zařízení veřejných služeb v oblasti sociální péče a integrace, tak i kulturních zařízení či infrastruktury určené pro sportovní, neformální a volnočasové aktivity. Jako problematickou je možno vnímat také infrastrukturu a výstupy vzdělávacího systému jako jedné ze základních veřejných služeb ve vztahu k potřebám regionálního trhu práce, rozvoji znalostní ekonomiky a všeobecné vzdělanosti stejně jako nedostatečné kapacity a vybavenost veřejné infrastruktury ve školství sloužící pro vzdělávání a integraci zdravotně postižených žáků. Těmto skutečnostem již byla věnována pozornost v rámci popisu výchozího stavu v rámci charakteristiky vybraného tématu IPRM v subkapitole 3.1.1.

Neřešení těchto identifikovaných slabých stránek by se v budoucnu mohlo projevit nezájmem obyvatel a dalších osob o město a život v něm v důsledku nízké kvality života a životního prostředí ve městě či dokonce formou odchodu některých obyvatel a poklesu zájmu a identifikace s městem, což by spolu s regionálně nadprůměrným počtem osob starších 65 let v Jihlavě a trvalým poklesem přirozeného přírůstku počtu obyvatel mohlo vést k výraznému poklesu počtu ekonomicky aktivních obyvatel a prohloubení problémů v ekonomické, sociální a dalších oblastech. V budoucnu je také třeba reagovat na očekávané změny demografických trendů vedoucích k možné významné disproporci kapacit veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání a poptávky po nich, prohlubování strukturálního nesouladu nabídky a poptávky na regionálním trhu práce ve vztahu k výstupům a efektivitě vzdělávacího systému či k možnosti poklesu kvality života ve městě a nárůstu kriminality a negativních společenských jevů vlivem nedostatečné úrovně veřejné infrastruktury sloužící ke kulturnímu, sportovnímu a společenskému vyžití obyvatel, práci s dětmi a mládeží či ostatním neformálním a volnočasovým aktivitám.

Odstranění těchto slabých stránek a aktivní eliminaci budoucích hrozeb v rámci zvoleného tématu je možno zajistit pouze účinnými intervencemi v podobě aktivit zaměřených na zvyšování kvality života ve městě a životních podmínek jeho obyvatel formou regenerace a zkvalitňování městského prostředí a všestranným rozvojem občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb ve všech výše uvedených oblastech, a to v rozsahu stanoveném současnou či v budoucnu objektivně očekávanou disproporcí mezi kapacitami a kvalitou této veřejné infrastruktury a poptávkou či požadavky na její kvalitu ze strany obyvatel města či dalších osob využívajících této jeho infrastruktury jako obslužného centra širokého spádového území.

Realizaci výše uvedených aktivit ve vzájemné synergii v rámci daných rozvojových oblastí lze chápat jako základní pilíře strategie IPRM, jejichž současné uskutečňování je nezbytnou podmínkou pro efektivní dosažení výše uvedeného globálního cíle. K naplnění specifických cílů výše zmíněných rozvojových oblastí na úrovni jednotlivých priorit IPRM pak slouží aktivity tématicky rozdělené do jednotlivých opatření, které jsou podrobněji rozpracovány v kapitole 4.

Priority IPRM, opatření a aktivity zahrnuté do jednotlivých výše zmíněných oblastí jím řešeného tématu jsou jedním z klíčových předpokladů naplňování vize statutárního města Jihlavy a vycházejí z konkrétního obsahu a zaměření typů podpory Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod (viz subkapitola 3.2 (vize) a subkapitola 2.1.2). Pro realizaci těchto opatření a aktivit tak budou využity finanční prostředky daného regionálního operačního programu.

Nedílnou součástí strategie IPRM a podmínkou efektivního dosažení jeho globálního cíle je současné respektování následujících principů a zásad, kterým jsou v tomto dokumentu věnovány samostatné kapitoly:

- horizontální principy (rovné příležitosti a udržitelný rozvoj)
- princip partnerství v rámci IPRM i jednotlivých projektů

S naplňováním výše vedených cílů bude rovněž spojena řada přímých i nepřímých socioekonomických efektů, které budou vyvolány realizací příslušných aktivit v rámci IPRM. V převážné většině se bude jednat o veřejné projekty či projekty neziskového charakteru s významným dopadem do oblastí kvality života obyvatel a životních podmínek ve městě. Tím je v zásadě dána výrazná dominance celospolečenských přínosů nad přínosy ekonomického charakteru, jejichž význam je v tomto případě sekundární. Převážná část výše zmíněných socioekonomických přínosů je dána již vlastním zaměřením globálního a specifických cílů IPRM, přičemž hlavní přínos a význam aplikace integrovaného přístupu k řešení problémů statutárního města Jihlavy v rámci zvoleného tématu IPRM tkví v již zmíněných celospolečenských přínosech a vyvolaných pozitivních obtížně kvantifikovatelných efektech.

Přínosy (pozitivní efekty)

Hlavními beneficienty majícími přínos z výše uvedených efektů jsou primárně občané statutárního města Jihlavy, návštěvníci a další osoby zahrnující různé skupiny s často specifickými potřebami využívající občanskou vybavenost a infrastrukturu veřejných služeb krajského města, na jejichž kvalitu života a životní podmínky je celková implementace orientována. V případě občanů města lze za osoby, které budou mít z realizace příslušných aktivit prospěch, souhrnně považovat všechny obyvatele města, v jejichž kvalitě života by se regenerace městského prostředí a rozvoj veřejné infrastruktury měly odrazit. Dosažení odpovídající kvality života a životního prostředí ve městě se zpravidla projevuje v zájmu obyvatel o život a bydlení ve městě a jeho atraktivitě pro potenciálně nově příchozí osoby. Zároveň nepřímo přispívá ke zlepšení ekonomické situace města a podpoře jeho růstového potenciálu.

Jedním z hlavních celospolečenských přínosů dosažených v rámci IPRM bude vlastní obnova a regenerace veřejných prostranství a městského prostředí a všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb, které se bezprostředně odrazí v zájmu, celkovém povědomí a pozitivním vnímání města jako vhodného místa pro bydlení a život ze strany obyvatel i dalších osob. Uvědomění si sounáležitosti s městem, v němž žijeme,

je předpokladem pro jeho vědomou i podvědomou ochranu a podporu ze strany obyvatel města i dalších osob, což by se mělo pozitivně odrazit v poklesu lhostejnosti k veřejné infrastruktuře (např. při prevenci vandalismu apod.), jeho individuální ochraně ze strany každého jedince a větším zájmu o celkové dění ve městě.

Regenerací veřejných prostranství na území městské památkové rezervace dojde ke zvýšení atraktivnosti historického jádra města pro turisty a návštěvníky města s předpokládaným nepřímým dopadem na zlepšení podmínek pro rozvoj cestovního ruchu a k současnému navrácení centra města jeho původnímu společenskému a kulturnímu využití, což bude efektivně působit proti trendu tzv. vylidňování center měst a umožní podporu ekvivalentního využití jeho přirozeného potenciálu. Obnova veřejných prostor a veřejné infrastruktury v částech města ležících při okraji jeho správního území, kde v minulých desetiletích nebyly realizovány investice do celkové obnovy v dostatečném množství a byla zajištěna jen nezbytná údržba, má spolu s dalšími opatřeními (např. v oblasti dopravy) potenciální možnost zabránit možnému odlivu obyvatel z těchto lokalit, k němuž by mohlo dojít následkem dalšího poklesu atraktivity těchto území pro jeho obyvatele z hlediska požadované kvality života a veřejné infrastruktury.

Zkvalitňování a rozvoj infrastruktury sociální péče a zařízení pro podporu sociální integrace umožní výrazným způsobem zvýšit kvalitu života ve městě a zlepšit životní podmínky zejména těch skupin obyvatel, které jsou znevýhodněny věkem, zdravotně či jiným způsobem, a umožní tak efektivně předcházet jejich sociálnímu vyloučení.

Rozvoj infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání směřuje jak ke zvýšení kvality výuky s dopadem na získání klíčových kompetencí žáků, rozvoji vzdělanosti a podpoře rozvoje znalostní ekonomiky, tak i ke zlepšení uplatnitelnosti žáků a absolventů škol a lepší návaznosti výstupů vzdělávacího systému na potřeby regionálního trhu práce, což kromě primárně zamýšleného dopadu představuje nemalý přínos zaměstnavatelům a dalším subjektům působícím na trhu práce v podobě zvýšení kvalifikace a adaptability pracovní síly. Význam tohoto efektu pro lokální ekonomiku a její rozvoj stejně jako pro oblast zaměstnanosti je významný s ohledem na současnou orientaci na znalostní ekonomiku a další vývojové trendy. Rozvoj celkové vzdělávací infrastruktury se za předpokladu uplatnění inovativních přístupů, zvýšení kvality a aktivního zacílení systému vzdělávání na potřeby trhu práce může objektivně pozitivním způsobem odrazit v poklesu strukturální nezaměstnanosti zejména u skupiny absolventů a mladých do 25 let věku i ostatních nezaměstnaností ohrožených skupin a ve vytvoření potenciálu těchto osob pro adaptaci na strukturální změny, které jsou vzhledem k anticipované budoucí recesi nutnou podmínkou zmírnění dopadů do ekonomické a především sociální oblasti, kdy uplatnění na trhu práce je základem úspěšné prevence a řešení problematiky sociálního vyloučení. K prevenci sociální exkluze a lepšímu uplatnění na trhu práce u skupiny zdravotně postižených osob a osob se specifickými vzdělávacími potřebami budou v nemalé míře přispívat také technické a další úpravy infrastruktury škol a školských zařízení. Tyto změny rovněž umožní části rodičů takto znevýhodněných dětí návrat do zaměstnání a prevenci jejich potenciální sociální exkluze včetně zlepšení jejich sociální situace, neboť zlepšení infrastruktury a vybavenosti těchto vzdělávacích zařízení patrně umožní snížení potřeby celodenní péče o tyto postižené děti.

Kromě primárně zamýšlených dopadů na kvalitu života obyvatel města povede rozvoj a obnova zařízení a ostatní infrastruktury v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit k podpoře aktivního způsobu trávení volného času mládeže i široké veřejnosti s dopadem na zdravý životní styl těchto skupin a prevenci kriminality či k podpoře navazování celospolečenských a neformálních vazeb mezi občany

s pozitivním dopadem na sociální integraci určitých skupin osob ohrožených potenciální sociální exkluzí.

Zlepšení kvality života obyvatel a životního prostředí ve městě by rovněž mělo v dlouhodobém horizontu potenciálně vést ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel města s pozitivními dopady na výkonnost lokální ekonomiky a pokles rozsahu nároků na zdravotnickou infrastrukturu a oblast pasivní sociální politiky, které umožní v regionálním či národním měřítku využití části finančních prostředků určených původně na tyto účely ke zvýšení kvality daných či jiných obecně prospěšných oblastí.

Náklady (záporné efekty)

Výstavba nové a rozšiřování stávající občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb na území statutárního města Jihlavy v budoucnu nutně vyvolá tlak na nárůst celkového objemu finančních prostředků, které bude ze strany krajského města či jiných subjektů třeba vyčlenit na provoz a údržbu těchto objektů, zařízení a prostor. To může teoreticky vázat prostředky, které by jinak mohly být vynaloženy na jiné rozvojové oblasti, jejichž přínos pro město a jeho obyvatele by mohl být významnější. Vzhledem k tomu, že bude v rámci IPRM budována a rozvíjena infrastruktura, jejíž potřeba vyplývá z podrobné celkové analýzy situace města a jeho obyvatel, jeho rozvojových a jiných potřeb, lze předpokládat, že i v případě, kdy by tato infrastruktura nevznikla, by budoucí náklady na provoz této infrastruktury musely být vynakládány ekvivalentním způsobem a navíc celospolečenské přínosy plynoucí z existence a provozu těchto zařízení významně převyšují takto vynakládané budoucí provozní či obnovovací náklady.

V důsledku budování nových zařízení veřejné infrastruktury může na území města dojít k zastavění veřejných prostranství využívaných jako veřejná zeleň či jiným veřejně prospěšným způsobem, což by mohlo částečně snížit objem sídelní zeleně či kvality veřejných prostor v určité lokalitě. Vzhledem k tomu, že velká část projektů bude realizována formou obnovy či technického zhodnocení stávajících již existujících objektů a prostor, lze oprávněně předpokládat, že tento dopad nebude rozsáhlý. Naproti tomu nové parky a areály pro sportovní, neformální a volnočasové aktivity budou zpravidla vznikat v místech, kde se v současnosti rozkládají zanedbaná či nevhodně využívaná veřejná prostranství. Kromě toho dojde v rámci regenerace veřejných prostranství a městského prostředí k výraznému nárůstu kvality a rozsahu těchto prostor na celém území města, který bude případné výše zmíněné negativní dopady v dostatečné míře či zcela eliminovat. Při všech stavebních pracích bude vždy kladen důraz na dodržování zásad ochrany přírody a principů trvale udržitelného rozvoje, což umožní zachování a zlepšení stávající kvality životního prostředí ve městě.

Dalším negativním dopadem, s nímž lze pravděpodobně po přechodnou dobu uvažovat, bude určité omezení přístupu pro občany, resp. případné návštěvníky města do některých rekonstruovaných objektů či prostor po dobu trvání této jejich rekonstrukce. Po dobu realizace stavebních prací je rovněž třeba uvažovat s určitým nepohodlím pro občany města žijící v blízkém okolí rekonstruovaných objektů v důsledku nárůstu hlučnosti v souvislosti s probíhajícími stavebními pracemi. Tyto potenciální negativní dopady se bude statutární město Jihlava snažit svým přístupem a zvolenými postupy rekonstrukcí pokud možno minimalizovat.

4. Priority rozvoje a rozvojové aktivity IPRM

Na základě předchozí komplexní socioekonomické a SWOT analýzy situace města a analýzy strategických a koncepčních dokumentů města a kraje byly vymezeny problémové oblasti, klíčové rozvojové oblasti a s nimi související činnosti vhodné pro poskytnutí podpory z prostředků strukturálních fondů EU, konkrétně z Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod. V souladu s těmito rozvojovými záměry a potřebami, obsahem vize a výše uvedenou strategií a postupy realizace IPRM byl zvolen a na základě integrace obsahu vize a strategických a koncepčních dokumentů formulován **globální cíl Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Jihlavy** „Regenerace městského prostředí, rozvoj infrastruktury v oblastech sociálních služeb a vzdělávání a všestranný rozvoj občanské vybavenosti“ na období 2007 - 2013:

„Zvýšení kvality života ve městě a všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj městského prostředí při současném využití kulturního, historického, hospodářského, sociálního a lidského potenciálu statutárního města Jihlavy jako přirozeného pólu a akcelérátoru regionálního růstu v urbánní dimenzi.“

V souladu s tímto globálním cílem IPRM a obsahem a strukturou Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod, z něhož budou čerpány finanční prostředky na realizaci projektů naplňujících tyto rozvojové záměry, byly rozvojové priority a záměry statutárního města Jihlavy rozčleněny do níže uvedených základních rozvojových priorit, z nichž každé odpovídá jeden ze specifických cílů IPRM:

Priorita 1 - Regenerace a všestranný rozvoj města a občanské vybavenosti

Cílem této priority je zlepšení kvality života ve městě a podpora jeho růstového potenciálu prostřednictvím regenerace a obnovy městských území, prostor a objektů a komplexního rozvoje a zkvalitnění občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit s důrazem na revitalizaci a trvalé zachování příznivého životního prostředí ve městě. Tato priorita se zaměřuje na naplňování cíle (prioritní oblasti) Přitažlivá města.

Priorita 2 - Rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání

Cílem této priority je zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče, sociální integrace a zlepšení dostupnosti vzdělávání se zaměřením na zvýšení kvality výuky, zlepšení všeobecné vzdělanosti a potřeby regionálního trhu práce včetně vytváření příležitostí pro sociální a společenské uplatnění žáků. Tato priorita je zaměřena na naplňování cílů a aktivit v prioritní oblasti Přitažlivá města.

Obě priority a všechny aktivity budou financovány z finančních prostředků oblasti podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod.

Návaznosti na regionální operační program a další strategické dokumenty

Nejvýznamnějším východiskem pro stanovení strategie IPRM jsou principy, zásady, oblasti a typy podpory uvedené v **Regionálním operačním programu NUTS II Jihovýchod**, z nichž IPRM bezprostředně vychází. Návaznosti na dané oblasti podpory v rámci daného ROP a návaznost na příslušný cíl stanovený metodikou MMR v rámci 6 základních obecných cílů (prioritních oblastí) pro IPRM jsou přehledně uvedeny v následující tabulce.

Návaznosti na strategické dokumenty města a kraje byly již podrobně řešeny v subkapitole 2.4.1, neboť výše zmíněné oblasti vhodné pro podporu v rámci IPRM svou strukturou plně odpovídají prioritám a opatřením tvořícím daný IPRM.

Návaznosti IPRM na Regionální operační program NUTS II Jihovýchod a tématické operační programy

Cíl "3 ze 6"	Číslo priority IPRM	Priorita IPRM	Číslo opatření IPRM	Opatření IPRM	Číslo aktivity IPRM (pomocné číslování)	Aktivita IPRM	Oblast podpory v rámci ROP JV / název tématického OP	Řešená oblast (viz. kap. 2.4)
4) Přitažlivá města	1	Regenerace a všestranný rozvoj města a občanské vybavenosti	1.1	Regenerace městského prostředí a revitalizace veřejných prostranství	1.1.1	Regenerace veřejných prostranství městské památkové rezervace a historického centra města	3.1	Městské prostředí a veřejná prostranství
					1.1.2	Revitalizace sídlišť	3.1	
					1.1.3	Revitalizace ostatních veřejných prostranství	3.1	
					1.1.4	Zlepšení kvality životního prostředí ve městě	OP ŽP	
					1.1.5	Rozvoj technické infrastruktury podporující zvyšování kvality životního prostředí ve městě	OP ŽP	
			1.2	Všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit	1.2.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu	3.1	Občanská vybavenost v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volného času a neformálních aktivit
					1.2.2	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové a neformální aktivity	3.1	
					1.2.3	Podpora rozvoje služeb v oblasti volného času	OP LZZ	
					1.2.4	Snižování energetické náročnosti infrastruktury v oblasti kultury a volného času	OP ŽP	
			2	Rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání	2.1	Rozvoj infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci	2.1.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace včetně jejich vybavení
	2.1.2	Podpora rozvoje služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace					OP LZZ	
	2.1.3	Snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociálních věcí					OP ŽP	
2.1.4	Podpora rozvoje infrastruktury v oblasti sociální péče a sociální integrace	IOP						

			2.2	Rozvoj veřejné infrastruktury ve školství a v oblasti dalšího vzdělávání	2.2.1	Výstavba a technické zhodnocení škol a školských zařízení včetně pořízení vybavení a učebních pomůcek	3.1	Veřejná infrastruktura ve školství a vzdělávání
					2.2.2	Výstavba a technické zhodnocení veřejné infrastruktury pro další vzdělávání a ostatní vzdělávací infrastruktury	3.1	
					2.2.3	Podpora školního, terciálního a dalšího navazujícího vzdělávání	OP VK	
					2.2.4	Podpora dalšího vzdělávání, osvětové a informační činnosti	OP LZZ	
					2.2.5	Podpora environmentálního vzdělávání	OP ŽP	
					2.2.6	Podpora vědy, výzkumu a souvisejícího vzdělávání	OP PI	
					2.2.7	Podpora rozvoje kapacit pro výzkum a inovace	OP VaVpI	
					2.2.8	Snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb v oblasti vzdělávání	OP ŽP	

4.1. Priorita 1 - Regenerace a všestranný rozvoj města a občanské vybavenosti

Výchozí stav a charakteristika priority

Statutární město Jihlava jako přirozené průmyslové a administrativní centrum kraje Vysočina se významnou měrou podílí na tvorbě HDP kraje a poskytuje významný podíl všech pracovních příležitostí v regionu osobám žijícím v kraji Vysočina i obyvatelům ostatních krajů ČR. S ohledem na tento jeho ekonomický význam a na umístění institucí s krajskou působností slouží jako obslužné, pracovní a administrativní centrum nejen pro obyvatelstvo města a jeho okolí, ale i za prací dojíždějícím zaměstnancům a řadě dalších obyvatel kraje Vysočina. V návaznosti na vznik Vysoké školy polytechnické v Jihlavě v roce 2004 rovněž dochází k postupnému zvyšování nárůstu počtu studujících osob, které stejně jako obyvatelé města, pracovníci dojíždějící do Jihlavy za zaměstnáním a další osoby využívají infrastrukturu města Jihlavy a jeho občanskou vybavenost ve všech oblastech lidské činnosti.

Tyto aspekty se odrážejí v nárůstu požadavků na adekvátní rozvoj celkové městské infrastruktury a zlepšení občanské vybavenosti krajského města s cílem zvýšit kvalitu života a životního prostředí ve městě. Tyto zvýšené nároky jsou na město Jihlavu kladeny jak v oblasti dopravní infrastruktury či na ekonomickou a sociální oblast, tak i na oblasti kultury, sportu a ochrany životního prostředí, infrastrukturu pro volný čas a neformální aktivity či pro práci s dětmi a mládeží a ostatní občanskou vybavenost.

Převážná část veřejných prostranství na území města, jako jsou náměstí, parky, plochy veřejné zeleně a v neposlední řadě i území sídlišť města, vyžaduje celkovou obnovu či revitalizaci mimo jiné i s ohledem na oprávněně se zvyšující požadavky obyvatel města na kvalitu bydlení, dostatečně kvalitní dopravní infrastrukturu v takto řešených územích a odpovídající úroveň infrastruktury pro sport, volný čas a související lidské činnosti.

Nemalou pozornost v rámci městských území si zasluhují také části města nacházející se v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy, které jsou zpravidla typické relativně malým počtem trvale žijících obyvatel a nedostatečnou kvalitou veřejných prostranství a infrastruktury, přičemž náprava daného stavu by měla zabránit možnému poklesu počtu jejich obyvatel v důsledku jejich nižší atraktivity jako místa pro bydlení a život.

Současná občanská vybavenost města zahrnuje různé oblasti lidské činnosti a v řadě ohledů odpovídá počtu jeho obyvatel a funkci, kterou město Jihlava v rámci regionu plní, nicméně řada objektů v oblasti kultury, sportu, volnočasových a neformálních aktivit či souvisejících oblastech se v současnosti nachází v nevyhovujícím či zhoršeném technickém stavu a jejich kapacita a vybavení již také často neodpovídá současným nárokům. S ohledem na demografické, sociální, ekonomické a další vývojové trendy je nezbytně nutné posílit většinu oblastí občanské vybavenosti s cílem zajistit i v budoucnu odpovídající rozsah a kvalitu veřejné infrastruktury, a tím i kvalitu života obyvatel města. Rozvojové záměry stanovené v rámci této priority by se měly do budoucna přímo i nepřímo odrazit v kvalitě života obyvatel města a dalších osob, které využívají tuto veřejnou infrastrukturu a občanskou vybavenost města Jihlavy, a současně podporovat zkvalitňování dalších podmínek pro podporu jeho růstového potenciálu a všestranný a dlouhodobě udržitelný rozvoj města.

Cíl priority

Zlepšení kvality života ve městě a podpora jeho růstového potenciálu prostřednictvím regenerace a obnovy městských území, prostor a objektů a komplexního rozvoje a zkvalitnění

občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit s důrazem na revitalizaci a trvalé zachování příznivého životního prostředí ve městě.

Strategické cíle priority:

- zvýšení kvality života ve městě
- regenerace a obnova městských území, prostor a objektů se zaměřením na městskou památkovou rezervaci a části města v okrajových oblastech jeho správního území
- rozvoj a zkvalitnění občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží a zařízení pro volnočasové a neformální aktivity

Opatření 1.1 – Regenerace městského prostředí a revitalizace veřejných prostranství

Charakteristika opatření:

Regenerace městského prostředí krajského města bude zahrnovat jak revitalizaci četných veřejných prostranství, tak i regeneraci prostor městské památkové rezervace nacházejících se ve špatném technickém stavu. Veřejná prostranství na území krajského města zahrnují náměstí, řadu parků, veřejná prostranství na 13 panelových sídlištích, ostatní plochy veřejné zeleně a městská území nacházející se jak v historickém centru města, tak i v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy, která z důvodu absence rozsáhlejších investic a zajišťování často jen nezbytně nutné údržby v minulých obdobích a z důvodu přirozeného růstu nároků na kvalitu bydlení, života a životního prostředí ve městě vyžadují v současné době celkovou obnovu a oživení.

Části města ležící při okraji jeho správního území jsou ve většině případů charakteristické jak relativně malým počtem obyvatel, tak nedostatečnou kvalitou veřejných prostranství a infrastruktury. Zlepšení daného stavu by mělo zabránit možnému poklesu počtu obyvatel těchto částí města hrozícímu v důsledku jejich nižší atraktivity jako místa pro bydlení a život z hlediska veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti

Cílem regenerace a oživení městských území a revitalizace veřejných prostranství je v první řadě zlepšení kvality života obyvatel a městského prostředí s ohledem na podporu jeho růstového potenciálu. Toto opatření se zaměřuje na naplňování cílů v prioritní oblasti Přitažlivá města.

Cíl zvýšení kvality života obyvatel a městského prostředí bude dosažen prostřednictvím regenerace a obnovy městských území a veřejných prostranství, prostor či objektů. Výsledkem příslušných aktivit bude rozsáhlá regenerace veřejných prostranství v historickém centru města, které je městskou památkovou rezervací, včetně úpravy menších prostor, které ale rovněž významným způsobem ovlivňují celkový vzhled historického jádra města. Dále budou revitalizována veřejná prostranství na panelových a ostatních sídlištích, jejichž plocha bude řešena jako homogenní funkční celek odrážející přirozené potřeby jejich obyvatel, a veřejná prostranství v částech města nacházejících se v okrajových oblastech správního území statutárního města Jihlavy. V rámci celkové regenerace městského prostředí budou obnovena a revitalizována stávající veřejná prostranství, plochy sídelní zeleně a související infrastruktura.

Aktivita podporovaná z ROP zaměřená v rámci tohoto opatření na regeneraci, revitalizaci a obnovu městských území a veřejných prostranství, prostor či objektů s cílem zvýšení kvality života a životních podmínek obyvatel města mohou být vhodně doplněny projekty spadajícími do tematických operačních programů (TOP), které svým obsahem a zaměřením přispívají k dosahování daného cíle a navazují na aktivity podporované z ROP. V případě těchto projektů TOP se jedná zejména o projektové záměry spadající do Operačního programu Životní prostředí, které se zaměřují na zlepšení kvality životního prostředí ve městě a rozvoj technické infrastruktury podporující zvyšování kvality života obyvatel města a životního prostředí ve městě v návaznosti na regeneraci městského prostředí. Právě zlepšení kvality životního prostředí ve formě revitalizace veřejné zeleně, krajinných struktur, vodních ploch a vodního režimu krajiny (včetně zlepšení retenční schopnosti krajiny) na území statutárního města Jihlavy (zejména v částech města nacházejících se při okraji jeho správního území) a rozvoj a obnova nezbytné technické infrastruktury významným způsobem podporují zvýšení kvality života a životních podmínek obyvatel města a jsou současně nezbytnou podmínkou jejich efektivního dosažení.

Aktivita:	
1.1.1	Regenerace veřejných prostranství městské památkové rezervace a historického centra města
Regenerace veřejných prostranství na území městské památkové rezervace a v historickém centru města zahrnující náměstí, parky, plochy veřejné zeleně a ostatní veřejná prostranství včetně související infrastruktury.	
1.1.2	Revitalizace sídlišť
Revitalizace veřejných prostranství na panelových a jiných sídlištích zahrnující zpevněné plochy, veřejnou zeleň a ostatní související infrastrukturu včetně parkovacích možností v rámci řešeného území.	
1.1.3	Revitalizace ostatních veřejných prostranství
Regenerace a revitalizace veřejných prostranství mimo území městské památkové rezervace zahrnující parky, plochy veřejné zeleně a ostatní veřejná prostranství včetně související infrastruktury v řešeném území se zaměřením na části města ležící při okraji jeho správního území.	

Prioritní oblast dle Metodického pokynu MMR: Přitažlivá města

Zdroj financování opatření: Regionální operační program NUTS II Jihovýchod
oblast podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center

Oprávnění žadatelé: statutární město Jihlava a organizace zřizované městem

Časový plán realizace opatření: viz příloha č. 4

Celkový objem finančních prostředků: 8 841 380 EUR/ 242 899 261 CZK³⁸

³⁸ Při stanovení všech hodnot uváděných v EUR u jednotlivých opatření byl použit měnový kurz 27,473 CZK/EUR Evropské centrální banky platný pro duben 2015.

Předpokládaný harmonogram čerpání finančních prostředků

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
EUR							
-	2 138 055	1 329 549	242 306	387 572	145 977	1 385 756	3 212 165
CZK							
-	58 738 784	36 526 656	6 656 862	10 647 731	4 010 427	38 070 911	88 247 890

Monitorovací indikátory opatření

Číslo	Kód národ. číselníku	Název indikátoru	Jednotka	Měrná jednotka	Výchozí stav	Konečný stav	Zdroj
1.01.01	-	Počet projektů zaměřených na regeneraci veřejných prostranství města	Počet podpořených projektů	počet	0	12	MMJ
2.01.01	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství	Plocha	ha	0	25,97	MMJ
2.02.00	651 104	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (města)	Užitná plocha	m ²	0	10 045	MMJ
2.05.00	651 201	Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity	Užitná plocha	m ²	0	7193	MMJ
4.01.01	-	Plocha zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně v rámci regenerace a revitalizace veřejných prostranství	Plocha zrekonstruov. nebo nově založené veřejné zeleně	ha	0	19,7	MMJ
5.01.00	610 105	Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací (celkem)	Délka	km	0	2,47	MMJ
2.11.00	610 253	Počet vytvořených parkovacích míst	Počet parkovacích míst	Počet	0	864	MMJ
5.01.00	Dopl. 0026	Počet nově vybudovaných a technicky zhodnocených parkovišť	Počet parkovišť	počet	0	51	MMJ

Aktivity spadající do tematických operačních programů navazující na aktivity IPRM financované z ROP v rámci opatření 1.1:

Aktivity:	
1.1.4	Zlepšení kvality životního prostředí ve městě
V rámci aktivity je možno realizovat investiční projekty zaměřené na zvyšování kvality životního prostředí ve městě zejména formou regenerace městského prostředí a veřejných	

prostranství s cílem celkového zlepšování stavu veřejné zeleně, přírody a krajiny, regenerace a obnovy urbanizované krajiny a krajinných struktur a optimalizace vodního režimu krajiny (zejména v částech města nacházejících se při okraji jeho správního území).

Zdroj financování: OP Životní prostředí

Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 1.1.1, 1.1.2 a 1.1.3

1.1.5	Rozvoj technické infrastruktury podporující zvyšování kvality životního prostředí ve městě

V rámci aktivity je možno realizovat investiční projekty zaměřené na zvyšování kvality života a životního prostředí ve městě zejména formou obnovy a rozvoje technické infrastruktury na jeho území v návaznosti na regeneraci a revitalizaci městského prostředí a veřejných prostranství.

Zdroj financování: OP Životní prostředí

Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 1.1.1, 1.1.2 a 1.1.3

Opatření 1.2 – Všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit

Charakteristika opatření:

Občanská vybavenost statutárního města Jihlavy v současnosti zahrnuje různé oblasti lidské činnosti a z převážné části odpovídá ekvivalentním potřebám stávajícího počtu a struktury jeho obyvatelstva stejně jako pracovní, administrativní a obslužné funkci, kterou krajské město Jihlava v rámci regionu plní. Konkrétně v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží a ostatní infrastruktury zaměřené na volný čas a neformální aktivity je v Jihlavě současná občanská vybavenost zajištěna řadou institucí a objektů, mezi které v kulturní oblasti patří například Horácké divadlo, víceúčelový kulturní a společenský objekt DKO Jihlava, Dělnický dům, městská knihovna, Muzeum Vysočiny, kina či galerie a v oblasti sportu Horácký zimní stadion, aquacentrum Vodní ráj, sportovní stadiony, bazény, sportovní hřiště a další obdobná zařízení. Řada objektů sloužících kulturním, sportovním, volnočasovým a souvisejícím účelům se v současnosti nachází v nevyhovujícím či zhoršeném technickém stavu a jejich kapacita či vybavení již také často neodpovídá současným nárokům kladeným na tyto oblasti.

Vzhledem k očekávaným trendům v hospodářské, sociální, demografické a dalších oblastech se v návaznosti na tento anticipovaný budoucí vývoj jeví jako nutné posilovat a nadále zvyšovat rozsah a kvalitu veškeré občanské vybavenosti, a zajistit tak i v budoucnu odpovídající kapacity a úroveň této veřejné infrastruktury.

Cílem všestranného rozvoje občanské vybavenosti zahrnující oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a ostatních neformálních aktivit má za cíl koncepčně a efektivně zvyšovat kvalitu života obyvatel města a dalších osob využívajících tuto infrastrukturu a podporovat dlouhodobě udržitelný rozvoj města Jihlavy a jeho území. Toto opatření se zaměřuje na naplňování cílů v prioritní oblasti Přitažlivá města.

Tento cíl bude na území města naplňován prostřednictvím rozvoje a obnovy stávající občanské vybavenosti pro sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové a neformální aktivity jako významné součásti celkové veřejné infrastruktury, do něhož budou ekvivalentním způsobem zapojeny relevantní subjekty zejména z řad neziskových organizací. V této oblasti

budou budována nová zařízení a areály s orientací na rozvoj sportovních aktivit mládeže i široké sportovní veřejnosti a volnočasové a neformální aktivity obyvatel města s ohledem na stávající nedostatečné kapacity. Dále bude obnovena a rozšířena současná struktura dětských hřišť na území města a zároveň bude obnovena a rozvíjena ostatní stávající infrastruktura v řešených oblastech oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a ostatních neformálních aktivit nacházející se v nevyhovujícím technickém stavu nebo u níž je třeba zvýšit její kvalitu.

Aktivity podporované z ROP zaměřené v rámci tohoto opatření na všestranný rozvoj občanské vybavenosti zahrnující oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a ostatních neformálních aktivit s cílem zvýšení kvality života a životních podmínek obyvatel města a podpory dlouhodobě udržitelného rozvoje města Jihlavy mohou být vhodně doplněny projekty spadajícími do tematických operačních programů (TOP), které svým obsahem a zaměřením přispívají k dosahování daného cíle a navazují na aktivity podporované z ROP. V případě těchto projektů TOP se jedná zejména o projektové záměry spadající do Operačních programů Lidské zdroje a zaměstnanost a Životní prostředí, které se zaměřují na rozvoj a zvýšení kvality služeb v oblasti volnočasových a souvisejících aktivit a snižování energetické náročnosti této infrastruktury.

Aktivity:	
1.2.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu
Výstavba a technické zhodnocení občanské vybavenosti sloužící kulturním a společenským účelům zaměřeným na uspokojování kulturních potřeb obyvatel města.	
1.2.2	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové a neformální aktivity
Výstavba a technické zhodnocení sportovních zařízení, hřišť a areálů s orientací na rozvoj sportovních aktivit mládeže i pro potřeby široké sportovní veřejnosti, dětských hřišť a infrastruktury pro práci s dětmi a mládeží, občanské vybavenosti pro volnočasové a neformální aktivity.	

Prioritní oblast dle Metodického pokynu MMR: Přitažlivá města

Zdroj financování opatření: Regionální operační program NUTS II Jihovýchod
oblast podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center

Oprávnění žadatelé: statutární město Jihlava, organizace zřizované městem, nestátní neziskové organizace a malí a střední podnikatelé

Časový plán realizace opatření: viz příloha č. 4

Celkový objem finančních prostředků: 10 151 239 EUR/ 278 885 005 CZK

Předpokládaný harmonogram čerpání finančních prostředků

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
EUR							
-	493 587	233 732	915 804	5 420 301	656 099	1 330 010	1 101 706
CZK							
-	13 560 354	6 421 316	25 159 888	148 911 957	18 025 004	36 539 367	30 267 119

Monitorovací indikátory opatření

Číslo	Kód národ. číselníku	Název indikátoru	Jednotka	Měrná jednotka	Výchozí stav	Konečný stav	Zdroj
1.01.02	-	Počet projektů zvyšujících atraktivitu města v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, neformálních aktivit a v souvisejících oblastech	Počet podpořených projektů	Počet	0	7	MMJ
2.01.02	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství v rámci regenerace a obnovy občanské vybavenosti	Plocha	ha	0	6,24	MMJ
2.02.00	651 104	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (města)	Užitná plocha	m ²	0	10 282	MMJ
2.05.00	651 201	Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity	Užitná plocha	m ²	0	19 483	MMJ
4.01.02	-	Plocha zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně v rámci regenerace a obnovy občanské vybavenosti	Plocha zrekonstruov. nebo nově založené veřejné zeleně	ha	0	4,47	MMJ
2.11.00	610 253	Počet vytvořených parkovacích míst	Počet parkovacích míst	Počet	0	107	MMJ
5.01.00	dopl. 0026	Počet nově vybudovaných a technicky zhodnocených parkovišť	Počet parkovišť	Počet	0	3	MMJ
3.01.01	520 100	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem	Počet pracovních míst	Počet	0	4,33	MMJ
5.01.00	610 105	Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací (celkem)	Délka	km	0	0,09	MMJ

Aktivity spadající do tematických operačních programů navazující na aktivity IPRM financované z ROP v rámci opatření 1.2:

Aktivity:	
1.2.3	Podpora rozvoje služeb v oblasti volného času
V rámci aktivity je možno realizovat neinvestiční projekty zaměřené na rozvoj a zvýšení kvality služeb v oblasti volnočasových a souvisejících aktivit navazujících na veřejnou infrastrukturu v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi, neformálních a volnočasových aktivit.	
Zdroj financování: OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 1.2.1 a 1.2.2	
1.2.4	Snižování energetické náročnosti infrastruktury v oblasti kultury a volného času
V rámci aktivity je možno realizovat investiční projekty zaměřené na snižování energetické náročnosti infrastruktury v oblasti kultury a volnočasových a souvisejících aktivit zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov (zateplení obvodových plášťů a střešních konstrukcí, výměna či rekonstrukce otvorových výplní).	
Zdroj financování: OP Životní prostředí	
Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 1.2.1 a 1.2.2	

4.2. Priorita 2 - Rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání

Výchozí stav a charakteristika priority

V návaznosti na předchozí rozvojové oblasti zaměřené na obnovu městského území a všestranný rozvoj občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury v oblastech kultury sportu, volnočasových a neformálních aktivit na území statutárního města Jihlavy se tato priorita zaměřuje především na ty oblasti lidské činnosti, občanské vybavenosti a veřejných služeb, které bezprostředně ovlivňují sociální aspekty života společnosti, přispívají k sociální integraci a současně stimulují další rozvoj a zvyšování kvality vzdělávací soustavy ve městě jako potenciálu pro jeho budoucí všestranný rozvoj.

Na území statutárního města Jihlavy se v oblasti veřejných služeb nachází poměrně rozsáhlá výchovně-vzdělávací infrastruktura tvořená primárně četnými mateřskými a základními školami, speciální školou, středními školami a odbornými učilišti. Kromě toho působí ve městě také vyšší odborné školy, Vysoká škola polytechnická a řada dalších vzdělávacích zařízení. V sociální oblasti lze nalézt příslušná zařízení sociální péče, mezi něž patří například domov pro seniory, 5 domů s pečovatelskou službou, denní a týdenní stacionář či Integrované centrum sociálních služeb. Současná infrastruktura veřejných služeb v oblastech vzdělávání a sociální péče může být sice z hlediska současných sociálních, demografických a dalších relevantních charakteristik považována za rámcově dostatečnou, přestože poptávka po některých sociálních službách někdy i významně převyšuje jejich stávající kapacity. Nicméně očekávané budoucí ekonomické a sociální vývojové trendy stejně jako pravděpodobný demografický vývoj projevující se přirozeným stárnutím populace a poklesem počtu narozených dětí, který se ovšem v posledních letech zastavil a klade zvýšené nároky na kapacitu mateřských škol, povedou v následujících obdobích ke zvýšeným požadavkům na kvantitu a současně i kvalitu zařízení sociální péče jako jsou střediska sociálních služeb, domovy pro seniory a obdobná sociální zařízení. Komunitní plán sociálních služeb dále počítá

do budoucna s podstatným rozšířením a zlepšením stávající limitované veřejné infrastruktury pro poskytování služeb osobám postiženým či ohrožených sociálním vyloučením.

Vzhledem k stávajícím demografickým trendům je současná celková kapacita infrastruktury veřejných služeb v oblasti školství rámcově dostatečná i v budoucím výhledu, v rámci školské infrastruktury je tak třeba klást důraz na obnovu, rozvoj a zkvalitňování infrastruktury škol a školských zařízení (včetně školských sportovních zařízení a hřišť) s cílem zvyšování kvality výuky, zavádění moderních metod výuky s přihlédnutím ke specifickým rozšířené výuky jednotlivých základních škol. Celkový rozvoj vzdělávací infrastruktury zahrnující jak infrastrukturu pro další vzdělávání, tak i specifická vzdělávací zařízení bude zaměřen na vytváření vhodných podmínek pro efektivní rozvoj všeobecné vzdělanosti, získání znalostí a dovedností umožňujících uplatnění na trhu práce a rozvoj znalostní ekonomiky. V rámci zkvalitňování této veřejné infrastruktury je nezbytné rovněž zohledňovat vybavenost škol pro výuku a integraci zdravotně postižených žáků či žáků se specifickými potřebami s hlavním cílem podporovat jejich efektivního začlenění do společnosti a uplatnění na trhu práce.

Vzdělání se v současné době stává stále významnějším faktorem pro rozvoj národní i regionální ekonomiky a při uplatňování osob na trhu práce. V souvislosti s tím je přístup všech osob ke vzdělání a jeho kvalitu nutno považovat za jeden ze základních předpokladů pro budoucí rozvoj regionu, společnosti, znalostní ekonomiky a všeobecné vzdělanosti včetně uplatnění znevýhodněných žáků ve společnosti a prevenci sociální exkluze.

Cílem plánovaných opatření, která mají být realizována, je koncepční rozvoj stávající infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociální péče, sociální integrace a vzdělávání, které jsou klíčové pro další rozvoj hospodářského, sociálního a lidského potenciálu města a nutným předpokladem pro další zvyšování kvality života ve městě a životních podmínek jeho obyvatel. Mimo to odpovídající rozsah a kvalita sociálních služeb, podpora zařízení sociální integrace a efektivní zohlednění potřeb znevýhodněných žáků v rámci školské infrastruktury umožní vzájemně provázanou účelnou podporu sociální integrace skupin se zdravotním postižením a specifickými vzdělávacími potřebami a osob ohrožených či postižených sociální exkluzí.

Cíl priority

Zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče, sociální integrace a zlepšení dostupnosti vzdělávání se zaměřením na zvýšení kvality výuky, zlepšení všeobecné vzdělanosti a potřeby regionálního trhu práce včetně vytváření příležitostí pro sociální a společenské uplatnění žáků.

Strategické cíle priority:

- rozvoj a zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociálních věcí se zaměřením na zvýšení kvality a komfortu zařízení sociálních služeb a zkvalitnění infrastruktury pro poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených či postižených sociálním vyloučením
- rozvoj a zkvalitnění veřejné infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání se zaměřením na zvýšení kvality výuky, použití moderních metod a inovativních postupů ve výuce, zlepšení uplatnitelnosti na trhu práce, rozvoj všeobecné vzdělanosti a zlepšení dostupnosti a udržitelnosti vzdělávání a vytváření příležitostí pro sociální a společenské uplatnění žáků

Opatření 2.1 – Rozvoj infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci

Charakteristika opatření:

V rámci rozvoje infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci na území města je programovým východiskem pro budoucí rozvoj této významné oblasti Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy, který stanovuje koncepční kroky a rozsah požadavků pro dosažení žádoucího stavu. Současný stav veřejné infrastruktury v oblasti sociální péče se sice v zásadě může jevit v řadě ohledů jako ekvivalentní počtu obyvatel města a jejich věkové a sociální struktuře, ale z hlediska převisu poptávky po některých sociálních službách nad stávajícími kapacitami a již současných zvyšujících se nároků na kvalitu sociální infrastruktury se tato může jevit jako výhledově nedostačující. Také současné kapacity veřejných služeb určené k řešení problematiky sociální exkluze jsou v Jihlavě značně limitované, a do budoucna je proto třeba počítat s rozšířením a zlepšením takto orientované infrastruktury.

Vzhledem k očekávaným vývojovým trendům, a to především hospodářským, sociálním a demografickým, je třeba klást důraz na zabezpečení dostatečného rozsahu a kvality zařízení veřejné infrastruktury poskytující sociálních služby včetně jejich vybavenosti v návaznosti na zvyšující se počet osob, které tyto služby využívají a budou v následujících obdobích využívat. S ohledem na výše uvedené vývojové trendy se jako potřebné jeví také zlepšení dostupnosti a zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb pro sociální integraci osob postižených či ohrožených sociálním vyloučením. Cílem dalšího rozvoje infrastruktury veřejných služeb v sociální oblasti je zvyšování kvality života obyvatel a veřejných služeb na území města, podpora sociální integrace a zlepšení sociálních podmínek obyvatel města. Toto opatření se zaměřuje na naplňování cílů v prioritní oblasti Přitažlivá města.

V oblasti sociální péče bude v rámci zvyšování kvality života obyvatel města v souladu s komunitním plánem sociálních služeb a očekávanými demografickými a souvisejícími trendy rozšířena a zkvalitněna stávající infrastruktura veřejných služeb v oblasti sociální péče a její vybavení s důrazem na zvýšení kvality služeb v zařízeních sociální péče. Současně bude realizována výstavba nových kapacit zařízení sociální péče v závislosti na uspokojení poptávky po sociálních službách ve vztahu k nedostatečnému rozsahu stávajících kapacit této infrastruktury a očekávaným budoucím demografickým trendům. V rámci rozvoje kapacit a kvality zařízení pro poskytování veřejných služeb v oblasti sociální integrace budou rozšířena stávající zařízení, která pokryjí specifické potřeby příslušných skupin ohrožených či postižených sociální exkluzí. V tomto opatření se předpokládá zapojení partnerů z řad organizací zřízovaných městem a neziskových organizací.

Aktivita podporované z ROP zaměřené v rámci tohoto opatření na výstavbu a rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace s cílem zvyšování kvality života obyvatel a veřejných služeb na území města, podporu sociální integrace a zlepšení sociálních podmínek obyvatel města mohou být vhodně doplněny projekty spadajícími do tematických operačních programů (TOP), které svým obsahem a zaměřením přispívají k dosahování daného cíle a navazují na aktivity podporované z ROP. V případě těchto projektů TOP se jedná zejména o projektové záměry spadající do Operačních programů Lidské zdroje a zaměstnanost a Životní prostředí, které se zaměřují na rozvoj a zvýšení kvality služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace a snižování energetické náročnosti této infrastruktury.

Aktivity:	
2.1.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace včetně jejich vybavení
Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče včetně jejího vybavení s cílem zvýšení kapacit, kvality a komfortu zařízení sociálních služeb a rozvoj a technické zhodnocení veřejné infrastruktury sloužící k poskytování služeb pro sociální integraci skupin ohrožených a postižených sociálním vyloučením včetně jejího vybavení.	

Prioritní oblast dle Metodického pokynu MMR: Přitažlivá města

Zdroj financování opatření: Regionální operační program NUTS II Jihovýchod
oblast podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center

Oprávnění žadatelé: statutární město Jihlava, organizace zřizované městem, nestátní neziskové organizace a malí a střední podnikatelé

Časový plán realizace opatření: viz příloha č. 4

Celkový objem finančních prostředků: 1 083 048 EUR/ 29 754 565 CZK

Předpokládaný harmonogram čerpání finančních prostředků

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
EUR							
-	300 504	470 306	0	0	312 238	0	0
CZK							
-	8 255 728	12 920 716	0	0	8 578 121	0	0

Monitorovací indikátory opatření

Číslo	Kód národ. číselníku	Název indikátoru	Jednotka	Měrná jednotka	Výchozí stav	Konečný stav	Zdroj
1.01.03	-	Počet projektů zvyšujících atraktivitu města v oblasti sociální péče a integrace	Počet podpořených projektů	Počet	0	3	MMJ
2.01.03	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území v rámci regenerace a obnovy veřejné infrastruktury	Plocha	ha	0	0,02	MMJ

2.03.00	651 103	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů pro sociální služby a zdravotní péči (města)	Užitná plocha	m ²	0	1 855	MMJ
2.08.00	640 102	Počet zdravotnických zařízení nově vybavených speciálním přístrojovým vybavením	Počet zařízení	Počet	0	1	MMJ
3.01.01	-	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst v oblasti sociálních věcí	Počet míst brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu nově vytvořených na základě projektů	Počet	0	0,5	MMJ, ÚP v Jihlavě
2.09.00	640 101	Počet vzdělávacích zařízení s novým nebo modernizovaným vybavením	Počet zařízení	Počet	0	1	MMJ

Aktivity spadající do tematických operačních programů navazující na aktivity IPRM financované z ROP v rámci opatření 2.1:

Aktivity:	
2.1.2	Podpora rozvoje služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace
V rámci aktivity je možno realizovat neinvestiční projekty zaměřené na rozvoj a zvýšení kvality veřejných služeb v oblastech sociální péče a sociální integrace navazujících na veřejnou infrastrukturu v těchto oblastech.	
Zdroj financování: OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.1.1	
2.1.3	Snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociálních věcí
V rámci aktivity je možno realizovat investiční projekty zaměřené na snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociální péče a sociální integrace zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov (zateplení obvodových plášťů a střešních konstrukcí, výměna či rekonstrukce otvorových výplní).	
Zdroj financování: OP Životní prostředí	
Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.1.1	
2.1.4	Podpora rozvoje infrastruktury v oblasti sociální péče a sociální integrace
V rámci aktivity je možno realizovat investiční a neinvestiční projekty zaměřené na podporu rozvoje a zvýšení kvality infrastruktury služeb v oblasti sociální integrace a sociální péče přispívající k integraci znevýhodněných skupin osob do společnosti a na trh práce, včetně podpory jejich individuálního rozvoje a tvorby pracovních příležitostí.	
Zdroj financování: Integrovaný operační program	
Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.1.1	

Opatření 2.2 – Rozvoj veřejné infrastruktury ve školství a v oblasti dalšího vzdělávání

Charakteristika opatření:

Výchovně-vzdělávací soustava zastoupená na území krajského města Jihlavy zahrnuje všechny stupně vzdělávacího systému od mateřských škol přes základní, střední a vyšší odborné školy až po Vysokou školu polytechnickou. Toto opatření zahrnuje jak primární stupeň vzdělávací soustavy se zaměřením na zvyšování kvality výuky, zavádění moderních a inovativních metod výuky s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí žáků a rozšířenou výuku jednotlivých škol, tak i ostatní vzdělávací infrastrukturu se zaměřením na systém dalšího vzdělávání a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce.

Tento rozvoj veřejné infrastruktury v oblasti vzdělávání bude navíc realizován s ohledem na vytváření vhodných podmínek pro podporu integrace zdravotně postižených žáků a osob se specifickými vzdělávacími potřebami ve vztahu k jejich uplatnění na trhu práce a začlenění do společnosti.

Rozvoj infrastruktury veřejných služeb v sektoru škol, školských a vzdělávacích zařízení je podle současných poznatků a trendů jedním z rozhodujících faktorů pro rozvoj společnosti a předpokladem pro ekonomický rozvoj regionu i České republiky jako celku. Pro celou vzdělávací soustavu je pak klíčovou především návaznost jí poskytovaného obsahu vzdělávání na rozvoj znalostní ekonomiky a možnosti efektivního uplatnění jejich žáků a absolventů na trhu práce a jejich zapojení do společnosti s významným dopadem na ekonomický rozvoj regionu a míru nezaměstnanosti, na níž se absolventi škol jako jedna z ohrožených skupin na trhu práce zpravidla poměrně významně podílejí.

Získání odpovídajícího vzdělání, a to mimo jiné i díky zlepšení přístupu ke vzdělání a zaměření na získání praktických dovedností, umožňuje také zdravotně postiženým žákům či osobám se specifickými vzdělávacími potřebami jejich plnohodnotné začlenění do společnosti a jejich budoucí uplatnění na trhu práce. Prostřednictvím jejich školní docházky spolu se zdravými vrstevníky navíc dochází k sociální integraci těchto žáků a jejich participaci na celospolečenských aktivitách, což významným způsobem přispívá k prevenci jejich sociálního vyloučení a podporuje zlepšování kvality života ve městě.

Cílem rozvoje veřejné infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání je zvýšení kvality výuky a rozvoj vzdělanosti, zlepšení návaznosti výstupů vzdělávacího systému na potřeby regionálního trhu práce a vytvoření podmínek pro ekonomický rozvoj založený na znalostech a pro zvýšení kvality života obyvatel města. Toto opatření se zaměřuje na naplňování cílů v prioritní oblasti Přitažlivá města.

V rámci infrastruktury veřejných služeb v oblasti školství nebudou vzhledem k stávajícím demografickým trendům zvyšovány kapacity základních škol, pouze v případě základní školy speciální je třeba rozšířit stávající objekt vybudováním nových prostor. Naplňování cíle opatření tak bude realizováno především prostřednictvím obnovy, rozvoje a zkvalitňování infrastruktury škol a školských zařízení s cílem zvyšování kvality výuky, zavádění moderních metod a inovativních přístupů s přihlédnutím k specifikům rozšířené výuky jednotlivých základních škol včetně pořízení potřebných učebních pomůcek a vybavení. Rozvoj veřejné infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání bude rovněž zaměřen na vytváření podmínek pro efektivní rozvoj vzdělanosti, získání znalostí a dovedností umožňujících uplatnění na trhu práce a rozvoj znalostní ekonomiky. Součástí rozvoje školské a vzdělávací infrastruktury bude i obnova a výstavba školských sportovních zařízení a hřišť. V návaznosti na výše zmíněný komplexní rozvoj veřejné infrastruktury v oblasti školství budou navíc realizována

taková technická zhodnocení, která podstatným způsobemlepší vybavenost škol a školských zařízení pro výuku a integraci zdravotně postižených žáků či žáků se specifickými vzdělávacími potřebami s hlavním cílem podporovat jejich efektivního začlenění do společnosti a uplatnění na trhu práce.

V oblasti dalšího vzdělávání bude zkvalitňována veřejná infrastruktura, která je zaměřena na zvýšení uplatnitelnosti, kvalifikace a profesní adaptability osob vzhledem k potřebám regionálního trhu práce a na zlepšování celkové vzdělanosti obyvatel. Kromě toho bude podporován i rozvoj specifických zařízení sloužících pro vzdělávání dětí a mládeže i široké veřejnosti jako doplněk školské infrastruktury sloužící k podpoře znalostní ekonomiky a rozvoje všeobecné vzdělanosti.

Aktivity podporované z ROP zaměřené v rámci tohoto opatření na výstavbu a rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblasti školství a vzdělávání s cílem zvýšení kvality výuky a rozvoje vzdělanosti, zlepšení návaznosti výstupů vzdělávacího systému na potřeby regionálního trhu práce a vytvoření podmínek pro ekonomický rozvoj založený na znalostech ve vztahu ke zvýšení kvality života obyvatel města mohou být vhodně doplněny projekty spadajícími do tématických operačních programů (TOP), které svým obsahem a zaměřením přispívají k dosahování daného cíle a navazují na aktivity podporované z ROP. V případě těchto projektů TOP se jedná zejména o projektové záměry spadající do Operačních programů Lidské zdroje a zaměstnanost, Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Podnikání a inovace, Výzkum a vývoj pro inovace a Životní prostředí, které se zaměřují na zvýšení kvality výuky a podporu rozvoje vzdělanosti, znalostní ekonomiky a uplatnitelnosti osob na regionálním trhu práce, podporu environmentální výuky a osvěty či podporu rozvoje výzkumu a inovací a snižování energetické náročnosti této infrastruktury.

Aktivity:	
2.2.1	Výstavba a technické zhodnocení škol a školských zařízení včetně pořízení vybavení a učebních pomůcek
Výstavba a technické zhodnocení škol, školských zařízení a související infrastruktury (včetně školských sportovních zařízení a hřišť) jako veřejné služby včetně pořízení učebních pomůcek a vybavení s cílem zvyšování kvality výuky, zavádění moderních metod a inovativních postupů s ohledem na zaměření rozšířené výuky škol, rozvoj vzdělanosti a zlepšení uplatnitelnosti žáků a absolventů na trhu práce se zvláštním zřetelem kladeným na vytváření příležitostí pro sociální, pracovní a společenské uplatnění a zapojení zdravotně postižených žáků a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do společnosti.	
2.2.2	Výstavba a technické zhodnocení veřejné infrastruktury pro další vzdělávání a ostatní vzdělávací infrastruktury
Výstavba a technické zhodnocení veřejné infrastruktury pro další vzdělávání a ostatní vzdělávací infrastruktury včetně pořízení učebních pomůcek a vybavení se zaměřením na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce, rozvoj znalostní ekonomiky a všeobecné vzdělanosti.	

Prioritní oblast dle Metodického pokynu MMR: Přitažlivá města

Zdroj financování opatření: Regionální operační program NUTS II Jihovýchod
oblast podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center

Oprávnění žadatelé: statutární město Jihlava, organizace zřizované městem, nestátní neziskové organizace, vzdělávací instituce (s výjimkou subjektů zřizovaných krajem) a malí a střední podnikatelé

Časový plán realizace opatření: viz příloha č. 4

Celkový objem finančních prostředků: 7 960 201 EUR/ 218 690 568 CZK

Předpokládaný harmonogram čerpání finančních prostředků

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
EUR							
-	722 972	1747 498	337 300	1 707 798	699 526	775 020	1 670 087
CZK							
-	19 862 200	48 009 041	9 266 654	46 918 314	19 218 075	21 292 114	54 124 170

Monitorovací indikátory opatření

Číslo	Kód národ. číselníku	Název indikátoru	Jednotka	Měrná jednotka	Výchozí stav	Konečný stav	Zdroj
1.01.04	-	Počet projektů zvyšujících atraktivitu města v oblasti školství a vzdělávání	Počet podpořených projektů	Počet	0	9	MMJ
2.04.00	651 101	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělávání (města)	Užitná plocha	m ²	0	29 469,58	MMJ
2.07.00	651 203	Plocha nově vybudovaných objektů pro vzdělávání	Užitná plocha	m ²	0	3 108	MMJ
2.09.00	640 101	Počet vzdělávacích zařízení s novým nebo modernizovaným vybavením	Počet zařízení	kus	0	7	MMJ
3.01.02	-	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst v oblasti školství a vzdělávání	Počet míst brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu nově vytvořených na základě projektů	Počet	0	24,7	MMJ, ÚP v Jihlavě
2.11.00	610 253	Počet vytvořených parkovacích míst	Počet parkovacích míst	Počet parkovacích míst	0	12	MMJ
5.01.00	Dopl. 0026	Počet nově vybudovaných a technicky zhodnocených	Počet parkovišť	Počet parkovišť	0	3	MMJ

		parkovišť		ť			
4.01.02	651 120	Plocha zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně v rámci regenerace a obnovy občanské vybavenosti	Plocha	ha	0	0,28	MMJ
2.01.03	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území - ve městech	Plocha	ha	0	0,31	MMJ

Aktivity spadající do tématických operačních programů navazující na aktivity IPRM financované z ROP v rámci opatření 2.2:

Aktivity:	
2.2.3	Podpora školního, terciálního a dalšího navazujícího vzdělávání
V rámci aktivity je možno realizovat neinvestiční projekty zaměřené na zlepšení dostupnosti vzdělávání, zvýšení kvality výuky a uplatnitelnosti na trhu práce a podporu rozvoje vzdělanosti ve školách, školských zařízeních a v oblastech terciálního a dalšího navazujícího vzdělávání. Zdroj financování: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.2.1 a 2.2.2	
2.2.4	Podpora dalšího vzdělávání, osvětové a informační činnosti
V rámci aktivity je možno realizovat neinvestiční projekty zaměřené na všestrannou podporu rozvoje dalšího vzdělávání, osvětové a informační činnosti s cílem zvyšování uplatnitelnosti na trhu práce, rozvoje vzdělanosti a znalostní ekonomiky. Zdroj financování: OP Lidské zdroje a zaměstnanost Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.2.2	
2.2.5	Podpora environmentálního vzdělávání
V rámci aktivity je možno realizovat investiční projekty zaměřené na výstavbu a rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání a osvětu s cílem zvyšovat celkovou úroveň vzdělanosti v souvislosti s problematikou životního prostředí. Zdroj financování: OP Životní prostředí Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.2.1 a 2.2.2	
2.2.6	Podpora vědy, výzkumu a souvisejícího vzdělávání
V rámci aktivity je možno realizovat projekty zaměřené na podporu vědy a výzkumu, rozvoj podnikání, podporu inovací a souvisejícího vzdělávání v návaznosti na rozvoj veřejné infrastruktury pro další vzdělávání s cílem zvyšování všeobecné vzdělanosti, podpory znalostní ekonomiky a rozvojového potenciálu města. Zdroj financování: OP Podnikání a inovace Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.2.2.	
2.2.7	Podpora rozvoje kapacit pro výzkum a inovace

V rámci aktivity je možno realizovat projekty zaměřené na rozvoj kapacit pro výzkum a inovace s ohledem na rozvoj infrastruktury pro další vzdělávání spojené s výzkumem a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivity.

Zdroj financování: OP Výzkum a vývoj pro inovace

Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.2.2.

2.2.8	Snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb v oblasti vzdělávání

V rámci aktivity je možno realizovat investiční projekty zaměřené na snižování energetické náročnosti veřejné infrastruktury v oblastech školství a vzdělávání zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov (zateplení obvodových plášťů a střešních konstrukcí, výměna či rekonstrukce otvorových výplní).

Zdroj financování: OP Životní prostředí

Návaznost na aktivitu IPRM financovanou z ROP: 2.2.1 a 2.2.2

4.3. Očekávané výstupy a výsledky IPRM

Očekávané výstupy a výsledky IPRM byly podrobně popsány v předchozí kapitole a jsou kvantifikovány v podobě monitorovacích indikátorů. Monitorovací indikátory slouží jako jeden ze základních nástrojů pro empiricky podloženou evaluaci efektivnosti a účinnosti jednotlivých priorit a opatření IPRM (popř. aktivit) a tvoří ucelený a vzájemně logicky provázaný strukturovaný systém vybraných ukazatelů, které je možno vhodnými způsoby sledovat a ověřovat.

Zvolené monitorovací indikátory vycházejí z kvantifikovaných indikátorů Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod, které jsou platné pro jeho příslušné oblasti podpory, z nichž mohou být čerpány finanční prostředky na aktivity a projekty realizované tímto IPRM. Monitorovací ukazatele IPRM jsou členěny do tří základních úrovní na **výstupy, výsledky a dopady**. Výstupy představují konkrétní hodnoty hmotných či nehmotných statků dosažené přímo realizací projektů sledující dosažení hlavního a specifických cílů, výsledky jsou pak kvantifikované přínosy a obdobné efekty, jichž bylo pomocí těchto výstupů dosaženo. Dopady představují kategorii zohledňující dlouhodobě trvající výsledky a efekty vyvolané realizací projektu. Kromě toho jsou s ohledem na jejich specifický význam odděleně sledovány také **indikátory horizontálních témat**.

Všechny tyto ukazatele jsou dále podrobněji členěny a k jejich metodickému odlišení bylo proto zavedeno systematické tříúrovňové číslování, které zohledňuje typ ukazatele (první úroveň), ukazatel dle jeho věcného zaměření (druhá úroveň) a případné podrobnější členění tohoto základního ukazatele dle pořadí daného opatření v rámci IPRM (třetí úroveň). Pro každý ukazatel byla stanovena vstupní a plánovaná hodnota, již má být realizací IPRM dosaženo a která má rovněž sloužit jako nástroj pro řízení a kontrolu.

Podrobný přehled monitorovacích indikátorů

Číslo	Kód národního číselníku (indikátor ROP)	Název indikátoru	Priorita/opatření	Charakteristika / výpočet	Jednotka	Měrná jednotka	Výchozí stav	Konečný stav	Zdroj
1. INDIKÁTORY VÝSTUPU									
1.01.00	511 518	Počet projektů zvyšujících atraktivitu urbanizačního centra - Jihlavy		Celkový počet projektů zrealizovaných na území města zvyšujících atraktivitu Jihlavy jako urbanizačního centra města v oblastech regenerace města a rozvoje občanské vybavenosti města Výpočet: součet všech indikátorů nižší úrovně.	Počet podpořených projektů	Počet	0	31	MMJ
1.01.01	-	Počet projektů zaměřených na regeneraci veřejných prostranství města	1.1	Počet projektů zrealizovaných na území města zaměřených na regeneraci veřejných prostranství města (viz. opatření 1.1)	Počet podpořených projektů	Počet	0	12	MMJ
1.01.02	-	Počet projektů zvyšujících atraktivitu města v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit	1.2	Počet projektů zrealizovaných na území města zaměřených na rozvoj občanské vybavenosti v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit (viz. opatření 1.2)	Počet podpořených projektů	Počet	0	7	MMJ
1.01.03	-	Počet projektů zvyšujících atraktivitu města v oblasti sociální péče a integrace	2.1	Počet projektů zrealizovaných na území města zaměřených na rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče a integrace (viz. opatření 2.1)	Počet podpořených projektů	Počet	0	3	MMJ
1.01.04	-	Počet projektů zvyšujících atraktivitu města v oblasti školství a vzdělávání	2.2	Počet projektů zrealizovaných na území města zaměřených na rozvoj veřejné infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání (viz. opatření 2.2)	Počet podpořených projektů	Počet	0	9	MMJ
2. INDIKÁTORY VÝSLEDKU									
2.01.00	650 101	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území - ve městech	1.1, 1.2 a 2.1 a 2.2	Celková souhrnná výměra ploch regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství ve městě Výpočet: součet všech indikátorů nižší úrovně	Plocha	ha	0	32,54	MMJ

2.01.01	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství	1.1	Souhrnná výměra ploch regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství ve městě (sídlišť, náměstí, parky, plochy veřejné zeleně a ostatní veřejná prostranství) v projektech realizovaných v rámci opatření 1.1	Plocha	ha	0	25,977	MMJ
2.01.02	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství v rámci regenerace a obnovy občanské vybavenosti	1.2	Souhrnná výměra ploch regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství ve městě, která jsou řešena v rámci projektů zaměřených na regeneraci, revitalizaci a výstavbu objektů volnočasové a zájmové povahy (kultura, sport, neformální a volnočasové aktivity apod.) v rámci opatření 1.2	Plocha	ha	0	6,24	MMJ
2.01.03	-	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území v rámci regenerace a obnovy veřejné infrastruktury	2.1 a 2.2	Souhrnná výměra ploch regenerovaného a revitalizovaného území veřejných prostranství ve městě, která jsou řešena v rámci projektů zaměřených na výstavbu a technické zhodnocení objektů infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociálních věcí a vzdělávání v rámci opatření 2.1 a 2.2	Plocha	ha	0	0,33	MMJ
2.02.00	651 104	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů zájmové a volnočasové povahy (města)	1.1 a 1.2	Souhrnná výměra užitných ploch regenerovaných a revitalizovaných objektů občanské vybavenosti v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit	Užitná plocha	m ²	0	20 327	MMJ
2.03.00	651 103	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů pro sociální služby a zdravotní péči (města)	2.1	Souhrnná výměra užitných ploch regenerovaných a revitalizovaných objektů veřejné infrastruktury v oblastech sociální péče a sociální integrace a zdravotnictví (zdravotnictví není v rámci IPRM řešeno)	Užitná plocha	m ²	0	1 855	MMJ
2.04.00	651 101	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělávání (města)	2.2	Souhrnná výměra užitných ploch regenerovaných a revitalizovaných objektů veřejné infrastruktury v oblastech školství a vzdělávání (včetně plochy školských sportovních zařízení a hřišť)	Užitná plocha	m ²	0	29 469	MMJ
2.05.00	651 201	Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity	1.1 a 1.2	Souhrnná výměra užitných ploch nově vybudovaných objektů občanské vybavenosti v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit	Užitná plocha	m ²	0	26 676,91	MMJ

2.07.00	651 203	Plocha nově vybudovaných objektů pro vzdělávání	2.2	Souhrnná výměra užitných ploch nově vybudovaných objektů veřejné infrastruktury v oblastech školství a vzdělávání (včetně plochy školských sportovních zařízení a hřišť)	Užitná plocha	m ²	0	3 108	MMJ
2.08.00	640 102	Počet zdravotnických zařízení nově vybavených speciálním přístrojovým vybavením	2.1	Počet zařízení pro sociální péči a sociální integraci a zdravotnických zařízení (zdravotnictví není v rámci IPRM řešeno) nově vybavených speciálním přístrojovým zařízením	Počet zařízení	Počet	0	1	MMJ
2.09.00	640 101	Počet vzdělávacích zařízení s novým nebo modernizovaným vybavením	2.2	Počet vzdělávacích zařízení nově vybavených speciálním vybavením sloužícím k výuce	Počet zařízení	Počet	0	8	MMJ
2.10.00	610 105	Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací celkem	1.1 a 1.2	Délka nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných místních komunikací na území města v rámci regenerace a revitalizace veřejných prostranství	Délka	km	0	2,56	MMJ
2.11.00	610 253	Počet vytvořených parkovacích míst	1.1 a 1.2 a 2.2	Počet nových nebo technicky zhodnocených parkovacích míst v rámci projektů ROP JV zaměřených na vyvážení nových nebo technicky zhodnocených parkovacích domů a parkovišť všech typů	Počet parkovacích míst	Počet	0	983	MMJ
3. INDIKÁTORY DOPADU									
3.01.00	520 100	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem	1.2, 2.1 a 2.2	Počet nově vytvořených pracovních míst (brutto) na území města vytvořených na základě realizace projektů zaměřených na udržitelný rozvoj měst. Výpočet: součet všech indikátorů nižší úrovně	Počet míst brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu	Počet	0	29,53	MMJ, ÚP v Jihlavě
3.01.01	-	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit	1.2	Počet nově vytvořených pracovních míst (brutto) na území města vytvořených na základě realizace projektů zaměřených na udržitelný rozvoj měst v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit v rámci opatření 1.2. Výpočet: Celkový počet hodinového pracovního fondu nově vytvořených pracovních míst v rámci realizace projektů daného opatření za stanovené období / hodinový časový fond plného pracovního úvazku za dané období (podle evidence Úřadu práce v Jihlavě v přepočtu na plnou pracovní dobu).	Počet míst brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu nově vytvořených na základě projektů	Počet	0	4,33	MMJ, ÚP v Jihlavě

3.01.02	-	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst v oblasti sociálních věcí	2.1	Počet nově vytvořených pracovních míst (brutto) na území města vytvořených na základě realizace projektů zaměřených na udržitelný rozvoj měst v oblasti sociálních věcí v rámci opatření 2.1. Výpočet: viz výše indikátor 3.01.01	Počet míst brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu nově vytvořených na základě projektů	Počet	0	0,5	MMJ, ÚP v Jihlavě
3.01.03	-	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst v oblasti školství a vzdělávání	2.2	Počet nově vytvořených pracovních míst (brutto) na území města vytvořených na základě realizace projektů zaměřených na udržitelný rozvoj měst v oblasti školství a vzdělávání v rámci opatření 2.2. Výpočet: viz výše indikátor 3.01.01	Počet míst brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu nově vytvořených na základě projektů	Počet	0	24,7	MMJ, ÚP v Jihlavě
4. INDIKÁTORY HORIZONTÁLNÍCH TÉMAT									
4.01.00	651 120	Plocha nově založené nebo zrekonstruované veřejné zeleně	1.1, 1.2 a 2.2	Celková souhrnná výměra ploch zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně (tj. parků, zelených ploch apod.) na území města. Výpočet: součet všech indikátorů nižší úrovně	Plocha zrekonstruov. nebo nově založené veřejné zeleně	ha	0	24,45	MMJ
4.01.01	-	Plocha zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně v rámci regenerace a revitalizace veřejných prostranství	1.1	Souhrnná výměra ploch zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně (tj. parků, zelených ploch apod.) na území města v rámci regenerace a revitalizace veřejných prostranství v rámci opatření 1.1.	Plocha zrekonstruov. nebo nově založené veřejné zeleně	ha	0	19,7	MMJ
4.01.02	-	Plocha zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně v rámci regenerace a obnovy občanské vybavenosti	1.2 a 2.2	Souhrnná výměra ploch zrekonstruované nebo nově založené veřejné zeleně (tj. parků, zelených ploch apod.) na území města v rámci regenerace a revitalizace občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury v oblasti kultury, sportu, práce s dětmi a mládeží, volnočasových a neformálních aktivit v rámci opatření 1.2 a 2.2.	Plocha zrekonstruov. nebo nově založené veřejné zeleně	ha	0	4,75	MMJ

4.02.00	652 000	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	1.2	Celková souhrnná výměra regenerovaných a revitalizovaných zanedbaných ploch a objektů (brownfields atp.) na území města.	Plocha regenerovaných a revitalizovaných zanedbaných ploch a objektů (brownfields)	ha	0	5,27	MMJ
5. DOPLŇKOVÉ MONITOROVACÍ INDIKÁTORY									
5.01.00	dopl. 0026	Počet nově vybudovaných a technicky zhodnocených parkovišť	1.1, 1.2 a 2.2	Počet nově vybudovaných a technicky zhodnocených parkovišť.	Počet parkovišť	Počet	0	57	MMJ

Pozn.: První číslice označuje typ ukazatele (1 – výstup, 2 – výsledek, 3 – dopad, 4 – indikátor pro horizontální témata, 5 – doplňkový indikátor), druhá číslice je pořadové číslo základního ukazatele v rámci daného typu ukazatele, třetí číslice zohledňuje členění základních ukazatelů na podskupiny dle rozdělení indikátoru do jednotlivých opatření IPRM.

Základní ukazatele jsou značeny tučně.

Zkratky: MMJ – Magistrát města Jihlavy, ÚP – úřad práce.

4.4. Popisy aktivit a projektových záměrů IPRM

Nedílnou součástí IPRM je rovněž soubor konkrétních vzájemně obsahově a časově provázaných aktivit zahrnujících jednotlivé projektové záměry, které mají být formou individuálních projektů realizovány na území statutárního města Jihlavy v programovacím období 2007 - 2013. Zdrojem financování těchto aktivit, resp. jednotlivých projektů budou v příslušném poměru spolufinancování jednak vlastní zdroje krajského města Jihlavy a ostatních realizátorů dílčích projektů IPRM a jednak finanční prostředky poskytované ze strukturálních fondů EU, konkrétně z alokace Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod, dále prostředky státního rozpočtu a spoluúčast kraje Vysočina.

Jednotlivé projekty (resp. projektové záměry) přispívají vzájemnou interakcí k plnění globálního a specifických cílů IPRM a jsou systematicky členěny do jednotlivých aktivit, do nichž věcně náleží a které svým uspořádáním bezprostředně navazují na strukturu konkrétních priorit a opatření IPRM. Popis jednotlivých aktivit a podrobné tabulky obsahující jednotlivé projektové záměry a jejich nezbytnou základní specifikaci jsou obsahem přílohy č. 1.

Souhrnné přehledy projektových záměrů IPRM a rámcových projektových záměrů (obecně zaměřených projektových záměrů na úrovni určitých rozvojových oblastí v případech, kdy nejsou v daný okamžik specifikovány zcela konkrétní projektové záměry) jsou uvedeny v příloze č. 5.

Na aktivity IPRM směřující k naplňování jeho globálního a specifických cílů na úrovni IPRM jako celku a jeho jednotlivých priorit navazují také projektové záměry, které mohou být financovány z prostředků ostatních (tématických) operačních programů a jejichž potřebnost byla rámcově či konkrétně identifikována v rámci provedené socioekonomické a SWOT analýzy. Tyto projektové záměry spadající svým zaměřením do ostatních operačních programů nejsou sice přímo součástí intervencí IPRM, ale svým obsahem a cíli navazují na aktivity IPRM a jejich realizace přispívá k naplňování vize a cílů IPRM, neboť tato vzájemná provázanost umožňuje další podporu a multiplikaci pozitivních efektů plynoucích z realizace aktivit IPRM. Konkrétní projektové záměry spadající svým zaměřením do ostatních operačních programů (mimo ROP) a navazujících na aktivity tohoto IPRM jsou obsahem přílohy č. 6.

5. Finanční a časový harmonogram IPRM

K úspěšné realizaci a naplnění globálního a specifických cílů Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Jihlavy je třeba mít zajištěny ekvivalentní finanční zdroje. Implementace IPRM bude v souladu s pravidly ROP financována prostředky plynoucími z více zdrojů, a to finančními prostředky strukturálních fondů EU (Evropský fond regionálního rozvoje - ERDF), národními zdroji plynoucími ze státního či krajského rozpočtu a vlastními zdroji statutárního města Jihlavy a ostatních realizátorů dílčích projektů.

Předpokládané financování IPRM je nastaveno dle navržených modelů projektového financování strukturálních fondů, konkrétně dle pravidel ROP a pravidel veřejné podpory. Cílem této kapitoly je rozdělení disponibilních finančních zdrojů do jednotlivých let programovacího období v návaznosti na plánovanou realizaci jednotlivých projektů zařazených do IPRM (tj. časový harmonogram) a zajištění prostředků na spolufinancování a pro řešení případně vzniklých disproporcí.

Obecná struktura spolufinancování projektů v rámci IPRM (dle Prováděcího dokumentu ROP)

Příjemci v rámci IPRM (ROP)	Z celkových veřejných zdrojů				Veřejné zdroje celkem	Vlastní zdroje	Max. výše dotace	Oblast podpory ROP
	ERDF	Státní rozpočet	Kraj	Vlastní zdroje				
Statutární město Jihlava	85 %	7,5 %	-	7,5 %	100 %	-	92,5 %	3.1
Organizace zřizované nebo založené městem	85 %	7,5 %	-	7,5 %	100 %	-	92,5 %	3.1
Ostatní subjekty								
veřejné nestátní neziskové organizace	85 %	7,5 %	-	7,5 %	100 %	-	92,5 %	3.1
soukromé nestátní neziskové organizace	85 %	7,5 %	7,5 %	-	92,5 %	7,5 %	92,5 %	3.1
malí podnikatelé	85 %	7,5 %	7,5 %	-	60 %	40 %	60 %	3.1
střední podnikatelé	85 %	7,5 %	7,5 %	-	50 %	50 %	50 %	3.1

Zdroj: Prováděcí dokument Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod (verze 1.4)

5.1. Finanční zdroje EU

Dle finanční perspektivy Evropské unie na léta 2007 - 2013 schválené summitem Evropské rady dne 16. prosince 2005 bude Evropská unie hospodařit s částkou téměř 862,4 mld. EUR (zhruba 25 biliónů korun), což představuje 1,045 procenta hrubého národního důchodu EU. Více než třetina této částky (tj. 308,1 mld. EUR) bude určena právě na regionální politiku EU. Pro Českou republiku je z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno 688 mld. Kč (tj. ročně zhruba 98 mld. Kč).

Rozdělení v rámci priorit nové architektury politiky hospodářské a sociální soudržnosti:

Konvergence: 81,9 %

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: 15,7 %

Evropská územní spolupráce: 2,4 %

Alokace pro ČR na roky 2007 - 2013 podle Cílů (v EUR, běžné ceny)

Konvergence		25 883 511 035
	Strukturální fondy	17 140 260 798
	Fond soudržnosti	8 819 022 439
Konkurenceschopnost (Praha)		419 093 449
Přeshraniční a transnacionální spolupráce		389 051 107
	z toho: přeshraniční	275 599 077
	dodatečná přeshraniční	75 990 880
	transnacionální	37 461 150
Celkem soudržnost		26 691 655 591

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Příspěvky z fondů EU na jednotlivá léta pro ROP NUTS II Jihovýchod (v EUR, běžné ceny)

Rok	Strukturální fondy (ERDF)
2007	87 402 795
2008	91 702 020
2009	96 020 039
2010	100 539 972
2011	105 061 969
2012	109 567 528
2013	114 151 313
Celkem 2007–2013	704 445 636

Zdroj: Regionální operační program NUTS II Jihovýchod (listopad 2007)

Finanční plán ROP NUTS II Jihovýchod (v EUR) – prioritní osy a oblasti podpory relevantní pro statutární město Jihlava jako žadatele o podporu

Číslo a název priority/ oblasti podpory	Podíl na alokaci	Zdroje EU (85%)	Národní zdroje (15 %)				Celkové zdroje	
			celkem	státní rozpočet	kraj	obce		
1	Dostupnost dopravy	49 %	345 178 362	60 913 829	30 456 914	24 903 086	5 553 828	406 092 191
z toho:								
1.2.	Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy	4,941 %	34 809 406	6 142 836	3 071 418	1 842 851	1 228 567	40 952 242
1.3.	Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob	5,259 %	37 044 049	6 537 185	3 268 593		3 268 593	43 581 234
1.4.	Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu	2,550 %	17 963 364	3 170 005	1 585 003	528 334	1 056 668	21 133 369
2	Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	19 %	133 844 671	23 619 648	11 809 824	11 588 390	221 434	157 464 319
z toho:								
2.1.	Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	16,150 %	113 767 970	20 076 701	10 038 350	10 038 350		133 844 671
2.2.	Rozvoj služeb v cestovním ruchu	2,850 %	20 076 701	3 542 947	1 771 474	1 550 039	221 434	23 619 648
3	Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel	28,6 %	201 471 451	35 553 785	17 776 893	8 050 912	9 725 980	237 025 236
z toho:								
3.1.	Rozvoj urbanizačních center	11,571 %	81 511 404	14 384 365	7 192 183	2 517 264	4 674 919	95 895 769
4	Technická pomoc	3,4 %	23 951 152	4 226 674	2 113 337	2 113 337		28 177 826
Celkem		100,00%	704 445 636	124 313 936	62 156 969	46 655 725	15 501 243	828 759 572

Zdroj: Prováděcí dokument k Regionálnímu operačnímu programu NUTS II Jihovýchod (verze 1.4)

5.2. Vlastní zdroje statutárního města Jihlavy

Rozpočet statutárního města Jihlavy vychází ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ze zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a souvisejících právních předpisů. Základním programovým dokumentem v krátkodobém a střednědobém horizontu, který je podkladem pro sestavování rozpočtu a rozpočtového výhledu statutárního města Jihlavy, je Programové prohlášení Rady města Jihlavy.

Teoretickým východiskem pro stanovení objektivního finančního plánu IPRM na území statutárního města Jihlavy pro programovací období 2007 – 2013 může být výše finančních prostředků vyčleněných a schválených Zastupitelstvem města Jihlavy v minulých letech formou kapitálového rozpočtu města určeného na realizaci investičních akcí. Výše těchto investičních prostředků v členění na schválený kapitálový rozpočet, rozpočet upravený rozpočtovými opatřeními schválenými zastupitelstvem města a jeho skutečné čerpání je přehledně uvedena v následující tabulce.

Podrobnější finanční analýza statutárního města Jihlavy od roku 2006 do roku 2010 v členění na druhy příjmů, výdajů, pohledávky, závazky a hospodářskou činnost města zahrnující dále také vývoj čerpání úvěrů městem Jihlava, největší přijaté aktuální podpory a kapitálové výdaje města za období posledních dvou let je uvedena v příloze č. 2.

Kapitálový rozpočet statutárního města Jihlavy v letech 2002 - 2007

Období	Rozpočet schválený (v tis. Kč)	Rozpočet upravený (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2002	105 451	277 034	206 444
2003	310 401	332 708	307 686
2004	83 803	300 621	269 871
2005	195 620	412 160	370 759
2006	293 854	496 806	480 420
2007	130 869	350 626	219 263

Pozn.: částky byly zaokrouhleny na celé tisíce Kč dle matematických pravidel

Průměrná výše investičních prostředků v letech 2002 - 2007 odvozená od upravené výše kapitálového rozpočtu statutárního města Jihlavy činila cca 362 mil. Kč/rok.

Čerpání zdrojů statutárního města Jihlavy na zajištění realizace projektů zařazených do tohoto IPRM v letech 2008 - 2013 předpokládá využití objemu prostředků ve výši odpovídající cca 30 % celkových navržených investičních prostředků města Jihlavy na tato léta, pokud bychom při jejich určení vycházeli pouze z délky trvání realizace IPRM a výše vypočtené roční průměrné hodnoty kapitálových výdajů města za období let 2002 - 2007. Tuto výši prostředků je dále třeba navýšit o předpokládanou míru inflace v daném období (dle predikce MF ČR 2,5 %), což by vedlo k určení průměrné hodnoty investic na realizaci projektů zařazených do IPRM ve výši kolem 104 mil. Kč/rok (v případě zohlednění předpokládané míry inflace by se výše investic financovaných z tohoto IPRM mohla v jednotlivých letech období realizace IPRM pohybovat v rozmezí 104 - 118 mil. Kč/rok, resp. 4,12 - 4,67 mil. EUR/rok)³⁹.

Tato hodnota je však z hlediska výše budoucího ročního čerpání prostředků IPRM pouze orientačním údajem, neboť financování projektů zařazených do IPRM a ostatních projektů, u nichž je v letech 2008 - 2013 plánováno čerpání finanční podpory ze strukturálních fondů Evropské unie a obdobných zdrojů, bude z převážné části realizováno nad rámec této průměrné výše kapitálových výdajů rozpočtu statutárního města Jihlavy. Financování v prvních fázích realizace projektů zařazených do IPRM a splnění povinného podílu jejich spolufinancování bude ze strany statutárního města Jihlavy zajištěno formou úvěru účelově určeného pouze k financování projektů IPRM a ostatních projektů, jejichž zdrojem financování budou prostředky strukturálních fondů EU či obdobných zdrojů Evropského hospodářského prostoru (např. Finanční mechanismus EHP/Norska). Z tohoto důvodu je možno zajištění vlastních zdrojů statutárního města Jihlavy na financování projektů IPRM považovat za dostatečně zabezpečené.

³⁹ Pro přepočítání byl použit měnový kurz 25,25 CZK/EUR Evropské centrální banky platný ke dni zpracování IPRM (duben 2008).

5.3. Časový harmonogram IPRM

Časový harmonogram je důležitým nástrojem pro organizaci, řízení a kontrolu realizace IPRM jako celku i na úrovni jeho jednotlivých aktivit, jejichž vzájemná provázanost je podmínkou dosažení synergického efektu výstupů a výsledků projektů zařazených do IPRM.

Pro vyjádření časového harmonogramu byl použit tzv. Ganttův diagram, kde je průběh realizace jednotlivých aktivit v průběhu řešeného období 2008 - 2013 zachycen v podrobnosti semestrálního členění. Časový harmonogram je z hlediska věcného zaměření členěn až na úroveň jednotlivých aktivit, přičemž přehledně respektuje jejich zařazení do příslušných opatření a priorit IPRM. Znázorněním v Ganttově diagramu je jednoznačně určen předpokládaný termín zahájení, ukončení a trvání dané aktivity IPRM. Určení průběhu a doby trvání jednotlivých aktivit je odvozeno od termínů plánované realizace a finančních plánů jednotlivých projektových záměrů (resp. od plánovaných termínů, v nichž budou v rámci těchto projektových záměrů podávány žádosti o platbu), které do dané aktivity věcně spadají a které jsou již konkrétně známy včetně časového průběhu jejich realizace. Dále byla zohledněna technologická náročnost charakteristická pro dané typy činností zahrnutých do příslušných aktivit IPRM, termíny vyplývající z právních předpisů či správních lhůt a přiměřená časová rezerva odvozená od náročnosti daného typu projektů a činností. Při stanovení časového plánu realizace IPRM byla navíc brána v úvahu nutnost vzájemné návaznosti jednotlivých aktivit s cílem zajištění integrovaného přístupu k řešení problematiky vybraného tématu a dosažení synergického efektu těchto aktivit.

Časové rozložení aktivit IPRM financovaných z ROP do jednotlivých let realizace IPRM a jejich vzájemná návaznost je v první řadě odvozena od plánovaného časového harmonogramu realizace jednotlivých indikativních projektových záměrů či rámcových projektových záměrů (obecně zaměřených projektových záměrů na úrovni určitých rozvojových oblastí v případech, kdy nejsou v daný okamžik specifikovány zcela konkrétní projektové záměry - viz příloha č. 5), které vycházejí z rozvojových priorit statutárního města Jihlavy a navazují na příslušné strategické dokumenty města. Tímto způsobem je definována převážná většina časového plánu aktivit IPRM do roku 2010, do něhož lze z pohledu města, jeho rozvojových priorit zejména ve vztahu k programovému prohlášení rady města a jeho rozpočtového výhledu nastavovat časový harmonogram realizace daných projektových záměrů a jejich financování mnohem konkrétněji. V letech 2011 - 2013 pak převažují především činnosti a projektové záměry představující velký objem řešeného území či infrastruktury, pro jejichž realizaci je nutné objektivně plánovat delší časový horizont.

Nejvýznamněji se tento aspekt projevuje v opatření 1.1 zaměřeném na regeneraci veřejných prostranství a městského prostředí, kdy nejprve budou realizovány prioritní záměry revitalizace významných prostor v historickém centru města a teprve následně na ně naváže revitalizace sídlišť na území města a surčitým odstupem i regenerace dalších menších prostranství v městské památkové rezervaci (definované pomocí tzv. rámcových rozvojových záměrů). Revitalizace ostatních veřejných prostranství ve městě přitom bude probíhat souběžně opět při respektování primární realizace již připravených projektových záměrů a formou následného plánovaného dlouhodobého rozvoje částí města ležících při okraji jeho správního území. Obdobným způsobem je koncipován i časový plán aktivity na rozvoj školské infrastruktury, kdy aktivita probíhá vzhledem k rozsahu této občanské vybavenosti a v návaznosti na průběh ostatních do určité míry komplementárních aktivit po celou dobu realizace IPRM.

Při stanovování časového horizontu realizace jednotlivých aktivit byla vždy respektována jejich potenciální vzájemná návaznost vzhledem k možnosti dosahování

synergického efektu plynoucího z jejich realizace a kromě výše zmíněných faktorů také potřebnost obnovy či rozvoje dané infrastruktury ve vazbě na akutnost nutnosti řešení jeho stávajícího technického stavu či dlouhodobé a prioritní potřeby obyvatel města.

Grafické znázornění časového harmonogramu realizace jednotlivých aktivit IPRM včetně aktivit spadajících do tématických operačních programů, které nejsou přímou součástí intervencí tohoto IPRM, je obsahem přílohy č. 4.

5.4. Finanční harmonogram IPRM

Finanční harmonogram je obdobně jako časový harmonogram významným a efektivním nástrojem řízení a kontroly implementace IPRM, a to především z hlediska plánování finančních toků a zajištění potřebných zdrojů financování, zejména pak vlastních zdrojů statutárního města Jihlavy jako garanta a realizátora IPRM.

Finanční harmonogram jako instrument finančního řízení IPRM vychází v případě aktivit financovaných z ROP z plánované alokace IPRM na jednotlivá opatření, která je dána předpokládaným objemem možných projektových záměrů, charakterem rámcových rozvojových záměrů a oblastí zahrnutých do obsahu příslušného opatření a jejich poměrným významem z hlediska dosahování cílů IPRM a maximálního využití jejich synergického efektu. Současně také zohledňuje jednotlivé indikativní alokace na aktivity, které byly stanoveny s ohledem na jednotlivé projekty (resp. projektové záměry), jejichž realizace povede k naplňování daných aktivit, a zároveň s ohledem na předpokládané dílčí výstupy a výsledky, kterých má být realizací dané aktivity a v ní zahrnutých projektů dosaženo.

Při stanovování plánovaných finančních objemů jednotlivých aktivit IPRM se tedy vycházelo z předpokládaných nákladů jednotlivých projektových záměrů, jejichž realizace v rámci IPRM se předpokládá a které svým obsahem a zaměřením spadají do dané aktivity, a z priorit jednotlivých projektů, rámcových rozvojových záměrů a aktivit v rámci strategických dokumentů města a jejich potřebnost vyplývající z výsledků předchozích analýz. Náklady na realizaci těchto jednotlivých projektových záměrů financovaných z ROP byly stanoveny na základě již zpracovaných projektových dokumentací a technických studií, v případech, kdy tyto podklady nejsou k dispozici, byl pro určení nákladů daných projektů použit kvalifikovaný odhad investičního oddělení ORM podle výše a struktury srovnatelných investičních nákladů a platných ceníků stavebních, projektových a inženýrských prací. Při stanovení rozpočtů nákladů všech projektových záměrů (popř. i rámcových rozvojových záměrů) jsou ceny stavebních prací těchto projektů a ostatních s jejich realizací spojených činností stanoveny pomocí výše zmíněných cenových soustav pro oceňování stavebních, projektových a inženýrských prací (ÚRS Praha, UNIKA).

V návaznosti na plánovanou výši celkového objemu finančních prostředků IPRM, při zohlednění průběhu výše uvedeného indikativního časového plánu realizace jednotlivých aktivit se zřetelem na předpokládané objemy nákladů jednotlivých projektových záměrů či rámcových rozvojových záměrů zařazených do IPRM, výše zmíněné alokace a skutečnosti byly určeny rozpočty čerpání finančních prostředků IPRM v jednotlivých letech realizace IPRM a v jeho jednotlivých opatřeních (resp. aktivitách) zohledňující strukturu financování IPRM v souladu s pravidly ROP, které jsou obsahem níže uvedených tabulek.⁴⁰ Aktivity spadající do tématických operačních programů nejsou přímou součástí intervencí IPRM, a jsou zde proto uváděny pouze pro zajištění celkového přehledu o zdrojích financování IPRM.

⁴⁰ Při stanovení všech hodnot uváděných v EUR byl použit měnový kurz 27,473 CZK/EUR Evropské centrální banky platný pro duben 2015.

1. Rozpočet IPRM v jednotlivých letech

Celkové náklady ¹⁾								
Operační program	ROP		OP Lidské zdroje a zaměstnanost	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	OP Životní prostředí	OP Podnikání a inovace	OP Výzkum a vývoj pro inovace	Integrovaný operační program
Rok	ROP ²⁾	Z toho dotace ³⁾						
CZK								
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	0	0	-	-	-	-	-	-
2009	100 417 066	92 885 786	2 400 000	23 436 000	5 451 000	150 380 000	0	-
2010	104 381 331	96 552 273	19 500 000	57 112 000	83 683 000	404 490 000	0	0
2011	41 436 406	38 327 195	X	X	X	X	X	X
2012	206 850 886	187 818 196	X	X	X	X	X	X
2013	50 225 503	44 073 094	X	X	X	X	X	X
2014	96 289 202	81 874 832	X	X	X	X	X	X
2015	173 423 311	147 468 624	X	X	X	X	X	X
Celkem	773 023 705	689 000 000	21 900 000	80 548 000	89 134 000	554 487 000	0	0

Pozn.: Závazná část tabulky je označena žlutě. Výše celkových nákladů nejsou v případě aktivit tématických operačních programů, které nejsou integrální součástí tohoto IPRM, s ohledem na stanovené implementační postupy (viz kapitola 7) předem známy a jsou proto nahrazeny symbolem X. Jejich výše bude v návaznosti na zpracovávání ročních zpráv o postupu realizace IPRM pravidelně aktualizována s ohledem na finanční objemy projektů TOP schválené k podpoře v příslušném roce.

¹⁾ Aktivity IPRM spadající do tématických operačních programů (TOP) nejsou přímou součástí intervencí tohoto IPRM.

²⁾ Celkové způsobilé náklady projektů IPRM financovaných z ROP.

³⁾ Dotace zahrnuje prostředky z ERDF a státního rozpočtu.

Rozpočet IPRM v jednotlivých letech – aktivity ROP

Celkové náklady bez intervencí TOP			Plán čerpání v jednotlivých letech dle zdrojů					Procento čerpání
Operační program	ROP		Veřejné zdroje			Soukromé zdroje	Celkové způsobilé náklady projektů	
Rok	ROP ¹⁾	Z toho dotace ²⁾	Dotace RR	Vlastní zdroje - město	Vlastní zdroje - ostatní			
	EUR		EUR					%
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2009	3 655 118	3 380 984	3 380 984	251 596	22 538	0	3 655 118	12,99
2010	3 799 415	3 514 442	3 514 442	244 396	23 489	17 088	3 799 415	13,51
2011	1 508 260	1 395 086	1 395 086	58 098	0	55 076	1 508 260	5,36
2012	7 529 243	6 836 465	6 836 465	692 778	0	0	7 529 243	26,76
2013	1 828 177	1 604 233	1 604 233	223 944	0	0	1 828 177	6,50
2014	3 504 866	2 980 192	2 980 192	524 674	0	0	3 504 866	12,46
2015	6 312 500	5 367 766	5 367 766	944 734	0	0	6 312 500	22,43
Celkem	28 137 579	25 079 168	25 079 168	2 940 220	46 027	72 164	28 137 579	100,01
Rok	CZK		CZK					%
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2009	100 417 066	92 885 786	92 885 786	6 912 100	619 180	0	100 417 066	12,99
2010	104 381 331	96 552 273	96 552 273	6 714 286	645 313	469 459	104 381 331	13,51
2011	41 436 406	38 327 195	38 327 195	1 596 113	0	1 513 098	41 436 406	5,36
2012	206 850 886	187 818 196	187 818 196	19 032 690	0	0	206 850 886	26,76
2013	50 225 503	44 073 094	44 073 094	6 152 409	0	0	50 225 503	6,50
2014	96 289 202	81 874 832	81 874 832	14 414 370	0	0	96 289 202	12,46

2015	173 423 311	147 468 624	147 468 624	25 954 687	0	0	173 423 311	22,43
Celkem	773 023 705	689 000 000	689 000 000	80 776 655	1 264 493	1 982 557	773 023 705	100,01

Pozn.: Při stanovení hodnot uváděných v EUR byl použit měnový kurz 27,473 CZK/EUR Evropské centrální banky platný pro duben 2015 (případné jednotkové rozdíly vznikly zaokrouhlením částek na celá čísla). Závazná část tabulky je označena žlutě.

¹⁾ Celkové způsobilé náklady projektů IPRM financovaných z ROP.

²⁾ Dotace zahrnuje prostředky z ERDF a státního rozpočtu.

Pozn.: V případě změny struktury spolufinancování Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod bude provedena aktualizace dokumentu IPRM v souladu se skutečným stavem.

2. Rozpočet IPRM podle opatření a aktivit ¹⁾

Opatření /aktivita		ROP		OP LZZ		OP VK		OP ŽP		OP PI		OP VaVpI		IOP	
Číslo	Název	Celkem ²⁾	Z toho dotace ROP ³⁾	Celkem	Z toho dotace	Celkem	Z toho dotace	Celkem	Z toho dotace	Celkem	Z toho dotace	Celkem	Z toho dotace	Celkem	Z toho dotace
CZK															
1.1	Regenerace městského prostředí a revitalizace veřejných prostranství	242 899 261	214 907 124	-	-	-	-	26 146 000	23 532 000	-	-	-	-	-	-
1.1.1	Regenerace veřejných prostranství městské památkové rezervace a historického centra města	45 276 385	41 484 833	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.2	Revitalizace sídlišť	51 743 026	44 985 649	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.3	Revitalizace ostatních veřejných prostranství	145 879 850	128 436 642	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.4	Zlepšení kvality životního prostředí ve městě	-	-	-	-	-	-	26 146 000	23 532 000	-	-	-	-	-	-
1.1.5	Rozvoj technické infrastruktury podporující zvyšování kvality životního prostředí ve městě	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-

1.2	Všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit	278 885 005	252 956 204	0	0	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-
1.2.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu	26 408 234	24 425 677	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové a neformální aktivity	252 476 771	228 530 527	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.3	Podpora rozvoje služeb v oblasti volného času	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.4	Snižování energetické náročnosti infrastruktury v oblasti kultury a volného času	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-
2.1	Rozvoj infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci	29 754 565	26 879 614	0	0	-	-	5 290 000	4 761 000	-	-	-	-	0	0
2.1.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace včetně jejich vybavení	29 754 565	26 879 614	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.2	Podpora rozvoje služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.3	Snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb	-	-	-	-	-	-	5 290 000	4 761 000	-	-	-	-	-	-

	v oblasti sociálních věcí														
2.1.4	Podpora rozvoje infrastruktury v oblasti sociální péče a sociální integrace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
2.2	Rozvoj veřejné infrastruktury ve školství a v oblasti dalšího vzdělávání	218 690 568	191 672 325	21 897 000	18 612 000	80 548 000	80 548 000	57 698 000	49 658 000	554 870 000	382 233 000	0	0	-	-
2.2.1	Výstavba a technické zhodnocení škol a školských zařízení včetně pořízení vybavení a učebních pomůcek	152 554 179	135 456 394	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2	Výstavba a technické zhodnocení veřejné infrastruktury pro další vzdělávání a ostatní vzdělávací infrastruktury	66 136 389	56 215 931	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.3	Podpora školního, terciálního a dalšího navazujícího vzdělávání	-	-	-	-	80 548 000	80 548 000	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.4	Podpora dalšího vzdělávání, osvětové a informační činnosti	-	-	21 897 000	18 612 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.5	Podpora environmentálního vzdělávání	-	-	-	-	-	-	45 424 000	38 611 000	-	-	-	-	-	-
2.2.6	Podpora vědy, výzkumu a souvisejícího vzdělávání	-	-	-	-	-	-	-	-	554 870 000	382 233 000	-	-	-	-
2.2.7	Podpora rozvoje kapacit pro výzkum a inovace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-

2.2.8	Snižování energetické náročnosti infrastruktury veřejných služeb v oblasti vzdělávání	-	-	-	-	-	-	12 274 000	11 047 000	-	-	-	-	-	-
-	Projekt řízení IPRM – manažer IPRM	2 794 306	2 584 733	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Celkem IPRM	773 023 705	689 000 000	21 897 000	18 612 000	80 548 000	80 548 000	89 134 000	77 951 000	554 870 000	382 233 000	0	0	0	0

Pozn.: Závažnou část tabulky představují první dva sloupce zahrnující intervence ROP. Výše celkových způsobilých výdajů a dotace nejsou v případě aktivit tématických operačních programů, které nejsou přímou součástí intervencí tohoto IPRM, s ohledem na stanovené implementační postupy (viz kapitola 7) předem známy (označeny X). Jejich výše bude v návaznosti na zpracovávání ročních zpráv o postupu realizace IPRM pravidelně aktualizována s ohledem na finanční objemy projektů TOP schválené k podpoře v příslušném roce.

¹⁾ Aktivity IPRM spadající do tématických operačních programů (TOP) nejsou přímou součástí intervencí tohoto IPRM.

²⁾ Celkové způsobilé náklady projektů IPRM financovaných z ROP.

³⁾ Dotace zahrnuje prostředky z ERDF a státního rozpočtu.

Rozpočet IPRM podle opatření a aktivit – aktivity ROP

Opatření /aktivita		ROP		ROP	
Číslo	Název	Celkem ¹⁾	Z toho dotace ROP ²⁾	Celkem ¹⁾	Z toho dotace ROP ²⁾
		EUR		CZK	
1.1	Regenerace městského prostředí a revitalizace veřejných prostranství	8 841 380	7 822 484	242 899 261	214 907 124
1.1.1	Regenerace veřejných prostranství městské památkové rezervace a historického centra města	1 648 032	1 510 022	45 276 385	41 484 833
1.1.2	Revitalizace sídlišť	1 883 413	1 637 449	51 743 026	44 985 649
1.1.3	Revitalizace ostatních veřejných prostranství	5 309 935	4 675 013	145 879 850	128 436 642
1.2	Všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit	10 151 239	9 207 447	278 885 005	252 956 204
1.2.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro kulturu	961 243	889 079	26 408 234	24 425 677
1.2.2	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro sport, práci s dětmi a mládeží, volnočasové a neformální aktivity	9 189 996	8 318 368	252 476 771	228 530 527
2.1	Rozvoj infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci	1 083 048	978 401	29 754 565	26 879 614
2.1.1	Výstavba a technické zhodnocení infrastruktury veřejných služeb v oblasti sociální péče a sociální integrace včetně jejich vybavení	1 083 048	978 401	29 754 565	26 879 614
2.2	Rozvoj veřejné infrastruktury ve školství a v oblasti dalšího vzdělávání	7 960 201	6 976 753	218 690 568	191 672 325
2.2.1	Výstavba a technické zhodnocení škol a školských zařízení včetně pořízení vybavení a učebních pomůcek	5 552 877	4 930 528	152 554 179	135 456 394
2.2.2	Výstavba a technické zhodnocení veřejné infrastruktury pro další vzdělávání a ostatní vzdělávací infrastruktury	2 407 324	2 046 225	66 136 389	56 215 931
-	Projekt řízení IPRM – manažer IPRM	101 711	94 083	2 794 306	2 584 733
	Celkem IPRM	28 137 579	25 079 168	773 023 705	689 000 000

Pozn.: Při stanovení hodnot uváděných v EUR byl použit měnový kurz 27,473 CZK/EUR Evropské centrální banky platný pro duben 2015 (případné jednotkové rozdíly vznikly zaokrouhlením částek na celá čísla).

¹⁾ Celkové způsobilé náklady projektů IPRM financovaných z ROP.

²⁾ Dotace zahrnuje prostředky z ERDF a státního rozpočtu.

3. Zdroje financování IPRM ¹⁾

Opatření	Celkem	Dotace								Další veřejné zdroje			Soukromé zdroje	
		Celkem	Z toho dotace ROP	Z toho dotace OP LZZ	Z toho dotace OP VK	Z toho dotace OP ŽP	Z toho dotace OP PI	Z toho dotace OP VaVpI	Z toho dotace IOP	Celkem	Obec	Ostatní		
CZK														
1.1	242 899 261	214 907 124	214 907 124	0	0	23 532 000	0	0	0	0	27 992 137	27 992 137	0	0
1.2	278 885 005	252 956 204	252 956 204	0	0	0	0	0	0	0	23 946 244	23 946 244	0	1 982 557
2.1	29 754 565	26 879 614	26 879 614	0	0	4 761 000	0	0	0	0	2 874 951	1 610 458	1 264 493	0
2.2	218 690 568	191 672 325	191 672 325	18 612 000	80 548 000	49 658 000	382 233 000	0	0	0	27 018 243	27 018 243	0	0
Projekt řízení IPRM	2 794 306	2 584 733	2 584 733	0	0	0	0	0	0	0	209 573	209 573	0	0
Celkem IPRM	773 023 705	689 000 000	689 000 000	18 612 000	80 548 000	77 951 0000	382 233 000	0	0	0	82 041 148	80 776 655	1 264 493	1 982 557

Pozn.: Aktivity tématických operačních programů (označené v případě dotací z těchto operačních programů X) nejsou zohledněny v celkové výši způsobilých nákladů, celkové výši dotace a v sloupcích sloužících k členění dalších veřejných zdrojů a soukromých zdrojů. Výše těchto hodnot nejsou v případě aktivit tématických operačních programů, které nejsou přímou součástí intervencí tohoto IPRM, s ohledem na stanovené implementační postupy (viz kapitola 7) předem známy a jsou proto nahrazeny symbolem X. Jejich výše bude v návaznosti na zpracovávání ročních zpráv o postupu realizace IPRM pravidelně aktualizována s ohledem na finanční objemy projektů TOP schválené k podpoře v příslušném roce.

¹⁾ Aktivity IPRM spadající do tématických operačních programů (TOP) nejsou přímou součástí intervencí tohoto IPRM.

Zdroje financování IPRM - aktivity ROP

Číslo	Název	Celkem	Dotace (bez intervencí TOP)		Další veřejné zdroje			Soukromé zdroje	Finanční nástroje	Půjčky EIB
			Celkem ¹⁾	Z toho dotace ROP ²⁾	Celkem	Obec	Ostatní			
EUR										
1.1	Regenerace městského prostředí a revitalizace veřejných prostranství	8 841 380	7 822 484	7 822 484	1 018 896	1 018 896	0	0		
1.2	Všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit	10 151 239	9 207 447	9 207 447	871 628	871 628	0	72 164		
2.1	Rozvoj infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci	1 083 048	978 401	978 401	104 647	58 620	46 027	0		
2.2	Rozvoj veřejné infrastruktury ve školství a v oblasti dalšího vzdělávání	7 960 201	6 976 753	6 976 753	983 448	983 448	0	0		
-	Projekt řízení IPRM – manažer IPRM	101 711	94 083	94 083	7 628	7 628	0	0		
-	Celkem IPRM	28 137 579	25 079 168	25 079 168	2 986 247	2 940 220	46 027	72 164		
CZK										
1.1	Regenerace městského prostředí a revitalizace veřejných prostranství	242 899 261	214 907 124	214 907 124	27 992 137	27 992 137	0	0		
1.2	Všestranný rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit	278 885 005	252 956 204	252 956 204	23 946 244	23 946 244	0	1 982 557		
2.1	Rozvoj infrastruktury veřejných služeb pro sociální péči a sociální integraci	29 754 565	26 879 614	26 879 614	2 874 951	1 610 458	1 264 493	0		
2.2	Rozvoj veřejné infrastruktury ve školství a v oblasti dalšího vzdělávání	218 690 568	191 672 325	191 672 325	27 018 243	27 018 243	0	0		
-	Projekt řízení IPRM– manažer IPRM	2 794 306	2 584 733	2 584 733	209 573	209 573	0	0		
-	Celkem IPRM	773 023 705	689 000 000	689 000 000	82 041 148	80 776 655	1 264 493	1 982 557		

Pozn.: Při stanovení hodnot uváděných v EUR byl použit měnový kurz 27,473 CZK/EUR Evropské centrální banky platný pro duben 2015 (případné jednotkové rozdíly vznikly zaokrouhlením částek na celá čísla). V tabulce nejsou uvedeny nezpůsobilé výdaje, závazná část tabulky je označena žlutě.

¹⁾ Vzhledem k tomu, že zde nejsou uváděny TOP, odpovídá celková výše dotace výši dotace ROP.

²⁾ Dotace zahrnuje prostředky z ERDF a státního rozpočtu.

Vzhledem ke skutečnosti, že IPRM mohl být s ohledem na postup procesu implementace na národní úrovni dopracován až v průběhu prvního pololetí 2008, nebylo již možné uvažovat o čerpání jeho finančních prostředků v roce 2007. Čerpání celkového objemu finančních prostředků IPRM v rámci ROP je proto s ohledem na časový harmonogram předpokládané realizace jednotlivých projektových záměrů, resp. rámcových rozvojových záměrů (blíže viz subkapitola 5.3 a přílohy č. 1 a 5) a s ohledem na jejich očekávané celkové způsobilé náklady rozloženo v průběhu zbývajících let programovacího období strukturálních fondů EU, a to v letech 2008 - 2013. Také rok 2008 je třeba v tomto ohledu považovat za značně specifický, neboť v daném roce budou moci být realizovány vybrané dílčí projekty pouze po zbývajícím část roku po předložení a schválení dokumentu IPRM ze strany ŘO ROP a žádosti o platbu budou zpravidla předkládány až v následujícím roce. Převážná část finančních prostředků tak bude čerpána v období let 2009 - 2011, což je dáno zejména skutečností, že do roku 2010 je plánována především realizace projektových záměrů vycházejících z priorit programového prohlášení rady města platného pro dané roky, na něž je v souladu s významem tohoto střednědobého strategického dokumentu města vyčleněna podstatná část prostředků IPRM. V roce 2011 se ještě ve zvýšeném objemu prostředků vynakládaných v rámci IPRM primárně odráží pokračování a dokončení realizace rozsáhlejších projektových záměrů zahájených již v předcházejícím roce 2010. V letech 2012 - 2013 je plánováno dokončení realizace některých projektů a pokračování naplňování dlouhodobých rámcově definovaných rozvojových záměrů IPRM (regenerace veřejných prostranství v MPR, revitalizace sídlišť a částí města ležících při okraji jeho správního území či obnova a zhodnocení školních hřišť).

Z hlediska struktury financování aktivit ROP se v případě většiny projektů a rámcových rozvojových záměrů či oblastí zařazených do IPRM (viz přílohy č. 1 a 5) oprávněně předpokládá, že se bude jednat o projekty nezakládající svým obsahem a charakterem veřejnou podporu, jejichž předkladateli budou zpravidla statutární město Jihlava, jím zřizované organizace či nestátní neziskové organizace. Z tohoto důvodu je kalkulováno primárně pouze se 7,5% hranicí vlastního spolufinancování ze strany žadatele, a to jak z vlastních zdrojů města Jihlavy, tak i z veřejných a soukromých vlastních zdrojů ostatních subjektů, jejichž projekty byly zařazeny do IPRM.

V případě projektových záměrů neveřejných nestátních neziskových organizací a podnikatelských subjektů se v souladu s pravidly ROP navíc v rámci struktury jejich financování počítá s finanční spoluúčastí kraje na celkovém objemu poskytnutých veřejných prostředků. Tato skutečnost se v rámci struktury financování projevuje v letech 2009 - 2011 a v rámci opatření 1.2 zaměřeného na všestranný rozvoj občanské vybavenosti města v oblastech kultury, sportu, práce s dětmi mládeží, volnočasových a neformálních aktivit, kde se počítá s realizací projektových záměrů ze strany výše zmíněných předkladatelů.⁴¹

Agregované hodnoty předpokládaného čerpání v jednotlivých prioritách, opatřeních a aktivitách IPRM financovaných z ROP v období 2008 - 2013 v závislosti na souhrnném indikativním finančním objemu jednotlivých dílčích projektů začleněných do příslušných aktivit IPRM a jejich procentní podíl na celkovém objemu finančních prostředků IPRM a podrobný indikativní harmonogram finančního čerpání v členění na jednotlivé aktivity IPRM v rámci daných priorit a opatření IPRM na jednotlivé roky jeho realizace (2008 - 2013) v graficky přehledné podobě jsou uvedeny v příloze č. 3.

⁴¹ Finanční spoluúčast kraje není ve výše uvedených tabulkách součástí sloupce „Dotace z ROP“ a je vzhledem ke svému charakteru zařazena mezi „Další veřejné zdroje“. S finanční spoluúčastí kraje ve výši 7,5 % z celkových veřejných zdrojů počítají dílčí projekty ostatních subjektů zařazené do aktivity 1.2.1 (projekt „Vybudování alternativní kulturní scény“) s předpokládanou realizací v letech 2009 - 2011, jejichž

6. Principy partnerství v rámci IPRM

Ustanovení obecného nařízení stanoví, že o pomoci z fondů rozhoduje Komise v rámci úzké spolupráce (partnerství) s členským státem. Členský stát v souladu se současnými vnitrostátními pravidly a postupy organizuje partnerství s orgány a subjekty, které určí, a to konkrétně s příslušnými regionálními, místními, městskými a jinými orgány veřejné správy, s hospodářskými a sociálními partnery a s dalšími příslušnými subjekty. Princip partnerství na obecné programovací úrovni se posouvá rovněž do projektové úrovně a je nezbytné ho respektovat také při tvorbě a implementaci IPRM. Partnerství má být vedeno v plném souladu s příslušnou právní úpravou.

Partnerství na úrovni tvorby a implementace IPRM zahrnuje přípravu, provádění, sledování a hodnocení IPRM a projektů do něho zahrnutých. Předkladatel IPRM by měl v ideálním případě zapojit každého relevantního partnera v různých projektových fázích ve lhůtě stanovené pro každou fázi.

Se zapojením partnerských subjektů se v rámci IPRM počítá jak na úrovni jednotlivých projektů, tak i v rámci řídicích struktur IPRM. Členy Řídicího výboru IPRM jsou zástupci nejvýznamnějších partnerů z řad veřejné správy a nejvýznamnějších hospodářských, sociálních a ostatních institucí. Partnery IPRM nominovanými do řídicího výboru jsou zástupci kraje Vysočina, Úřadu práce v Jihlavě (pověřeného krajskou působností), Hospodářské komory kraje Vysočina, Vysoké školy polytechnické v Jihlavě a zástupci neziskových organizací a dalších významných institucí, jejichž konečný seznam schvaluje zastupitelstvo města. Tito partneři mohou být dále v závislosti na své věcné působnosti zastoupeni v příslušných pracovních skupinách jednotlivých priorit IPRM, které plní kontrolní a koordinační funkci nad jednotlivými rozvojovými oblastmi a projekty zařazenými do daných priorit. Také na úrovni jednotlivých projektů se počítá se zapojením všech relevantních partnerských subjektů v rámci projektových týmů.

Na výběru projektů určených k zařazení do IPRM se partnerské organizace podílí především prostřednictvím svých hlasujících zástupců v Řídicím výboru IPRM, který je mimo jiné oprávněn projednávat začlenění jednotlivých projektů do IPRM. V rámci procesu výběru projektů se může k předloženému projektovému záměru vyjádřit také pracovní skupina příslušné priority IPRM, do níž daný projektový záměr věcně náleží a v níž jsou zpravidla začleněni zástupci věcně příslušných partnerských subjektů.

V souladu s principem partnerství byl nastaven celý proces přípravy a tvorby IPRM i předkládání a výběru jednotlivých projektů usilujících o zařazení do IPRM. Při výběru tématu IPRM postupovalo statutární město Jihlava v souladu s Vademekem pro přípravu IPRM sice bez přímé účasti sociálních partnerů, neboť vlastní výběr tématu byl primárně proveden na základě socioekonomické a SWOT analýzy města, analýzy příslušných programových a strategických dokumentů na národní, regionální a místní úrovni a jejich objektivního vyhodnocení, ale relevantní partneři byli zpravidla vždy zapojeni již do přípravy a sestavení strategických a koncepčních materiálů zpracovaných především na úrovni města, což přeneseně umožňuje dostatečné zohlednění rozvojových potřeb a přístupů těchto věcně příslušných partnerů a integrovaný přístup k řešení problematiky dané rozvojové oblasti.

Projekty ostatních subjektů (mimo projekty statutárního města Jihlava a jím zřízených organizací) byly předloženy v rámci veřejné výzvy k předkládání projektových

předkladateli jsou tzv. neveřejné NNO.

záměrů do IPRM, která nediskriminačním a transparentním způsobem poskytla všem subjektům možnost zapojit se se svým projektovým záměrem do IPRM.

Na realizaci systému partnerství a zajištění integrovaného přístupu k implementaci IPRM úzce navazuje také způsob komunikace a možné zapojení veřejnosti do procesů přípravy a realizace IPRM. Se zapojením široké veřejnosti nebylo při výběru tématu integrovaného plánu rozvoje města a konkretizaci zaměření jeho obsahu na úrovni priorit a opatření primárně přímo počítáno. Nicméně návrhy jednotlivých aktivit a projektových záměrů podané jednotlivými věcně příslušnými odbory Magistrátu města Jihlavy stejně jako priority a cíle strategických dokumentů, které byly podrobeny detailní analýze, zpravidla zohledňují oprávněné potřeby a požadavky ze strany veřejnosti. Široká veřejnost má kromě možnosti předložit návrhy svých projektových záměrů v rámci veřejné výzvy k předkládání projektových záměrů do IPRM rovněž možnost se následně podrobně seznámit s plánovaným obsahem, zaměřením a aktivitami IPRM formou uveřejnění dokumentu na internetových stránkách statutárního města Jihlavy a na veřejném projednání IPRM, kde k němu může vznášet připomínky, které jsou následně vypořádány Řídicím výborem IPRM. IPRM je v rámci seznámení veřejnosti s jeho obsahem a zaměřením současně projednán také ve všech komisích rady města, do nichž jsou delegováni zástupci odborné veřejnosti a potenciálních partnerů.

Pravidelná publicita v průběhu všech fází implementace IPRM je zajišťována prostřednictvím manažera IPRM, přičemž konečnou odpovědnost za informování veřejnosti má zastupitelstvo města (blíže viz subkapitola 7.2.1). Toto informování veřejnosti je zabezpečováno formou internetových stránek statutárního města Jihlavy, kde bude věnována IPRM samostatná sekce, uveřejněním relevantních informací v Novinách jihlavské radnice, které jsou zdarma distribuovány do všech jihlavských domácností a formou tiskových zpráv poskytovaných regionálním periodikům.

7. Implementační struktura a postupy IPRM

Implementace představuje souhrnné označení celého procesu uskutečňování projektu, který zahrnuje aktivity a postupy v rámci kompletního projektového cyklu, kterými jsou zpracování projektového záměru, příprava, plánování, vlastní realizace projektu, ale také průběžné sledování a hodnocení výsledků projektu.

Optimální nastavení implementační struktury a postupů v rámci IPRM je předpokladem efektivní realizace a naplňování jeho jednotlivých priorit, opatření a aktivit na území statutárního města Jihlavy. Nezbytnou součástí této kapitoly je rovněž stanovení potřeb lidských zdrojů, vazeb odpovědnosti, kontroly, spolupráce a informačních toků mezi jednotlivými články implementační struktury IPRM.

7.1. Výchozí stav a lidské zdroje

Statutární město Jihlava je v programovacím období 2007 - 2013 připraveno plnit svými stávajícími kapacitami klíčovou úlohu při využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a podporovat rozvoj území Jihlavy jako krajského města a významného centra regionu v oblasti přípravy, realizace a spolufinancování rozvojových projektů vedoucích k naplňování globálního a specifických cílů IPRM.

Již v roce 2005 byla jako součást Místního operačního plánu pro spádový region ORP Jihlavsko sestavena databáze nejvýznamnějších projektových záměrů různých subjektů, které mají být financovány ze strukturálních fondů EU a jejichž převážnou část představovaly projekty zaměřené právě na rozvoj statutárního města Jihlavy. V tomto období byly na základě priorit a rozvojových potřeb města zpracovány základní rozvojové oblasti statutárního města Jihlavy, které byly rozčleněny do sedmi tématických oblastí.

Základní rozvojové oblasti statutárního města Jihlavy byly sestaveny v průběhu roku 2005 a vycházely z rozvojových potřeb a priorit města, které byly rovněž zohledněny v Místním operačním plánu pro Spádový region ORP Jihlavsko. Jednotlivé projekty byly rozčleněny do následujících tématických oblastí:

- Zlepšení kvality bydlení
- Veřejná prostranství
- Integrace zdravotně postižených žáků a rozšíření jazykové výuky na ZŠ
- Rozvoj městského dopravního systému s důrazem na posílení bezpečnosti, plynulosti a integrace dopravy v krajském městě
- Rozvoj informačních a komunikačních technologií na Magistrátu města Jihlavy
- Podpora cestovního ruchu
- Čistá Jihlava

Tyto rozvojové oblasti byly později průběžně aktualizovány odborem rozvoje města Magistrátu města Jihlavy a připomínkovány ze strany ostatních odborů Magistrátu města Jihlavy, a to primárně těmi odbory, do jejichž působnosti dané oblasti věcně patří. Na základě těchto úprav a připomínek byly stanoveny celkové priority města i priority v rámci jednotlivých rozvojových oblastí a upřesněny konkrétní projektové záměry zahrnuté do těchto

oblastí. V roce 2006 pak byly externě zpracovány dvě analýzy dotačních zdrojů města Jihlavy pro programovací období EU 2007 - 2013, kde již byly posuzovány konkrétní možnosti financování projektů z prostředků strukturálních fondů EU. Pro účely těchto analýz byla samostatně posuzována oblast „Čistá Jihlava“, která obsahovala projektové záměry týkající se kanalizací, vodovodů, vodního a odpadového hospodářství, energetických úspor či životního prostředí, a samostatně ostatní rozvojové oblasti.

Po vyloučení projektových záměrů, které svým zaměřením neodpovídaly podmínkám přijatelnosti projektů pro jednotlivé plánované operační programy, byly výstupy těchto analýz použity především jako podklady pro nové aktuální vymezení jednotlivých rozvojových oblastí a projektových záměrů zařazených do IPRM. V souladu s vizí rozvoje statutárního města Jihlavy, na základě analýzy sociální a ekonomické situace města a příslušných strategických a programových dokumentů se pak zároveň staly základem pro stanovení strategie, cílů a priorit návrhu IPRM.

7.1.1. Zkušenosti statutárního města Jihlavy s realizací projektů strukturálních fondů EU

Statutární město Jihlava má již z minulosti praktické zkušenosti s využíváním finančních prostředků poskytovaných ze strukturálních fondů EU. Krajské město bylo úspěšným žadatelem o poskytnutí podpory z fondů EU (resp. příjemcem této podpory) nebo vystupovalo jako partner v níže uvedených projektech:

Jihlava – královské horní město

SROP 4.1.2 - Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu v kraji Vysočina, výše dotace 505 072,50 Kč, žádost o dotaci byla podána v říjnu 2005, v listopadu 2005 byla zahájena realizace projektu a v červnu 2006 byl projekt dokončen.

Cyklostezka Jihlava – Třebíč – Raabs

INTERREG IIIA Česká republika – Rakousko, výše dotace 983 606,- Kč, žádost o dotaci byla podána v únoru 2005, v lednu 2005 byla zahájena realizace projektu a v červenci 2007 byl projekt dokončen.

Poznejte mikroregion Jihlavsko

SROP 4.1.2 - Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu v kraji Vysočina, výše dotace 707 171,- Kč, žádost o dotaci byla podána v únoru 2007, v červenci 2007 byla zahájena realizace projektu a v dubnu 2008 má být projekt dokončen.

Studie cyklostezky Jihlava – Luka nad Jihlavou – Třebíč – Jemnice – státní hranice – Raabs

CBC Phare, výše dotace 448 200,- Kč (13 470 EUR), v říjnu 2002 byla zahájena realizace projektu a v červenci 2003 byl projekt dokončen. Projekt města Třebíč, statutární město Jihlava bylo partnerem projektu.

Prováděcí studie cyklostezky Jihlava - Luka nad Jihlavou – Třebíč – Jemnice - státní hranice - Raabs an der Thaya

CBC Phare, výše dotace 249 516,- Kč (8 059 EUR), v říjnu 2003 byla zahájena realizace projektu a v prosinci 2004 byl projekt dokončen. Projekt Jemnického mikroregionu, statutární město Jihlava bylo partnerem projektu.

7.1.2. Lidské zdroje pro implementaci IPRM

Pro přípravu projektových záměrů na programovací období 2007 - 2013 byl usnesením rady města vytvořen zvláštní projektový tým, který se skládá ze členů vedení města a určených pracovníků Magistrátu města Jihlavy (MMJ). Tento projektový tým zajišťuje zpracování záměrů a koordinaci projektů rozvoje města a zodpovídá za přípravu svěřených rozvojových projektů v oblasti přípravy a zabezpečení projektových žádostí. Členy týmu jsou zástupci vedení města, vedoucí odboru rozvoje města (ORM), určení pracovníci oddělení strategického rozvoje ORM a vedoucí či pověřeni zástupci ekonomického odboru, odboru dopravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, odboru správy realit, odboru školství, kultury a tělovýchovy, odboru životního prostředí a právního oddělení MMJ. Další osoby jako členy týmu může podle aktuální potřeby jmenovat primátor.

V současné době se příprava projektových záměrů v podmínkách města liší podle jejich povahy. V případě investičních projektů města spadajících do oblasti výstavby zajišťuje technickou přípravu a komplexní realizaci projektu investiční oddělení odboru rozvoje města. Ostatní projekty jsou po odborné stránce vždy připravovány příslušným odborem Magistrátu města Jihlavy, do jehož působnosti daná záležitost věcně náleží. Příprava a zpracování projektové žádosti jsou zajištěny přímo oddělením strategického rozvoje ORM nebo věcně příslušným odborem, s nímž pak oddělení strategického rozvoje na přípravě žádosti metodicky a odborně spolupracuje. Za následnou realizaci tohoto projektu odpovídá vedoucí příslušného odboru (resp. útvaru) MMJ, do jehož kompetence projekt převažujícím způsobem spadá. V případě, že se jedná o investiční akci, jejímž předmětem je výstavba a technické zhodnocení, je za technickou realizaci investice odpovědný vedoucí investičního oddělení ORM a za odbornou stránku projektu odpovídá vedoucí věcně příslušného odboru. Oddělení strategického rozvoje ORM má odpovědnost za formální správnost podané žádosti o dotaci.

Zastupitelstvo města schvaluje rozpočet statutárního města Jihlavy a jednotlivé strategické a koncepční dokumenty.

Oddělení strategického rozvoje odboru rozvoje města zastává klíčovou roli v metodických a koncepčních záležitostech týkajících se přípravy a zpracování IPRM, současně se významně podílí i na praktické implementaci IPRM a realizaci jednotlivých projektů. V souladu s Organizačním řádem Magistrátu města Jihlavy a Městské policie Jihlava plní oddělení strategického rozvoje v rámci své působnosti v oblasti všestranného a udržitelného rozvoje města Jihlavy mimo jiné následující funkce:

- zajišťování dotací z fondů EU, státního rozpočtu, státních a jiných fondů a grantů,
- výhled možností žádostí o dotaci v návaznosti na přípravu rozpočtu města,
- zabezpečování strategického plánování,
- tvorba strategického plánu rozvoje města a integrovaného plánu rozvoje města,
- spolupráce s ostatními odbory magistrátu města na vytvoření koncepčních materiálů,

- zajišťování dílčích úkolů spojených s procesem podpory regionálního rozvoje, poskytování nezbytné součinnosti při přípravě a realizaci strategie regionálního rozvoje, státních programů regionálního rozvoje a programů územního obvodu kraje,
- zajišťuje podklady pro komisi strategického rozvoje města.

7.2. Implementační struktura IPRM

Navrhovaná implementační struktura IPRM vymezuje organizační zajištění a závazné postupy uplatňované v rámci přípravy, realizace a následné udržitelnosti dílčích projektů a stanovuje věcnou příslušnost jednotlivých subjektů za naplňování stanovených cílů v průběhu celého projektového cyklu tak, aby byla zajištěna efektivní implementace IPRM jako celku i všech dílčích projektů do něj zařazených.

Implementační struktura zahrnuje jednak na úrovni IPRM (resp. jeho priorit) orgány, které se označují jako řídicí struktury IPRM a kterými jsou na straně města jeho volené orgány města (zastupitelstvo a rada města), Řídicí výbor IPRM a jemu podřízené pracovní skupiny a na straně poskytovatele Výbor regionální rady a Úřad regionální rady, a jednak projektové týmy jednotlivých projektů IPRM, které zajišťují jejich přípravu, realizaci a udržitelnost.

7.2.1. Řídicí struktury IPRM

Zastupitelstvo města Jihlavy má odpovědnost za dosažení a udržitelnost konečných výsledků IPRM a informování veřejnosti, plní roli konečného schvalovatele v procesu přípravy a realizace IPRM, přičemž vykonává níže uvedené činnosti:

- schvaluje IPRM, jeho podstatné změny (resp. aktualizace) a schvaluje související rozvojové dokumenty včetně jejich změn a aktualizací
- určuje a schvaluje složení Řídicího výboru IPRM a jeho statut
- schvaluje výběr projektových záměrů spadajících do ROP předkládaných do IPRM na základě doporučení Řídicího výboru IPRM (netýká se projektových záměrů spadajících do tematických operačních programů)
- schvaluje kritéria pro hodnocení a výběr projektových záměrů předložených k zařazení do IPRM (na základě doporučení řídicího výboru)
- schvaluje pravidelné roční monitorovací zprávy a závěrečnou monitorovací zprávu o postupu realizace IPRM předkládané ŘO ROP (resp. ÚRR)

Rada města Jihlavy jmenuje na základě návrhu Řídicího výboru IPRM předsedu řídicího výboru a členy pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM. Dále rada města vykonává tyto činnosti:

- schvaluje vyhlášení výzvy k předkládání projektových záměrů do IPRM
- schvaluje jiné změny než změny podstatné, jejichž schvalování je vyhrazeno zastupitelstvu, a dává je na vědomí zastupitelstvu

- schvaluje výběr projektových záměrů spadajících do tematických operačních programů předkládaných do IPRM na základě doporučení Řídícího výboru IPRM a dává je na vědomí zastupitelstvu
- schvaluje pravidelné souhrnné zprávy o realizaci IPRM a dává je na vědomí zastupitelstvu

Klíčovou roli v rámci implementační struktury IPRM plní **Řídící výbor IPRM**, který je tvořen vedením města, vedoucími odboru rozvoje města, ekonomického odboru a úřadu územního plánování, zástupcem Komise pro územní plánování a strategický rozvoj a zástupci partnerů (popř. dalších vybraných organizací). Členem řídicího výboru bez hlasovacího práva je zástupce Úřadu regionální rady. V čele řídicího výboru stojí předseda zvolený z řad členů vedení města schválený radou města. Partnery IPRM budou zástupci kraje Vysočina, Úřadu práce v Jihlavě (pověřeného krajskou působností), Hospodářské komory kraje Vysočina, Vysoké školy polytechnické v Jihlavě a případně další zástupci z řad neziskových organizací a dalších významných institucí, jejichž seznam a struktura řídicího výboru budou schváleny zastupitelstvem města.

Řídící výbor IPRM je za výkon svých činností odpovědný orgánům města, tj. Zastupitelstvu města Jihlavy a Radě města Jihlavy. Jeho jednání se řídí Statutem Řídícího výboru IPRM, který schvaluje zastupitelstvo města. Mezi úkoly řídicího výboru patří především:

- vytvoření a projednání IPRM a jeho předložení ke schválení orgánům města
- posouzení a schválení návrhů na změny IPRM (včetně aktualizací), podstatné změny předkládá ke schválení zastupitelstvu města (ostatní změny předkládá ke schválení radě města) před jejich přeložením ŘO ROP
- posouzení závěrů veřejných projednání a výsledků jednotlivých výzev k předkládání projektových záměrů do IPRM
- koordinace a kontrola činnosti pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM
- rozhodnutí o zapracování připomínek pracovních skupin či k tomu oprávněných orgánů města jednotlivých priorit IPRM k obsahu a změnám IPRM a souvisejících rozvojových dokumentů
- návrh na jmenování předsedy řídicího výboru a členů pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM a předložení těchto návrhů ke schválení radě města
- určení kritérií pro hodnocení a výběr předložených projektových záměrů
- projednání a schválení výběru projektových záměrů předkládaných do IPRM (z hlediska jejich souladu s výběrovými kritérii, prioritami rozvoje a strategickými dokumenty města a jejich financovatelnosti z evropských strukturálních fondů) a jejich předložení k odsouhlasení orgánům města
- evaluace, monitoring a kontrola realizace jednotlivých projektů v rámci IPRM
- projednání pravidelných souhrnných zpráv o realizaci IPRM a jejich předkládání radě města
- projednání pravidelných ročních monitorovacích zpráv a závěrečné monitorovací zprávy o postupu realizace IPRM připravených manažerem a jejich předkládání ke schválení zastupitelstvu města

- projednání ročního vyhodnocení a aktualizace analýzy rizik IPRM (předkládáno manažerem IPRM zpravidla spolu s roční monitorovací zprávou o postupu IPRM)

Do čela Řídícího výboru IPRM (ŘV) jmenuje rada města **předsedu řídicího výboru IPRM** zpravidla z řad členů vedení města. Předseda ŘV informuje orgány města o procesu výběru a schvalování projektů, o průběhu implementace IPRM a o činnosti pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM a svolává prostřednictvím manažera IPRM jednání řídicího výboru (první jednání řídicího výboru svolává vedoucí odboru rozvoje města magistrátu města).

Funkce manažera IPRM jako zaměstnance statutárního města Jihlavy je v souladu s Organizačním řádem Magistrátu města Jihlavy a Městské policie Jihlava obsazena na základě rozhodnutí tajemníka magistrátu. **Manažer IPRM**, který je z výkonu svých činností odpovědný Řídícímu výboru IPRM, má odpovědnost za administrativní zajištění přípravy, zpracování a realizaci IPRM a řízení rizik IPRM. Je kontaktní osobou pro komunikaci s ÚRR a vykonává následující činnosti:

- účast na jednání Řídícího výboru IPRM a administrativní zajištění jeho jednání
- plnění úkolů vzešlých z jednání Řídícího výboru IPRM
- koordinace činnosti pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM prostřednictvím manažerů pracovních skupin
- zajištění veřejného projednání IPRM a realizace výzev k předkládání projektových záměrů do IPRM včetně zajištění potřebných dodatečných informací pro posouzení projektů v rámci jejich výběru
- zajištění publicity IPRM a informování veřejnosti o průběhu realizace IPRM
- příprava a předkládání návrhů na změny IPRM (včetně aktualizací) vzešlé ze strany k tomu oprávněných orgánů implementační struktury
- příprava a zpracování monitorovacích zpráv (roční a závěrečné monitorovací zprávy) o postupu realizace IPRM předkládaných ŘO ROP (resp. ÚRR) na základě podkladů předaných pracovními skupinami jednotlivých priorit IPRM a projektovými manažery a jejich předložení řídicímu výboru
- příprava a zpracování pravidelných souhrnných (příp. ostatních) zpráv o postupu realizace IPRM pro radu města na základě podkladů předaných pracovními skupinami jednotlivých priorit IPRM a jednotlivými projektovými manažery a jejich předložení řídicímu výboru
- příprava a zpracování ročního vyhodnocení a aktualizace analýzy rizik IPRM a jejich předložení řídicímu výboru, řízení rizik ve spolupráci s pracovními skupinami

Na úrovni každé priority IPRM plní kontrolní a koordinační funkci nad jednotlivými rozvojovými oblastmi a projekty zařazenými do dané priority příslušná **pracovní skupina priority IPRM**. Její členové jsou jmenováni radou města na základě návrhu Řídícího výboru IPRM. Klíčovou roli v rámci této pracovní skupiny zastává manažer pracovní skupiny, který koordinuje a řídí pracovní skupinu složenou ze zástupců vedení města, pracovníků odboru rozvoje města a pověřených členů projektového týmu pro přípravu projektových záměrů na plánovací období 2007 - 2013 schváleného radou města a případně zástupců partnerů, zřizovaných či jiných určených organizací v závislosti na konkrétním zaměření dané priority. Podrobné diagramy vymezující vzájemné informační toky a

odpovědnostní vazby v rámci pracovních skupin jsou uvedeny v grafických přílohách v subkapitole 10.4. K hlavním činnostem této pracovní skupiny patří především:

- příprava podkladů pro tvorbu a změny IPRM a souvisejících rozvojových dokumentů (včetně jejich aktualizací) za příslušnou prioritu pro Řídící výbor IPRM
- možnost podávání připomínek k obsahu a návrhům změn IPRM a souvisejících rozvojových dokumentů k posouzení řídicímu výboru
- možný podíl na přípravě návrhu kritérií pro hodnocení a výběr předložených projektových záměrů
- možnost předkládání návrhů na zařazení projektových záměrů statutárního města Jihlavy do IPRM a možnost vyjádření se k projektovým záměrům předloženým ostatními subjekty
- evaluace, monitoring a kontrola činnosti projektových týmů a realizace jednotlivých projektů spadajících do dané priority IPRM včetně záležitostí týkajících se projektů v rámci dané priority a jejich předání Řídicímu výboru IPRM k projednání
- příprava podkladů pro manažera IPRM a Řídící výbor IPRM pro přípravu roční (resp. závěrečné) monitorovací zprávy postupu realizace IPRM předkládané ŘO ROP (resp. ÚRR), příp. ostatních souhrnných zpráv

Složení pracovní skupiny pro danou prioritu

vedoucí pracovní skupiny	primátor či určený náměstek primátora	supervize
manažer pracovní skupiny	pověřený pracovník ORM (ORM - SR)	řízení a koordinace pracovní skupiny
zástupce manažera pracovní skupiny	vedoucí ORM	kontrola a koordinace realizace projektu z hlediska IPRM
ekonom pracovní skupiny	pracovník EO	finanční koordinace pracovní skupiny
ostatní členové týmu:		
	pověření členové projektového týmu pro přípravu projektových záměrů na plánovací období 2007 - 2013 (schváleného radou města) dle zaměření dané priority	
	zástupci partnerů či zřizovaných organizací	

Výbor regionální rady je pravidelně informován o procesu tvorby IPRM a o výsledcích jednání řídicího výboru. Dále pak zajišťuje ve vztahu k implementaci IPRM následující činnosti:

- schvaluje IPRM
- schvaluje podstatné změny IPRM

- schvaluje (popř. zamítá) projekty předložené v rámci IPRM

Úřad regionální rady deleguje svého zástupce bez hlasovacího práva do Řídícího výboru IPRM. Ve vztahu k implementaci IPRM zajišťuje následující činnosti:

- kontroluje vývoj procesu implementace IPRM prostřednictvím ročních zpráv a závěrečné zprávy o postupu realizace IPRM
- přijímá a posuzuje jednotlivé projekty předložené v rámci IPRM a dokument IPRM
- monitoruje a kontroluje standardním způsobem projekty předložené v rámci IPRM v období jejich realizace a udržitelnosti

Implementace IPRM a koordinace realizace jeho jednotlivých aktivit (resp. projektů) je zajištěna prostřednictvím řídicích struktur IPRM, projektových týmů a stanovených postupů, které jsou podrobně popsány v následující subkapitole 7.3. Diagram přehledně zachycující odpovědnostní vazby a vzájemné informační toky při realizaci IPRM je uveden v grafických přílohách v subkapitole 10.4.

7.2.2. Projektové týmy

V rámci realizace jednotlivých projektů statutárního města Jihlavy a jím zřizovaných organizací, které jsou začleněny do IPRM, bude určen projektový manažer zodpovědný za daný projekt a další členové projektového týmu. Tyto projektové týmy budou zpravidla jmenovány pro konkrétní projekt, ale mohou být jmenovány rovněž pro celou příslušnou rozvojovou oblast. Z důvodu zajištění vyšší účinnosti a kvality implementace budou u jednotlivých projektů posíleny kompetence projektových manažerů, kteří budou s plnou zodpovědností řídit přípravné a realizační práce na projektu a zajišťovat klíčovou roli poskytování informací a podávání zpráv v rámci implementační struktury.

V čele pracovního projektového týmu stojí vždy vedoucí projektu, kterým je příslušný náměstek primátora jmenovaný v závislosti na převažujícím zaměření projektu spadajícím do jeho stanovené působnosti. Klíčovou roli v rámci týmu zastává projektový manažer, který je zodpovědný za řízení a koordinaci daného projektu a jemuž jsou odpovědní všichni ostatní členové projektového týmu. Projektový manažer může v rámci svých pravomocí pověřovat úkoly všechny členy týmu včetně vedoucího projektu tak, aby zabezpečil efektivní realizaci projektu. Zástupce projektového manažera zajišťuje především realizační fázi odborné části projektu a zastupuje projektového manažera v případě jeho nepřítomnosti. Za finanční řízení projektu je zodpovědný finanční manažer, který při plnění svých úkolů spolupracuje s určeným pracovníkem ekonomického odboru. Ostatními členy projektového týmu jsou právník projektu, pověřený pracovníci odboru rozvoje města odpovědní za formální správnost projektové žádosti a čerpání dotace, popř. i technickou část realizace a pověřený pracovníci příslušných odborů a útvarů Magistrátu města Jihlavy v závislosti na charakteru a podmínkách konkrétního projektu. V případě projektového partnerství je projektový tým doplněn o zástupce partnerských subjektů či městem zřizovaných organizací a ve vybraných případech, kdy je to relevantní, také o další osoby z řad externích odborníků.

V případě investičních projektů je projektovým manažerem vedoucí či pověřený pracovník ORM, zatímco jeho zástupcem je vedoucí či pověřený pracovník věcně příslušného odboru v závislosti na zaměření daného projektu. U neinvestičních projektů je naopak projektovým manažerem vedoucí či pověřený pracovník věcně příslušného odboru a jeho

zástupcem je jmenován pověřený pracovník ORM. Podrobně jsou funkce a jim odpovídající odpovědnosti specifikovány v níže uvedených tabulkách, kde jsou klíčové role v projektovém týmu označeny tučně. V grafických přílohách v subkapitole 10.4 jsou dále uvedeny podrobné diagramy vymezující vzájemné informační toky a odpovědnostní vazby v rámci projektových týmů a orgánů statutárního města Jihlavy při přípravě a realizaci projektů.

Složení projektového týmu u investičních projektů

název role	personální zajištění	vymezení odpovědnosti
vedoucí projektu	příslušný náměstek primátora	supervize projektu
projektový manažer	vedoucí či pověřený pracovník ORM (popř. pracovník věcně příslušného odboru)	řízení a koordinace projektu
zástupce projektového manažera	vedoucí věcně příslušného odboru nebo jím pověřený zástupce	realizační fáze odborné části projektu
finanční manažer	ekonom ORM (popř. zástupce EO)	finanční řízení projektu
ostatní členové týmu:		
právník projektu	právník ORM (popř. zástupce právního oddělení)	právní aspekty projektu
	pracovník / pracovníci ORM	formální správnost a přijatelnost žádosti a formální správnost čerpání dotace; technická část realizace
	pracovník EO	čerpání rozpočtu města, spolupráce při finančním řízení projektu
	pověření pracovníci příslušných odborů dle zaměření projektu	specializované odborné činnosti v rámci realizace projektu
	zástupce partnera či zřizované organizace	

Složení projektového týmu u neinvestičních projektů

název role	personální zajištění	vymezení odpovědnosti
vedoucí projektu	příslušný náměstek primátora	supervize projektu
projektový manažer	vedoucí věcně příslušného odboru nebo jím pověřený zástupce	řízení a koordinace projektu
zástupce projektového manažera	pověřený pracovník ORM (popř. pracovník věcně příslušného odboru)	kontrola a koordinace realizace projektu z hlediska IPRM

finanční manažer	ekonom ORM (popř. zástupce EO)	finanční řízení projektu, příprava žádostí o platbu
ostatní členové týmu:		
právník projektu	právník ORM (popř. zástupce právního oddělení)	právní aspekty projektu
	pracovník ORM	odpovědnost za formální správnost a přijatelnost žádosti a formální správnost čerpání dotace
	pracovník EO	čerpání rozpočtu města, spolupráce při finančním řízení projektu
	pověření pracovníci příslušných odborů dle zaměření projektu	specializované odborné činnosti v rámci realizace projektu
	zástupce partnera či zřizované organizace	

Vysvětlivky: ORM - odbor rozvoje města, EO - ekonomický odbor Magistrátu města Jihlavy.

V případě projektů realizovaných jinými subjekty, než je statutární město Jihlava a jím zřizované organizace, je složení projektového týmu ponecháno na zvážení daného realizátora. Členem projektového týmu je vždy určený zástupce pracovní skupiny dané priority, který má informační povinnost vůči pracovní skupině dané priority. Odpovědnost za realizaci projektu nese vedoucí projektu, který je odpovědný pracovní skupině dané priority IPRM, resp. následně Řídícímu výboru IPRM. Struktura projektového týmu uvedená v příloze je tedy pro tyto subjekty pouze doporučena.

Pro zajištění efektivní implementace IPRM byly stanoveny rozvojové oblasti, které odpovídají konkrétnímu zaměření jeho jednotlivých opatření a priorit, tak aby v závislosti na začlenění jednotlivých projektů do těchto rozvojových oblastí byly jednoznačně určeny odbory (popř. útvary či organizace), které jsou zodpovědné za personální zajištění klíčových rolí v projektových týmech. Podrobná tabulka vymezující toto členění je obsahem příloh.

7.3. Postupy implementace IPRM

Celkový proces implementace IPRM na úrovni statutárního města Jihlavy zahrnuje základní níže uvedené činnosti, které jsou podrobněji popsány v následující tabulce:

- Příprava a vytvoření IPRM
- Realizace IPRM
- Monitorování, kontrola a evaluace procesu implementace IPRM (včetně řízení rizik IPRM)
- Změny a aktualizace IPRM (včetně zpětné vazby)
- Udržitelnost výsledků IPRM

Kroky	Činnost	Odpovědnost	Četnost	Výstupy
1. Tvorba IPRM	příprava a zpracování IPRM	ŘV (před jeho vznikem ORM)		koncept IPRM
	schválení IPRM zastupitelstvem města a následně ŘO ROP	ŘV		schválený IPRM
2. Realizace IPRM	implementace IPRM jako celku	ŘV, zastupitelstvo města		
	rozpracování dílčích projektů zařazených do schváleného IPRM a příprava žádostí o finanční podporu	projektoví manažeři, manažer IPRM	průběžně	připravené projektové žádosti
	řízení a koordinace realizace dílčích projektů	projektoví manažeři, manažeři pracovních skupin, manažer IPRM	průběžně	realizované projekty
3. Monitorování, evaluace a řízení rizik v rámci IPRM	monitorovací zprávy o postupu realizace IPRM (pro ŘO ROP, resp. ÚRR)	manažer IPRM (ve spolupráci s pracovními skupinami a proj. manažery)	ročně	monitorovací zprávy o postupu realizace IPRM (podklady pro tyto zprávy)
	souhrnné zprávy o realizaci IPRM (pro radu města)	manažer IPRM (ve spolupráci s pracovními skupinami a proj. manažery)	čtvrtletně	souhrnné zprávy (podklady pro tyto zprávy)
	sledování dodržování harmonogramu a průběžného naplňování termínů jednotlivých projektů (průběžně mimo systém monitorovacích a souhrnných zpráv), předávání výstupů z jednání projektových týmů	projektoví manažeři, manažeři pracovních skupin, manažer IPRM	průběžně	výstupy z jednání projektových týmů a pracovních skupin
	zpracování ročního vyhodnocení a aktualizace analýzy rizik IPRM (pro ŘV)	manažer IPRM (ve spolupráci s manažery pracovních skupin)	ročně	roční vyhodnocení a aktualizace analýzy rizik
4. Změny a aktualizace IPRM	4a. Změny IPRM			
	změny schváleného IPRM a jejich schválení orgány města (příprava a zpracování návrhů změn IPRM)	ŘV (manažer IPRM)	dle potřeby (minimálně ročně)	změna IPRM
	4b. Aktualizace IPRM (resp. jeho příloh)			
	vyhlášení veřejné výzvy k předkládání projektových záměrů, evidence a shromažďování projektových záměrů a návrhů od institucí a široké veřejnosti	manažer IPRM (před jeho jmenováním ORM)	Dle podmínek výzvy	seznam projektových záměrů

	změny IPRM (resp. jeho příloh) v důsledku aktualizace a jejich schválení orgány města (příprava návrhu aktualizace)	ŘV (manažer IPRM)	dle potřeby (minimálně ročně)	změna IPRM
Po bodu 4 následuje návrat do bodu 2 (výjimkou je poslední rok implementace IPRM)				
5. Ukončení realizace IPRM	zpracování závěrečné monitorovací zprávy o postupu realizace IPRM (pro ŘO ROP)	manažer IPRM		závěrečná monitorovací zpráva
	závěrečná evaluace IPRM	ŘV		
6. Udržitelnost výsledků IPRM	udržitelnost výsledků IPRM jako celku	zastupitelstvo města (ŘV)		
	zajištění udržitelnosti výstupů jednotlivých dílčích projektů IPRM (provoz a údržba)	věcně příslušné odbory magistrátu, městem, zřízované organizace a ostatní realizátoři	průběžně	udržitelnost výsledků projektů IPRM
	zpracování zprávy o udržitelnosti projektů IPRM (pro orgány města)	manažer IPRM (po skončení jeho kompetence koordinuje ORM věcně příslušné subjekty)	ročně	zprávy o udržitelnosti projektů IPRM

Vysvětlivky: RMJ – Rada města Jihlavy, ZMJ – Zastupitelstvo města Jihlavy.

Vybraným fázím v rámci implementace IPRM zahrnujícím rozsáhlé činnosti byly věnovány následující samostatné subkapitoly. Subkapitola 7.3.1 řeší vlastní zpracování IPRM a jeho změny (resp. aktualizace), subkapitola 7.3.2 podrobně popisuje výběr projektů, následující subkapitola 7.3.3 charakterizuje postupy implementace jednotlivých projektů a zajištění jejich realizace prostřednictvím projektových týmů včetně jejich udržitelnosti. Řízení rizik je věnována samostatná kapitola 8.

7.3.1. Postup zpracování IPRM a jeho změn

Na základě vize statutárního města Jihlavy byly příslušnými orgány města vytýčeny globální a specifické cíle rozvoje Jihlavy jako regionálního centra a pólu růstu. Těmto specifickým cílům odpovídá stejný počet rozvojových priorit IPRM, přičemž na úrovni každé priority je zřízena jedna pracovní skupina.

Návrh Integrovaného plánu rozvoje města byl zpracován oddělením strategického rozvoje odboru rozvoje města Magistrátu města Jihlavy. V budoucnu bude příprava návrhů změn (resp. aktualizací⁴²) zajišťována manažerem IPRM ve spolupráci s pracovními skupinami jednotlivých priorit, odborem rozvoje města, ekonomickým odborem a ostatními věcně příslušnými odbory Magistrátu města Jihlavy. Sestavování tohoto klíčového

⁴² Aktualizací IPRM se rozumí aktualizace jeho příloh týkajících se projektových záměrů zařazených do IPRM a projektových záměrů spadajících do jiných operačních programů navazujících na IPRM.

rozvojového dokumentu vychází ze záměrů, připomínek a požadavků jak odborných útvarů, tak vedení města, jeho volených orgánů a jednotlivých komisí jako iniciativních a poradních orgánů rady města. Nejvýznamnější roli mezi komisemi rady města zaujímá Komise pro strategický rozvoj, do jejíž působnosti IPRM přímo věcně náleží.

Do přípravy a aktualizace IPRM se dále mohou zapojit potenciální partnerské organizace či další instituce a osoby veřejného života a občanské společnosti, a to především formou předložení projektových záměrů, resp. podnětů do veřejné výzvy k předkládání projektových záměrů do IPRM či formou veřejného projednání IPRM s širokou veřejností. Zástupci nejvýznamnějších sociálních partnerů jsou také členy Řídícího výboru IPRM, partneři také mohou být členy pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM, a podílejí se tak přímo na řízení a koordinaci implementace IPRM. Návrh IPRM musí být veřejně projednán, následně je schválen zastupitelstvem města a poté předložen ke schválení ŘO ROP.

Návrhy změn a aktualizací schváleného IPRM mohou prostřednictvím manažera IPRM kromě výše zmíněných volených orgánů města a jeho vedení podávat po svém zřízení také Řídící výbor IPRM či jeho jednotliví členové a pracovní skupiny jednotlivých priorit IPRM. Komise pro strategický rozvoj podává své návrhy na jednání Řídícího výboru IPRM prostřednictvím svého předsedy jako člena řídicího výboru a také jednotlivé odborné útvary Magistrátu města Jihlavy podávají tyto návrhy prostřednictvím primátora či věcně příslušného náměstka primátora jako člena řídicího výboru.

Zpracovaný návrh IPRM a návrhy jeho změn (resp. aktualizací) jsou předkládány manažerem IPRM (před jeho jmenováním vedoucím odboru rozvoje města MMJ) Řídícímu výboru IPRM k projednání. Zpracovaný IPRM a návrhy jeho změn (resp. aktualizací) mohou být ještě před tímto projednáním připomínkovány prostřednictvím pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM. Řídící výbor IPRM si může vyžádat stanovisko oddělení strategického rozvoje ORM či Komise pro strategický rozvoj. Řídící výbor posoudí tyto připomínky a stanoviska, rozhodne o jejich zapracování do návrhu změn (resp. aktualizací) IPRM a postoupí tento materiál orgánům města ke schválení.

Aktualizace IPRM je formou změny IPRM a slouží především k aktualizaci a doplnění jeho příloh týkajících se projektových záměrů ROP zařazených do IPRM či projektových záměrů spadajících do tématických operačních programů navazujících na IPRM (v závislosti na podmínkách stanovených ŘO ROP či ŘO ostatních operačních programů pro tyto úpravy). Tento mechanismus je podrobněji popsán v následující subkapitole 7.3.2.

V rámci implementace IPRM se rozlišují změny podstatné (tj. změny ovlivňující cíle IPRM, indikátory, rozpočet (ve větším než Vademekem stanoveném rozsahu), délku trvání IPRM a jeho jednotlivých opatření), u nichž je třeba uzavřít dodatek smlouvy o alokaci prostředků na IPRM nebo podléhají předchozímu schválení ŘO ROP, a změny nepodstatné, které stačí pouze ŘO ROP oznámit. Návrhy změn zpracovává manažer IPRM a předkládá je Řídícímu výboru IPRM ke schválení. Následně podstatné změny schvaluje zastupitelstvo města, zatímco ostatní (nepodstatné) změny jsou schvalovány radou města.

7.3.2. Postup výběru projektových záměrů do IPRM

Hodnocení a výběr projektů vychází ze skutečnosti, že finanční a personální zdroje statutárního města Jihlavy stejně jako ostatních měst jsou a budou z objektivních důvodů limitovány. Z tohoto důvodu je nezbytné z předkládaných projektů vybírat ty projekty, které současně splňují následující kritéria:

- a) projekt naplňuje rozvojové priority města a má přímou vazbu na některé z opatření/aktivit IPRM
- b) projekt lze financovat z externích zdrojů, neboť splňuje formální i věcné podmínky pro získání finančních prostředků ze zdrojů strukturálních fondů EU
- c) projekt lze financovat ze zdrojů statutárního města Jihlavy či jiného předkladatele, tj. pro jejich realizaci jsou či budou k dispozici vlastní prostředky na nezbytný povinný podíl spolufinancování ze strany města či jiného subjektu jako žadatele
- d) projekt úspěšně prošel závazným procesem posouzení a přípravy, který je stanoven těmito implementačními postupy IPRM

Kritéria pro hodnocení a výběr projektových záměrů budou stanovena Řídícím výborem IPRM na základě doporučení Komise pro strategický rozvoj a následně schválena zastupitelstvem města v návaznosti na výše uvedená obecná kritéria.

Do IPRM jsou začleňovány projekty statutárního města Jihlavy a jím zřizovaných organizací v souladu s výše uvedeným postupem zpracování a aktualizace IPRM, které splní výše uvedená kritéria pro výběr projektů. Návrh na začlenění projektového záměru za statutární město Jihlava či jím zřizované organizace předkládají vedoucí věcně příslušného odboru MMJ, vedení města, rada města a její komise (zejména Komise pro strategický rozvoj) či pracovní skupina dané priority manažerovi IPRM (před jeho jmenováním se návrh předkládá odboru rozvoje města). Projektový záměr, který splní stanovená kritéria, bude v této fázi zařazen do databáze projektových záměrů statutárního města Jihlavy vedené oddělením strategického rozvoje ORM. Konkrétní návrh na zařazení projektových záměrů statutárního města Jihlavy a jím zřizovaných organizací do IPRM předkládá řídicímu výboru manažer IPRM na základě rozhodnutí vedení města. Po projednání Řídícím výborem IPRM podléhá zařazení projektu schválení zastupitelstva města, které rovněž schvaluje jeho financování v rámci rozpočtu města na příslušný rok.

V případě projektů předkládaných ostatními subjekty byla v rámci přípravy IPRM vyhlášena veřejná výzva k předkládání projektových záměrů do IPRM, které tímto způsobem požádaly o začlenění svých plánovaných projektů předložením řádně vyplněného formuláře pro předložení projektového záměru do IPRM na odbor rozvoje města. Výzva byla spolu s formulářem uveřejněna na internetových stránkách statutárního města Jihlavy a v Novinách jihlavské radnice, které jsou bezplatně distribuovány do všech jihlavských domácností.

Pro potřeby změn IPRM formou aktualizace v případě projektových záměrů spadajících svým zaměřením přímo do aktivit IPRM financovaných z ROP (seznam viz příloha č. 5) může být po schválení IPRM ze strany ŘO ROP vyhlášena statutárním městem Jihlava kontinuální (průběžná) výzva k předkládání těchto projektových záměrů. Zveřejnění upozornění na trvání výzvy budou probíhat stejným způsobem jako vlastní zveřejnění výzvy a budou se pravidelně opakovat, a to zejména v návaznosti na potřebu aktualizace IPRM.

V případě projektů spadajících svým zaměřením do aktivit IPRM financovaných z ROP může rada města rozhodnout o vyhlášení mimořádné výzvy k předkládání projektových záměrů do IPRM v případě, že se neuskuteční některý z plánovaných projektových záměrů zařazených do indikativního seznamu projektů IPRM nebo dojde k mimořádnému navýšení finanční alokace IPRM, kdy dané finanční prostředky nebudou přiřazeny již zařazeným projektovým záměrům IPRM (předkladatelé již dříve předložených relevantních projektových záměrů, které nebyly do IPRM zařazeny, budou vyzváni k aktualizaci údajů o svých projektových záměrech). V případě mimořádné výzvy k předkládání projektových záměrů, která bude zaměřena pouze na vybranou aktivitu (resp. aktivity) IPRM, může rada města v rámci podmínek výzvy stanovit, že posouzení a výběr všech projektových záměrů

(tj. včetně projektových záměrů statutárního města Jihlavy a jím zřizovaných organizací) bude proveden prostřednictvím postupu určeného pro výběr projektů ostatních subjektů.

Projektové záměry spadající do aktivit financovaných z ROP předložené ve formě formuláře pro předložení projektového záměru z ROP NUTS II Jihovýchod (viz příloha č. 12) jsou následně prostřednictvím manažera IPRM předány Řídícímu výboru IPRM k posouzení. Posouzení projektových záměrů Řídícím výborem IPRM probíhá minimálně v pololetních intervalech. Předkladatel projektového záměru může v odůvodněných případech požádat prostřednictvím manažera IPRM Řídící výbor IPRM o dřívější posouzení na mimořádném jednání.

Za tímto účelem vede oddělení strategického rozvoje ORM databázi těchto předložených projektových záměrů, v níž budou shromažďovány všechny projektové záměry předložené ostatními subjekty.

Podkladem pro jednání Řídícího výboru IPRM o posouzení projektového záměru spadajícího do ROP předloženého do IPRM jsou doporučení Komise pro strategický rozvoj ve věci jeho souladu s rozvojovými prioritami, výběrovými kritérii a příslušnými strategickými dokumenty města a vyjádření oddělení strategického rozvoje ORM ve věci jeho financovatelnosti z evropských strukturálních fondů EU (popř. obdobných externích zdrojů) v rámci IPRM. K předloženému projektovému záměru se může vyjádřit také pracovní skupina příslušné priority IPRM, do níž daný projektový záměr věcně náleží. Komise pro strategický rozvoj, odbor rozvoje města magistrátu nebo Řídící výbor IPRM si mohou jako podklad pro svoje posouzení či rozhodování vyžádat od předkladatele projektového záměru dodatečné relevantní informace, za jejichž zajištění je odpovědný manažer IPRM (před jeho jmenováním ORM). Na základě těchto doporučení (resp. vyjádření) posoudí Řídící výbor IPRM jednotlivé projektové záměry, doporučí (popř. nedoporučí) jejich zařazení do projektů realizovaných v rámci IPRM a postoupí je spolu se svým stanoviskem ke schválení zastupitelstvu města.

Zastupitelstvem města schválené projektové záměry budou v rámci databáze začleněny do seznamu projektových záměrů zařazených do IPRM vedeného oddělením strategického rozvoje ORM. Projektové záměry spadající do ROP, které splnily obecné podmínky pro zařazení do IPRM, ale v rámci výběrových kritérií se vzhledem k limitovanému objemu prostředků nedostaly mezi projekty financované v rámci IPRM, budou zařazeny do tzv. Zásobníku projektových záměrů IPRM, který je veden oddělením strategického rozvoje ORM. Projektové záměry zařazené do zásobníku IPRM mohou být následně dodatečně vybrány (viz postup popsany výše) pro zařazení do IPRM v případě, že nedojde k realizaci některého z projektů zařazených již dříve v rámci schváleného IPRM do indikativního seznamu jeho projektů.

V případě projektových záměrů spadajících do aktivit tématických operačních programů (TOP), které svým obsahem a zaměřením navazují na aktivity IPRM financované z ROP (v závislosti na podmínkách stanovených ŘO ROP či ŘO TOP, jejich seznam viz příloha č. 6), zveřejní statutární město Jihlava po schválení příslušných aktivit IPRM spadajících do TOP informaci o možnostech předložení žádosti o zařazení projektového záměru do IPRM všemi relevantními subjekty (oprávněnými žadateli dle pravidel příslušného TOP). Ostatní subjekty (tj. subjekty mimo statutární město Jihlava a jím zřizované organizace) předkládají tuto žádost spolu s řádně vyplněným formulářem pro předložení projektového záměru TOP manažerovi IPRM (viz příloha č. 12).

Projektové záměry TOP jsou prostřednictvím manažera IPRM předány Řídícímu výboru IPRM k posouzení. Řídící výbor IPRM si může jako podklad pro svoje rozhodování vyžádat stanovisko Komise pro strategický rozvoj či oddělení strategického rozvoje ORM nebo dodatečné relevantní informace od předkladatele projektového záměru, za jejichž

zajištění je odpovědný manažer IPRM (před jeho jmenováním ORM). Na základě těchto podkladů posoudí Řídící výbor IPRM jednotlivé projektové záměry TOP, doporučí (popř. nedoporučí) jejich zařazení do příloh IPRM a postoupí je spolu se svým stanoviskem ke schválení radě města. V případě schválení projektového záměru Radou města Jihlavy je předkladateli projektového záměru TOP primátorem města či jeho náměstkem vystaveno Potvrzení o zařazení projektu do IPRM (viz příloha č. 13), které slouží jako příloha projektové žádosti daného projektového záměru TOP předkládané příslušnému ŘO TOP a které mu na základě Usnesení vlády ČR č. 883 ze dne 13. 8. 2007 k hlavním zásadám pro přípravu, schvalování a hodnocení IPRM umožní získat 10% bonifikaci z dosaženého počtu bodů při věcném hodnocení jeho projektového záměru v rámci dané výzvy příslušného TOP. Daný projektový záměr je následně v rámci databáze začleněn do seznamu projektových záměrů TOP zařazených do příloh IPRM vedeného oddělením strategického rozvoje ORM.

Postup výběru projektů spadajících do ROP		
Kroky	Popis činností	Výstupy
Projekty statutárního města Jihlavy		
Výběr projektových záměrů	Na základě návrhů vedoucích odborných útvarů Magistrátu města Jihlavy, vedení města, rady města, jejích komisí (zejména Komise pro strategický rozvoj) a pracovních skupin jsou manažerem IPRM (před jeho jmenováním odborem rozvoje města) sestaveny projektové záměry města jako podklad pro zpracování IPRM či jeho aktualizaci a zařazeny do databáze projektových záměrů statutárního města Jihlavy	Zařazení do databáze projektových záměrů města
Posouzení projektových záměrů	Řídící výbor IPRM na základě zmíněných návrhů a rozhodnutí vedení města posoudí dané projektové záměry a doporučí (příp. nedoporučí) jejich zařazení do IPRM *	Schválení přehledu projektových záměrů města ŘV
Schválení zařazení projektu do IPRM a jeho financování	Zastupitelstvo města schválí zařazení projektu do IPRM a schválí financování projektu v rámci rozpočtu statutárního města Jihlavy na příslušný rok (nebo v rámci rozpočtového výhledu)	Schválení zařazení projektového záměru do IPRM a jeho financování z rozpočtu města
Projekty ostatních subjektů		
Výzva k předkládání projektů do IPRM	Statutární město Jihlava vyhlásí veřejnou výzvu k předkládání projektových záměrů do IPRM (na internetu a v tisku)	Uveřejnění výzvy
Předložení projektových záměrů	1. Navrhovatel projektu (předkladatel – ostatní subjekty) zpracuje projektový záměr do formuláře pro předložení projektového záměru zahrnujícího zejména: - všeobecné informace o předkladateli - popis a cíle projektu, jeho návaznost na strategické dokumenty - doba trvání, připravenost a finanční zdroje projektu 2. projektové záměry jsou zařazeny do databáze předložených projektových záměrů ostatních subjektů	Předložení formulářů projektových záměrů a jejich zařazení do databáze

Posouzení a schválení předložených projektových záměrů	1. Komise pro strategický rozvoj a oddělení strategického rozvoje ORM, popř. pracovní skupina příslušného priority IPRM posoudí předložené projektové záměry ostatních subjektů a vydají k nim doporučení (stanoviska) pro Řídící výbor IPRM 2. Řídící výbor IPRM na základě výše zmíněných doporučení (stanovisek) doporučí (popř. nedoporučí) zařazení předložených projektových záměrů (projektů) do IPRM 3. Zastupitelstvo města schválí (popř. neschválí) zařazení projektů do IPRM 4. Neschválené projektové záměry, které splnily obecná kritéria pro zařazení do IPRM, budou zařazeny do Zásobníku projektových záměrů IPRM	Schválení a zařazení projektových záměrů (projektů) do IPRM (příp. jejich zařazení do Zásobníku projektových záměrů IPRM)

* Posouzení těchto projektových záměrů ze strany Komise pro strategický rozvoj a ORM (soulad s rozvojovými prioritami, strategickými dokumenty města a výběrovými kritérii a jejich financovatelnost ze zdrojů EU) je řešeno již v rámci výběru na úrovni příslušných odborných útvarů a orgánů města a zařazení do dané databáze.

7.3.3. Realizace, monitorování a udržitelnost IPRM a jeho dílčích projektů

Realizace IPRM je uskutečňována prostřednictvím přípravy a realizace jednotlivých dílčích projektů zařazených do IPRM, které vedou ve vzájemném působení a svými dopady k naplňování jeho stanovených cílů a monitorovacích indikátorů. Za úspěšnou implementaci IPRM je v rámci svých kompetencí zodpovědný Řídící výbor IPRM, za dosažení výsledků IPRM a jejich udržitelnost pak nese odpovědnost zastupitelstvo města. Součástí této fáze implementace IPRM je jednak podrobné rozpracování dílčích projektů zařazených do IPRM a příprava jednotlivých žádostí o finanční podporu ze strukturálních fondů EU (konkrétně v rámci příslušných výzev k předkládání projektů ROP) a jednak vlastní realizace podpořených dílčích projektů formou řízení a koordinace prostřednictvím implementační struktury IPRM (podrobněji viz subkapitola 7.2).

Součástí realizace IPRM je také monitorování a evaluace postupu realizace IPRM a nastavení informačních toků pro rychlé a efektivní předávání informací potřebných informací v rámci implementační struktury jako podklad pro řízení IPRM a jeho dílčích projektů. K monitorování IPRM slouží v první řadě pravidelné roční monitorovací zprávy o postupu realizace IPRM předkládané ŘO ROP (resp. ÚRR), které jsou zpracovávány manažerem IPRM, projednány řídicím výborem a následně schvalovány zastupitelstvem města. Po ukončení realizace IPRM je manažerem IPRM zpracována závěrečná monitorovací zpráva o postupu IPRM předkládaná ŘO ROP (resp. ÚRR).

K zajištění operativnějších informací pro sledování a řízení průběhu realizace IPRM slouží na úrovni IPRM jako celku také tzv. souhrnné monitorovací zprávy zpracovávané manažerem IPRM, a to na základě podkladů získaných od pracovních skupin a ve spolupráci s projektovými manažery jednotlivých projektů, ve čtvrtletních časových intervalech pro radu města. V rámci implementačních postupů je významným nástrojem řízení IPRM rovněž průběžný monitoring na úrovni dílčích projektů a priorit a předávání příslušných údajů v souhrnné podobě nadřízeným orgánům implementační struktury IPRM. Tímto způsobem jsou průběžně předávány významné informace o realizaci jednotlivých projektů IPRM (informace o postupu realizace projektů, dodržování harmonogramu a průběžného naplňování

termínů jednotlivých projektů a předávání výstupů z jednání projektových týmů), které jsou podkladem pro jednání pracovních skupin příslušných priorit a řídicího výboru.

Postup realizace projektů včetně sledování naplňování průběžných cílů, dodržování stanovených termínů a potenciálních rizik souvisejících s danou fází realizace projektu je pravidelně sledován na úrovni příslušných projektových týmů, za což (prostřednictvím vedoucího projektu) zodpovídá projektový manažer daného projektu. Výstupy z jednání projektového týmu včetně informací o závažných skutečnostech ovlivňujících realizaci daného projektu (příp. ovlivňujících ostatní projekty zařazené v IPRM či v dané prioritě) a přijatých opatřeních na úrovni projektu jsou bezodkladně postoupeny pracovní skupině, která vzniklou situaci dále řeší na úrovni dané priority IPRM a přijímá řešení v záležitostech jednotlivých projektů v těch případech, kdy se závažnost daného rozhodnutí dotýká rovněž ostatních projektů priority a dosahování stanovených cílů či indikátorů na úrovni priority jako celku (výjimkou, kdy i o těchto záležitostech může rozhodnout pouze projektový tým, je nebezpečí z prodlení v případě bezprostředního nepřijetí potřebného opatření). Výstupy z jednání pracovních skupin včetně informací o závažných skutečnostech a přijatých či navrhovaných opatřeních jsou obdobně jako ostatní projektové záležitosti bez zbytečného odkladu předány manažerovi IPRM, který v návaznosti na jejich významnost a riziko časového prodlení zajistí jejich projednání v Řídicím výboru IPRM.

Informační toky jsou mezi jednotlivými úrovněmi implementační struktury IPRM předávány přes manažery příslušných úrovní (popř. přes vedoucí projektu v případě projektových týmů), a to průběžně v závislosti na schůzkách projektových týmů jednotlivých projektů či pracovních skupin či ve zvlášť závažných případech (z důvodu vysokého nebezpečí z možného prodlení) bez zbytečného odkladu i mimo návaznost na jednání projektového týmu. Frekvence schůzek projektových týmů a pracovních skupin bude stanovena v závislosti na náročnosti realizace jednotlivých projektů či jiných relevantních faktorech nebo mohou být svolány na základě aktuální potřeby (minimálně se však musí sejít dvakrát ročně). Řízení rizik na úrovni IPRM i jednotlivých projektů je podrobně popsáno v kapitole 8.

Udržitelnost výsledků IPRM je zajištěna udržitelností výsledků na úrovni jednotlivých projektů zařazených do IPRM a odpovědnost za ni na úrovni IPRM jako celku nese zastupitelstvo města. Udržitelnost výstupů na úrovni jednotlivých dílčích projektů IPRM (provoz a údržba vybudované infrastruktury a ostatních výsledků dílčích projektů) bude zabezpečena prostřednictvím věcně příslušných odborů Magistrátu města Jihlavy (i za městem zřizované organizace náležející do jejich věcné působnosti), případně ostatními subjekty realizujícími dílčí projekty v rámci IPRM ve spolupráci se zástupcem pracovní skupiny IPRM v projektovém týmu daného dílčího projektu.

Po dobu trvání kompetencí implementační struktury IPRM bude monitorování udržitelnosti dílčích projektů a IPRM jako celku zajišťovat manažer IPRM ve spolupráci s pracovními skupinami jednotlivých priorit a výše uvedenými subjekty. Informace týkající se udržitelnosti výsledků jednotlivých projektů zařazených do IPRM budou v rámci souhrnných zpráv o realizaci předávány Řídicímu výboru IPRM a dále orgánům města. Po skončení kompetencí orgánů implementační struktury IPRM převezmou toto sledování udržitelnosti jednotlivé věcně příslušné odbory Magistrátu města Jihlavy (podle zařazení daných dílčích projektů do jednotlivých rozvojových oblastí spadajících do věcné působnosti těchto odborů - viz odbory delegující zástupce projektového manažera dle tabulky č. 12 v subkapitole 10.4) a formou ročních zpráv o udržitelnosti výsledků IPRM (příp. i mimo tyto termíny na vyžádání ORM) je budou předávat orgánům města, přičemž koordinační funkci při předávání těchto informací bude plnit odbor rozvoje města.

Postup přípravy, realizace a udržitelnosti dílčích projektů IPRM spadajících do ROP		
Kroky	Popis činností	Výstupy
Příprava realizace schválených dílčích projektů	1. Pro schválený projekt je určen projektový tým, který zajistí potřebné podklady pro podání projektové žádosti 2. Projektový tým daného projektu a oddělení strategického rozvoje ORM zajistí zpracování žádosti o finanční podporu ze strukturálních fondů EU vč. dopracování potřebné dokumentace (v případě projektů ostatních subjektů zajistí zpracování žádosti pouze projektový tým) 3. Předložení žádosti o finanční podporu ze strukturálních fondů EU (ROP) v rámci příslušné výzvy	Sestavený projektový tým a předložená žádost o finanční podporu
Realizace dílčích projektů	Schválené projekty, které získají dotaci, jsou realizovány v souladu dohodou o poskytnutí podpory ze strukturálních fondů EU. Za realizaci odpovídá zodpovědný projektový manažer a projektový tým	Realizovaný projekt
Monitorování, evaluace a informační toky dílčích projektů	1) Projektový tým předkládá monitorovací (technické a finanční) zprávy v souladu s podmínkami uzavřené dohody o poskytnutí podpory a dané výzvy ŘO ROP (resp. ÚRR) a veškeré relevantní informace o postupu realizace projektu předává nadřízeným orgánům implementační struktury IPRM (jednotlivé monitorovací zprávy na úrovni projektů jsou podkladem pro zpracování monitorovacích zpráv o postupu realizace IPRM a tzv. souhrnných zpráv o realizaci IPRM) 2) Projektový tým současně také předává výstupy ze svých jednání a další relevantní informace pracovní skupině příslušné priority	Monitorovací zprávy, výstupy z jednání projektových týmů a ostatní předávané informace
Udržitelnost dílčích projektů IPRM	1) Věcně příslušné odbory Magistrátu města Jihlavy a ostatní realizátoři (ve spolupráci se zástupcem pracovní skupiny IPRM v daném projektovém týmu) zajistí udržitelnost (provoz a údržbu) výsledků 2) Tyto subjekty pravidelně (ročně, popř. na vyžádání) podávají zprávy o udržitelnosti výsledků daného projektu po celou dobu jeho udržitelnosti manažerovi IPRM (po skončení jeho kompetenci samostatně orgánům města)	Udržitelné výsledky projektů IPRM a zprávy o udržitelnosti projektů IPRM

7.4. Harmonogram postupu implementace IPRM

Celkový proces implementace IPRM je rozdělen do několika vzájemně časově i věcně propojených fází, které lze primárně rozdělit následujícím způsobem:

1. Příprava obsahu, struktury a zaměření IPRM
2. Veřejná výzva k předkládání projektových záměrů do IPRM a výběr projektů
3. Zpracování konceptu IPRM a jeho schválení orgány města
4. Schválení IPRM ze strany ŘO ROP

5. Vlastní realizace IPRM a jeho jednotlivých projektů
6. Monitorování a evaluace IPRM
7. Změny a aktualizace IPRM včetně evidence nových návrhů a připomínek
8. Ukončení implementace IPRM

Fáze 5. Vlastní realizace IPRM, 6. Monitorování a evaluace a 7. Změny a aktualizace IPRM se s ohledem na potřebu pravidelného monitorování a hodnocení IPRM jako celku i jednotlivých do něj zařazených projektů stejně jako potřeba průběžného zapracování změn a vzniklých odlišností při realizaci IPRM budou v rámci postupu implementace IPRM vzájemně časově překrývat, neboť se jedná o průběžné, a nikoliv jednorázové aktivity.

V návaznosti na rozdělení postupu implementace IPRM do jednotlivých kroků uvedených v subkapitole 7.3 byl navržen předpokládaný časový plán postupu implementace IPRM tak, aby byla zabezpečena logická a věcná návaznost jednotlivých fází (resp. kroků) a současně byly vytvořeny optimální podmínky pro bezproblémovou realizaci IPRM. Podrobně je časový harmonogram v podobě rozložení projektových činností implementace IPRM do jednotlivých let rozpracován v níže uvedené tabulce.

Kroky	Četnost	Termíny
Tvorba IPRM - Příprava obsahu, struktury a zaměření IPRM	jednorázově	Červen - listopad 2007
Veřejná výzva k předkládání projektových záměrů do IPRM	jednorázově	Listopad - prosinec 2007
Výběr projektů	jednorázově	Leden - Březen 2008
Dopracování konceptu IPRM	jednorázově	Březen 2008
Schválení IPRM orgány města	jednorázově	Duben 2008
Schválení IPRM ze strany ŘO ROP	jednorázově	Květen - červenec 2008
Realizace IPRM	průběžně	Květen 2008 - prosinec 2015
Příprava projektů IPRM	průběžně	Duben 2008 - prosinec 2013
Realizace projektů IPRM	průběžně	Květen 2008 - prosinec 2015
Monitorování a evaluace IPRM pro ŘO ROP	ročně	Květen 2008 - prosinec 2015
Monitorování a evaluace IPRM pro orgány města	čtvrtletně / pololetně	Květen 2008 - prosinec 2015
Změny IPRM vzniklé při jeho implementaci	průběžně	Květen 2008 - prosinec 2015

Evidenci nových návrhů a připomínek (vyhlášení výzvy k předkládání projektových záměrů)	průběžně (výzva min. ročně)	Duben 2008 - prosinec 2013
Zpracování aktualizované verze IPRM	ročně	Květen 2008 - prosinec 2013
Ukončení implementace IPRM	jednorázově	Prosinec 2015

8. Analýza rizik IPRM

Úspěšná implementace Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Jihlavy je podmíněna řadou vnějších i vnitřních faktorů, a může být proto ohrožena vznikem řady rizik, jejichž analýza je provedena v následující subkapitole. Součástí analýzy rizik je i navržení postupů pro předcházení jejich výskytu či pro efektivní řešení jejich dopadu s cílem tento dopad minimalizovat.

8.1. Analýza rizik jednotlivých fází IPRM

Identifikovaná rizika jsou členěna dle jejich časového dopadu do jednotlivých fází implementace IPRM a jsou vyhodnocena z pohledu pravděpodobnosti výskytu příslušného rizika a z hlediska závažnosti jeho negativního dopadu na realizaci a dosahování cílů IPRM (bodování 1 - 3 body, kdy 3 body představují vysokou pravděpodobnost (resp. závažnost dopadu), 2 body střední a 1 bod nízkou). Relativní významnost daného rizika pro úspěšnou realizaci a udržitelnost IPRM je dána součinem těchto dvou hodnot. Bodové zhodnocení výskytu a závažnosti jednotlivých rizik IPRM bylo stanoveno expertním odhadem projektových pracovníků oddělení strategického rozvoje odboru rozvoje města Magistrátu města Jihlavy na základě empirických zkušeností s realizací projektů financovaných ze strukturálních fondů EU či obdobných projektů. Výsledná hodnota obou těchto parametrů byla určena jako prostý průměr hodnot stanovených jednotlivými výše uvedenými pracovníky se zaokrouhlením na celá čísla dle matematických pravidel.

Analýza rizik IPRM v jednotlivých fázích jeho realizace

Specifikace rizika	Výskyt rizika	Závažnost rizika	Významnost
Příprava IPRM			
Nedostatečné zapojení partnerů a relevantních subjektů vzhledem k nutnosti zajištění integrovaného přístupu k přípravě IPRM a jeho aktivit	1	3	3
Chybný výběr priorit a aktivit IPRM ve vztahu k naplňování cílů IPRM v rámci daného tématu	1	3	3
Výběr nevhodných projektů IPRM z hlediska dosahování jeho cílů a naplňování stanovených indikátorů	1	3	3
Nereálné nastavení cílů a monitorovacích indikátorů	2	3	6
Nereálné nastavení časového harmonogramu a plánu finančního čerpání IPRM	2	3	6
Neschválení IPRM ze strany Výboru regionální rady (ŘO ROP)	1	3	3

Realizace IPRM			
Délka volebního období zastupitelstva města a možná změna priorit nového zastupitelstva	3	1	3
Živelné katastrofy a jiná rizika vis mayor vyvolávající nutnost přednostní realizace jiných investic než projektů IPRM	1	2	2
Nezajištění vlastního podílu spolufinancování ze strany statutárního města Jihlavy	1	3	3
Nezajištění vlastního podílu spolufinancování ze strany ostatních realizátorů (vzdělávací instituce, nestátní organizace apod.)	3	3	9
Nezajištění prostředků na případné vyvolané investice či jiné nezpůsobilé náklady podmiňující realizaci projektu, které nebyly předem známy	1	3	3
Nedostatečná koordinace projektových a řídicích prací na úrovni IPRM či jeho jednotlivých aktivit	1	2	2
Chybný projektový management na úrovni jednotlivých projektů zařazených do IPRM – projekty statutárního města Jihlavy	1	2	2
Chybný projektový management na úrovni jednotlivých projektů zařazených do IPRM – projekty ostatních subjektů	2	2	4
Neplnění cílů a monitorovacích indikátorů v důsledku nerealizování či zpoždování realizace některých projektů zařazených do IPRM (např. včasné nezajištění povolení, prodloužení některých správních lhůt)	2	3	6
Neplnění cílů a monitorovacích indikátorů v důsledku ekonomických, sociálních, politických, demografických či jiných změn (zejména v národním či nadnárodním měřítku – např. ekonomická recese apod.)	1	3	3
Udržitelnost IPRM			
Nezajištění dostatečných finančních prostředků pro provoz a udržitelnost objektů, zařízení či veřejných prostranství jako výstupů realizace IPRM – statutární město Jihlava	1	2	2
Nezajištění dostatečných finančních prostředků pro provoz a udržitelnost objektů, zařízení či veřejných prostranství jako výstupů realizace IPRM – ostatní žadatelé	2	2	4
Živelné katastrofy, trestné činy a další rizika vis mayor, které povedou k poškození či zničení pořízené infrastruktury a dalších výstupů IPRM	1	2	2
Nedostatečná poptávka ze strany potenciálních klientů a cílových skupin, nedostatečné využití vybudované infrastruktury	1	3	3

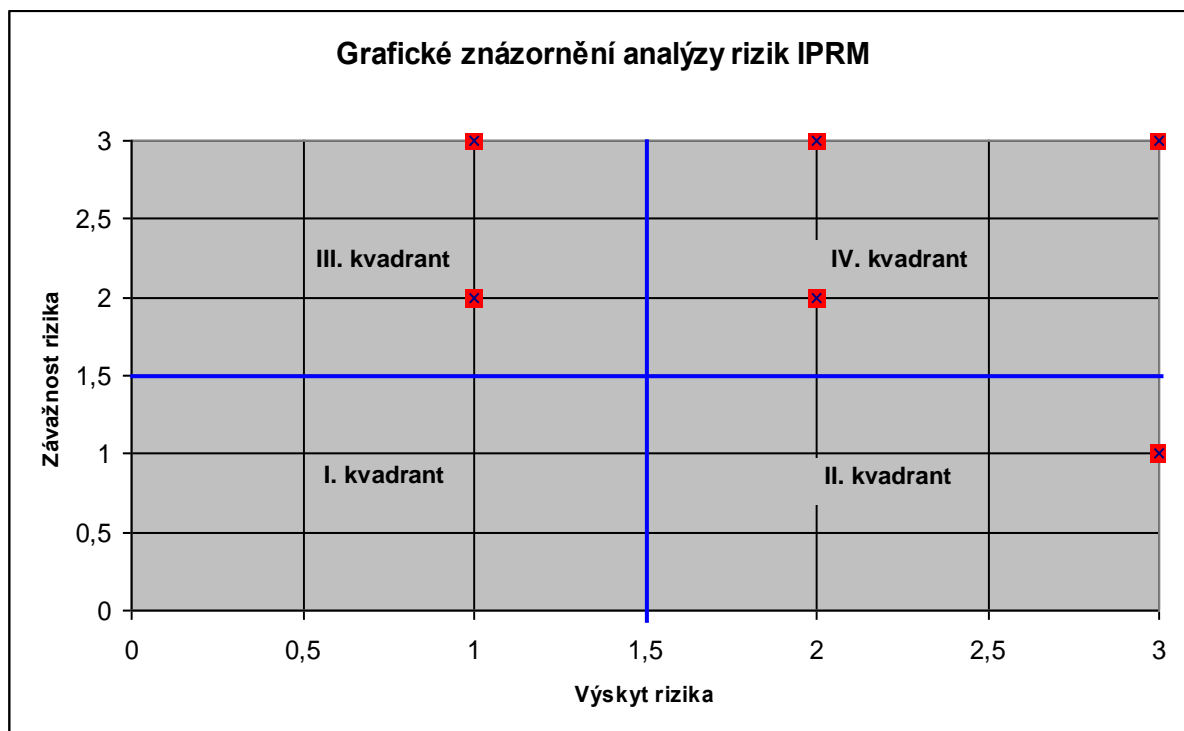
Z výše provedené analýzy rizik IPRM vyplývá, že většinu rizik je z hlediska závažnosti dopadu na tento strategický dokument nutno považovat za vysoce či středně významnou, naproti tomu převažující část rizik je charakteristická jen nízkou či střední mírou výskytu. Tyto skutečnosti jsou dány na jedné straně značným významem IPRM jako klíčového strategického dokumentu pro rozvoj města, s nímž je spojeno čerpání relativně velkého objemu finančních prostředků zaměřených na základní rozvojové oblasti a aktivity, a na straně druhé poměrnou stabilitou a spolehlivostí statutárního města Jihlavy jako garanta IPRM a realizátora podstatné části projektů do něj zařazených, odpovídajícího nastavení

vzájemně provázané implementační struktury a postupů či zodpovědného přístupu k analýze tématu a výběru projektů.

Z hlediska dosažené významnosti je za výrazná třeba považovat rizika přesahující svou dosaženou výši hodnotu 3 (tj. rizika s hodnotou významnosti 4 – 9, v tabulce jsou označena tučně). Z tohoto důvodu patří mezi nejzávažnější rizika v rámci přípravy IPRM možnost nereálného nastavení cílů, indikátorů, časového harmonogramu či finančního plánu, ve fázi realizace jsou nejpodstatnějšími riziky nezajištění povinné výše spolufinancování a chybný projektový management ze strany ostatních subjektů. Nezávisle na subjektu realizátora jednotlivých projektů je za výrazné riziko pokládáno neplnění cílů a monitorovacích indikátorů v důsledku nerealizování či zpoždování realizace některých projektů v rámci IPRM. Ve fázi udržitelnosti IPRM je jako nejvýznamnější riziko chápáno nezajištění finančních prostředků pro provoz a udržitelnost výstupů (resp. výsledků) IPRM ze strany jiných subjektů než města Jihlavy.

V rámci grafické analýzy rizik IPRM je možno rizika rozdělit dle pravděpodobnosti míry jejich výskytu a závažnosti jejich dopadu do 4 kvadrantů tak, jak jsou rozlišena v níže uvedeném grafu. Rizika nacházející se ve IV. kvadrantu je třeba z hlediska jejich charakteru a priori považovat za velmi významná a věnovat maximální pozornost jak jejich prevenci, tak i volbě prostředků k minimalizaci následků v případě jejich výskytu. V I. kvadrantu, kde jsou naopak uváděna rizika nejméně významná, se žádné riziko pro IPRM na základě provedené analýzy nenachází. K rizikům v II. kvadrantu je třeba přistupovat vzhledem k jejich nízké závažnosti a vysoké pravděpodobnosti výskytu tak, že jejich následky je z obecného hlediska efektivně eliminovat především důrazem na minimalizaci pravděpodobnosti jejich vzniku a jejich následné řešení by obvykle nemělo být příliš problematické. Naproti tomu rizikům v III. kvadrantu s vysokou mírou závažnosti a malou pravděpodobností výskytu se zpravidla přistupuje s hlavním důrazem kladeným na zajištění řešení jejich následků.

Grafické znázornění výsledků analýzy rizik IPRM

Vzhledem k značně specifickému charakteru činností obsažených v rámci jednotlivých fází implementace IPRM a závažnému dopadu většiny výše uvedených rizik je třeba k nim přistupovat s důrazem jak na opatření eliminujících možnost jejich vzniku, tak i na přípravu operativních postupů pro jejich následné řešení, jak je podrobněji popsáno v následující subkapitole.

Předpoklady úspěšné realizace aktivit či dílčích projektů a stručná analýza rizik na úrovni jednotlivých aktivit IPRM a opatření k jejich předcházení a minimalizaci jsou pro každou aktivitu konkrétně uvedeny v příloze č. 1 .

8.2. Prevence, minimalizace a řízení rizik

8.2.1. Prevence a minimalizace rizik v jednotlivých fázích implementace IPRM

Rizika ve fázi přípravy IPRM

Rizika týkající se přípravné fáze se v celé řadě případů v plné míře projeví až při vlastní realizaci IPRM či jeho jednotlivých aktivit, z tohoto důvodu je zde proto třeba klást důraz především na předcházení vzniku těchto rizik, neboť tato rizika mohou významným způsobem ohrozit naplnění vize a dosažení globálního a specifických cílů IPRM.

Možnost nezajištění integrovaného přístupu k řešení daného rozvojového tématu, chybný výběr priorit a aktivit ve vztahu k naplňování cílů IPRM je v tomto případě podstatným způsobem snížena skutečností, že východiskem pro stanovení cílů i jednotlivých priorit a aktivit byla podrobná analýza socioekonomické situace města a příslušných strategických dokumentů, na jejichž přípravě se zpravidla podíleli všichni relevantní partneři. Výběr těchto aktivit navíc vycházel z dlouhodobé předchozí spolupráce a dotační analýzy možných projektových záměrů, na kterých se podílely všechny věcně příslušné odbory Magistrátu města Jihlavy a relevantní městem zřizované subjekty. Integrovaný přístup k řešení problematických oblastí rozvoje města je pak dále zajištěn prostřednictvím veřejné výzvy k předkládání projektových záměrů do IPRM, veřejného projednání IPRM a zapojením tzv. sociálních partnerů v rámci Řídícího výboru IPRM, který dané záležitosti projednává před jejich schválením ze strany orgánů města. Nevhodný výběr projektů, které posléze nepovedou k naplňování cílů IPRM, a to z důvodu nereálnosti či chybného nastavení daných projektů, je možné do jisté míry eliminovat již při jejich posuzování volbou průkazných hodnotících kritérií a důsledností výběru s přihlédnutím ke všem objektivním aspektům daných projektů ve vztahu k IPRM (tj. dodržení postupu výběru projektů popsaného v subkapitole 7.3.2).

Možnost nereálného nastavení cílů, monitorovacích indikátorů či časového a finančního harmonogramu je obtížné naprosto spolehlivě vyloučit vzhledem k nejistotě týkající se budoucích období ve vztahu k velkému počtu potenciálně rizikových faktorů, které tyto činitele a jejich predikci mohou více či méně významným způsobem ovlivňovat, a stanovování těchto plánovaných hodnot v situaci, kdy ještě nejsou přesně známy všechny projekty zařazené do IPRM, jejich rozpočty a projektová dokumentace. Vznik těchto rizik je možno objektivně snižovat důkladnou analýzou situace, potřeb města a možných budoucích trendů v rámci přípravy a zpracování IPRM a současně zajištěním maximálního možného objemu konkrétních informací o projektech při procesu jejich výběru, přičemž za zajištění

daných informací je v relevantním rozsahu požadovaném Řídícím výborem IPRM, Komisí pro strategický rozvoj, odborem rozvoje města či orgány města (tyto subjekty se podílí na posouzení a výběru projektových záměrů do IPRM – viz subkapitola 7.3.2) odpovědný manažer IPRM (při prvním výběru projektů před schválením IPRM je odpovědný odbor rozvoje města Magistrátu města Jihlavy). Naproti tomu riziko případného neschválení IPRM ze strany ŘO ROP může být maximálně redukováno pravidelnými konzultacemi a dostatečnou spoluprací s Úřadem regionální rady (popř. s ostatními institucemi implementační struktury vztahující se k IPRM).

Rizika ve fázi realizace IPRM

Rizika v této fázi implementace IPRM lze rozdělit do tří základních skupin, kterými jsou jednak rizika týkající se financování realizace aktivit a projektů integrovaného plánu rozvoje města, rizika vyplývající z nedostatečné koordinace jeho aktivit a ostatní rizika vedoucí ve svém důsledku k neplnění cílů a monitorovacích indikátorů IPRM.

Finanční rizika ležící na straně statutárního města Jihlavy, resp. rozhodnutí jeho volených orgánů, jsou z velké části redukována již vlastním schválením integrovaného plánu rozvoje města včetně jeho finanční části zastupitelstvem města jako závazného strategického dokumentu. V tomto ohledu lze proto dané riziko považovat za zanedbatelné a z hlediska obecně platných postupů by toto schválení IPRM mělo zabezpečit jeho naplňování i v dalším volebním období zastupitelstva od roku 2010. Financování v prvních fázích realizace projektů zařazených do IPRM a splnění povinného podílu jejich spolufinancování bude ze strany statutárního města Jihlavy zajištěno formou úvěru účelově určeného pouze k financování těchto projektů a ostatních projektů, jejichž zdrojem financování budou strukturální fondy EU či obdobné zdroje. K eliminaci možného vzniku daného rizika přispívá i schválení IPRM jako závazného strategického dokumentu. V případě živelných katastrof či jiných mimořádných důvodů vyvolávajících přednostní potřebu jiných investic než projektů IPRM, je třeba zajistit financování těchto mimořádných investic z jiných zdrojů, a to buď mimořádných dotačních prostředků ze státního rozpočtu či jiných veřejných zdrojů poskytovaných v mimořádných situacích (např. v případě povodní), popř. čerpáním dlouhodobého úvěru.

Vznik rizika nezajištění prostředků ze strany ostatních realizátorů projektů zařazených do IPRM nemůže statutární město Jihlava přímo ovlivnit, dá se mu ale předcházet již ve fázi výběru projektových záměrů, kdy by měl být brán zřetel mimo jiné i na historii, finanční zdraví a další relevantní aspekty týkající se těchto subjektů a jejich projektových záměrů. Případům, kdy vznikne potřeba vynaložení většího objemu dodatečných (nezpůsobitelných) nákladů, s nimiž nebylo možné předem počítat, nelze vzhledem k nutnosti hospodárného nastavení rozpočtu jednotlivých projektů (resp. IPRM) předcházet tvorbou rezerv v rámci výše plánovaných nákladů, proto je třeba při výběru projektů a zejména při přípravě jejich konkrétních technických řešení předem zohledňovat všechny pravděpodobné skutečnosti, které by takovouto potřebu mohly vyvolat. Toto riziko je v případě jeho výskytu třeba individuálně řešit s ohledem na konkrétní podmínky příslušných projektů ve vazbě na finanční plán a indikátory IPRM formou realizace některých úspor či méně náročných technologických řešení při zajištění odpovídající kvality a kvantity daného výstupu.

Nedostatečná koordinace projektových činností na úrovni IPRM či jeho aktivit stejně jako chybný management na úrovni projektů mohou být poměrně významným rizikem pro implementaci IPRM. Předcházení těmto rizikům je zabezpečeno nastavením funkčního systému implementační struktury s jednoznačně vymezenými odpovědnostmi, informačními toky a několikastupňovou kontrolou a koordinací aktivit a pravidelným (příp. i ad hoc) monitorováním na úrovni projektů, aktivit či priorit (úroveň pracovních skupin) a IPRM jako

celku, které v případě potřeby umožní relativně flexibilní reakci na vzniklý problém a jeho možné následky v projektovém i celkovém měřítku. V případě projektů realizovaných přímo statutárním městem Jihlava je fungování tohoto systému na úrovni jednotlivých projektů zajištěno prostřednictvím projektového manažera, v případě projektů realizovaných ostatními subjekty vykonává tuto převážně kontrolní funkci pro město jako garanta IPRM určený zástupce pracovní skupiny příslušné priority, který je členem projektového týmu. Podrobněji jsou implementační struktura a související procesy popsány v kapitole 7.

S předchozím rizikem chybného řízení projektů do jisté míry souvisí rovněž riziko neplnění cílů a monitorovacích indikátorů IPRM v důsledku nerealizování či zpoždování realizace některých projektů do něj zařazených. Jednou z podmínek účinné minimalizace tohoto rizika je zajištění zkušeného projektového týmu či manažera na úrovni jednotlivých projektů a zejména na úrovni pracovních skupin, který již má zkušenosti s realizací obdobných projektů. Další významnou podmínkou prevence rizik v této souvislosti je nastavení pravidelného systému monitorování postupu projektů (např. tzv. souhrnné zprávy) včetně sledování naplňování průběžných cílů a dodržování stanovených termínů, které je několikastupňově zajištěno především pomocí řídicích a koordinačních článků implementační struktury IPRM, na nichž je možno operativně řešit vzniklé situace (manažeri projektů, pracovních skupin a manažer IPRM - blíže viz subkapitoly 7.2 a 7.3). Částečně lze toto riziko omezit jak výběrem vhodných projektů s přihlédnutím ke všem potenciálně možným rizikům, jejichž naplnění by projekt mohlo ohrozit či brzdit jeho realizaci, tak také zaměřením se na operativní nastavení implementační struktury IPRM, která by umožnila brzkou realizaci náhradního řešení. Rizika vyplývající z vnějších vlivů národního či nadnárodního charakteru nelze efektivně eliminovat, pouze je možné do jisté míry počítat s jejich předpokládaným vývojem při stanovování cílů a monitorovacích ukazatelů.

Rizika ve fázi udržitelnosti IPRM

Rizika ohrožující fázi udržitelnosti výstupů a výsledků IPRM vyplývají do jisté míry ze špatného odhadu budoucí poptávky po těchto výsledcích ze strany obyvatel města, resp. příslušných cílových skupin, z chybného nastavení jejich aktivit, nezajištění prostředků na financování následného provozu a běžné údržby nebo z důvodu přímého zničení či poškození vybudované či obnovené infrastruktury.

V případě statutárního města Jihlavy bude udržitelnost výsledků projektu včetně zajištění prostředků na jejich další provoz účinně zabezpečena s vysokou mírou pravděpodobnosti, a to jak vzhledem ke skutečnosti, že jejich provoz zajistí věcně příslušné odbory Magistrátu města Jihlavy, které mají s těmito činnostmi dlouhodobou zkušenost, tak i s ohledem na poměrně značný disponibilní objem provozních prostředků v rozpočtu města. Toto riziko je podstatně vyšší u ostatních subjektů realizujících projekty v rámci IPRM, kde je třeba se zaměřovat na snížení pravděpodobnosti vzniku tohoto rizika již při výběru daného projektu.

V případě živelných katastrof a dalších rizik, která mohou poškodit či dokonce zničit vybudovanou veřejnou infrastrukturu či jiné výsledky projektů, je třeba rozlišit běžná rizika, jimž lze předcházet různými preventivními opatřeními (např. zabezpečení objektu), a na rizika s masivním dopadem (např. živelné katastrofy), kde je navíc třeba počítat se značnými finančními objemy na odstranění případných následků. Město má pro řešení škod a obdobných následků zřízen pojišťný fond, navíc obecným předpokladem přístupu řádného hospodaření s majetkem je předpoklad pojištění daného majetku, což lze pokládat za dostatečně účinný způsob řešení následků příslušných rizik. Tento aspekt lze zohlednit i v rámci výběru projektů.

Velmi závažné riziko spojené s nedostatečnou poptávkou ze strany potenciálních klientů a cílových skupin a nedostatečné využití vybudované veřejné infrastruktury je možno v nemalé míře snížit již ve fázi přípravy IPRM jednak v obecném měřítku kvalitní analýzou potřeb obyvatel města, a tím i stanovením ekvivalentního obsahu a zaměření cílů a aktivit IPRM a jednak přihlédnutím k tomuto aspektu při výběru projektů do IPRM. Při vzniku daného rizika je třeba se soustředit na možné rozšíření použitelnosti dané infrastruktury či rozšíření poskytovaných služeb v závislosti na aktuálních potřebách obyvatel města či ostatních uživatelů této infrastruktury při dodržení technických parametrů dané infrastruktury a všech podmínek poskytnuté dotace.

8.2.2. Systém řízení rizik v rámci IPRM

Vzniku převážné části výše uvedených rizik lze v určité míře předcházet již v rámci přípravné fáze IPRM formou důsledného uplatňování analytických a evaluačních postupů při volbě cílů a aktivit IPRM a při výběru projektů nebo jinými výše popsány způsoby, nicméně jejich výskyt není možno vzhledem k rozsahu a náročnosti těchto fází a charakteru rizik nikdy zcela spolehlivě eliminovat. Zatímco v některých případech je možno předem předjímat možné způsoby řešení následků vyvolaných realizací daných rizik (např. fáze udržitelnosti IPRM), v převážné většině případů je základem efektivního řízení rizik existence spolehlivých monitorovacích a komunikačních postupů, kterými může být zajištěno včasné odhalení vznikajícího rizika, a následně tak toto riziko také řešeno či vyloučeno.

Pro řízení rizik bude v plném rozsahu využita implementační struktura IPRM, neboť také řízení rizik v tomto případě musí respektovat standardní nastavení řídicích struktur implementace IPRM za podmínky zajištění jejich operativního fungování. Výrazným přínosem k operativnosti fungování implementačních postupů i řízení rizik je zřízení mezistupně mezi Řídicím výborem IPRM a projektovými týmy jednotlivých projektů, kterým jsou pracovní skupiny působící na úrovni jednotlivých priorit IPRM. Tyto pracovní skupiny se mohou scházet a fungovat flexibilněji než Řídicí výbor IPRM, což je primárně dáno jejich strukturou a nastavením celého systému implementace, a přistoupit tak k řešení případných problémů a rizik zpravidla bez zbytečného odkladu, neboť včasnost zásahu může v řadě případů objektivně zabránit dokončení působení dopadu rizika v plném rozsahu. Komunikační toky v implementační struktuře IPRM jsou rovněž nastaveny tak, aby umožňovaly rychlé a efektivní předávání informací mezi manažery jednotlivých činitelů této struktury především vertikálním, ale i horizontálním směrem (podrobněji viz subkapitola 7.3).

Za řízení rizik v rámci IPRM je odpovědný manažer IPRM, který je rovněž zodpovědný za pravidelné roční vyhodnocení a aktualizaci analýzy rizik (tabulka rizik v subkapitole 8.2.1), kterou aktualizuje ve spolupráci s členy pracovních skupin jednotlivých priorit IPRM. Toto vyhodnocení předkládá k projednání Řídicímu výboru IPRM zpravidla spolu s roční monitorovací zprávou o postupu IPRM.

Významným nástrojem pro včasné odhalení rizik je také systém monitorování a evaluace, který se na bázi IPRM jako celku nezaměřuje jen na roční komplexní monitorování, ale jeho cílem je také průběžný monitoring na úrovni dílčích projektů, priorit a IPRM jako celku a předávání příslušných údajů v souhrnné formě nadřízeným orgánům řídicí struktury IPRM (např. průběžné monitorování pomocí čtvrtletních souhrnných zpráv - blíže viz subkapitola 7.3). Postup realizace projektů včetně sledování naplňování průběžných cílů, dodržování stanovených termínů a potenciálních rizik souvisejících s danou fází realizace projektu je pravidelně sledován na úrovni příslušných projektových týmů, za což zodpovídá projektový manažer daného projektu. Výstupy z jednání projektového týmu, informace o

zjištěných rizicích a přijatých nápravných opatřeních na úrovni projektu (týká se rizik neohrožujících závažným způsobem realizaci a naplňování indikátorů projektu či rizik, které se nedotýkají ostatních projektů v rámci priority) jsou bezprostředně postoupeny pracovní skupině, která vzniklou situaci dále řeší na úrovni dané priority IPRM a přijímá řešení v záležitostech jednotlivých projektů v těch případech, kdy se závažnost daného rizika dotýká ostatních projektů priority a dosahování stanovených cílů či indikátorů na úrovni priority jako celku. Výstupy z jednání pracovních skupin, jimi identifikovaných rizicích a přijatých či navrhovaných opatřeních na jejich prevenci či řešení jsou obdobně jako ostatní projektové záležitosti bez zbytečného odkladu předány manažerovi IPRM, který v návaznosti na jejich významnost a riziko časového prodlení zajistí jejich projednání v Řídícím výboru IPRM.

Informační toky jsou tedy mezi jednotlivými úrovněmi implementační struktury IPRM předávány přes manažery příslušných úrovní (popř. i vedoucí projektových týmů), a to průběžně v závislosti na schůzkách projektových týmů jednotlivých projektů či pracovních skupin, jejichž frekvence bude stanovena v závislosti na náročnosti realizace jednotlivých projektů či jiných relevantních faktorech nebo budou svolány na základě aktuální potřeby. V rámci tohoto systému řízení rizik a předávání informací mohou být přijímána příslušná opatření nebo vyhodnocována případná rizika s možností úpravy a aktualizace systému jejich předcházení a minimalizace s cílem dosažení jeho co nejvyšší účinnosti.

9. Horizontální principy v IPRM

Při implementaci projektů v rámci IPRM hraje významnou roli respektování horizontálních principů stanovených v Regionálním operačním programu NUTS II Jihovýchod v souladu s obecným nařízením a Strategickými obecnými zásadami Společenství. Takto jsou pro období 2007 - 2013 definována dvě základní horizontální témata, která jsou v rámci IPRM významným způsobem akcentována:

- **rovné příležitosti** (rovné příležitosti mužů a žen a zákaz diskriminace)
- **udržitelný rozvoj**

Tato témata jsou zohledněna v celé šíři řízení operačních programů a projekty žádající o podporu ze strukturálních fondů jsou hodnoceny a vybírány mimo jiné i podle míry naplňování horizontálních témat s cílem zvýšit celkový přínos realizovaných projektů pro harmonický a vyvážený rozvoj evropských regionů. Horizontální témata jsou založena na třech základních pilířích harmonického rozvoje, a to sociálním, ekonomickém a environmentálním.

V rámci jednotlivých projektů začleněných do IPRM mohou být tyto projekty podrobně členěny dle vlastního dopadu na daná horizontální témata, a to:

- projekty zaměřené na dané horizontální téma (témata),
- projekty pozitivně ovlivňující dané horizontální téma (témata), nebo
- projekty neutrální ve vztahu k danému horizontálnímu tématu (tématům).

Tato klasifikace projektů dle jejich vlivu na horizontální témata má motivovat předkladatele projektů, aby vedle hlavních cílů projektů zohlednili v rámci projektových aktivit také činnosti a dopady, které budou pozitivně působit na výše uvedená horizontální témata. V zásadě je pak vyloučeno, aby byl z prostředků strukturálních fondů EU podpořen projekt, který má na zmíněná horizontální témata negativní vliv.

Rovné příležitosti jsou realizovány zejména v sociální oblasti (kvalita života, sociální soudržnost a spravedlnost), udržitelný rozvoj pak zahrnuje oblast ekonomického rozvoje v kontextu zachování a zkvalitnění životního prostředí.

Naplňování horizontálních témat bude proto odpovídajícím způsobem vyžadováno v rámci všech projektů zařazených do IPRM, aby rovněž realizace IPRM jako celku v dostatečné míře vyvolala ekvivalentní dopady ve stanovených klíčových oblastech. Dodržování horizontálních principů (resp. minimálně neutrální dopad projektů) je spolu s obecnými kritérii pro výběr projektů uvedenými v subkapitole 7.3.2 jednou z nezbytných podmínek, které bude muset být ze strany projektů splněny, aby tyto projekty mohly být zařazeny do IPRM. Řídící výbor IPRM, příp. zastupitelstvo města jsou povinny v rámci monitorování a evaluace IPRM a jeho jednotlivých projektů dbát na to, aby byly dodržovány příslušné horizontální principy. Při tomto posuzování negativních dopadů je třeba vycházet z platné legislativy. Projekty v rámci IPRM by obecně měly vést zejména k odstranění územních rozdílů ve městech a celkovému harmonickému rozvoji založeném na naplnění horizontálních témat.

Nedodržení podmínky minimálně neutrálního dopadu na horizontální témata u některého projektu zařazeného do IPRM by ve výsledku nutně vedlo k jeho vyřazení v rámci hodnocení přijatelnosti dané projektové žádosti, neuskutečnění projektu a k ohrožení dosažení stanovených cílů a indikátorů IPRM. V celkovém hodnocení všech operačních

programů jsou navíc projekty zaměřené na naplňování horizontálních témat či projekty s pozitivním dopadem bodově zvýhodněny před projekty s neutrálním dopadem.

Rovné příležitosti

IPRM je zaměřen tak, aby realizace do něj začleněných projektů vedla ve svém souhrnu k naplňování principu rovnosti žen a mužů. Touto rovností se rozumí také rovnost příležitostí na základě rasy, etnického původu, náboženského vyznání, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Současně se toto téma vztahuje i na zajištění rovných příležitostí dalších znevýhodněných skupin jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězňi, absolventi škol, a tedy souhrnně skupiny ohrožené sociálním vyloučením. Cílem je zajištění a zlepšování kvality života, sociální stability, rozvoj lidského a ekonomického potenciálu všech obyvatel bez rozdílu.

Významnou oblastí s vazbou na rovné příležitosti je posílení soudržnosti komunit ve městě v rámci obou priorit IPRM (Priorita 1 - Regenerace a všestranný rozvoj města a občanské vybavenosti a Priorita 2 - Rozvoj infrastruktury veřejných služeb v oblastech sociálních věcí a vzdělávání). V rámci obou těchto priorit budou podporovány aktivity, které povedou k rozvoji veřejné infrastruktury pro oblast sociálních služeb, sociální integrace či vzdělávání a občanskou vybavenost pro práci s dětmi a mládeží a volnočasové či neformální aktivity a které současně umožní rovný přístup k těmto veřejným službám. Budování infrastruktury pro zajištění rovného přístupu všech skupin obyvatelstva ke vzdělání a k možnostem dalšího vzdělávání je navíc předpokladem pro odstraňování znevýhodněné pozice těchto skupin na trhu práce či ve společenském životě a prevence sociálního vyloučení. V rámci IPRM bude dále podporováno rozšiřování a zajištění potřebné dostupnosti veřejných služeb pro seniory, děti a mládež, zdravotně postižené a další aktivity vedoucí k smysluplnému a aktivnímu naplnění volného času, zkvalitnění služeb sociální péče či prevence sociálně-patologických jevů. Nesporným přínosem k naplňování principu rovných příležitostí je pak především zaměření celé Priority 2 na sektor veřejných služeb v oblasti sociálních věcí, konkrétně aktivita 2.1.1 zahrnující rozvoj infrastruktury pro sociální integraci osob ohrožených nebo postižených sociálním vyloučením se přímo zaměřuje na podporu rovných příležitostí všech osob s důrazem na znevýhodněné skupiny obyvatel.

Kritériem pro výběr a zařazení projektu do IPRM bude z hlediska rovných příležitostí prokázání, že k výstupům projektu bude umožněn přístup všem relevantním skupinám z řad obyvatel či návštěvníků města a že realizace projektu nebude současně mít negativní dopad na žádnou skupinu obyvatelstva.

Udržitelný rozvoj

IPRM je svou podstatou a obsahem přímo zaměřen na regeneraci a všestranný rozvoj města, občanské vybavenosti a infrastruktury veřejných služeb, nicméně za současného předpokladu, že jejich implementace přispěje také ke zlepšení životního prostředí ve městě.

Udržitelný rozvoj je taková úroveň ekonomického rozvoje, která umožňuje soulad hospodářského a společenského pokroku s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Důraz je kladen na zachování a obnovu přírodního bohatství, kulturního rázu a ekologické stability krajiny a zvýšení environmentálního povědomí občanů. Cílem udržitelného rozvoje je zejména vyvážený rozvoj fyzického prostředí měst jako podmínky kvalitního života a stabilizace obyvatelstva.

Přímý pozitivní vliv na životní prostředí ve městě se předpokládá především v rámci Priority 1 - Regenerace a všestranný rozvoj města a občanské vybavenosti, která je zaměřena na zlepšování kvality života ve městě a podporu jeho růstového potenciálu prostřednictvím regenerace a obnovy městských území, prostor a objektů a komplexního rozvoje a zkvalitnění občanské vybavenosti s důrazem na revitalizaci a trvalé zachování příznivého životního prostředí ve městě. Zejména aktivity jako regenerace veřejných prostranství, rekultivace a rozšiřování zeleně ve městě a s nimi bezprostředně související aktivity povedou mimo jiné ke zvýšení ekologické hodnoty území města a jeho účelnějšímu trvale udržitelnému využití.

Aktivity a projekty realizované v obou prioritách IPRM jsou zaměřeny na dlouhodobě udržitelný rozvoj území statutárního města Jihlavy, a to s cílem zvyšovat kvalitu života jeho obyvatel a současně zlepšovat kvalitu životního prostředí, což je přímým předpokladem pro zájem obyvatel o život a bydlení ve městě, čímž je zajištěn jeho budoucí rozvoj v souladu s principy udržitelného rozvoje a zásadami ochrany životního prostředí. Zejména výše zmíněná Priorita 1 se svým zaměřením orientuje na obnovu, rozšiřování a zvyšování kvality parků a sídelní zeleně ve všech částech města Jihlavy. Současně bude při výběru a následné realizaci všech projektů kladen důraz na dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje a maximálně pozitivní přínos projektu ke kvalitě života a životního prostředí na území města.

Při realizaci všech dílčích projektů zařazených do IPRM bude rovněž v relevantním rozsahu zohledněno řešení problematiky dešťových vod odtékajících do povrchových vod a minimalizace množství odpadních vod s ohledem na stávající sníženou kvalitu vody ve vodních tocích na území města Jihlavy a potřebu odvádění povodňových průtoků na těchto tocích. Zohlednění těchto aspektů bude nedílnou součástí aplikace principů trvale udržitelného rozvoje v rámci implementace IPRM nejen na území statutárního města Jihlavy, ale i s odpovídajícím dopadem v regionálním měřítku.

10. Tabulková část a grafické přílohy

10.1. Analýza ekonomické a sociální situace města

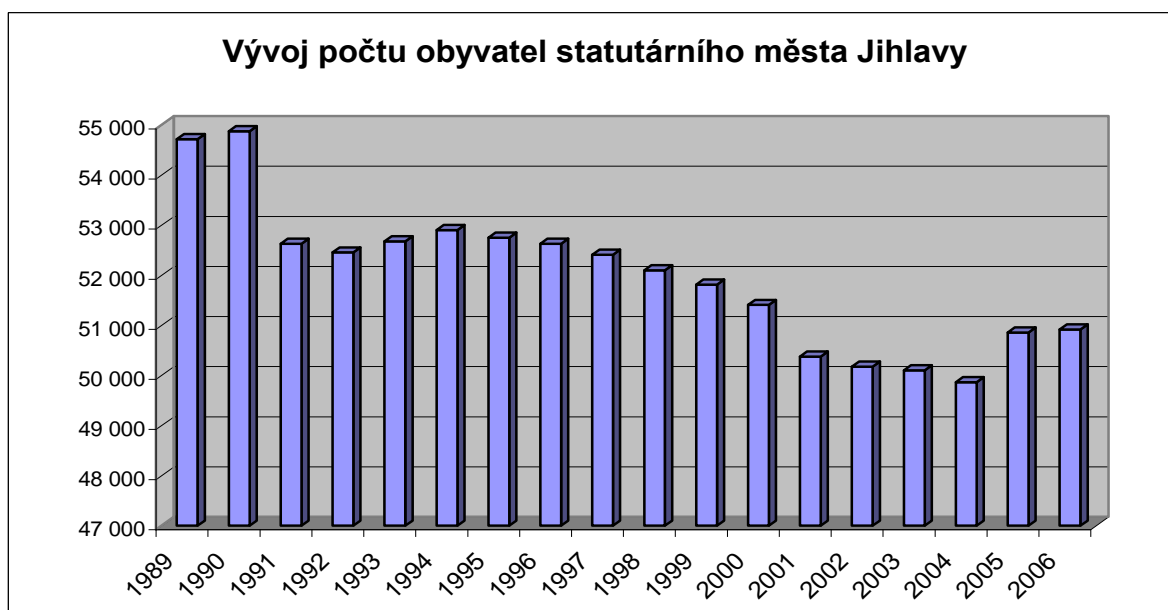
10.1.1. Demografický vývoj

Tabulka 1 - Vývoj počtu obyvatel statutárního města Jihlavy od roku 1989

Rok	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Počet obyvatel k 31. 12.	54 719	54 874	52 631	52 455	52 675	52 902	52 751	52 628	52 408
Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet obyvatel k 31. 12.	52 097	51 814	51 408	50 377	50 174	50 100	49 865	50 859	50 916

Zdroj: Vývoj základních demografických ukazatelů ve vybraných městech ČR 1919 až 2005 - Jihlava (od roku 1949), ČSÚ; Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004

Graf 1

Zdroj: Vývoj základních demografických ukazatelů ve vybraných městech ČR 1919 až 2005 - Jihlava (od roku 1949), ČSÚ; Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004

Tabulka 2 - Analýza částí města Jihlavy (duben 2007)

Části obce	Výměra katastru (ha)	Počet obyvatel	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Podíl na celkové výměře	Podíl na celkovém počtu obyvatel
Antonínův Důl *	1 172	445	38,0	13,35%	2,06%
Červený Kříž *		234			
Pávov *		371			
Henčov	505	177	35,1	5,75%	0,35%
Heroltice	409	148	36,2	4,66%	0,29%
Horní Kosov	409	3 327	814,2	4,65%	6,53%
Hosov	681	136	20,0	7,75%	0,27%
Hruškové Dvory	314	167	53,2	3,57%	0,33%
Kosov	568	107	18,8	6,47%	0,21%
Pístov	575	132	22,9	6,55%	0,26%
Popice	592	70	11,8	6,74%	0,14%
Sasov	168	103	61,3	1,91%	0,20%
Staré Hory	218	1 046	479,7	2,48%	2,05%
Vysoká	497	50	10,1	5,66%	0,10%
Zborná	344	179	52,0	3,92%	0,35%
Části města ležící mimo centrum města celkem	6 453	6 692	103,7	73,46%	13,14%
Jihlava	2 332	44 224	1 896,4	26,54%	86,86%
Statutární město Jihlava	8 785	50 916	579,6	100,00%	100,00%

* Tyto části obce se nacházejí na společných katastrálních územích, proto jsou pro účely této analýzy posuzovány společně.

Zdroj: Katastrální úřad pro Vysočinu, Správní odbor Magistrátu města Jihlavy (evidence obyvatel).

10.1.2. Trh práce a zaměstnanost

Tabulka 3 - Funkční velikost středisek v okrese Jihlava

Středisko	Obytná funkce	Pracovní funkce	Obslužná funkce
Jihlava	51,9	64	65
Polná	4,9	4,5	3
Telč	7	7	5,8
Třešť	6,2	6,7	5,8

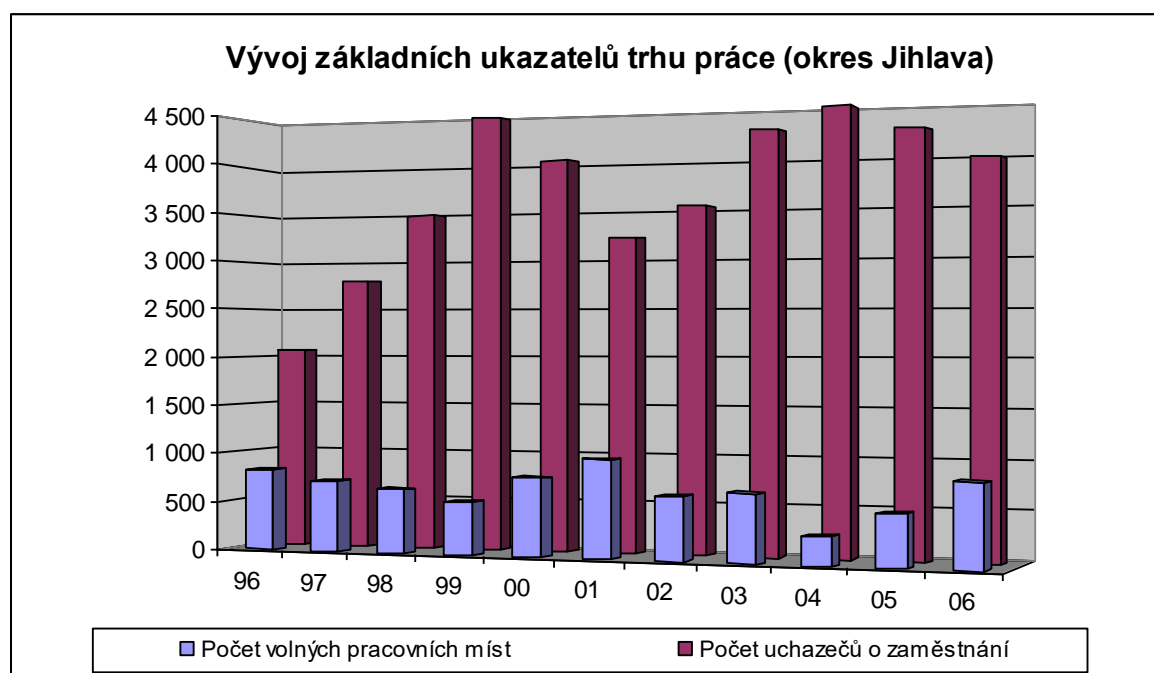
Zdroj: Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2006, Úřad práce v Jihlavě.

Tabulka 4 - Vývoj základních ukazatelů trhu práce (okres Jihlava)

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Roční míra nezaměstnanosti	3,56	4,97	6,25	8,13	7,18	5,62	6,19	7,42	7,50	6,80	6,00
Roční míra nezaměstnanosti v ČR	3,06	4,35	6,13	8,63	9,00	8,55	9,20	9,90	9,78	8,90	8,10
Počet uchazečů o zaměstnání	2 059	2 790	3 474	4 481	4 023	3 226	3 533	4 281	4 500	4 268	3 966
Počet volných pracovních míst	830	727	652	543	798	997	647	686	289	529	841

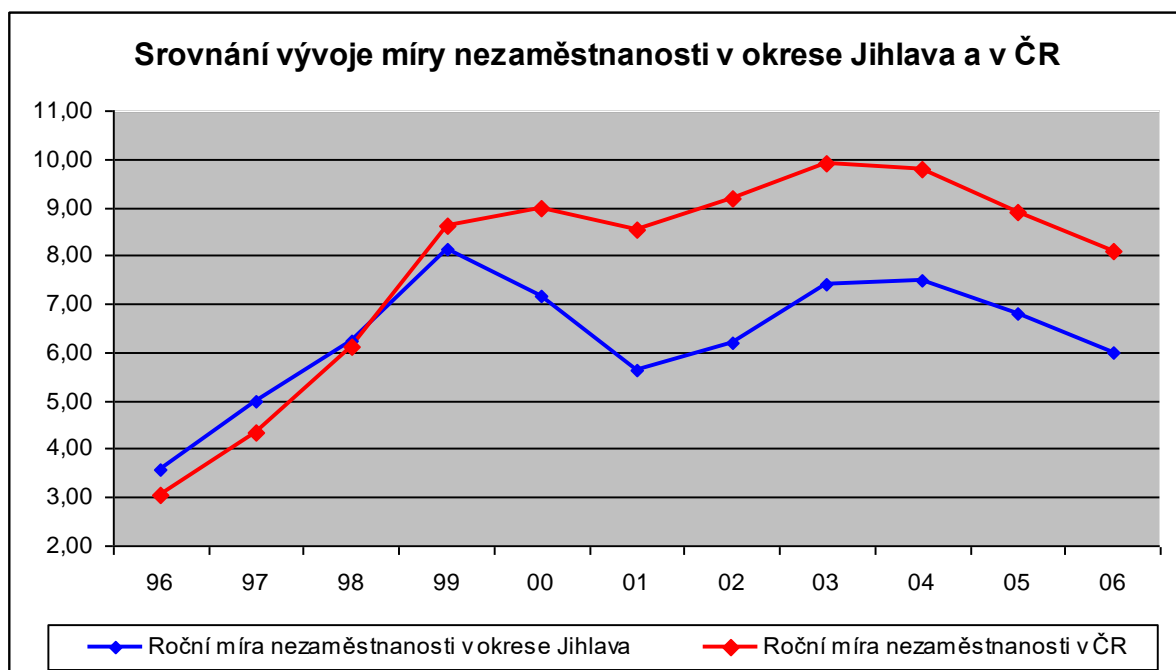
Zdroj: Úřad práce v Jihlavě.

Graf 2

Zdroj: Úřad práce v Jihlavě.

Graf 3

Zdroj: Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2005, Úřad práce v Jihlavě.

Tabulka 5 – Srovnání počtu ekonomicky aktivních obyvatel a počtu pracovních míst (2006)

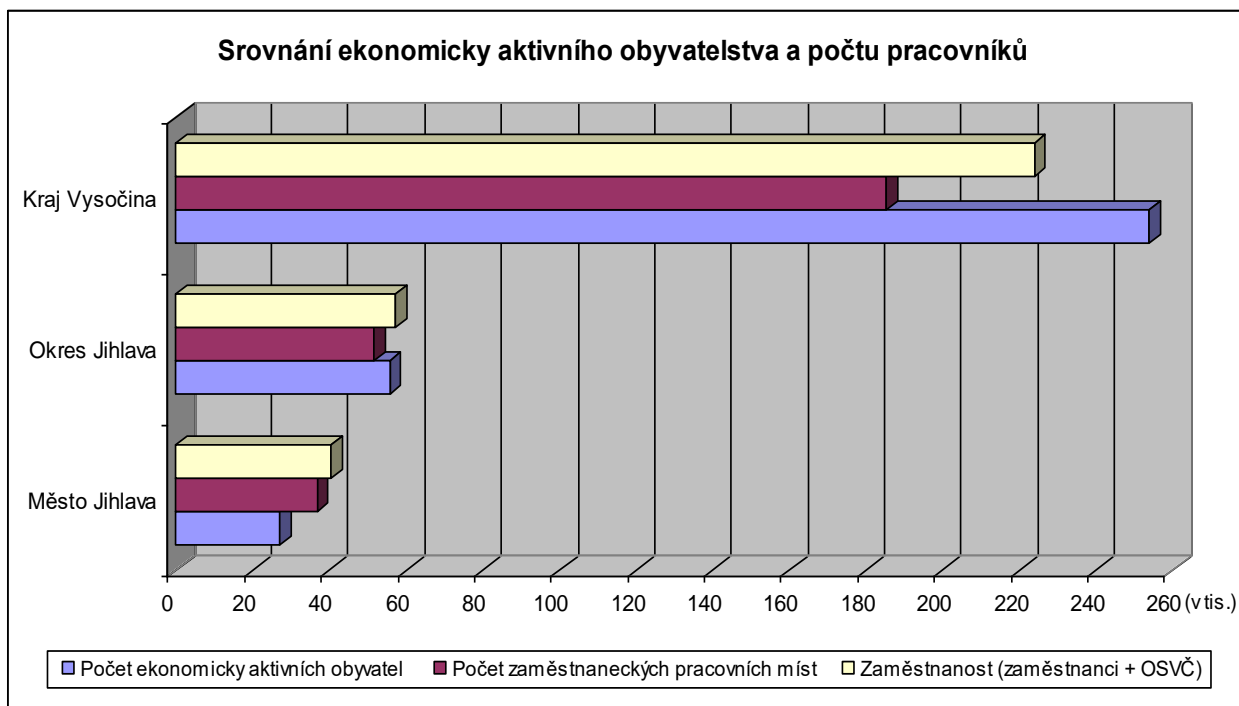
Územní jednotka	Kraj Vysočina	Okres Jihlava	Město Jihlava
Počet ekonomicky aktivních obyvatel	253 900 *	55 767	27 070 *
Počet zaměstnaneckých pracovních míst	185 392	51 816	36 757
Počet OSVČ	38 577	5 611	3 680 **
Zaměstnanost (zaměstnanci + OSVČ)	223 969	57 427	40 437

* Údaje pochází ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001, ČSÚ.

** Údaj za správní obvod obce Jihlava s pověřeným obecním úřadem.

Zdroj: Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ; Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2005, Analýza stavu a vývoje trhu práce v kraji Vysočina za rok 2006, Úřad práce v Jihlavě.

Graf 4

Zdroj: Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ; Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2005, Analýza stavu a vývoje trhu práce v kraji Vysočina za rok 2006, Úřad práce v Jihlavě.

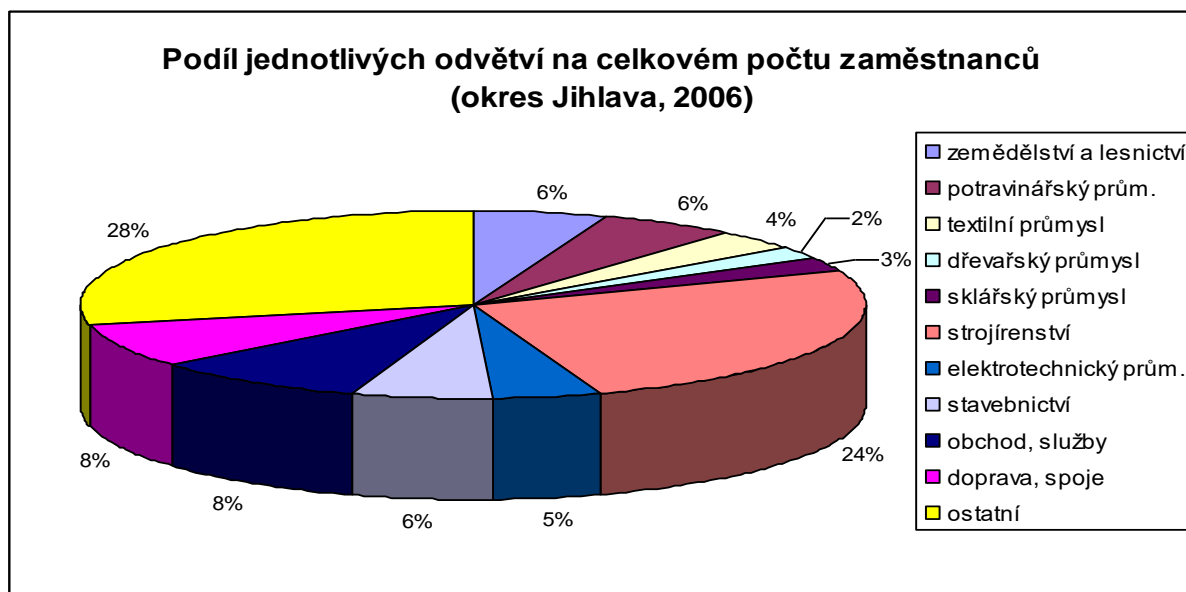
Tabulka 6 - Počet zaměstnanců v jednotlivých odvětvích (okres Jihlava) a srovnání procentního podílu jednotlivých odvětvích s krajem Vysočina a ČR

Název odvětví dle OKEČ	Počet zaměstnanců v odvětví v okrese Jihlava			Podíl odvětví na celkovém počtu zaměstnanců		
	2002	2004	2006	okres Jihlava	kraj Vysočina *	ČR *
zemědělství a lesnictví	3 343	3 310	2 884	5,57%	10,78%	4,05%
průmysl celkem	22 253	21 920	22 617	43,65%	41,69%	32,59%
z toho:						
- potravinářský	3 604	3 466	2 880	5,56%	4,96%	3,38%
- textilní	2 556	2 148	1 880	3,63%	5,04%	2,64%
- dřevařský	2 481	1 571	1 025	1,98%	2,62%	1,14%
- sklářský	1 235	954	1 306	2,52%	1,95%	1,85%
- strojírenský	9 736	10 757	13 135	25,35%	15,07%	11,01%
- elektrotechnický	2 641	3 024	2 391	4,61%	4,42%	3,91%
- ostatní				0,00%	7,63%	8,66%
stavebnictví	3 310	3 068	3 023	5,83%	5,82%	6,31%
obchod, služby	6 690	5 228	4 600	8,88%	10,88%	15,20%
doprava, spoje	3 219	4 141	3 912	7,55%	5,82%	7,80%
ostatní	10 665	14 772	14 780	28,52%	25,00%	34,04%
Celkem	49 480	52 439	51 816	100,0%	100,0%	100,0%

* Údaje pocházejí z roku 2003.

Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2006, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ; Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2006, Úřad práce v Jihlavě.

Graf 5

Zdroj: Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jihlava za rok 2006, Úřad práce v Jihlavě.

10.1.3. Občanská vybavenost města

Tabulka 7 - Počet zařízení občanské vybavenosti v jednotlivých oblastech působnosti ve statutárním městě Jihlava

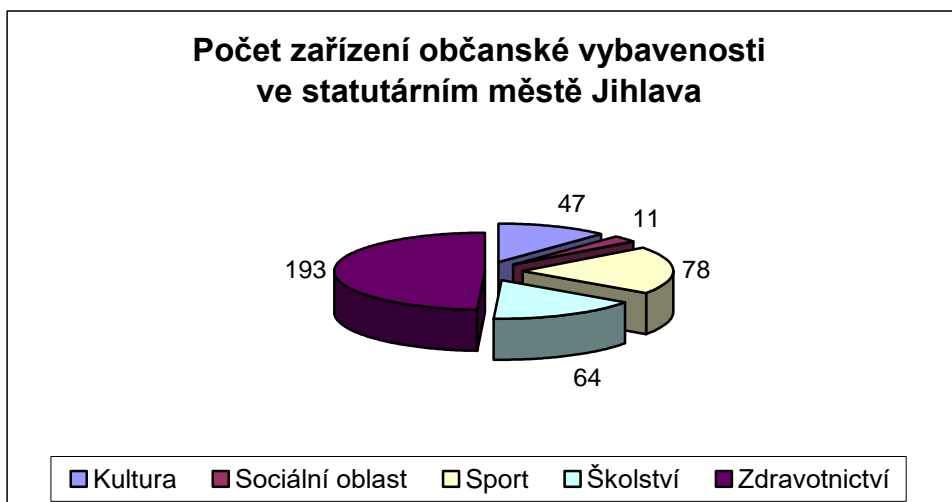
Název zařízení	Počet
Veřejné knihovny (vč. poboček)	4
Stálá kina	2
Divadla	2
Přírodní amfiteátry (letní kina)	1
Muzea (vč. poboček a památníků)	1
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	14
Ostatní kulturní zařízení	3
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	3
Zoologická zahrada	1
Sakrální stavby	11
Hřbitovy	3
Krematoria	1
Smuteční síně	1
Kultura celkem	47
Sdružená ambulantní zařízení	1
Nemocnice	1
Odborné léčebné ústavy	1
Samostatné ordinace lékařů (vč. detašovaných)	149
Ostatní samostatná zařízení (vč. detašovaných)	19
Zařízení lékařské péče	17
Jesle	1
Dětské domovy	1
Střediska záchranné služby	1
Okresní zdravotní ústav	1
Transfusní stanice	1
Zdravotnictví celkem	193

Název zařízení	Počet
Ústavy sociální péče pro mládež	1
Domy s pečovatelskou službou	5
Domovy důchodců (domovy pro seniory)	1
Úřad práce (počet úřadoven)	1
Ostatní zařízení sociální péče	2
Domovinky a obdobná zařízení	1
Sociální oblast celkem	11
Koupaliště a bazény	4
Hřiště (s provozovatelem či správcem)	31
Tělocvičny (vč. školních)	25
Stadiony otevřené	3
Zimní stadiony kryté i otevřené	1
Ostatní zařízení pro tělovýchovu	14
Sport celkem	78
Mateřské školy	18
Základní školy	11
Střední odborná učiliště	6
Gymnázia	2
Střední odborné školy	13
Speciální školy	5
Základní umělecká školy	1
Jazykové školy	3
Vyšší odborné školy	4
Vysoké školy *	1
Školství celkem	64

* Vysoká škola polytechnická v Jihlavě vznikla na základě zákona č. 375/2004 Sb., do údajů ČSÚ za rok 2004 tak byla doplněna dodatečně pro účely IPRM.

Zdroj: Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004.

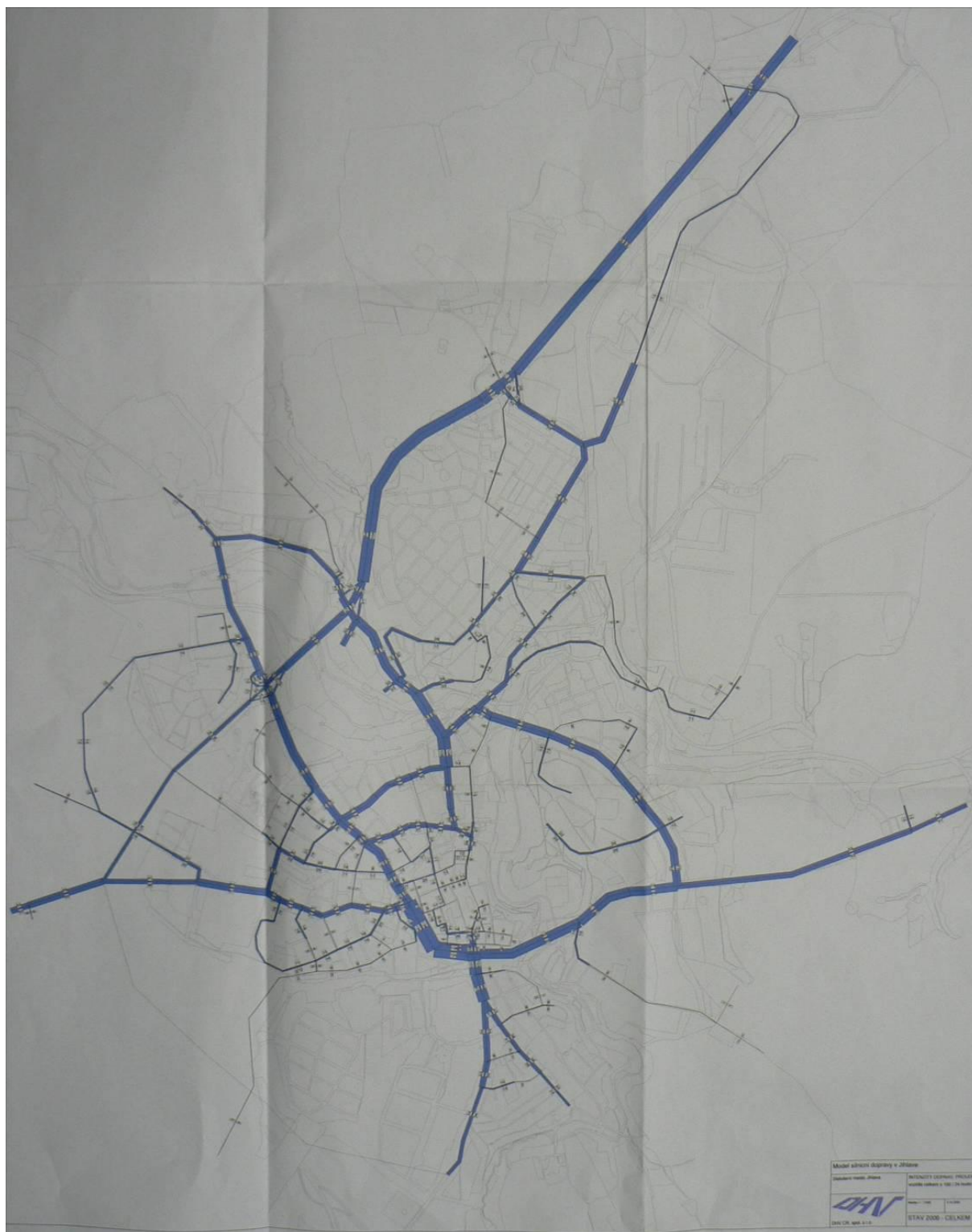
Graf 6

Zdroj: Městská a obecní statistika – vybrané statistické údaje za základní územní jednotku Jihlava, ČSÚ, 2004.

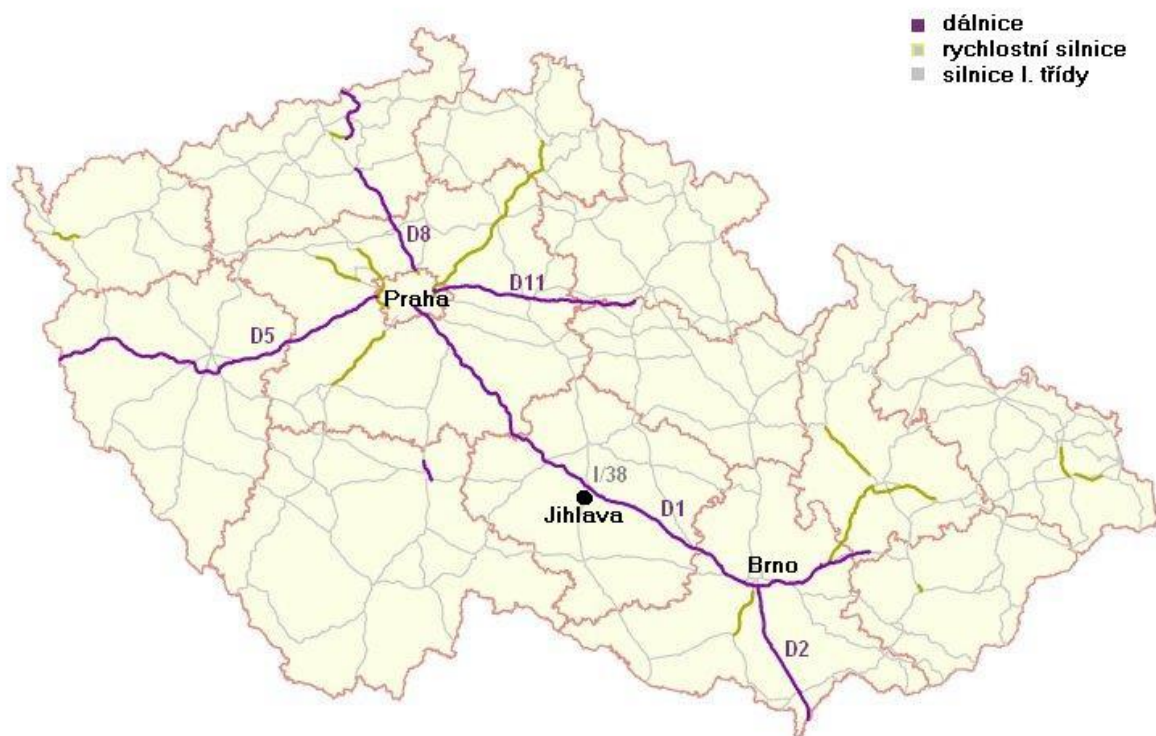
10.1.4. Dopravní infrastruktura města

Obrázek 1 - Dopravní model statutárního města Jihlavy (září 2006)

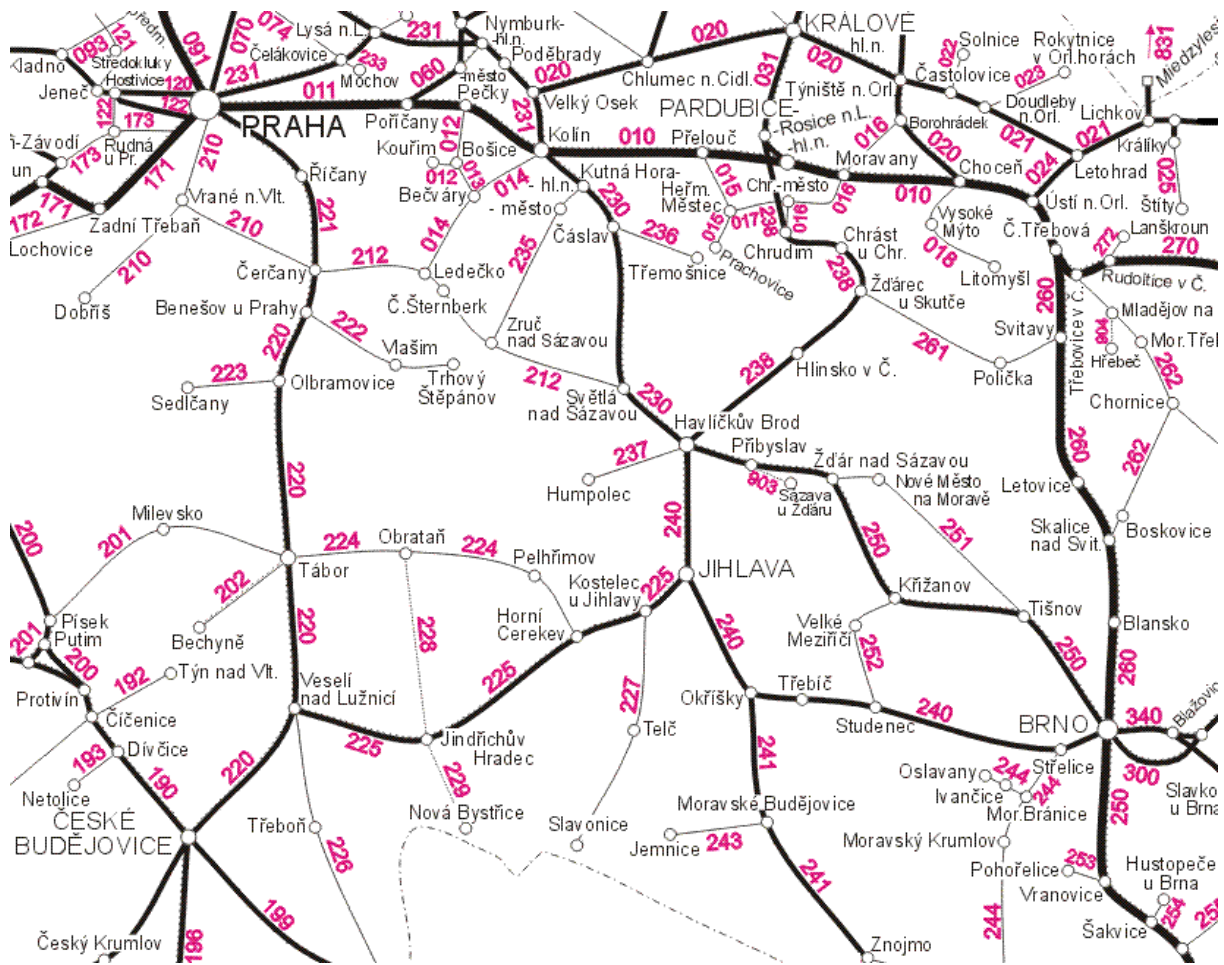
Zdroj: Aktualizace Studie dopravy v klidu a Dopravního modelu města Jihlavy, DHV CR, spol. s r.o., září 2006.

Obrázek 2 – Napojení statutárního města Jihlavy na silniční síť

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR; www.mapy.cz

Obrázek 3 – Napojení statutárního města Jihlavy na železniční síť ČR

Zdroj: Železniční mapa ČR.

10.1.5. Srovnání statutárního města Jihlavy s ostatními krajskými městy ČR

Tabulka 8 – Základní vybrané charakteristiky krajských měst v ČR (2005)

Krajské město	Praha	Brno	Ostrava	Plzeň	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Pardubice	Zlín	Karlovy Vary	Jihlava
ÚZEMNÍ CHARAKTERISTIKY													
Výměra celkem (ha)	49 613	23 022	21 423	13 765	10 336	10 609	5 556	10 568	9 395	7 771	11 885	5 910	8 785
z toho:													
zemědělská půda (ha)	42,1	34,8	40,0	44,4	56,8	36,6	43,4	46,4	30,7	48,0	40,7	25,8	48,5
lesní pozemky (ha)	9,9	27,7	11,0	18,9	11,1	39,6	5,3	20,7	25,8	13,3	39,9	42,6	29,4
zastavěná plocha (ha)	9,8	9,1	9,5	7,0	6,9	5,9	10,4	6,8	5,8	8,0	4,1	5,2	3,7
Počet katastrálních území	112	48	39	23	26	26	11	21	26	19	16	15	18
Počet městských částí	57	29	23	10	-	2	-	-	4	7	-	-	-
Počet částí obce	147	58	37	31	26	33	7	21	22	31	17	15	16
Počet urbanistických obvodů	902	278	265	102	82	88	66	84	89	73	72	50	42
OBYVATELSTVO													
Počet obyvatel (k 31. 12.)	1 181 610	366 757	310 078	162 759	100 381	97 950	94 653	94 431	94 298	88 260	78 285	50 893	50 859
z toho ženy	615 068	192 471	160 590	84 459	53 037	51 268	48 997	49 372	48 669	46 010	41 001	26 760	26 035
Podíl žen na počtu obyvatel	52,05%	52,48%	51,79%	51,89%	52,84%	52,34%	51,76%	52,28%	51,61%	52,13%	52,37%	52,58%	51,19%
Procentní podíl obyvatel ve věku (k 31. 12.)													
0 - 14 let	12,3	13,2	14,6	12,9	13,6	14,2	13,5	13,2	15,7	13,2	12,8	12,3	13,8
15 - 64 let	72,1	70,6	71,7	71,0	71,5	71,7	72,1	69,9	71,3	70,2	70,6	71,4	71,9
65 a více let	15,6	16,2	13,7	16,2	14,8	14,0	14,4	16,9	13,0	16,7	16,6	16,3	14,3
Průměrný věk	41,7	41,5	39,8	41,7	40,5	40,3	40,6	42,0	39,2	41,7	41,6	42,1	40,2
Hustota obyvatelstva	2 382	1 593	1 447	1 182	971	923	1 704	894	1 004	1 136	659	861	579

Krajské město	Praha	Brno	Ostrava	Plzeň	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Pardubice	Zlín	Karlovy Vary	Jihlava
TRH PRÁCE													
Ekonomicky aktivní osoby *	635 105	194 436	160 210	87 516	54 163	53 550	51 156	50 630	50 440	47 460	42 213	28 997	27 070
z toho pracující *	601 031	176 719	132 495	80 404	48 178	49 919	48 212	47 610	43 611	44 368	39 211	25 861	25 373
Uchazeči o zaměstnání	24 571	19 773	25 901	5 507	4 642	4 039	2 660	2 966	6 966	3 042	3 075	2 717	2 055
Míra nezaměstnanosti	3,55	9,57	15,26	5,77	8,15	7,12	4,64	5,54	12,96	6,14	6,76	8,73	7,06
Podíl ekonomicky aktivních osob na počtu obyvatel	53,75%	53,01%	51,67%	53,77%	53,96%	54,67%	54,05%	53,62%	53,49%	53,77%	53,92%	56,98%	53,23%
BYDLENÍ													
Trvale obydlené byty *	496 940	151 724	128 388	68 398	40 367	39 670	38 713	37 783	39 451	35 764	30 617	22 156	18 922
- v rodinných domech *	63 642	30 461	18 659	11 650	7 808	9 140	7 936	9 057	5 356	7 781	11 002	2 760	4 314
- v bytových domech *	430 234	120 591	109 309	56 399	32 279	30 211	30 562	28 532	33 938	27 808	19 483	19 154	14 446
Počet bytů na 1 000 obyvatel *	425	403	405	414	393	400	398	389	413	394	379	415	373
Dokončené byty (k 31. 12.)	6 564	1 305	272	563	99	259	408	244	31	206	150	315	211
- v rodinných domech	593	175	134	111	25	95	120	75	29	74	69	34	31
- v bytových domech	5 072	473	6	397	34	151	218	137	0	50	28	275	125
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	5,56	3,56	0,88	3,46	0,99	2,64	4,31	2,58	0,33	2,33	1,92	6,19	4,15

* Údaje pochází ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001, ČSÚ.
Zdroj: Statistická ročenka kraje Vysočina 2006, ČSÚ.

Tabulka 9 – Srovnání občanské vybavenosti vybraných krajských měst (2005)

Krajské město	Jihlava	Karlovy Vary	Zlín	Pardubice
Počet obyvatel	50 859	50 893	78 285	88 260
Výměra území	8 785	5 910	11 885	7 771
Kultura				
Kina (vč. multikin)	2	4	2	3
Muzea	1	4	6	1
Galerie	14	18	9	9
Sakrální stavby	11	10	18	10
Sport				
Tělocvičny	25	14	27	21
Stadiony, hřiště	35	26	48	55
Školství				
Mateřské školy	18	2	26	29
Základní školy	11	10	15	16
Střední* a vyšší odborné školy	25	18	17	21
Vysoké školy	1	1	1	1
Zdravotnictví **				
Nemocnice	1	1	3	3
Ordinace praktických lékařů	47	40	69	68
Sociální zabezpečení				
Domovy důchodců (domovy pro seniory)	1	1	3	1
Penzion pro seniory	-	1	1	1
Domy s pečovatelskou službou	5	4	6	5

* tj. gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště

** včetně detašovaných pracovišť

Zdroj: Vybavení měst vybranými druhy zařízení k 31. 12. 2005, krajská pracoviště ČSÚ.

10.2. Referenční hodnoty kritérií a statistické ukazatele použité pro výběr tématu IPRM

Tabulka 10 – Referenční hodnoty ukazatelů vybraných kritérií pro výběr zóny (tématu) IPRM u vybraných měst ČR

Město	Počet obyvatel *	Vysoká míra chudoby	Vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti	Neuspokojivý demografický vývoj		Nízká úroveň vzdělání	Vysoká úroveň kriminality		Nízká míra hospodářské aktivity	Počet přistěhovalců, etnických skupin a příslušníků menšin nebo uprchlíků
		Průměrná dávka hmotné nouze na obyvatele	Počet dlouhodobě nezaměstnaných na počtu ekonomicky aktivních obyvatel	Podíl osob ve věku nad 65 let na celkovém počtu obyvatel	Úbytek či přírůstek obyvatel (2001-2006)	Procento obyvatel bez základního vzdělání (starší 15 let)	Počet zjištěných trestných činů na 1000 obyvatel	Počet zjištěných přestupků na 1000 obyvatel	Počet ekonomicky aktivních k celkovému počtu obyvatel	Počet cizinců s povolením k pobytu k celkovému počtu obyvatel
Brno	376 172	404	4,9%	15,6%	3,42%	18%	49,4	418,9	51,7%	4,61%
Břeclav	25 485	346	4,5%	11,9%	4,65%	28%	52,6	196,7	53,5%	2,33%
Česká Lípa	39 358	185	2,6%	8,8%	1,84%	24%	50,9	49,5	53,8%	3,14%
České Budějovice	97 339	126	1,1%	13,2%	4,49%	18%	36,4	33,6	52,6%	3,19%
Český Těšín	26 429	846	10,1%	11,3%	2,58%	24%	25	40,2	50,1%	2,78%
Děčín	52 506	600	6,8%	13,2%	2,46%	24%	34,3	227,1	52,5%	4,22%
Frydek-Místek	61 400	577	7,0%	10,1%	3,56%	22%	37,1	76,6	50,8%	1,77%
Havířov	85 855	888	11,0%	12,3%	3,39%	25%	45,9	39,1	47,7%	1,80%
Havlíčkův Brod	24 375	57	1,6%	13,3%	0,80%	18%	37,1	22,3	51,9%	3,67%
Hodonín	27 361	575	7,2%	12,0%	4,13%	24%	32	31,3	52,0%	1,75%
Hradec Králové	97 155	136	1,7%	15,5%	3,93%	16%	41,2	-	52,1%	3,70%
Cheb	32 893	728	3,3%	11,3%	-1,78%	27%	35,8	32,4	54,4%	14,26%
Chomutov	51 007	966	8,9%	11,5%	3,39%	27%	69,8	98,3	52,1%	3,80%
Chrudim	23 898	124	2,5%	13,1%	2,51%	19%	29,3	-	51,1%	1,87%
Jablonec nad Nisou	45 266	192	2,5%	12,8%	2,09%	22%	28,6	74,2	52,4%	4,19%
Jihlava	50 702	190	2,9%	13,6%	0,32%	21%	44,5	79,2	53,4%	2,99%

Jindřichův Hradec	22 695	171	1,5%	12,0%	0,80%	20%	33	-	52,9%	1,32%
Jirkov	20 717	1 293	11,5%	8,9%	-1,31%	31%	61,3	93,6	50,9%	3,05%
Karlovy Vary	53 358	386	4,2%	15,3%	5,68%	21%	49,4	38,36	54,3%	7,33%
Karviná	65 141	1 353	14,4%	11,2%	2,77%	30%	34,8	84,3	48,8%	3,88%
Kladno	71 132	436	4,8%	13,2%	3,51%	24%	41,2	119,7	53,6%	4,21%
Klatovy	23 033	222	2,6%	13,7%	1,23%	19%	26,9	-	53,0%	1,97%
Kolín	30 258	145	2,6%	15,0%	1,14%	20%	58,1	127,9	53,0%	4,19%
Kopřivnice	23 747	359	5,6%	8,6%	2,21%	21%	28,3	85,1	52,0%	1,63%
Krnov	25 764	601	7,5%	12,8%	2,50%	24%	23,2	27,4	50,9%	0,84%
Kroměříž	29 225	406	4,8%	14,2%	1,26%	19%	29,5	32,7	50,7%	1,34%
Kutná Hora	21 453	415	4,9%	12,4%	1,72%	20%	37,1	31,4	51,6%	3,48%
Liberec	99 102	253	2,7%	13,6%	1,96%	20%	41,3	49,2	54,0%	5,94%
Litoměřice	24 879	296	3,2%	11,9%	4,77%	21%	51,3	44,1	54,3%	5,35%
Litvínov	27 397	2 003	15,9%	13,8%	2,56%	29%	35,6	51,1	51,8%	5,91%
Mladá Boleslav	44 255	87	1,3%	11,8%	3,10%	20%	62	121,6	56,0%	11,56%
Most	68 263	1 484	13,4%	10,9%	1,50%	28%	47,6	22,3	53,5%	4,23%
Náchod	21 400	524	3,0%	14,9%	2,22%	22%	34,4	20	50,1%	4,21%
Nový Jičín	26 970	549	5,7%	11,5%	3,14%	23%	24,9	76,6	52,4%	1,08%
Olomouc	102 607	187	2,9%	14,2%	2,82%	19%	64,8	232,5	52,8%	2,95%
Opava	61 382	460	4,7%	12,8%	3,93%	22%	25,8	25,9	51,4%	0,99%
Orlová	34 856	878	12,0%	8,5%	3,74%	28%	40	67,5	50,6%	1,28%
Ostrava	316 744	1 029	9,0%	12,7%	2,87%	24%	53,3	239,5	50,6%	2,91%
Pardubice	90 889	141	1,9%	15,2%	3,34%	17%	31,7	-	52,3%	2,65%
Písek	29 796	485	2,2%	13,9%	0,49%	18%	32	-	52,0%	1,83%
Plzeň	166 118	170	2,0%	15,1%	2,23%	18%	45,3	77,3	52,7%	5,25%
Prostějov	46 910	355	3,7%	14,6%	2,88%	19%	42,6	27,5	50,7%	1,84%
Přerov	48 335	635	6,2%	13,1%	3,82%	20%	29,7	48,4	52,6%	2,67%

Příbram	35 886	136	3,8%	13,0%	3,32%	20%	68,6	-	51,8%	2,64%
Sokolov	25 081	517	5,8%	10,6%	2,78%	28%	43,3	-	53,5%	2,90%
Strakonice	23 800	188	2,8%	12,1%	2,78%	20%	30	15,2	52,6%	3,34%
Šumperk	29 490	358	4,6%	14,0%	4,55%	21%	35,9	63,8	50,8%	1,09%
Tábor	36 557	184	1,5%	13,1%	2,53%	18%	24,2	35,8	52,5%	1,78%
Teplice	51 060	739	7,2%	13,9%	0,92%	25%	43	-	51,6%	5,64%
Trutnov	31 997	329	3,6%	12,0%	3,32%	23%	38,5	125,7	52,2%	2,08%
Třebíč	39 021	414	6,1%	10,6%	0,80%	21%	24,1	55,5	52,5%	1,71%
Třinec	38 953	433	6,5%	13,4%	3,34%	26%	20,3	64,7	48,5%	1,68%
Uherské Hradiště	26 876	73	2,5%	12,4%	3,56%	20%	45,3	61,5	52,5%	1,95%
Ústí nad Labem	95 436	897	6,5%	12,6%	2,33%	24%	47,3	68	52,9%	4,37%
Valašské Meziříčí	27 568	270	4,8%	12,1%	1,22%	21%	34,8	21,7	50,9%	1,36%
Vsetín	29 190	507	4,9%	12,5%	3,78%	21%	25,2	95,8	51,8%	1,09%
Vyškov	22 514	278	3,8%	11,7%	2,99%	21%	27,7	109,9	53,1%	2,65%
Zlín	80 854	191	2,9%	15,5%	3,93%	21%	26,2	23,3	52,2%	1,98%
Znojmo	35 758	298	5,1%	13,4%	2,50%	24%	41,3	45,3	51,8%	2,27%
Žďár nad Sázavou	24 289	86	2,7%	11,0%	2,43%	19%	30,5	38,8	51,1%	1,68%
Průměr za 62 měst		469	5,1%	12,7%	2,60%	22%	39,02	78,20	52,1%	3,24 %

* Počet obyvatel dle Sčítání lidu, domů a bytů 2001 v členění obcí z roku 2007.

Zdroj: Úřad regionální rady ROP NUTS II Jihovýchod (Instrukce (vademecum) pro přípravu integrovaných plánů rozvoje měst pro regionální operační programy pro plánovací období 2007 - 2013, Příloha č. 8 – Kritéria pro výběr deprivovaných zón – A. Srovnávací hodnoty vstupních kritérií pro výběr zóny)

Tabulka 11 – Srovnání hodnot vybraných statistických ukazatelů (kritérií) použitých pro výběr tématu IPRM v regionálním a národním měřítku

Územní celek	Demografický vývoj ¹⁾				Kriminalita ²⁾		Trh práce a zaměstnanost ³⁾	
	Úbytek či přírůstek obyvatel za sledované období ⁴⁾		Podíl počtu obyvatel starších 65 let na celkovém počtu obyvatel	Index stáří (podíl počtu obyvatel starších 65 let a počtu obyvatel mladších 15 let)	Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel		Podíl uchazečů se základním vzděláním na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání	Podíl vyučených uchazečů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání
	2001 - 2006	2001 - 2007	2006	2006	2006	2007	2007	2007
Statutární město Jihlava	-0,004	0,022	14,6 %	108	20,1	29,3	48,5 %	27,1 %
Okres Jihlava	-0,011	-0,028	14,4 %	96,9	21	-	27,2 %	42,6 %
Kraj Vysočina	0,013	0,009	14,6 %	97,4	16 ⁵⁾	17,5	21,3 %	46,6 %
Česká republika	-0,004	-0,017	14,4 %	100,2	32,7	34,4	30,9 %	39,4 %
Města kraje Vysočina (průměr)	0,003	-0,001	14,5 %	97,6				
Srovnatelná regionální střediska v kraji Vysočina (průměr) ⁶⁾	0,012	0,008	13,5 %	94,3				

¹⁾ Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2007, ČSÚ; Statistická ročenka České republiky 2002, ČSÚ; Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Věkové složení obyvatel podle krajů a věkových skupin (2006), ČSÚ; Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2007 (předběžné výsledky), ČSÚ; Správní odbor Magistrátu města Jihlavy (evidence obyvatel).

²⁾ Zdroj: Statistická ročenka kraje Vysočina 2007, ČSÚ; Statistické přehledy kriminality za období od 1. 1. 2008 do 31. 1. 2007, MVČR; Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2007 (předběžné výsledky), ČSÚ.

³⁾ Zdroj: Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti za rok 2007, MPSV; Úřad práce v Jihlavě.

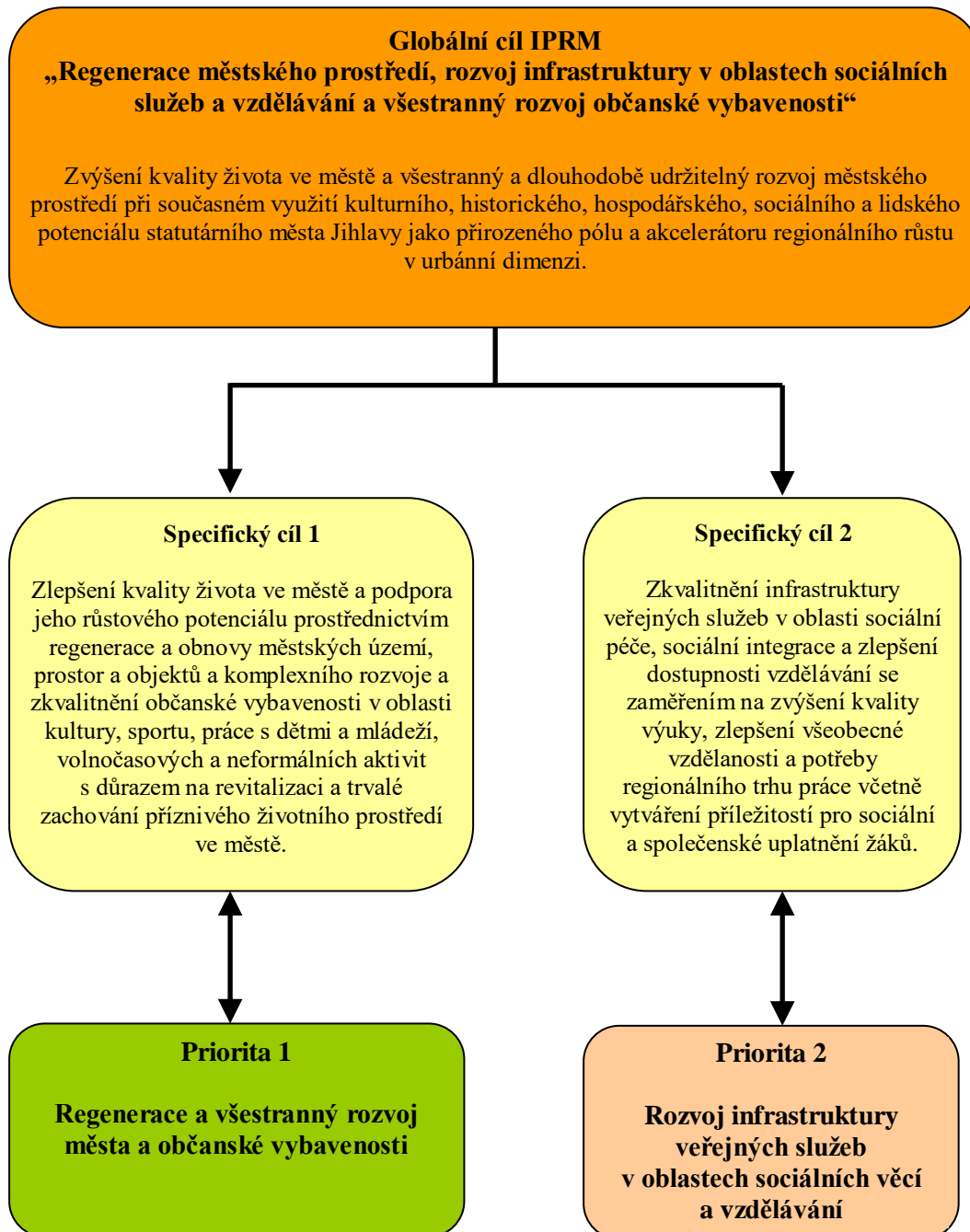
⁴⁾ Úbytek (resp. přírůstek) obyvatel se za dané období určí dle vzorce = 1 – (počet obyvatel v roce 2006 (resp. 2007) / počet obyvatel v roce 2001), kladné číslo označuje úbytek počtu obyvatel, záporné přírůstek. Pro výpočet ukazatele byly na úrovni měst v kraji Vysočina jako údaje za rok 2001 použity údaje ze Sčítání lidí, domů a bytů 2001.

⁵⁾ V ostatních 4 okresech kraje Vysočina se počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel pohybuje mezi hodnotami 13 - 16.

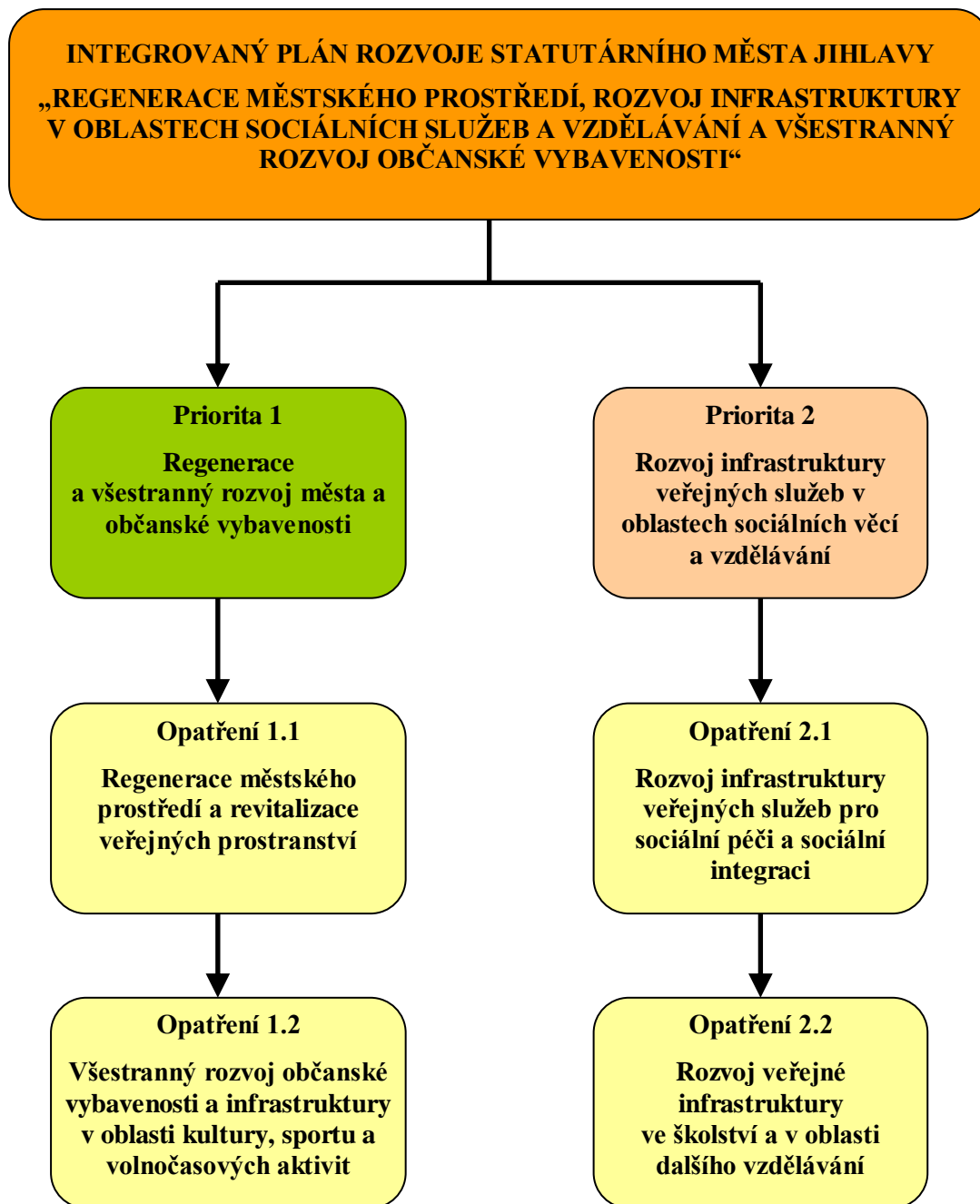
⁶⁾ Regionálními středisky s počtem obyvatel vyšším než 15 tisíc jsou v kraji Vysočina města Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou;

10.3. Cíle, priority a opatření IPRM

Obrázek 4 - Návaznost priorit na globální cíl a specifické cíle IPRM

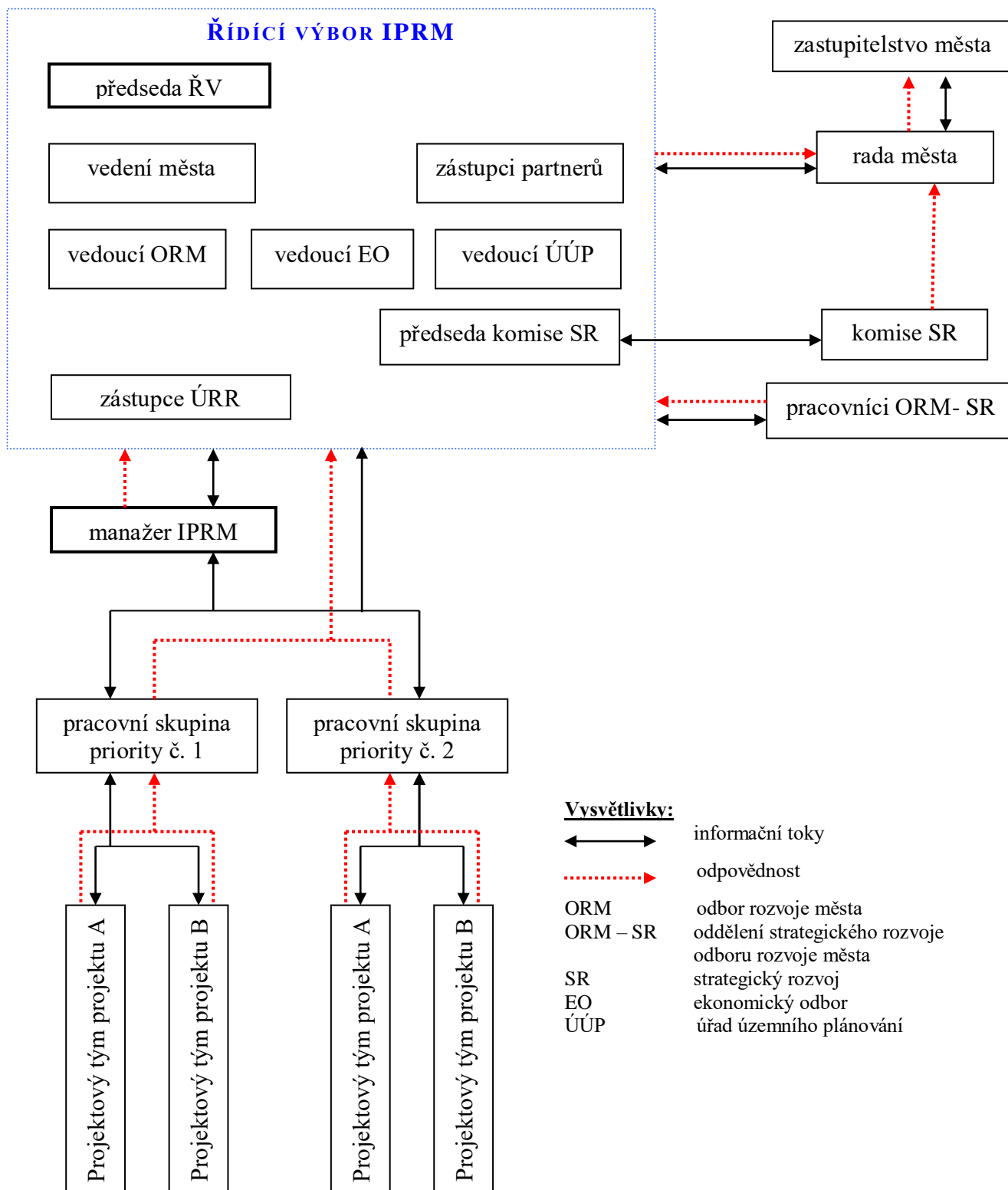

Obrázek 5 - Priority a opatření IPRM

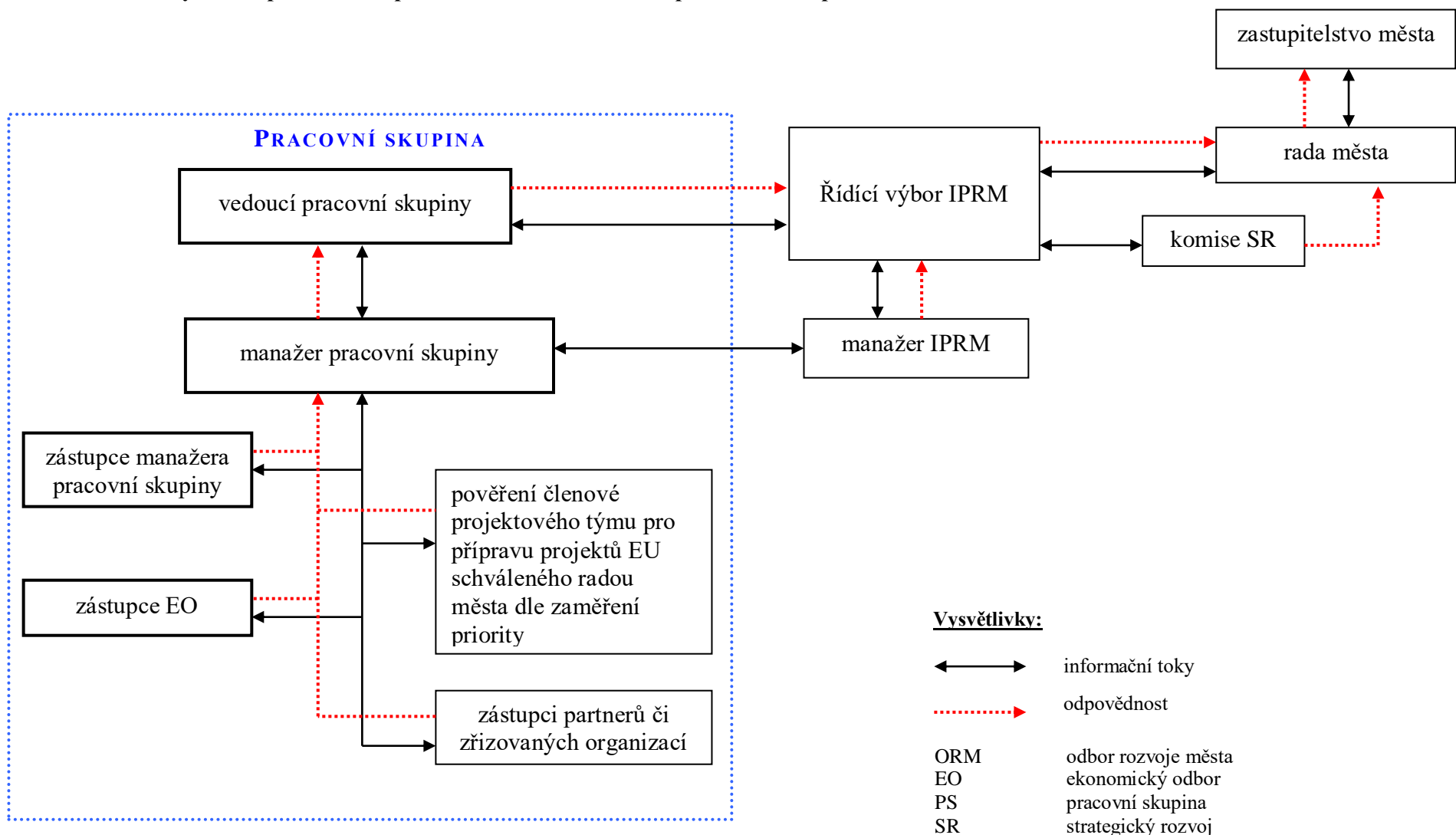

10.4. Implementační struktura IPRM

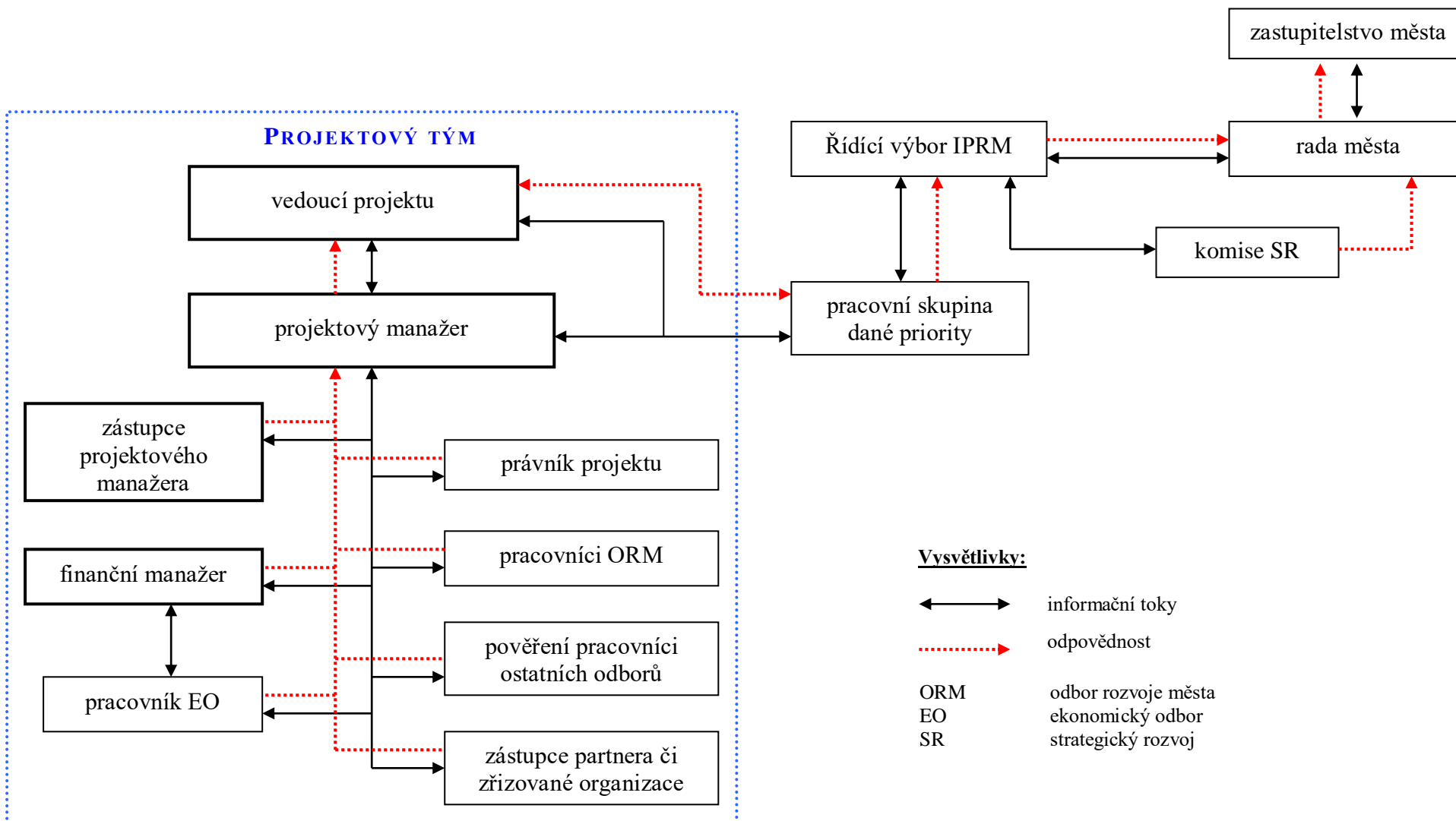
Obrázek 6 - Systém odpovědností a předávání informací v rámci IPRM – Řídicí výbor IPRM

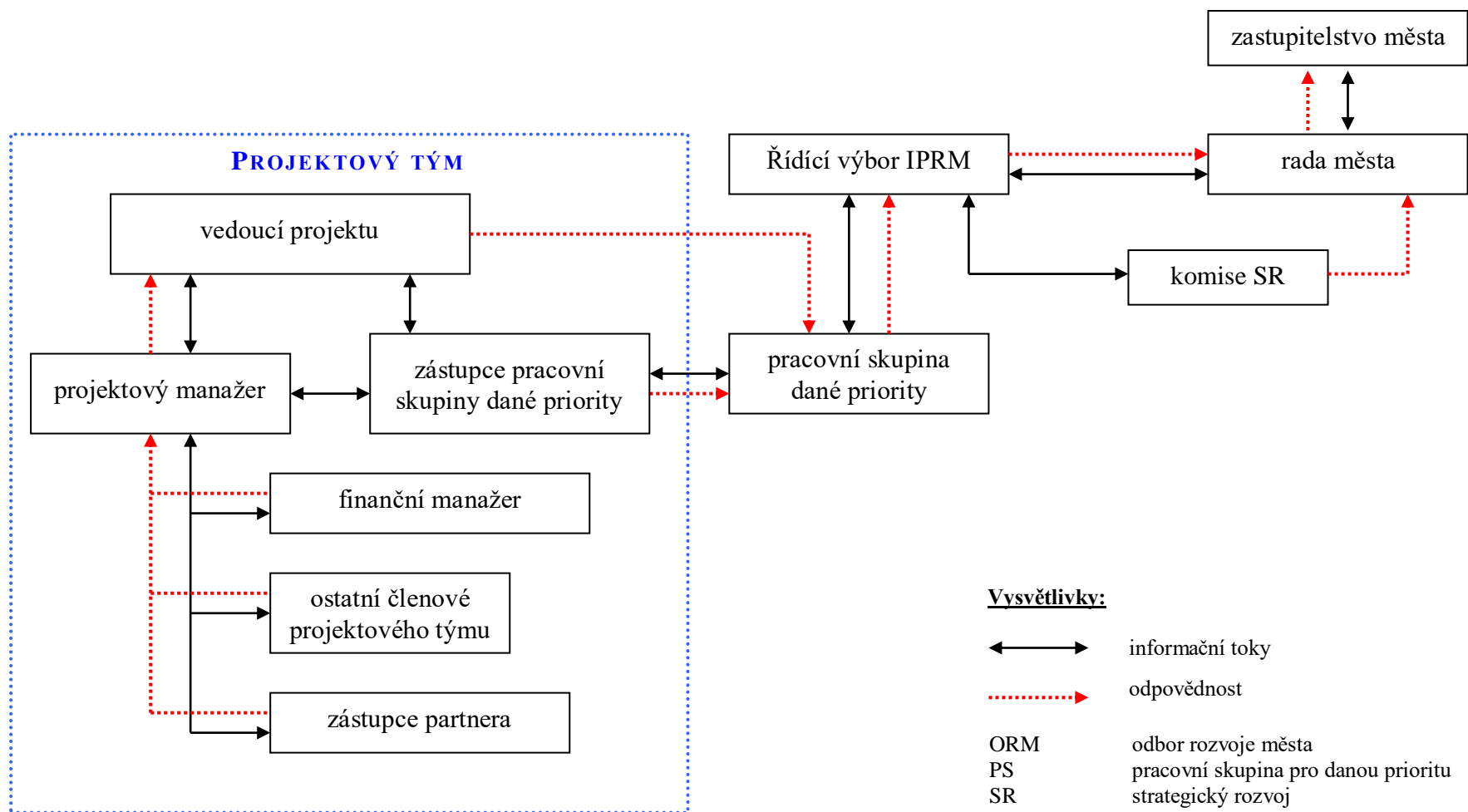
Obrázek 7 - Systém odpovědností a předávání informací v rámci pracovních skupin IPRM

Obrázek 8 – Systém odpovědností a předávání informací v rámci projektů IPRM (projekty statutárního města Jihlavy)

Obrázek 9 – Systém odpovědností a předávání informací v rámci projektů IPRM (projekty ostatních subjektů)

Tabulka 12 - Přehled odborů Magistrátu města Jihlavy dle odpovědnosti za jednotlivé rozvojové oblasti IPRM

IPRM		Rozvojová oblast	Útvary (organizace) podle odpovědnosti za klíčové role v rámci projektového týmu		
Prior.	Opatř.		Projektový manažer	Zástupce projektového manažera	Koncepční a jiná podpora
1.	1.1	Městská památková rezervace	ORM	ÚÚP (pam. péče), OSR	ÚÚP
		Veřejná prostranství, sídliště, parky	ORM	ÚÚP, OSR	ÚÚP
		Veřejná prostranství – části města při okraji jeho správního území	ORM	KT, OSR	ÚÚP
		Odtrubnění vodních toků	ORM	OSR	
	1.2	Kulturní zařízení	ORM	OŠKT	
		Veřejná sportoviště	ORM	OŠKT, OSR	
		Infrastruktura pro práci s dětmi a mládeží, dětská hřiště	ORM	OŠKT, OSR	
		Ostatní infrastruktura pro volný čas a neformální aktivity	ORM	OŠKT, OSR	
2.	2.1	Domovy pro seniory, sociální péče	ORM	OSZ	
		Sociální integrace	ORM	OSZ	
	2.2	Školy, školská zařízení a vzdělávací infrastruktura	ORM	OŠKT	

Vysvětlivky: ORM - odbor rozvoje města, ÚÚP – úřad územního plánování, OŠKT - odbor školství, mládeže a tělovýchovy, OSR – odbor správy realit, KT – kancelář tajemníka, OSZ – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

11. Seznam použitých zkratk

CR	Cestovní ruch
ČD	České dráhy, a.s.
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPMJ	Dopravní podnik města Jihlavy, a.s.
DPS	Dům s pečovatelskou službou
EO	Ekonomický odbor Magistrátu města Jihlavy
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund)
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
IAD	Individuální automobilová doprava
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
KT	Kancelář tajemníka Magistrátu města Jihlavy
MHD	Městská hromadná doprava
MMJ	Magistrát města Jihlavy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPR	Městská památková rezervace
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MŠ	Mateřská škola
MVČR	Ministerstvo vnitra ČR
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS II	Územní statistická jednotka II. stupně (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) - Region soudržnosti (tzv. sdružené kraje)
OD	Odbor dopravy Magistrátu města Jihlavy
ORM	Odbor rozvoje města Magistrátu města Jihlavy
ORM - SR	Oddělení strategického rozvoje odboru rozvoje města Magistrátu města Jihlavy
ORM - IO	Investiční oddělení odboru rozvoje města Magistrátu města Jihlavy
ORP	Obec s rozšířenou působností

OSR	Odbor správy realit Magistrátu města Jihlavy
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OSZ	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Jihlavy
OŠKT	Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Jihlavy
ROP	Regionální operační program
ŘO ROP	Řídící orgán regionálního operačního programu (Regionální rada)
ŘO TOP	Řídící orgán tematického operačního programu
ŘV	Řídící výbor IPRM
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost 2007 - 2013
SR	Strategický rozvoj
TOP	Tematické operační programy
ÚP	Úřad práce
ÚRR	Úřad regionální rady
ÚÚP	Útvar územního plánování magistrátu města Jihlavy
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
VPM	Volné pracovní místo
ZOO	Zoologická zahrada
ZŠ	Základní škola (popř. základní školy)

12. Seznam příloh

- Příloha č. 1 Popisy aktivit IPRM
- Příloha č. 2 Finanční analýza statutárního města Jihlavy ve vztahu k předkládání IPRM
- Příloha č. 3 Finanční harmonogram IPRM v členění dle jednotlivých aktivit (indikativní)
- Příloha č. 4 Časový harmonogram realizace jednotlivých aktivit IPRM (indikativní)
- Příloha č. 5 Souhrnný přehled projektových záměrů a rámcových rozvojových záměrů IPRM v členění dle aktivit (indikativní)
- Příloha č. 6 Souhrnný přehled projektových záměrů spadajících do tématických operačních programů (indikativní)
- Příloha č. 7 SWOT analýza statutárního města Jihlavy
- Příloha č. 8 Prioritní osy a oblasti podpory Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod
- Příloha č. 9 Program rozvoje kraje Vysočina (přehled cílů)
- Příloha č. 10 Přehled výchozích strategických a rozvojových dokumentů pro zpracování IPRM
- Příloha č. 11 Rozpočtový výhled statutárního města Jihlavy na roky 2009 - 2011
- Příloha č. 12 Formuláře pro předložení projektových záměrů do IPRM
- Příloha č. 13 Potvrzení o zařazení projektu do IPRM